

Α.Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ



ΤΟ Γ' Κ.Π.Σ. ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ Ο.Τ.Α.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ
ΠΑΤΡΑΣ - Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ



ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΧΡΥΣΑ ΜΠΟΥΡΛΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΘΩΜΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2006



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συντομογραφίες.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: Ιστορικά Στοιχεία	
1.1 Μ.Ο.Π. και Α' Κ.Π.Σ. (1986-1994).....	12
1.2 Β' Κ.Π.Σ. (1994 –1999).....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: Γενικά Στοιχεία για το Γ' Κ.Π.Σ	
2.1 Όρος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Κ.Π.Σ.).....	16
2.2 Όρος του Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006).....	16
2.3 Κατανομή Πόρων.....	17
2.4 Δικαιούχοι και Ωφελούμενοι από το Γ' Κ.Π.Σ.....	19
2.5 Διαρθρωτικά Ταμεία.....	20
2.5.1 Όρος των Διαρθρωτικών Ταμείων.....	20
2.5.2 Στόχοι των Διαρθρωτικών Ταμείων.....	20
2.5.3 Διαχωρισμός των Διαρθρωτικών Ταμείων.....	21
2.6 Όρος Των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών.....	23
2.6.1 Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG.....	23
2.6.2 Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN.....	24
2.6.2.1 Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN HELLAS.....	25
2.6.3 Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER ⁺	26
2.6.4 Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL.....	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο: Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα	
3.1 Γενικά.....	30
3.2 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Επαγγελματική Κατάρτιση.....	31
3.3 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση.....	32



3.4 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Οδικόι Άξονες – Λιμένες – Αστική Ανάπτυξη.....	33
3.5 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Σιδηρόδρομοι – Αερολιμένες – Αστικές Συγκοινωνίες.....	35
3.6 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα.....	36
3.7 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου.....	37
3.8 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιεία.....	38
3.9 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πολιτισμός.....	39
3.10 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον.....	40
3.11 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υγεία – Πρόνοια.....	41
3.12 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας.....	43

Κεφάλαιο 4ο: Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

4.1 Γενικά.....	46
4.2 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.....	47
4.3 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας.....	48
4.4 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Μακεδονίας.....	49
4.5 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ηπείρου.....	49
4.6 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας.....	50
4.7 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ιόνιων Νήσων.....	51
4.8 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας.....	51
4.9 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας.....	52
4.10 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής.....	52
4.11 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου.....	53
4.12 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου.....	54
4.13 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου.....	54
4.14 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης.....	55

Κεφάλαιο 5ο: Φορείς Υποστήριξης του Γ' Κ.Π.Σ.

5.1 Γενικά.....	57
------------------------	-----------



5.2 Δομή Μηχανισμού Υποστήριξης της Εφαρμογής του Κ.Π.Σ.....	57
5.3 Διαχείριση.....	58
5.3.1 Διαχειριστική Αρχή Κ.Π.Σ. 2000 – 2006.....	58
5.3.2 Διαχειριστική Αρχή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.....	61
5.4 Παρακολούθηση.....	63
5.4.1 Επιτροπή Παρακολούθηση του Κ.Π.Σ. 2000 – 2006.....	63
5.4.2 Επιτροπή Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων	66
5.4.3 Αρχή Πληρωμής.....	68
5.4.4 Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.....	69
5.4.5 Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κ.Π.Σ. (Μ.Ο.Δ. Α.Ε.).....	71

Κεφάλαιο 6ο: Γενική Ανάλυση Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

6.1 Γεωμορφολογικά Στοιχεία.....	73
6.2 Δημογραφικά Στοιχεία.....	73
6.3 Α.Ε.Π.....	73
6.4 Γενικά Στοιχεία για την Οικονομία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.....	75
6.5 Οικονομικά Στοιχεία κατά τομέα.....	78
6.5.1 Πρωτογενής Τομέας.....	78
6.5.2 Δευτερογενής Τομέας.....	80
6.5.3 Τριτογενής Τομέα.....	82
6.6 Ποιότητα Ζωής.....	83
6.6.1 Εκπαίδευση.....	83
6.6.2 Υγεία Πρόνοια.....	85
6.6.3 Μεταφορικές Υποδομές.....	87
6.6.4 Περιβάλλον (Φυσικό και Ανθρωπογενές).....	88
6.6.5 Χωρική Διάσταση.....	90

Κεφάλαιο 7ο : Ανάλυση των Δήμων Πάτρα – Ι.Π. Μεσολογγίου

7.1 Δήμος Πατρέων.....	92
7.1.1 Γεωμορφολογικά Στοιχεία.....	92
7.1.2 Οικονομικά Στοιχεία.....	92
7.1.3 Ποιότητα Ζωής.....	95



7.2 Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου.....	97
7.2.1 Γεωμορφολογικά Στοιχεία.....	97
7.2.2 Οικονομικά Στοιχεία.....	98
7.2.3 Ποιότητα Ζωής.....	99

Κεφάλαιο 8ο: Σύγκριση των πόρων των Δήμων Πάτρα – Ι.Π. Μεσολογγίου

8.1 Γενικά.....	101
8.2 Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση και αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας ως Δυτικής Πύλης της χώρας.....	101
8.2.1 Μέτρο 1.1 – Οδικοί Άξονες Λιμάνια.....	102
8.2.2 Μέτρο 1.2 – Λοιπές Μεταφορικές Υποδομές.....	104
8.3 Άξονας Προτεραιότητας 2: Πολιτιστική και Τουριστική Αξιοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων 2004.....	105
8.3.1 Μέτρο 2.1 – Πολιτισμός.....	106
8.3.2 Μέτρο 2.2 – Τουρισμός.....	110
8.3.3 Μέτρο 2.4 – Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2006.....	111
8.4 Άξονας Προτεραιότητας 3: Αναδιάρθρωση και Επέκταση της Βιομηχανικής Βάσης της Περιφέρειας και Προώθηση της Καινοτομίας.....	114
8.5 Άξονας Προτεραιότητας 4: Ενίσχυση Αστικών Υποδομών – Βελτίωση Ποιότητας Ζωής.....	116
8.5.1 Μέτρο 4.1 – Υγεία – Πρόνοια.....	117
8.5.2 Μέτρο 4.2 – Εκπαίδευση.....	123
8.5.3 Μέτρο 4.3 – Περιβάλλον.....	130
8.5.4 Μέτρο 4.4 – Αστικές Υποδομές.....	132
8.5.5 Μέτρο 4.5 – Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης σε Τοπικές Ζώνες Μικρής Κλίμακας Ε.Τ.Π.Α.....	134
8.5.6 Μέτρο 4.6 – Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης σε Τοπικές Ζώνες Μικρής Κλίμακας – Ε.Κ.Τ.....	137
8.6 Άξονας Προτεραιότητας 5: Προώθηση της Απασχόλησης και εξειδίκευσης Ανθρώπινου Δυναμικού.....	142



8.6.1 Μέτρο 5.1 – Ενδυνάμωση και Ανάπτυξη Κοινωνικών Υπηρεσιών	
Υποστήριξης.....	143
8.6.2 Μέτρο 5.2 – Ανάπτυξη και Βελτίωση των Δεξιοτήτων Ανθρώπινου	
Δυναμικού.....	147
8.6.3 Μέτρο 5.3 – Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης.....	148
8.7 Άξονας Προτεραιότητας 6: Αειφόρος Ανάπτυξη της Υπαίθρου.....	152
8.7.1 Μέτρο 6.1 – Διαχείριση και Προστασία Υδάτινων Πόρων – Έγχειρες	
Βελτιώσεις.....	153
8.7.2 Μέτρο 6.2 – Επενδύσεις στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις.....	154
8.7.3 Μέτρο 6.3 – Δράσεις Στήριξης – Ανάπτυξη Δικτύων για τη Γεωργική	
Οικονομία και τον Αγροτικό Πληθυσμό.....	155
8.7.4 Μέτρο 6.4 - Αγροτικές Υποδομές.....	155
8.7.5 Μέτρο 6.5 – Διαχείριση και Προστασία Δασικών	
Οικοσυστημάτων.....	157
8.7.6 Μέτρο 6.6 – Προστασία του Περιβάλλοντος σε Συνδυασμό με τη	
Δασοκομία, τη Γεωργία, την Υγιεινή και καλή διαβίωση των	
Ζώων.....	160
8.7.7 Μέτρο 6.7 – Αλιεία.....	161
8.7.8 Μέτρο 6.8 - Βελτίωση Επαρχιακού Οδικού Δικτύου.....	163
8.7.9 Μέτρο 6.9 – Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού της	
Υπαίθρου.....	164
8.7.10 Μέτρο 6.10 – Ανάπτυξη Ορεινών και Ημιορεινών Περιοχών,	
Βελτίωση του Οικιστικού Ιστού σε Οικισμούς της	
Υπαίθρου.....	164
8.7.11 Μέτρο 6.11 Στήριξη της Επιχειρηματικότητας στις Ορεινές και	
Ημιορεινές Περιοχές.....	165
8.7.12 Μέτρο 6.12 – Συγκρότηση Ορεινών Κέντρων – Βελτίωση Ποιότητας	
Ζωής.....	165
8.7.13 Μέτρο 6.13 – Μεταποίηση και Εμπορία Γεωργικών Προϊόντων στα	
Πλαίσια Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων.....	166
8.8 Άξονας Προτεραιότητας 7: Τεχνική Βοήθεια.....	166
8.8.1 Μέτρο 7.1 – Τεχνική Βοήθεια Ε.Τ.Π.Α.....	167



8.8.2 Μέτρο 7.2 – Τεχνική Βοήθεια Ε.Γ.Τ.Π.Ε.....	167
8.8.3 Μέτρο 7.3 – Τεχνική Βοήθεια Ε.Κ.Τ.....	167

Κεφάλαιο 9^ο: Συμπέρασμα για την Αξιολόγηση των Πόρων από τους Δήμους Πάτρα – Ι.Π. Μεσολογγίου

9.1 Αξιολόγηση για την Αξιοποίηση των Πόρων από τους Δήμους Πάτρας – Ι.Π. Μεσολογγίου.....	169
9.2 Επίλογος.....	174
Βιβλιογραφία.....	176



ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρεία
Α.Ε.Π.	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Α.Μ.Ε.Α.	Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
Α.Π.Α.	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία
ΒΙ.Π.Ε.	Βιομηχανική Περιοχή
Β.Δ.	Βορειοδυτικά
Γ.Σ.Ε.Ε.	Γενική Συνομοσπονδία Εργαζομένων Ελλ.
Γ.Λ.Κ.	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Δ.Α.	Διαχειριστική Αρχή
Δ.Ε.Π.Α.Μ.	Δημοτική Επιχείρηση Πολιτισμού και Ανάπτυξης Μεσολογγίου
Δ.Ε.Π.Α.Π.	Δημοτική Επιχείρηση Πολιτισμού και Ανάπτυξης Πάτρα
ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.	Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο
ΔΡΑ.Σ.Υ.ΝΑ.	Δράσεις Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Νέων Ατόμων
ΔΡΑ.Σ.Υ.Τ.	Δράσεις Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Τσιγγάνων
Δ.Υ.Ε.Π.	Δράσεις Υποστήριξης Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας
Ε.Α.Π.	Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο
Ε.Γ.Τ.Π.Ε.	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων
Ε.Δ.Ε.Λ.	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.	Εργαστήριο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
Ε.Κ.Τ.	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Ε.Σ.Υ.Ε.	Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος
Ε.Τ.Επ.	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
Ε.Τ.Π.Α.	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ε.Π.ΑΝ.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα
Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση
Ε.Π.ΚτΠ.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας
Ε.Π.Ο.Α.Λ.Α.Α.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Οδικοί Άξονες – Λιμάνια – Λιμένες – Αστική Ανάπτυξη
Ε.Π.ΠΕΡ.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον
Ε.Π.Σ.Α.Α.Σ.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Σιδηρόδρομοι – Αερολιμένες – Αστικές Συγκοινωνίες
Ε.Σ.Δ.Α.	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση
Η/Υ	Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
Ι.Ν.	Ιερός Ναός
Ι.Ν.Ε.	Ινστιτούτο Εργασίας
Κ.Ε.Θ.Ι.	Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας
Κ.Ε.Κ.	Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης
Κ.Τ.Ε.Λ.	Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Λεωφορείων
Κ.Π.Σ.	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
Κ.Ψ.Υ.	Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής
Λ/Θ	Λιμνοθάλασσα
Μ.Μ.Ε.	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
Μ.Ο.Δ.	Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης
Μ.Ο.Π.	Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα
Ν.Α.	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ.	Ναυτική Βιομηχανική Περιοχή
Ν.Δ.	Νοτιοδυτικά



Ν.Ε.Α.	Νομαρχιακή Επιχείρηση Ανάπτυξης
Ο.Α.Ε.Δ.	Οργ/σμός Απασχόλησης Εργατ. Δυναμικού
Ο.Κ.Ε.	Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
Ο.Ν.Ε.	Οικονομική Νομισματική Ένωση
Ο.Σ.Ε.	Οργανισμός Συγκοινωνιών Ελλάδος
Π.ΑΘ.Ε.	Πάτρα Αθήνα Θεσσαλονίκη Εύζωνοι
Π.Γ.Δ.Μ.	Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία Μακεδονίας
Π.Γ.Ν.	Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών
Π.Δ.Ε.	Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος
Π.Ε.Π.	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Π.Ο.Π.	Προϊόντα Ονομασίας Προέλευσης
Τ.Ε.Π.	Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα
Χ.Μ.Π.Α.	Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας
Χ.Υ.Τ.Α.	Χώρος Υγιεινομικής Ταφής Απορριμμάτων



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ



1. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1 Μ.Ο.Π. ΚΑΙ Α' Κ.Π.Σ. (1986-1994)

Από τον πρώτο χρόνο ένταξης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι περιφέρειες της χώρας επωφελήθηκαν από σημαντικές εισροές κοινοτικών πόρων. Σταθμός για τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτέλεσαν τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (Μ.Ο.Π.) που ξεκίνησαν από το 1986 και ολοκληρώθηκαν το 1993 (η αρχική περίοδος εφαρμογής των Μ.Ο.Π. ήταν 1984-1989) και θεωρούνται από πολλούς η αφετηρία άσκησης Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής. Τα Μ.Ο.Π. είχαν ως στόχο υλοποίησης την προσπάθεια ανάπτυξης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μέσω πολυετών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Με τα Μ.Ο.Π. προωθήθηκε η χρηματοδότηση σχεδίων ενταγμένων σε συνολικά περιφερειακά προγράμματα, τα οποία διαμορφώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν από τις ενδιαφερόμενες περιφέρειες. Στην Ελλάδα καταρτίστηκαν 7 Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα: Κρήτης, Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου, Νήσων Αιγαίου Πελάγους, Ανατολικής Κεντρικής Ελλάδος, Αττικής και τέλος το Μ.Ο.Π. Πληροφορικής.

Η αναπτυξιακή στρατηγική που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα από το 1984 μέχρι το 1993 (που καλύπτει τα Μ.Ο.Π. και το Α' Κ.Π.Σ.) χαρακτηρίστηκε κυρίως από τη μεγάλη διασπορά των διαθέσιμων πόρων σε μικρά έργα υποδομής σε ολόκληρη τη χώρα. Η πολιτική αυτή στήριξε:

- ✓ την οικονομική δραστηριότητα,
- ✓ διευκόλυne τη βελτίωση του επιπέδου ζωής στις αγροτικές και περιμετρικές περιοχές,
- ✓ αναβάθμισε το επαρχιακό δίκτυο μεταφορών και
- ✓ ενίσχυσε τον εκσυγχρονισμό των μικρών γεωργικών επιχειρήσεων και την ίδρυση ξενοδοχείων μικρού και μεσαίου μεγέθους σε πολλές περιοχές.



Η περίοδος αυτή ήταν πολύ σημαντική για την αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Το 1988 αποφασίστηκε η ριζική μεταρρύθμιση της λειτουργίας των Διαρθρωτικών Ταμείων που οδήγησε στο συντονισμό των πολιτικών των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων που μέχρι τότε παρέμεναν ανεξάρτητες. Η μεταρρύθμιση αυτή προέβλεπε:

- ✓ σταδιακή αύξηση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων μέχρι το διπλασιασμό τους την περίοδο 1987-1993,
- ✓ ευθύνη για το προγραμματισμό και για την υλοποίηση των αναπτυξιακών δράσεων και προγραμμάτων, που συγχρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Κοινότητα που μοιράζεται ανάμεσα στις εθνικές και περιφερειακές αρχές της χώρας και στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

1.2 Β' Κ.Π.Σ. (1994-1999)

Στο Β' Κ.Π.Σ. δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση σε έργα υποδομής εθνικής σημασίας που ενισχύουν την εξωστρέφεια της οικονομίας και γενικότερα τη διασύνδεση της χώρας με το εξωτερικό. Μαζί με την εφαρμογή των μέτρων ισόρροπης ανάπτυξης της χώρας δόθηκε επίσης προτεραιότητα:

- ✓ στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης μέσα από κάποιες δραστηριότητες με κύριο στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας,
- ✓ την αναβάθμιση του περιβάλλοντος και
- ✓ τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών διαβίωσης στα αστικά κέντρα.

Κύριο χαρακτηριστικό του Β' Κ.Π.Σ. είναι η προετοιμασία της χώρας για την ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (Ο.Ν.Ε.) καθώς και η υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής σε ολόκληρη τη χώρα:

- ✓ οδικοί άξονες (Π.ΑΘ.Ε., Εγνατία Οδός),
- ✓ λιμενικά έργα,
- ✓ εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Σιδηροδρομικού Δικτύου,
- ✓ μετρό της Αθήνας,
- ✓ ενεργειακά έργα (αιολικά πάρκα, φυσικό αέριο),
- ✓ τηλεπικοινωνίες,
- ✓ νοσοκομεία



Το Β' Κ.Π.Σ. συνέβαλε πολύ σημαντικά στην ανάπτυξη της χώρας η οποία συνεχίζεται και την περίοδο 2000-2006. Με την εφαρμογή του όμως παρουσιάστηκαν προβλήματα και δυσλειτουργίες που αφορούσαν τους μηχανισμούς διαχείρισης και υλοποίησης, οι οποίοι δεν ήταν επαρκείς για να αντιμετωπίσουν μία αυξημένη κλίμακα παρεμβάσεων. Παράλληλα, όμως, προέκυψαν πολύτιμες εμπειρίες που υπέδειξαν την ανάγκη έντασης της προσπάθειας ώστε να ικανοποιηθούν οι ποιοτικές και ποσοτικές απαιτήσεις αυτής της εμβέλειας παρεμβάσεων.

Παρακάτω είναι ο χρηματοδοτικός πίνακας των αναπτυξιακών προγραμμάτων:

Πίνακας 1 : Χρηματοδοτικός πίνακας συγχρηματοδοτούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων στην Ελλάδα 1986-2006 σύμφωνα με τις αρχικές εγκριτικές αποφάσεις¹

	Μ.Ο.Π. (1986-1989) σε χιλ. ECU σε τιμές 1986	Α' Κ.Π.Σ. (1989-1993) σε χιλ. ECU σε τιμές 1989	Β' Κ.Π.Σ. (1994-1999) σε χιλ. ECU σε τιμές 1994	Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006) σε χιλ. Ευρώ σε τιμές 1994
Συνολικός Προϋπολογισμός	2.101.933	14.342.054	29.721.300	44.363.540
Εθνική Δημόσια Συμμετοχή	695.740	5.802.196	7.069.900	11.126.075
Κοινοτική Συμμετοχή	2.576.000	7.193.241	13.980.000	22.707.000
Ιδιωτική Συμμετοχή	210.193	1.346.617	8.671.400	10.730.465

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

1 Τα Μ.Ο.Π. μετά το 1989 ενσωματώθηκαν με το Α' Κ.Π.Σ.



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ Γ'Κ.Π.Σ.



2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ Γ' Κ.Π.Σ.

2.1 Όρος Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Κ.Π.Σ.)

Είναι το έγγραφο που εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, μετά από εκτίμηση του Σχεδίου² που έχει υποβληθεί από ένα κράτος μέλος και το οποίο περιέχει τη στρατηγική και τις προτεραιότητες δράσης των Ταμείων και του κράτους μέλους, τους ειδικούς στόχους τους, τη συμμετοχή των Ταμείων και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς πόρους. Το έγγραφο αυτό διαιρείται σε Άξονες Προτεραιότητας και εφαρμόζεται μέσω ενός ή περισσότερων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

2.2 Όρος του Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006)

Το Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006) είναι μια συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στις περιφέρειες για το χρονικό διάστημα από 1^η Ιανουαρίου 2000 έως 31 Δεκεμβρίου 2006. Το Γ' Κ.Π.Σ. καταρτίστηκε με βάση το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης που υποβλήθηκε από την Ελλάδα στην Επιτροπή στις 29 Σεπτεμβρίου 1999. Είναι το τρίτο κατά σειρά οικονομικό «πακέτο» με το οποίο ενισχύεται η χώρα, και το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα που σχεδιάστηκε από την Ελλάδα και έχει στόχο την περιφερειακή ανάπτυξη και την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Το Γ' Κ.Π.Σ. υλοποιεί 25 Επιχειρησιακά Προγράμματα εκ των οποίων:

- ✓ τα 11 είναι Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Τ.Ε.Π.) και αφορούν εθνικές τομεακές πολιτικές
- ✓ τα 13 είναι Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Π.Ε.Π.), ένα για κάθε μία από τις 13 περιφέρειες της χώρας και στα οποία έχει

2 Σχέδιο ή Σχέδιο Ανάπτυξης είναι η ανάλυση την οποία εκπονεί ένα κράτος – μέλος για την κατάσταση σε σχέση με τους Στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων και τις κατά προτεραιότητα ανάγκες μέσα από την επίτευξη των στόχων αυτών, καθώς και η στρατηγική και οι προβλεπόμενες προτεραιότητες δράσης, οι ειδικοί στόχοι τους και οι ενδεικτικοί χρηματοδοτικοί πόροι που τους αντιστοιχούν. Σε παλαιότερους κανονισμούς αναφέρεται ως Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης.



κατανεμηθεί περίπου το 1/3 περίπου των διαθέσιμων πιστώσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2000 – 2006 και

- ✓ 1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τεχνική Βοήθεια που στόχο έχει να ενδυναμώσει, να στηρίξει και να βελτιώσει το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Γ' Κ.Π.Σ. και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

2.3 Κατανομή των Πόρων

Το Μάρτιο του 1999, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Βερολίνου ενέκρινε κονδύλια για τη χώρα μας, που μαζί με την εθνική και ιδιωτική συμμετοχή προσδιορίζουν ένα ύψος πόρων 51,36 δις, που διατίθενται για την υλοποίηση της νέας παρέμβασης μέσω του Γ'Κ.Π.Σ., του Β' Ταμείου Συνοχής και των νέων Κοινοτικών Πρωτοβουλιών. Οι συνολικά κατανεμημένοι πόροι του διαρθρωτικού προγράμματος στις επιμέρους προτεραιότητες που έχουν τεθεί από το Γ'Κ.Π.Σ. ανέρχονται σε 34,27 δις ευρώ σε όρους δημόσιας δαπάνης και με εκτιμώμενο συνολικό κόστος 44,75 δις ευρώ.



Πίνακας 2: Καταναεμημένοι Πόροι Γ' Κ.Π.Σ.^{3,4}

Άξονας Προτεραιότητας	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή	Συνολικό Κόστος
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	4.885.690.764	67.333.333	4.953.024.097
Μεταφορές	9.426.954.883	3.433.379.663	12.860.334.546
Ανταγωνιστικότητα (Μεταποίηση, Τουρισμός, Ενέργεια, Έρευνα&Τεχνολογία)	3.349.585.740	3.346.992.716	6.696.578.456
Αγροτική Ανάπτυξη και Αλιεία	2.479.718.102	1.560.473.583	4.040.191.685
Βελτίωση Ποιότητας Ζωής (Περιβάλλον, Πολιτισμός, Υγεία – Πρόνοια)	1.785.006.738		1.785.006.738
Κοινωνία της Πληροφορίας	2.417.999.150	569.500.000	2.987.499.150
Περιφερειακή Ανάπτυξη	9.825.999.194	1.502.093.392	11.328.092.586
Τεχνική Βοήθεια	100.440.851		100.440.851
Σύνολο	34.271.395.422	10.479.772.687	44.751.168.109

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Παράλληλα σημαντικοί πόροι ύψους 6,39 ευρώ διατίθενται μέσω του Ταμείου Συνοχής για έργα Μεταφορών και Περιβάλλοντος καθώς και πόροι ύψους 1,28 δις ευρώ αντλούνται μέσω των τεσσάρων (4) Κοινοτικών Πρωτοβουλιών (URBAN, INTERREG, LEADER, EQUAL).

- 3 Δημόσια Δαπάνη είναι η Δαπάνη που πραγματοποιείται για την κάλυψη μέρους (όταν υπάρχει και ιδιωτική συμμετοχή) του προϋπολογισμού ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος ή και Έργου και προέρχεται εξ ολοκλήρου από δημόσιους (εθνικούς και κοινοτικούς) πόρους.
- 4 Ιδιωτική Συμμετοχή είναι το τμήμα του Συνολικού Κόστους Προγράμματος, Άξονα, Μέτρου ή Έργου, που καλύπτεται από ιδιωτικά κεφάλαια επιπλέον της Δημόσιας Δαπάνης.



2.4 Δικαιούχοι και Ωφελούμενοι από το Γ' Κ.Π.Σ.

Τα Προγράμματα του Γ' Κ.Π.Σ. αφορούν όλους τους πολίτες και όλους τους τομείς της καθημερινής ζωής. Οι δικαιούχοι και οι ωφελούμενοι είναι:

- ✓ οι άνεργοι,
- ✓ οι νέοι,
- ✓ οι γυναίκες ,
- ✓ οι ιδιωτικές επιχειρήσεις,
- ✓ τα άτομα κοινωνικά ευπαθών ομάδων,
- ✓ οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι επιχειρήσεις τους, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι οργανισμοί,
- ✓ οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, σε όλους τους τομείς της παραγωγικής και της κοινωνικής δραστηριότητας π.χ. Αγροτική Ανάπτυξη, Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, Τουρισμός, Τεχνολογική Έρευνα και Καινοτομία, Κοινωνία της Πληροφορίας, αστική ανάπτυξη, ανάπτυξη ορεινών και μειονεκτικών περιοχών.

Πιο συγκεκριμένα:

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ' Κ.Π.Σ. απευθύνονται τόσο στο δημόσιο τομέα π.χ. για έργα που αφορούν την ανάπτυξη υποδομών και τη βελτίωση υπηρεσιών προς τον πολίτη όσο και σε ιδιώτες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) για προγράμματα που αφορούν επιχειρήσεις, αγρότες, νέους, ανέργους κ.λ.π.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1260/1999 οι φορείς και οι επιχειρήσεις του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση / εκτέλεση ενός έργου ή προγράμματος ονομάζονται **Τελικοί Δικαιούχοι**.

Τελικοί Αποδέκτες ορίζονται οι επιχειρήσεις ή τα Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα στα οποία εκχωρούνται οι ενισχύσεις.



Άμεσα ή Έμμεσα Ωφελούμενοι ενός έργου ή δράσης που εκτελείται από τους Τελικούς Δικαιούχους είναι συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες, τις ανάγκες των οποίων σκοπεύει να αντιμετωπίσει κάθε πρόγραμμα.

Σημείωση: Κάθε φορά που τίθεται σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα ή μία δράση, ο αρμόδιος φορέας που υλοποιεί το πρόγραμμα ανακοινώνει συνήθως μέσω του Τύπου με δημόσια προκήρυξη τις λεπτομέρειες του προγράμματος με τον τρόπο αυτό όλοι οι πιθανοί ωφελούμενοι μπορούν να ενημερωθούν για τις απαιτούμενες διαδικασίες υποβολής αίτησης συμμετοχής στο πρόγραμμα.

2.5 Διαρθρωτικά Ταμεία

2.5.1 Όρος των Διαρθρωτικών Ταμείων

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία είναι χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την άσκηση της Περιφερειακής Πολιτικής που παρεμβαίνουν δια της χρηματοδότησης των στόχων.

2.5.2 Στόχοι των Διαρθρωτικών Ταμείων

Οι στόχοι των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2000-2006 είναι τρεις (3):

- ✓ Ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών.
- ✓ Οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των περιοχών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες.
- ✓ Προσαρμογή και εκσυγχρονισμός των πολιτικών και των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης.

Σημείωση: Ολόκληρη η Ελληνική Επικράτεια θεωρείται περιοχή του Στόχου 1 (το κατά κεφαλήν ΑΕΠ των περιοχών αυτών είναι χαμηλότερο από το 75% του κοινοτικού μέσου όρου)



2.5.3 Διαχωρισμός των Διαρθρωτικών Ταμείων

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία είναι τα εξής:

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.)**

Ιδρύθηκε το 1975 με κύρια αποστολή τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων. Πρόκειται για το μεγαλύτερο από πλευράς πόρων Διαρθρωτικό Όργανο της Ε.Ε.

Ειδικότερα συμβάλλει στη χρηματοδότηση των Προγραμμάτων – Έργων υποδομών και εξοπλισμού για την ενίσχυση των παραγωγικών επενδύσεων, των επενδύσεων στους τομείς Παιδείας – Υγείας, των ενεργειών σε κοινοτικό επίπεδο ιδίως για μεθοριακές περιοχές, των ενεργειών για την προστασία του περιβάλλοντος, την ανάπτυξη του ενδογενούς δυναμικού των περιφερειών, των προπαρασκευαστικών και συνοδευτικών μέτρων και των μέτρων αξιολόγησης.

- **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.)**

Συμμετέχει στη χρηματοδότηση ενεργειών επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικού προσανατολισμού, ενεργειών ενίσχυσης για προσλήψεις σε θέσεις διαρκούς απασχόλησης, καινοτόμου χαρακτήρα για την ανάπτυξη της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης, ενεργειών που απευθύνονται στο προσωπικό των επιχειρήσεων και ενεργειών επαγγελματικού προσανατολισμού και παροχής συμβούλων σε ανέργους.

- **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Π.Ε.)**

Χρηματοδοτεί την Κοινή Γεωργική Πολιτική της Ε.Ε.. Στόχος του είναι η ενίσχυση της αγοράς και η προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών στη γεωργία. Το Ε.Γ.Τ.Π.Ε. διαιρείται σε δύο τμήματα:

- ✓ το τμήμα Εγγυήσεων, που χρηματοδοτεί τα μέτρα στήριξης των τιμών και τις επιστροφές κατά την εξαγωγή ώστε να εξασφαλίζει σταθερές τιμές για τους γεωργούς και



- ✓ το τμήμα Προσανατολισμού (ΕΓΤΠΕ/Π) που ενισχύει μέσω επιδοτήσεων την ορθολογική οργάνωση, τον εκσυγχρονισμό και τις διαρθρωτικές βελτιώσεις.

- **Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας (Χ.Μ.Π.Α.)**

- ✓ Ενισχύει τον τομέα της αλιείας της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας των προϊόντων τους. Βασικοί στόχοι είναι:
- ✓ η συμβολή στην επίτευξη βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ των αλιευτικών πόρων και της εκμετάλλευσής τους,
- ✓ η ενίσχυση των οικονομικά βιώσιμων επιχειρήσεων του τομέα,
- ✓ η βελτίωση του εφοδιασμού της αγοράς των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και
- ✓ η αναζωογόνηση των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.

- **Ταμείο Συνοχής**

Ιδρύθηκε το 1993 και εξυπηρετεί και αυτό τους στόχους της διαρθρωτικής πολιτικής της Ένωσης. Είναι ένα ιδιαίτερο κοινοτικό Ταμείο που έχει σαν στόχο να συμβάλλει στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας. Το Ταμείο χρηματοδοτεί Έργα Περιβάλλοντος, που εντάσσονται στις προτεραιότητες της Κοινοτικής Πολιτικής για Προστασία του Περιβάλλοντος και Έργα Υποδομής κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα μεταφορών. Χρηματοδοτεί μόνο τις χώρες Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία και Πορτογαλία, με στόχο τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των κρατών μελών.

Σημείωση: Οι δράσεις για την αγροτική ανάπτυξη εφαρμόζονται σε όλο το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρηματοδοτούνται είτε από τις πιστώσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων είτε από τις πιστώσεις της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής.



2.6 Όρος των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών

Σύμφωνα με τα άρθρα 48 έως 51 του Κανονισμού 1260/99 Κοινοτικές Πρωτοβουλίες είναι τα προγράμματα ενίσχυσης ή δράσεων που έχουν δημιουργηθεί για να συμπληρώνουν τις δραστηριότητες των Διαρθρωτικών Ταμείων σε συγκεκριμένες προβληματικές περιοχές. Οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες καταρτίζονται από την Επιτροπή. Ο συντονισμός και η υλοποίηση τους αποτελεί αρμοδιότητα του κράτους-μέλους. Απορροφούν το 5,35% του προϋπολογισμού των Διαρθρωτικών ταμείων.

Οι τέσσερις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες για το χρονικό διάστημα 2000-2006 είναι:

- ✓ Η Κοινοτική Πρωτοβουλία *Interreg III* που προάγει τη διασυνοριακή διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία, για την προώθηση της ισορροπημένης ανάπτυξης πολυπεριφερειακών περιοχών. Χρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α..
- ✓ Η Κοινοτική Πρωτοβουλία *Urban II* επικεντρώνεται στην οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των πόλεων και των συνοικιών που αντιμετωπίζουν κρίση, ώστε να προωθηθεί η βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Χρηματοδοτείται από το Ε.Τ.Π.Α..
- ✓ Η Κοινοτική Πρωτοβουλία *Leader+* έχει ως στόχο να φέρει σε επαφή όσους δραστηριοποιούνται σε αγροτικές κοινότητες και οικονομίες ώστε να αναζητήσουν νέες τοπικές στρατηγικές για αειφόρο ανάπτυξη. Χρηματοδοτείται από το Τμήμα Προσανατολισμού του Ε.Γ.Τ.Π.Ε./Π.
- ✓ Η Κοινοτική Πρωτοβουλία *Equal* έχει ως σκοπό την εξάλειψη των παραγόντων που οδηγούν σε ανισότητες και διακρίσεις στο χώρο εργασίας. Χρηματοδοτείται από το Ε.Κ.Τ..

2.6.1 Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III

Το INTERREG III είναι μία Κοινοτική Πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να προωθήσει τη διασυνοριακή, τη διακρατική και τη διαπεριφερειακή συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη χρηματοδοτική περίοδο 2000-



2006 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.)

Αυτή η νέα φάση της Πρωτοβουλίας INTERREG σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ενθάρρυνση της ισόρροπης ανάπτυξης της Ηπείρου. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην ενσωμάτωση απομακρυσμένων περιοχών που συνορεύουν με τις υποψήφιες χώρες.

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III διακρίνεται σε 3 δέσμες:

- ✓ **Δέσμη Α' - Διασυνοριακή συνεργασία**, μεταξύ αρχών γειτονικών κρατών με στόχο την ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και πολιτικών για μια ολοκληρωμένη περιφερειακή και αειφόρο χωροταξική ανάπτυξη. (Ελλάδα – Βουλγαρία, Ελλάδα – Π.Γ.Δ.Μ., Ελλάδα – Αλβανία, Ελλάδα – Ιταλία, Ελλάδα – Κύπρος)
- ✓ **Δέσμη Β' – Διακρατική συνεργασία**, μεταξύ κρατικών, περιφερειακών και τοπικών αυτοδιοικήσεων, ώστε να επιτευχθεί αειφόρος, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ικανοποιητικότερη χωροταξική ολοκλήρωση με υποψήφιες και άλλες γειτονικές χώρες. (CASDES, MEDOCC, ARCHIMED)
- ✓ **Δέσμη Γ' – Διαπεριφερειακή συνεργασία**, με στόχο την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και μέσων για την περιφερειακή ανάπτυξη και συνοχή. (INTERREG IIIC Ανατολικής Ζώνης, INTERREG IIIC Νότιας Ζώνης)

2.6.2 Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN

Στη σημερινή Ευρώπη πολλά ουσιαστικά προβλήματα – κοινωνικά, οικονομικά περιβαλλοντικά – εμφανίζονται κυρίως στα αστικά κέντρα. Το 80% περίπου των Ευρωπαίων ζουν σε πόλεις. Αυτό καθιστά την Ευρωπαϊκή Ένωση πλέον αστικοποιημένη περιοχή του κόσμου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζοντας ότι απαιτείται να δοθεί, σε κοινοτικό επίπεδο, μεγαλύτερη προσοχή στα προβλήματα των πόλεων προχώρησε στην ανάληψη της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας URBAN που αφορά



την οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση πόλεων και οικισμών σε κρίση, ώστε να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη.

Οι στόχοι της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας URBAN είναι:

- ✓ η συμβολή στην αναζήτηση ολοκληρωμένων και βιώσιμων παρεμβάσεων, οι οποίες θα αντιμετωπίσουν το ιδιαίτερα οξύ κοινωνικό πρόβλημα της κρίσης των πολυάριθμων αστικών κέντρων, με ενέργειες κοινωνικής και οικονομικής εξυγίανσης, ανανέωσης των υποδομών και των εξοπλισμών και βελτίωσης του περιβάλλοντος,
- ✓ η προώθηση της διαμόρφωσης και εφαρμογής ιδιαίτερα καινοτόμων στρατηγικών για την αειφόρο οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση μικρού και μεσαίου μεγέθους κωμοπόλεων και πόλεων ή μειονεκτικών αστικών περιοχών σε μεγαλύτερες πόλεις,
- ✓ η ανάπτυξη της γνώσης και η ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών στον αστικό χώρο, σε σχέση με οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και διοικητικά θέματα, για την αειφόρο αστική αναζωογόνηση και ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.6.2.1 Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN HELLAS

Τα αστικά κέντρα της Ελλάδας χαρακτηρίζονται από μια σειρά δυναμικών στοιχείων και προβλημάτων που παραπέμπουν, ταυτόχρονα, τόσο σε ευκαιρίες, όσο και σε περιορισμούς της ανάπτυξής τους. Ορισμένες από τις εξελίξεις στην αναπτυξιακή διαδικασία διαμορφώνουν, σε συγκεκριμένες περιοχές των αστικών κέντρων, ιδιαίτερα κρίσιμα προβλήματα.

Τα προβλήματα αυτά δημιουργούνται ανεξάρτητα από το μέγεθος των συγκεκριμένων αστικών κέντρων. Μάλιστα, ορισμένες φορές η έκταση των προβλημάτων είναι αντιστρόφως ανάλογη με το μέγεθος των αστικών κέντρων ή περιοχών τους. Η ανεργία, το απαξιωμένο κτιριακό απόθεμα, η κυκλοφορία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός, τα ναρκωτικά και η μόλυνση είναι μερικά μόνο από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα αστικά κέντρα.



URBAN I HELLAS (1994-1999)

Στο Β' Κ.Π.Σ. σε σύνολο 18 προγραμμάτων στο επίπεδο της Ε.Ε., στην Ελλάδα χρηματοδοτήθηκαν 6 υποπρογράμματα, που περιλάμβαναν 11 Δήμους. Κάθε υποπρόγραμμα επικεντρώνεται εντός μίας σχετικής γεωγραφικής περιοχής που επιδεικνύει υψηλό βαθμό ομοιογένειας ως προς τα λειτουργικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά της και το είδος των προβλημάτων που αντιμετωπίζει.

URBAN II HELLAS (2000-2006)

Με την Πρωτοβουλία URBAN II, προωθείται μία νέα προσέγγιση της αστικής ανάπτυξης. Ενώ διατηρείται μία ολοκληρωμένη προσέγγιση στα κοινωνικά, οικονομικά, και περιβαλλοντικά προβλήματα, βασικός στόχος του URBAN II είναι η καινοτομία. Η ακριβής επιλογή των προβληματικών γειτονιών, είναι μία από τις ουσιαστικές προϋποθέσεις για αποτελεσματική πολιτική ανάπτυξης. Η συγκεντρωμένη Κοινοτική δράση με αυτό τον τρόπο αυξάνει την επιρροή και τα οφέλη που απορρέουν από την εφαρμογή των προγραμμάτων.

Ειδικότερα χρηματοδοτεί προγράμματα για την ανακαίνιση κτιριακών αποθεμάτων, δημιουργεί θέσεις εργασίας – κυρίως μέσω της τεχνολογίας και της πληροφορίας-, καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό, ενισχύει τις δημοκρατικές διαδικασίες και βελτιώνει τη μεταφορά και τις επικοινωνίες. Οι ανησυχίες για το περιβάλλον είναι επίσης πρώτης προτεραιότητας για το Πρόγραμμα URBAN II, με μέτρα όπως μείωση και καλύτερη διαχείριση απορριμμάτων και περιορισμό της ηχορύπανσης και της κατανάλωσης υδρογονανθράκων.

Μετά από δημόσια πρόσκληση επελέγησαν για το URBAN II το Πέραμα και τμήματα της Κομοτηνής και του Ηράκλειου Κρήτης.

2.6.3 Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER⁺

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER⁺ είναι η πρωτοβουλία του αγροτικού τομέα κατά την 3^η προγραμματική περίοδο (2000-2006).

Οι στόχοι της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER⁺ είναι οι εξής:



- ✓ Η ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας, αειφόρος ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω πιλοτικών εφαρμογών.
- ✓ Η ενίσχυση της προσπάθειας για άρση της απομόνωσης των περιοχών σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

2.6.4 Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL

Η Equal αποτελεί εργαλείο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση, χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και στοχεύει στην πειραματική εφαρμογή και διάδοση νέων τρόπων καταπολέμησης των διακρίσεων και της ανισότητας στον τομέα της απασχόλησης. Η Equal ολοκληρώνει τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν στα πλαίσια των προηγούμενων Πρωτοβουλιών Employment & Adapt και συμπληρώνει τις υπάρχουσες πολιτικές για την ισότητα ευκαιριών στην αγορά εργασίας.

Το Πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να στηρίζει μια οριζόντια προσέγγιση στις πολιτικές και τις υπηρεσίες προς τις οποίες θα έχουν πρόσβαση πολλαπλές κατηγορίες αποκλεισμένων ή απειλούμενων από αποκλεισμό από την αγορά εργασίας ομάδων και να αντιμετωπίσει την αποσπασματικότητα και την έλλειψη συντονισμού των εφαρμοζόμενων πολιτικών. Έχει δομηθεί πάνω σε εννέα θεματικά πεδία – μέτρα. Οκτώ από αυτά βασίζονται στους τέσσερις πυλώνες της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση, ενώ το ένατο καλύπτει τις ανάγκες των αιτούντων άσυλο.

Οι γενικοί στόχοι του Προγράμματος είναι:

- ✓ Η βελτίωση της απασχολησιμότητας
- ✓ Η ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος
- ✓ Η ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων
- ✓ Η ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες
- ✓ Η υποστήριξη της κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης των αιτούντων άσυλο.
- ✓ Οι άμεσα επωφελούμενοι από το Πρόγραμμα Equal είναι:



- ✓ οι ομάδες που βιώνουν τη διάκριση, την ανισότητα ή και τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας
- ✓ οι νέοι
- ✓ οι γυναίκες
- ✓ τα άτομα με ειδικές ανάγκες
- ✓ οι απασχολούμενοι με ελλιπή εκπαίδευση
- ✓ οι παλιννοστούντες
- ✓ οι μετανάστες
- ✓ οι πρόσφυγες
- ✓ οι φυλακισμένοι
- ✓ οι αποφυλακισμένοι
- ✓ οι ανήλικοι παραβάτες
- ✓ οι τσιγγάνοι
- ✓ τα απεξαρτημένα άτομα

Μια νέα ομάδα στόχος είναι οι υπήκοοι τρίτης χώρας ή απάτριδες που έχουν υποβάλει αίτηση χορήγησης ασύλου και οι οποίοι επωφελούνται από αυτή την Πρωτοβουλία για όσο διάστημα εκκρεμεί η εξέταση των αιτήσεων και έως την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης στο οποίο έχουν ενταχθεί.



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ



3. ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

3.1 Γενικά

Τα τομειακά προγράμματα αφορούν βασικούς τομείς της Οικονομικής και Κοινωνικής ζωής όπως:

Εκπαίδευση:Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος και βελτίωση υποδομών

Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση:Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο με στόχο την πρόληψη της ανεργίας και τη διευκόλυνση της επαγγελματικής επανένταξης μέσα από εξατομικευμένη προσέγγιση. Ποιοτική κατάρτιση, προσαρμοσμένη στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και ένταξη των μειονεκτούντων ομάδων.

Δρόμοι, λιμάνια, αστική ανάπτυξη

Σιδηρόδρομοι, αεροδρόμια, αστικές συγκοινωνίες

Τα δύο αυτά προγράμματα έχουν ως στόχο την ολοκλήρωση της ένταξης της χώρας στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών⁵, τη μείωση των επιπτώσεων από την περιφερειακή της θέση στην Ε.Ε. και το μεγαλύτερο άνοιγμα της προς την Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, καθώς και τον περιορισμό της κυκλοφοριακής συμφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον.

Ανταγωνιστικότητα:Ποικίλες ενισχύσεις για τις επιχειρήσεις (κυρίως τις μικρομεσαίες) και για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, κυρίως χάρη σε νέες μορφές χρηματοδότησης, βελτίωση της τουριστικής προσφοράς, επέκταση του ενεργειακού δικτύου και διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών.

Αγροτική Ανάπτυξη:Ενισχύσεις στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, στις δραστηριότητες μεταποίησης και διάθεσης στην αγορά με στόχο τον

5 Το Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών αφορά τις χερσαίες (οδικές-σιδηροδρομικές), εναέριες και πλωτές (θαλάσσιες, ποτάμιες) μεταφορές προσώπων και αγαθών και συνίσταται από ένα σύνολο σχετικών υποδομών, ενδεικτικός κατάλογος των οποίων εκτίθεται στο Μέρος Β (Κεφ.3) του Λευκού Βιβλίου για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση



εκσυγχρονισμό της γεωργίας, με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας χάρη σε ολοκληρωμένες δράσεις τοπικής ανάπτυξης.

Αλιεία: Εκσυγχρονισμός του στόλου και του εξοπλισμού και εξορθολογισμός της παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των αλιευτικών πόρων και του περιβάλλοντος.

Πολιτισμός: Αξιοποίηση της πολιτισμικής κληρονομιάς και προώθηση του σύγχρονου πολιτισμού.

Περιβάλλον: Διασφάλιση της ορθολογικής διαχείρισης των περιβαλλοντικών πόρων. Προσαρμογή στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές σε ότι αφορά το πόσιμο νερό, τα λύματα και τα απόβλητα. Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και παιδεία.

Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια: Αναδιάρθρωση των υπηρεσιών υγείας κατάρτιση του προσωπικού, μεταρρύθμιση του τομέα της πνευματικής υγείας.

Κοινωνία της Πληροφορίας: Προώθηση των τεχνολογιών της πληροφορίας στις δημόσιες υπηρεσίες, τα σχολεία, τις τοπικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών και ανάπτυξη των συνδέσεων υψηλής ταχύτητας.

3.2 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. είναι:

Πίνακας 3: Προϋπολογισμός Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.

Συνολικό Κόστος	2.763.907.617 €
Δημόσια Δαπάνη	2.763.907.617 €
Κοινοτική Συμμετοχή	2.072.930.711 €
Εθνική Συμμετοχή	690.076.906 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	0 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)



Το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ έχει ως στόχο τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και των υπηρεσιών, ώστε να ανταποκριθεί στις νέες ανάγκες ανοίγοντας διαύλους επικοινωνίας και σύνδεσης με την αγορά εργασίας.

Οι στόχοι του Ε.Π. εκφράζονται με τους τέσσερις βασικούς άξονες που συνδέονται με τα πεδία πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και προωθούν παρεμβάσεις σχετικές με:

- ✓ Την προώθηση της ισότητας ευκαιριών στην αγορά εργασίας. Απευθύνεται σε άτομα που απειλούνται από τον κοινωνικό αποκλεισμό (Άξονας 1)
- ✓ Την προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου εκπαίδευσης (Άξονας 2)
- ✓ Την ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και προσαρμοστικότητας των νέων (Άξονας 3)
- ✓ Τη βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας (Άξονας 4)

Οι άξονες αυτοί υποστηρίζονται από δύο ακόμη άξονες που αφορούν παρεμβάσεις σε υποδομές και εξοπλισμό (Άξονας 5: συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ) και οι ενέργειες υποστήριξης του (Άξονα 6)

3.3 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π. Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση είναι:

Πίνακας 4: Προϋπολογισμός Ε.Π. Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση

Συνολικό Κόστος	2.189.116.480 €
Δημόσια Δαπάνη	2.121.783.147 €
Κοινοτική Συμμετοχή	1.585.737.360 €
Εθνική Συμμετοχή	536.045.787 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	67.333.333 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)



Κυρίαρχος στόχος του Ε.Π. Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση 2000-2006 είναι η προώθηση της απασχόλησης και η άμβλυση των προβλημάτων της αγοράς εργασίας, προς την κατεύθυνση της πρόληψης της ανεργίας, της αύξησης της συμμετοχής των γυναικών και των μειονεκτουσών ομάδων στη αγορά εργασίας μειώνοντας παράλληλα την ανεργία ορισμένων ομάδων του εργατικού δυναμικού, οι οποίες συντελούν κατά μεγάλο βαθμό στη διαμόρφωση της συνολικής ανεργίας της χώρας. Τον παραπάνω στόχο εξυπηρετούν οι γενικοί στρατηγικοί στόχοι, οι οποίοι είναι:

- ✓ Πρόληψη της ανεργίας μέσω της εξατομικευμένης προσέγγισης και βελτίωση της ικανότητας ένταξης στην αγορά εργασίας .
- ✓ Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.
- ✓ Ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων.
- ✓ Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας.
- ✓ Ενίσχυση και αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των πολιτικών και των παρεμβάσεων στην αγορά εργασίας.
- ✓ Βελτίωση της πρόσβασης και συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Οι παραπάνω στόχοι εξειδικεύονται στους 6 Άξονες Προτεραιότητας και στα 18 Μέτρα του Προγράμματος.

3.4 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Οδικό Άξονες – Λιμένες – Αστική Ανάπτυξη

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π.Ο.Α.Λ.Α.Α. είναι:

Πίνακας 5: Προϋπολογισμός Ε.Π.Ο.Α.Λ.Α.Α.

Συνολικό Κόστος	9.922.734.166 €
Δημόσια Δαπάνη	6.489.354.503 €
Κοινοτική Συμμετοχή	3.369.500.470 €
Εθνική Συμμετοχή	3.119.854.033 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	3.433.379.663 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)



Οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Π.Ο.Α.Λ.Α.Α. περιλαμβάνουν την ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βελτίωση βασικής υποδομής μεταφορών (οδικών και θαλάσσιων) όλης της χώρας, την αστική ανάπτυξη σε μεγάλες πόλεις της χώρας και τη βελτίωση της Οδικής Ασφάλειας. Δηλαδή:

Οι ειδικοί στόχοι στον τομέα των οδικών μεταφορών είναι:

- ✓ Η βελτίωση των στρατηγικών συνδέσεων της χώρας με άλλα κράτη της Ε.Ε., καθώς και με την υπόλοιπη Ευρώπη, μέσω της βελτίωσης των κύριων οδικών αξόνων, κυρίως του άξονα Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Εύζωνοι (Π.Α.Θ.Ε.)⁶ και της Εγνατίας Οδού, που έχουν ενταχθεί στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Δρόμων και στους Πανευρωπαϊκούς Διαδρόμους.
- ✓ Η αποτελεσματική αντιμετώπιση της αναμενόμενης κίνησης επιβατών και εμπορευμάτων μεταξύ των μεγάλων αστικών κέντρων της Ελλάδας – Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα – κυρίως μέσω της ολοκλήρωσης λειτουργικών τμημάτων των αυτοκινητόδρομων Π.Α.Θ.Ε. και Εγνατίας καθώς και των διασυνδέσεών τους με κεντρικούς λιμένες και αερολιμένες.
- ✓ Η προώθηση της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας, ιδιαίτερα μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης σε περιοχές που δεν εξυπηρετούνται από τους άξονες της Εγνατίας Οδού και του Π.Α.Θ.Ε., καθώς και η βελτίωση των οδικών μεταφορών και της επικοινωνίας στο εσωτερικό των μεγάλων νήσων.
- ✓ Οι ειδικοί στόχοι στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών είναι:
- ✓ Η συμβολή στην επίτευξη ενός δικτύου λιμένων που συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη των νησιώτικων περιφερειών, καθώς και άλλων ηπειρωτικών περιφερειών της χώρας.
- ✓ Η βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας στη βάση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης που ξεκίνησε με το Β' Κ.Π.Σ.

6 Είναι ένα από τα δύο σημαντικά οδικά έργα (το άλλο είναι η Εγνατία) που εκτελούνται στο πλαίσιο του Κ.Π.Σ., και στοχεύει στη μετατροπή σημαντικότερου τμήματος του συνολικού μήκους του οδικού άξονα Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Εύζωνοι σε αυτοκινητόδρομο.



- ✓ Οι ειδικοί στόχοι στον τομέα της αστικής ανάπτυξης είναι:
- ✓ Η ολοκλήρωση των έργων του Β' Κ.Π.Σ. και η περαιτέρω συνέχιση της επιτυχούς επέκτασης του Μετρό της Αθήνας που ξεκίνησε στο Β' Κ.Π.Σ. καθώς και η προώθηση των ενεργειών για την κατασκευή του μετρό Θεσσαλονίκης, που είναι παρεμβάσεις οι οποίες θα συνεισφέρουν στην αποσυμφόρηση, τη μείωση της ρύπανσης και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής της πόλης.
- ✓ Οι ειδικοί στόχοι στον τομέα της οδικής ασφάλειας είναι:
- ✓ Η βελτίωση της οδικής ασφάλειας στο υπεραστικό οδικό δίκτυο μέσω βελτιώσεων των τεχνικών χαρακτηριστικών, επαρκούς και αποτελεσματικής αστυνόμευσης, καθώς και με τη χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων ενημέρωσης / προειδοποίησης των χρηστών του δικτύου.
- ✓ Ο εφοδιασμός με τον κατάλληλο εξοπλισμό και η σύγχρονη οργάνωση των αρμόδιων αρχών και φορέων, για την αντιμετώπιση των ατυχημάτων, την αστυνόμευση των αυτοκινητόδρομων και την ενημέρωση των χρηστών των δικτύων.

3.5 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Σιδηρόδρομοι – Αερολιμένες – Αστικές Συγκοινωνίες

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π.Σ.Α.Α.Σ. είναι:

Πίνακας 6 : Προϋπολογισμός Ε.Π.Σ.Α.Α.Σ.

Συνολικό Κόστος	2.937.600.800 €
Δημόσια Δαπάνη	2.937.600.800 €
Κοινοτική Συμμετοχή	1.468.752.690 €
Εθνική Συμμετοχή	1.468.847.690 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	0 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Στόχος του Ε.Π.Σ.Α.Α.Σ. είναι:

- ✓ Ο εκσυγχρονισμός του Ο.Σ.Ε. και η μετεξέλιξη του σε μία σύγχρονη και βιώσιμη επιχείρηση ικανή να ανταποκριθεί στο νέο ανταγωνιστικό



περιβάλλον της αγοράς των μεταφορών και ο εκσυγχρονισμός τμημάτων του σιδηροδρομικού άξονα Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ειδομένη σε άξονα υψηλών ταχυτήτων.

- ✓ Η ανάπτυξη του προαστιακού σιδηρόδρομου στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας.
- ✓ Η ενίσχυση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς μέσω του ανασχεδιασμού του δικτύου των αστικών μεταφορών και της υλοποίησης των σχετικών υποδομών. Ο ανασχεδιασμός στοχεύει στη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας και στην ανάπτυξη των συνδυασμένων μεταφορών στον αστικό χώρο.
- ✓ Η βελτίωση της σύνδεσης της χώρας με άλλα κράτη – μέλη της Ε.Ε. και με την υπόλοιπη Ευρώπη μέσω της αναβάθμισης επιλεγμένων αεροδρομίων πρωταρχικής σημασίας (αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης, Ηρακλείου)

3.6 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π.ΑΝ. είναι:

Πίνακας 7: Προϋπολογισμός Ε.Π.ΑΝ.

Συνολικό Κόστος	6.696.578.456 €
Δημόσια Δαπάνη	3.349.585.740 €
Κοινοτική Συμμετοχή	2.055.773.607 €
Εθνική Συμμετοχή	1.293.812.133 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	3.346.992.716 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Στόχος του Ε.Π.ΑΝ., είναι η σύγκλιση της ανταγωνιστικότητας με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, δηλαδή:

- ✓ Η ενίσχυση των ανταγωνιστικών ικανοτήτων των ήδη υφιστάμενων επιχειρήσεων και δημιουργία νέων που θα αξιοποιούν την καινοτομία και θα κάνουν χρήση νέων τεχνολογιών.
- ✓ Στο πλαίσιο της Έρευνας και της Τεχνολογίας, η ενθάρρυνση της δημιουργίας νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και η ενίσχυση του



σχηματισμού νέων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων με βάση συνεκτικά τεχνικοοικονομικά δίκτυα.

- ✓ Η ανασυγκρότηση και ο εμπλουτισμός των τουριστικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει η Ελλάδα, οικοδομώντας παράλληλα και νέα πλεονεκτήματα.
- ✓ Η βελτίωση της συνεισφοράς της ενέργειας και των φυσικών πόρων ως εργαλεία αύξησης της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας με ταυτόχρονο σεβασμό των περιβαλλοντικών δεσμεύσεων της χώρας.

3.7 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π. Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου είναι:

Πίνακας 8: Προϋπολογισμός Ε.Π. Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου

Συνολικό Κόστος	3.557.087.197 €
Δημόσια Δαπάνη	2.136.211.026 €
Κοινοτική Συμμετοχή	1.482.755.239 €
Εθνική Συμμετοχή	653.455.787 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	1.420.876.171 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Οι γενικοί αναπτυξιακοί στόχοι του Ε.Π. Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση Υπαίθρου είναι οι εξής:

- ✓ Η βελτίωση των συνθηκών ανταγωνισμού των προϊόντων της πρωτογενούς και μεταποιημένης ελληνικής γεωργικής παραγωγής, έτσι ώστε αυτή να αντεπεξέλθει στις πιέσεις από την πιθανή διεύρυνση της εισαγωγικής διείσδυσης και να διευρύνει τις εξαγωγικές της επιδόσεις.
- ✓ Η ενσωμάτωση των μη ανεπτυγμένων περιοχών σε μια ολοκληρωμένη προσπάθεια δημιουργίας μιας ζωντανής και εξελισσόμενης υπαίθρου με προοπτικές ανάπτυξης, μέσω της δημιουργίας συνθηκών και προϋποθέσεων για την αναστροφή των δυσμενών δημογραφικών



εξελίξεων, της προώθησης ευκαιριών πολυαπασχόλησης, της διασφάλισης συνθηκών ίσων ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων και της αξιοποίησης των φυσικών πόρων με ρυθμούς που θα επιτρέπουν τη διατήρηση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

- ✓ Η ανάπτυξη κατάλληλων υποδομών σε συνδυασμό και με άλλα προγράμματα πολιτικής προστασίας – όπως η αντιμετώπιση πυρκαγιών και λοιπών φυσικών καταστροφών – ώστε να βελτιωθεί η ελκυστικότητα του αγροτικού χώρου. Η αναβάθμιση των υπηρεσιών αυτών για τον κάτοικο θα συμβάλλει αποφασιστικά στην αναστροφή εγκατάλειψης της υπαίθρου.

Η στρατηγική για την επίτευξη των παραπάνω γενικών στόχων εξειδικεύεται σε 8 Άξονες και 35 Μέτρα.

3.8 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιεία

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π. Αλιεία είναι:

Πίνακας 9: Προϋπολογισμός Ε.Π. Αλιεία

Συνολικό Κόστος	483.104.488 €
Δημόσια Δαπάνη	343.507.076 €
Κοινοτική Συμμετοχή	257.733.308 €
Εθνική Συμμετοχή	85.773.768 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	139.597.412 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Οι γενικοί στόχοι της πολιτικής για τον αλιευτικό τομέα είναι οι ακόλουθοι:

- ✓ Η επίτευξη της ισορροπίας μεταξύ των αλιευτικών πόρων και της εκμετάλλευσής τους.
- ✓ Η εφαρμογή της ανταγωνιστικότητας και η συμβολή στην ανάπτυξη βιώσιμων από οικονομικής απόψεως επιχειρήσεων στον τομέα.
- ✓ Η βελτίωση της ποιότητας του εφοδιασμού της αγοράς και η αξιοποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.



- ✓ Η συμβολή στην τοπική ανάπτυξη, ιδίως περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.
- ✓ Η ορθολογική εκμετάλλευση των εσωτερικών υδάτινων πόρων, στα πλαίσια της αειφορίας.
- ✓ Η προώθηση ίσων ευκαιριών για εργασία.

3.9 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πολιτισμός

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π. Πολιτισμός είναι:

Πίνακας 10: Προϋπολογισμός Ε.Π. Πολιτισμός

Συνολικό Κόστος	675.400.000 €
Δημόσια Δαπάνη	675.400.000 €
Κοινοτική Συμμετοχή	473.585.027 €
Εθνική Συμμετοχή	201.814.973 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	0 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Οι στόχοι του Ε.Π. Πολιτισμός είναι:

- ✓ Ισόρροπη διαρθρωτική παρέμβαση στους τομείς της πολιτιστικής κληρονομιάς και του σύγχρονου πολιτισμού.
- ✓ Άρση περιφερειακών ανισοτήτων όσον αφορά την προσφορά και ζήτηση πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψιν τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της κάθε περιφέρειας.

Το Ε.Π. Πολιτισμός διαρθρώνεται σε τρεις (3) Άξονες Προτεραιότητας



3.10 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π. είναι:

Πίνακας 11: Προϋπολογισμός Ε.Π.ΠΕΡ.

Συνολικό Κόστος	596.300.075 €
Δημόσια Δαπάνη	596.300.075 €
Κοινοτική Συμμετοχή	430.073.656 €
Εθνική Συμμετοχή	166.226.419 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	0 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Το Ε.Π.ΠΕΡ. λειτουργεί συμπληρωματικά με τις υπόλοιπες περιβαλλοντικές παρεμβάσεις στα άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Σύμφωνα με τον αρχικό του προγραμματισμό, το Ε.Π.ΠΕΡ. δεν περιελάμβανε μεγάλα έργα υποδομών περιβαλλοντικού χαρακτήρα όπως οι εγκαταστάσεις διαχείρισης αστικών λυμάτων, απορριμμάτων και ύδρευσης, έργα τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής και τα Π.Ε.Π.. Σύμφωνα πάντως με τις προοπτικές που παρουσιάζονται με την τροποποίηση του Προγράμματος χρηματοδοτούνται έργα προτεραιότητας:

Στο Ε.Π.ΠΕΡ. προτεραιότητα έχουν:

- ✓ Δράσεις μέγιστης εθνικής σημασίας για την ποιότητα ζωής, όπως η παρακολούθηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού και ακουστικού περιβάλλοντος και η διαχείριση των τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων.
- ✓ Δράσεις που απαιτούν, για τη υλοποίησή τους, τεχνογνωσία, η οποία δεν υφίσταται σε περιφερειακό ή άλλο τομεακό επίπεδο.
- ✓ Δράσεις και παρεμβάσεις εθνικού χαρακτήρα, που απαιτούν υποδομές εθνικού επιπέδου, όπως το Δίκτυο Παρακολούθησης της Ποιότητας των Νερών και το Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος.



- ✓ Δράσεις και παρεμβάσεις διαπεριφερειακού χαρακτήρα, όπως ολοκληρωμένες δράσεις για τις περιοχές του Δικτύου Φύση 2000 (NATURA 2000)⁷.
- ✓ Δράσεις αστικών αναπλάσεων εθνικής κλίμακας και προτεραιότητας ή καινοτόμου χαρακτήρα, όπως η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, παρεμβάσεις στη Θεσσαλονίκη και άλλες μεγάλες πόλεις και η προστασία, ανάδειξη και διατήρηση παραδοσιακών οικισμών.
- ✓ Δράσεις που αφορούν ειδικά προγράμματα, με ιδιαίτερες περιβαλλοντικές και τεχνογνωσιακές απαιτήσεις, όπως αυτά της αντιμετώπισης των βιομηχανικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης και της παρακολούθησης των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- ✓ Δράσεις αντιπλημμυρικής προστασίας.
- ✓ Έργα προστασίας και αναβάθμισης εδαφικών και υδατικών πόρων.
- ✓ Προώθηση εθνικού σχεδιασμού για τη διαχείριση ειδικών (τοξικών) αποβλήτων.
- ✓ Δράσεις περιφερειακού χαρακτήρα προσαρμογής της χώρας στην κοινοτική νομοθεσία στους τομείς των αστικών λυμάτων και των αστικών στερεών απορριμμάτων.

3.11 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υγεία - Πρόνοια

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π. είναι:

Πίνακας 12: Προϋπολογισμός Ε.Π. Υγεία – Πρόνοια:

Συνολικό Κόστος	513.306.663 €
Δημόσια Δαπάνη	513.306.663 €
Κοινοτική Συμμετοχή	384.979.997 €
Εθνική Συμμετοχή	128.326.666 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	0 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Οι βασικοί στόχοι του Προγράμματος αφορούν:

7 Το δίκτυο Natura 2000 έχει ως σκοπό να εξασφαλίσει τους φυσικούς οικότοπους και τα είδη φυτών που έχουν ενδιαφέρον για τις χώρες της Ε.Ε.



- ✓ *Στον Τομέα της Υγείας:* την αναβάθμιση της Δημόσιας Υγείας και βελτίωση της Υγείας και της Κοινωνικής Προστασίας μέσω: Ανάπτυξης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, εκσυγχρονισμού των νοσοκομείων, σχεδιασμού και ανάπτυξης νέων υπηρεσιών, δημιουργίας ολοκληρωμένων συστημάτων κατά Περιφέρεια, εισαγωγής σύγχρονων μορφών διοίκησης και οικονομικής διαχείρισης, άσκησης αποτελεσματικού ελέγχου στην παροχή υπηρεσιών υγείας.
- ✓ *Στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας:* την ολοκλήρωση της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης, δηλαδή την αποασυλοποίηση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού χρόνιων ψυχικά ασθενών που σήμερα διαβιούν σε κλειστές δομές, την ανάπτυξη ανοιχτών δομών πρόληψης και θεραπείας και την υλοποίηση ενεργειών κοινωνικής και οικονομικής επανένταξης των ψυχικά ασθενών.
- ✓ *Στον Τομέα της Πρόνοιας:* τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και την πρόληψη της περιθωριοποίησης και του κοινωνικού αποκλεισμού ατόμων και ομάδων του πληθυσμού, μέσω: της υιοθέτησης υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας αφενός με την ενίσχυση μορφών αυτόνομης ή ημιαυτόνομης διαβίωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες και αφετέρου με τη δημιουργία διαβίωσης ενός ανοιχτού κοινοτικού δικτύου πρόληψης, συμβουλευτικής και παραπομπών.
- ✓ *Στον Τομέα Ανθρώπινου Δυναμικού:* την ανάπτυξη δράσεων δια βίου κατάρτισης με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε όλους τους τομείς υγείας και πρόνοιας και για όλες τις ειδικότητες εργαζομένων ή νεοπροσλαμβανομένων.

Το Ε.Π. διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) άξονες Προτεραιότητας: τρεις (3) για κάθε Τομέα Παρέμβασης και έναν (1) οριζόντιο για το ανθρώπινο δυναμικό των παραπάνω τομέων. Εξειδικεύεται μέσω έντεκα (1)1 Μέτρων και ενός (1) Μέτρου της Τεχνικής Βοήθειας.



3.12 Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας

Ο προϋπολογισμός του Ε.Π. ΚτΠ είναι:

Πίνακας 13: Προϋπολογισμός Ε.Π. ΚτΠ

Συνολικό Κόστος	2.987.499.150 €
Δημόσια Δαπάνη	2.417.999.150 €
Κοινοτική Συμμετοχή	1.793.581.863 €
Εθνική Συμμετοχή	624.417.287 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	569.500.000 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Οι γενικοί στρατηγικοί στόχοι του Ε.Π. ΚτΠ είναι:

- ✓ Η βελτίωση της ποιότητας της καθημερινής ζωής του πολίτη μέσα από παρεμβάσεις σε κρίσιμους τομείς, όπως η Δημόσια Διοίκηση, η υγεία, οι μεταφορές και το περιβάλλον. Οι παρεμβάσεις αφορούν κυρίως την ένταξη ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών στη διαδικασία παραγωγής των παραπάνω τομέων, έτσι ώστε να συμβάλλουν στη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- ✓ Η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την ενίσχυση μιας διαδικασίας οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης όπου η τεχνολογία και η γνώση αποτελούν τον κύριο μοχλό αύξησης της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας, των εισοδημάτων, της απασχόλησης και της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Ενέχει δράσεις για την ανάπτυξη των υποδομών τηλεπικοινωνιών, την ενίσχυση της οικονομίας και της απασχόλησης με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, τη δημιουργία ενός συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμοζόμενου στις ανάγκες του 21^{ου} αιώνα και την προβολή του ελληνικού πολιτισμού.

Για τη επίτευξη των δύο γενικών στόχων το Ε.Π.ΚτΠ θέτει μία σειρά από ειδικούς στόχους:

1. Στην Παιδεία και τον Πολιτισμό
2. Στην εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής

Το Γ' Κ.Π.Σ. και η Αξιοποίηση των πόρων από τους Ο.Τ.Α.
Σύγκριση των Δήμων Πάτρας – Ι.Π. Μεσολογγίου



3. Στην ανάπτυξη και απασχόληση στην ψηφιακή οικονομία και
4. Στις επικοινωνίες



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ



4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

4.1 Γενικά

Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι το έγγραφο που εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που αποσκοπεί στην εφαρμογή ενός Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και περιέχει ένα σύνολο Αξόνων Προτεραιότητας αποτελούμενων από πολυετή μέτρα, για την πραγματοποίηση του οποίου μπορεί να ζητηθεί η συνδρομή ενός ή περισσότερων Διαρθρωτικών Ταμείων και ενός ή περισσότερων από τα άλλα χρηματοδοτικά όργανα, καθώς και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων⁸.

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα είναι 13 και το κοινό τους σημείο είναι η ενίσχυση της δυνατότητας των περιφερειακών και τοπικών αρχών να εφαρμόσουν ένα φάσμα δράσεων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, που περιλαμβάνουν όχι μόνο έργα υποδομής αλλά και τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, της έρευνας και ανάπτυξης και της καινοτομίας, των ανθρώπινων πόρων και της δημιουργίας τοπικών θέσεων εργασίας ή και ακόμα της διαχείρισης του περιβάλλοντος. Οι δράσεις προς όφελος των απομονωμένων, νησιώτικων ή ορεινών περιοχών συμβάλλουν στη μείωση των εσωτερικών ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών.

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα είναι τα ακόλουθα:

8 Είναι χρηματοδοτικό όργανο της Ε.Ε. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που χορηγεί μακροπρόθεσμα δάνεια και εγγυήσεις για επενδύσεις κεφαλαίου που προάγουν την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και ολοκλήρωση της Ε.Ε. Είναι το μεγαλύτερο διεθνές ιδρυτικό ίδρυμα στον κόσμο. Αντλεί το κύριο μέρος των πόρων της από τις κεφαλαιαγορές και το κεφάλαιό της αναλαμβάνεται από τα κράτη μέλη. Η υποστήριξη της περιφερειακής ανάπτυξης είναι το πρωταρχικό έργο της Τράπεζας και περισσότερες από τις μισές χορηγήσεις της διοχετεύονται σε παραγωγικές επενδύσεις της Ε.Ε. Που υστερούν από πλευράς ανάπτυξης ή που αντιμετωπίζουν βιομηχανική παρακμή. Επίσης, η Ε.Τ.Επ. Υποστηρίζει σχέδια οικονομικής ανάπτυξης και σε χώρες εκτός της Ε.Ε.



4.2 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης είναι:

Πίνακας 14: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης

Συνολικό Κόστος	1.155.643.599 €
Δημόσια Δαπάνη	1.014.660.278 €
Κοινοτική Συμμετοχή	760.995.208 €
Εθνική Συμμετοχή	253.665.070 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	140.983.321 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης την περίοδο 2000-2006 είναι η «πληθυσμιακή εξέλιξη με έμφαση στην ομαλή κοινωνική ενσωμάτωση παλιννοστούντων και μεταναστών που θα στηρίζεται στην αξιοποίηση της οικονομικής δυναμικής και στη διάχυση ευημερίας»

Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος αναλύεται στους εξής κύριους στρατηγικούς στόχους:

- ✓ Διαμόρφωση σύγχρονης αυτοδύναμης οικονομίας και ενίσχυση εξωστρέφειας με προώθηση δράσεων στον πρωτογενή τομέα, στη μεταποίηση, στον τουρισμό και στις υπηρεσίες.
- ✓ Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας.
- ✓ Προστασία – αξιοποίηση φυσικού περιβάλλοντος και του ορυκτού πλούτου.
- ✓ Αμβλυνση των ενδοπεριφερειακών κοινωνικών ανισοτήτων και βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Οι βασικοί στόχοι του Π.Ε.Π. εξειδικεύονται σε έξι (6) Άξονες Προτεραιότητας και τριανταέξι (36) Μέτρα.



4.3 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας είναι:

Πίνακας 15: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας

Συνολικό Κόστος	1.547.197.156 €
Δημόσια Δαπάνη	1.255.662.491 €
Κοινοτική Συμμετοχή	937.167.219 €
Εθνική Συμμετοχή	318.495.272 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	291.534.665 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Ο γενικός στρατηγικός στόχος εκφράζεται με:

- ✓ την αξιοποίηση της καίριας θέσης της Θεσσαλονίκης στη Βαλκανική, την Ευρωπαϊκή Ένωση, την παραευξείνια ζώνη και το θαλάσσιο ορίζοντα – και της συγκυρίας που διαμορφώνουν οι νέες τεχνολογικές, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες στην περιοχή
- ✓ την ενίσχυση των υφιστάμενων υποδομών και τη δημιουργία εκείνων των κοινωνικών συνθηκών που υπόσχονται ισόρροπη ανάπτυξη στο πλαίσιο ίσων ευκαιριών και αναβαθμισμένου περιβάλλοντος χώρου με μακρόχρονες προοπτικές βελτίωσης και εξέλιξης και
- ✓ την εφαρμογή διορθωτικών κινήσεων για το περιβάλλον.

Ο γενικός στρατηγικός στόχος αναλύεται σε επτά (7) Άξονες Προτεραιότητας και σαράντα δύο (42) Μέτρα.



4.4 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Μακεδονίας

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Δυτικής Μακεδονίας είναι:

Πίνακας 16: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Δυτικής Μακεδονίας

Συνολικό Κόστος	595.986.426 €
Δημόσια Δαπάνη	520.239.265 €
Κοινοτική Συμμετοχή	390.179.449 €
Εθνική Συμμετοχή	130.059.816 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	75.747.161 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατά την Προγραμματική Περίοδο 2000-2006 είναι να συνεισφέρει στη δημιουργία μιας δυναμικής Περιφέρειας, που θα αξιοποιεί τα φυσικά της αποθέματα και τη θέση της στα Δυτικά Βαλκάνια, έτσι ώστε να δημιουργήσει ένα ανταγωνιστικό παραγωγικό περιβάλλον και νέες ευκαιρίες απασχόλησης.

Ο γενικός αυτός στόχος αναλύεται σε κύριους στρατηγικούς στόχους που επιτυγχάνονται μέσα από επτά (7) Άξονες Προτεραιότητας και τριάντα έξι (36) Μέτρα.

4.5 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ηπείρου

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Ηπείρου είναι:

Πίνακας 17: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Ηπείρου

Συνολικό Κόστος	736.185.837 €
Δημόσια Δαπάνη	638.891.210 €
Κοινοτική Συμμετοχή	443.918.408 €
Εθνική Συμμετοχή	194.972.802 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	97.294.627 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)



Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος του Π.Ε.Π. είναι η ευρύτερη δυνατή αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η θέση της Περιφέρειας, αλλά και ο πολιτιστικός και φυσικός πλούτος της για έξοδο από την απομόνωση.

Η αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας αναλύεται σε έξι (6) Άξονες Προτεραιότητας και υλοποιείται με τριάντα (30) Μέτρα.

4.6 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Θεσσαλίας είναι:

Πίνακας 18: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Θεσσαλίας

Συνολικό Κόστος	905.908.987 €
Δημόσια Δαπάνη	761.414.874 €
Κοινοτική Συμμετοχή	571.067.454 €
Εθνική Συμμετοχή	190.347.420 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	144.494.113 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Η Περιφέρεια θέτει ως στόχο να επιταχύνει τον αναπτυξιακό βηματισμό της, ώστε να διαμορφώσει ένα βιώσιμο τομεακό “μίγμα” ενσωματώνοντας τους σύγχρονους τομείς υψηλής τεχνολογίας και σύγχρονης οργάνωσης, να αξιοποιήσει την εξειδίκευση των περιοχών της, τις ικανότητες και τη συσσωρευμένη τεχνογνωσία του ανθρώπινου δυναμικού της, να δημιουργήσει κρίσιμα μεγέθη κλίμακας και να αξιοποιήσει τις νέες αγορές που διανοίγονται στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης αλλά και της νέας ενδοχώρας στα Βόρεια σύνορα της Χώρας.

Οι γενικοί στόχοι αναλύονται σε κύριους επιχειρησιακούς στόχους που υλοποιούνται μέσα από ένα σύνολο δράσεων και σαράντα (40) Μέτρων που περιλαμβάνονται έξι (6) Άξονες Προτεραιότητας:



4.7 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ιόνιων Νήσων

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π Ιόνιων Νήσων είναι:

Πίνακας 19: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Ιόνιων Νήσων

Συνολικό Κόστος	415.696.432 €
Δημόσια Δαπάνη	343.775.754 €
Κοινοτική Συμμετοχή	257.831.814 €
Εθνική Συμμετοχή	85.943.940 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	71.920.678 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Ο γενικός στρατηγικός στόχος της Περιφέρειας είναι η ενίσχυση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων με έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και στη συνοχή του νησιωτικού χώρου.

Οι στόχοι του προγράμματος αναλύονται σε επτά (7) Άξονες Προτεραιότητας και τριάντα πέντε (35) Μέτρα.

4.8 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας είναι:

Πίνακας 20: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας

Συνολικό Κόστος	835.064.388 €
Δημόσια Δαπάνη	675.867.180 €
Κοινοτική Συμμετοχή	505.940.694 €
Εθνική Συμμετοχή	169.926.486 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	159.197.208 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Ο Γενικός Αναπτυξιακός Στόχος είναι "η αξιοποίηση της κομβικής θέσης της Περιφέρειας και η αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων για την υπέρβαση των προβλημάτων της ανεργίας και της ενδοπεριφερειακής ανισότητας"

Το Πρόγραμμα εξειδικεύεται σε επτά (7) Άξονες Προτεραιότητας και σε τριάντα πέντε (35) Μέτρα.



4.9 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας είναι:

Πίνακας 21: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας

Συνολικό Κόστος	865.355.081 €
Δημόσια Δαπάνη	744.646.142 €
Κοινοτική Συμμετοχή	539.284.605 €
Εθνική Συμμετοχή	205.361.537 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	120.708.939 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι η αξιοποίηση των νέων μεταφορικών υποδομών, της γειτνίασης με το μητροπολιτικό κέντρο της Αθήνας και της βιομηχανικής βάσης για τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και την αύξηση της απασχόλησης κυρίως της ανάπτυξης της ανταγωνιστικής οικονομίας.

Οι βασικοί στόχοι του Π.Ε.Π. εξειδικεύονται σε έξι (6) Άξονες Προτεραιότητας και σε τριάντα επτά (37) Μέτρα.

4.10 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Αττικής είναι:

Πίνακας 22: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Αττικής

Συνολικό Κόστος	1.634.545.544 €
Δημόσια Δαπάνη	1.554.945.544 €
Κοινοτική Συμμετοχή	1.116.641.725 €
Εθνική Συμμετοχή	438.303.819 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	79.600.000 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Ο γενικός στρατηγικός αναπτυξιακός στόχος είναι η ανάδειξη του διεθνούς ρόλου της πρωτεύουσας με παράλληλη εξομάλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και η βελτίωση της ποιότητας ζωής. Ο



γενικός αναπτυξιακός στόχος εξειδικεύεται σε έξι (6) Άξονες Προτεραιότητας και σε τριάντα ένα (31) Μέτρα.

4.11 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Πελοποννήσου είναι:

Πίνακας 23: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Πελοποννήσου

Συνολικό Κόστος	728.441.677 €
Δημόσια Δαπάνη	620.038.599 €
Κοινοτική Συμμετοχή	465.028.950 €
Εθνική Συμμετοχή	155.009.649 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	108.403.078 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος της Περιφέρειας είναι η μείωση της αναπτυξιακής υστέρησης της ενδοχώρας και των απομακρυσμένων περιοχών της από τα αστικά και ημιαστικά της κέντρα, αλλά και την πρωτεύουσα της χώρας, σε συνδυασμό με την εξωστρέφεια της , τόσο προς την υπόλοιπη χώρα και προς τα μητροπολιτικά (Αθήνα – Θεσσαλονίκη), όσο και προς το Νότο του εξωτερικού με "γέφυρα" την Κρήτη.

Το πρόγραμμα εξειδικεύεται σε 6 Άξονες Προτεραιότητας και 34 Μέτρα.



4.12 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Βορείου Αιγαίου είναι:

Πίνακας 24: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Βορείου Αιγαίου

Συνολικό Κόστος	539.784.471 €
Δημόσια Δαπάνη	492.882.289 €
Κοινοτική Συμμετοχή	369.661.715 €
Εθνική Συμμετοχή	123.220.574 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	46.902.182 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος του Π.Ε.Π. είναι η άρση της γεωγραφικής απομόνωσης, της φθίνουσας πληθυσμιακής εξέλιξης και της οικονομικής υστέρησης που έχει προκληθεί από τον παραμεθόριο νησιωτικό χαρακτήρα της Περιφέρειας.

Το πρόγραμμα εξειδικεύεται σε πέντε (5) Άξονες Προτεραιότητας και σε τριάντα ένα (31) Μέτρα.

4.13 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου είναι:

Πίνακας 25: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου

Συνολικό Κόστος	581.927.766 €
Δημόσια Δαπάνη	521.927.766 €
Κοινοτική Συμμετοχή	390.121.530 €
Εθνική Συμμετοχή	131.806.236 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	60.000.000 €

(Πηγή :Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Η αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας, λαμβανομένων υπόψη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και των δυνατοτήτων της, προσδιορίζει τους βασικούς τομείς παρεμβάσεις ως εξής:

- ✓ Προστασία και αξιοποίηση του Περιβάλλοντος.



- ✓ Άρση της απομόνωσης – Ενίσχυση του Συστήματος Μεταφορών & Επικοινωνιών.
- ✓ Τουρισμός.
- ✓ Καινοτομία και Κοινωνία της Πληροφορίας.
- ✓ Ανάπτυξη της Υπαίθρου.
- ✓ Αστική Ανάπτυξη – Δυναμικά Νησιώτικα Κέντρα.

Το πρόγραμμα εξειδικεύεται σε πέντε (5) Άξονες Προτεραιότητας και σε τριάντα τέσσερα (34) Μέτρα.

4.14 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης

Ο προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Κρήτης είναι:

Πίνακας 26: Προϋπολογισμός Π.Ε.Π. Κρήτης

Συνολικό Κόστος	786.355.222 €
Δημόσια Δαπάνη	681.047.802 €
Κοινοτική Συμμετοχή	508.426.662 €
Εθνική Συμμετοχή	172.621.140 €
Ιδιωτική Συμμετοχή	105.307.420 €

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών)

Η στρατηγική της περιφέρειας, προσδιορίζεται ως προς 6 βασικούς τομείς παρέμβασης:

- ✓ Καινοτομία και Κοινωνία της Πληροφορίας.
- ✓ Τουρισμός.
- ✓ Αστική Ανάπτυξη.
- ✓ Ανάπτυξη της Υπαίθρου
 - i. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας.
 - ii. Βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου, διατήρηση του περιβάλλοντος και του κοινωνικού ιστού στον αγροτικό χώρο.
- ✓ Επικοινωνίες – Μεταφορές.

Το Γ' Κ.Π.Σ. και η Αξιοποίηση των πόρων από τους Ο.Τ.Α.
Σύγκριση των Δήμων Πάτρας – Ι.Π. Μεσολογγίου



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ Γ' Κ.Π.Σ.



5. ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ Γ' Κ.Π.Σ.

5.1 Γενικά

Για την υλοποίηση του Γ' Κ.Π.Σ. 2000-2006 και των άλλων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση παρεμβάσεων, η Ελλάδα έχει θέσει σε εφαρμογή ένα Σύστημα Διαχείρισης, Παρακολούθησης και Ελέγχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κανονισμών των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος είναι η χρηστή και ορθολογική διαχείριση των διατιθέμενων εθνικών και κοινοτικών πόρων και η μεγιστοποίηση των αναπτυξιακών αποτελεσμάτων.

Στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ. έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν όργανα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου και εφαρμόζονται αυστηρές διαδικασίες σε ότι αφορά την επιλογή, τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση των Πράξεων (έργα και δράσεις) που εγγυώνται τη διαφάνεια και τον ορθολογισμό στην παρακολούθηση, την ακρίβεια και αποτελεσματικότητα των ελέγχων, την ουσιαστική διαχείριση της πληροφορίας και την αξιολόγηση των προγραμμάτων.

5.2 Δομή Μηχανισμού Υποστήριξης του Κ.Π.Σ.

Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο των συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου της 21^{ης} Ιουνίου 1999 «περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά Ταμεία» δημιουργήθηκαν τα ακόλουθα όργανα:

- ◆ Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ.
- ◆ Διαχειριστικές Αρχές των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- ◆ Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ.
- ◆ Επιτροπές Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- ◆ Αρχή Πληρωμής του Κ.Π.Σ., των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής
- ◆ Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.)



- ◆ Επιπλέον των ανωτέρω οργάνων, λειτουργεί και ένας υποστηρικτικός φορέας, η Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης (Μ.Ο.Δ.) του Κ.Π.Σ.

Η σύνθεση, η εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων και ο τρόπος λειτουργίας αυτών των οργάνων καθορίζονται με το Νόμο 2860/2000 που ψηφίστηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο. Βάσει του Νόμου αυτού οι αρμοδιότητες των Διαχειριστικών Αρχών διαχωρίζονται από τις αρμοδιότητες της Αρχής της Πληρωμής και των Τελικών Δικαιούχων.

5.3 Διαχείριση

5.3.1 Διαχειριστική Αρχή Κ.Π.Σ. 2000-2006

Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ. είναι η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιφερειακής Πολιτικής και Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Στα πλαίσια της Γενικής Διεύθυνσης έχουν συσταθεί Ειδικές Υπηρεσίες για τις ανάγκες διαχείρισης του Κ.Π.Σ.:

- ◆ Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Στρατηγικής και Αξιολόγησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων
- ◆ Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- ◆ Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος

Η Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ. εκπροσωπεί τη χώρα έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα θέματα του Κ.Π.Σ. και συνεργάζεται με αυτήν στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης⁹, τηρούμενων των θεσμικών, νομικών και δημοσιονομικών αρμοδιοτήτων κάθε εταίρου.

Έχει τη συλλογική ευθύνη του προγραμματισμού και της εφαρμογής του Κ.Π.Σ. Ιδίως έχει ως σκοπό την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της νομιμότητας της διαχείρισης και της εφαρμογής του Κ.Π.Σ. , καθώς και το συντονισμό του προγραμματισμού και της εφαρμογής των επιχειρησιακών

9 Η εταιρική σχέση είναι αρχή βάσει με την οποία οι φορείς, εθνικοί, περιφερειακοί και τοπικοί βρίσκονται σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προετοιμασία και εκτέλεση των προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε. Και μεριμνούν για την ορθή υλοποίησή τους.



προγραμμάτων και το συντονισμό των Διαχειριστικών Αρχών των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Η Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- ◆ Παρακολουθεί και συντονίζει την εφαρμογή του Κ.Π.Σ., μεριμνώντας ιδίως για τη συμβατότητά του με τις εθνικές πολιτικές.
- ◆ Συντονίζει τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων του Κ.Π.Σ. και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ.
- ◆ Εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με τη διαχείριση, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και κάθε δραστηριότητα που υπάγεται στην αποστολή των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- ◆ Έχει την ευθύνη και διαχειρίζεται το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) σε ό,τι αφορά το Κ.Π.Σ. και μεριμνά ώστε αυτό να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των διαχειριστικών αρχών, των Επιτροπών Παρακολούθησης, της Αρχής Πληρωμής, των ελεγκτικών αρχών και της Επιτροπής.
- ◆ Έχει την ευθύνη για τη διενέργεια της ενδιάμεσης αξιολόγησης του Κ.Π.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 42 του Κανονισμού. Επεξεργάζεται τα πορίσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του Κ.Π.Σ. και των επιχειρησιακών προγραμμάτων και προτείνει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. τροποποιήσεις του Κ.Π.Σ. και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
- ◆ Ενημερώνει τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων σχετικά με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο. Παρακολουθεί και ενημερώνεται για τις σχετικές ενέργειες των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων, για την εξασφάλιση της συμβατότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των πράξεων με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο, ιδίως σε ό,τι αφορά την τήρηση των διατάξεων για τον ανταγωνισμό, τις δημόσιες συμβάσεις, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξάλειψη των ανισοτήτων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και εισηγείται



τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων αυτών από τους αρμόδιους φορείς σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

- ◆ Επεξεργάζεται και προτείνει τροποποιήσεις του Κ.Π.Σ. προς την Επιτροπή Παρακολούθησης.
- ◆ Επεξεργάζεται σε συνεργασία με την Επιτροπή, τους δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν για την κατανομή αποθεματικού επίδοσης¹⁰ του άρθρου 44 του Κανονισμού και προτείνει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. στην κατανομή του αποθεματικού αυτού, καθώς και την κατανομή του αποθεματικού προγραμματισμού¹¹.
- ◆ Οργανώνει και παρακολουθεί τη διαδικασία δημοσιότητας του Κ.Π.Σ. σε συνεργασία με την Επιτροπή και διαμορφώνει πλαίσιο αρχών δημοσιότητας για τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομοιογένεια, η συνοχή και ο συντονισμός των μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης του Κ.Π.Σ., καθώς και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
- ◆ Καθορίζει τις διαδικασίες εξέτασης των ετήσιων εκθέσεων¹² των επιχειρησιακών προγραμμάτων (άρθρο 34 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999)
- ◆ Συμμετέχει στις ετήσιες συναντήσεις των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων και της Επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 34 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/99

10 Ποσοστό επί των πιστώσεων υποχρεώσεων που ανακατανέμεται στα επιχειρησιακά προγράμματα ή στους άξονες προτεραιότητας τους που θεωρούνται επιτυχή. Το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 4% των πιστώσεων των υποχρεώσεων, που προβλέπονται για κάθε εθνική ενδεικτική κατανομή. Η ανακατανομή γίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε στενή συνεννόηση με τα ενδιαφερόμενα κράτη – μέλη.

11 Στοχεύει στην αύξηση της ικανότητας της ανταπόκρισης για τις απρόβλεπτες εξελίξεις (είτε λόγω μακράς περιόδου προγραμματισμού είτε λόγω της αλλαγής των συνθηκών) που πιθανόν να προκύψουν από την προγραμματική περίοδο. Το αποθεματικό προγραμματισμού χρησιμοποιείται παράλληλα και κατά συνεκτικό τρόπο με το αποθεματικό επίδοσης και ανέρχεται στο 2% των πιστώσεων των υποχρεώσεων. Η κατανομή αυτού του αποθεματικού γίνεται σε συνεργασία με της Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

12 Είναι έκθεση εκτέλεσης για τις πολυετείς δράσεις, συντάσσεται και υποβάλλεται από τη Διαχειριστική Αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός έξι μηνών από το τέλος κάθε πλήρους ημερολογιακού έτους εγγραφής.



- ◆ Παρέχει στην Επιτροπή τα αναγκαία στοιχεία για την επαλήθευση της προσθετικότητας¹³, κατά την έννοια του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/99.
- ◆ Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ.

5.3.2 Διαχειριστική Αρχή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Η Διαχειριστική Αρχή (ή Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης) ορίζεται σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) και είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματικότητα και κανονικότητα της διαχείρισης και της εφαρμογής του αντίστοιχου Ε.Π.

Οι αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής σε επίπεδο Ε.Π. που προβλέπονται στο άρθρο 34 του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999 και στις διατάξεις εφαρμογής του Κ.Π.Σ., ορίζονται στο Νόμο 2860/2000 και είναι οι ακόλουθες:

- ◆ Εφαρμόζει το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού¹⁴.
- ◆ Εισηγείται στον Ειδικό ή Γενικό Γραμματέα Υπουργείου ή Περιφέρειας την ένταξη των πράξεων στα μέτρα του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- ◆ Διασφαλίζει τη συμβατότητα των πράξεων που εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα προς το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο, και τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές και ιδίως όσον αφορά τις διατάξεις για

13 Αρχή βάσει της οποίας ορίζεται ότι, κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των Προγραμμάτων του Κ.Π.Σ., τα εθνικά κονδύλια που διαθέτει το κράτος – μέλος στις κατηγορίες έργων και προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να μένουν τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με αυτό της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού. Στόχος είναι οι αυξημένοι καινοτικοί πόροι να μην υποκαταστήσουν τις εθνικές δαπάνες, αλλά να προστεθούν σε αυτές, ώστε να αυξηθεί αντίστοιχα το μέγεθος της συνολικής παρέμβασης.

14 Έγγραφο για την εφαρμογή της στρατηγικής των αξόνων προτεραιότητας της παρέμβασης το οποίο περιλαμβάνει λεπτομερή στοιχεία σε επίπεδο μέτρων και το οποίο καταρτίζεται από το κράτος – μέλος ή τη Διαχειριστική Αρχή και προσαρμόζεται και διαβιβάζεται προς Ενημέρωση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού εισήχθη με τη μεταρρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων. Περιλαμβάνει συνοπτική παρουσίαση των στόχων και της δομής του Προγράμματος, Τεχνικά Δελτία Μέτρου ανά Άξονα, Χρηματοδοτικό Πίνακα, Δείκτες επίδοσης, Δημοσιότητα, ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων με την Ε.Ε. Και εκ των προτέρων αξιολόγηση.



τον ανταγωνισμό, τις δημόσιες συμβάσεις, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξάλειψη των ανισοτήτων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Για το σκοπό αυτό παρέχει κάθε δυνατή υποστήριξη στους τελικούς δικαιούχους, σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, προκειμένου αυτοί να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

- ◆ Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος και συντάσσει προτάσεις για αναθεώρηση του, τις οποίες υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- ◆ Συλλέγει τα κατάλληλα οικονομικά και στατιστικά δεδομένα και τα εισάγει στο Ο.Π.Σ.
- ◆ Συντάσσει τις προτάσεις προσαρμογής του Συμπληρώματος Προγραμματισμού, τις οποίες υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- ◆ Συντάσσει τις ετήσιες εκθέσεις εκτέλεσης και την τελική έκθεση¹⁵ του Επιχειρησιακού Προγράμματος και τις υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης αυτού και στη Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ.
- ◆ Οργανώνει και παρακολουθεί την ενδιάμεση αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ. και επεξεργάζεται προτάσεις για την κατάλληλη αξιοποίηση των συμπερασμάτων της.
- ◆ Παρακολουθεί την τήρηση αυτοτελούς λογιστικής μερίδας για κάθε πράξη από τους τελικούς δικαιούχους.
- ◆ Συνεργάζεται με τη Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ., την Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και παρέχει σε αυτές κάθε πληροφορία που ζητείται.

¹⁵ Έκθεση που συντάσσεται και υποβάλλεται από την από τη Διαχειριστική Αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το αργότερο έξι μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών (η δαπάνη που αντιστοιχεί σε έργο ή μέρος αυτού που μπορεί να συγχρηματοδοτηθεί).



- ◆ Διενεργεί τους ελέγχους που προβλέπονται, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες με βάση τα πορίσματα τους, ενημερώνει την Επιτροπή, την Αρχή Πληρωμής και την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα συμμόρφωσης μετά από σχετικές συστάσεις των ανωτέρω Αρχών.
- ◆ Εφαρμόζει τις δράσεις δημοσιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ., την Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και την Επιτροπή. Παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων των τελικών δικαιούχων σχετικώς με τη δημοσιότητα και την παροχή πληροφόρησης για τις πράξεις που εκτελούν.
- ◆ Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

5.4 Παρακολούθηση

5.4.1 Επιτροπή Παρακολούθησης Κ.Π.Σ. 2000-2006

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. έχει ως αποστολή να παρακολουθεί την αποτελεσματική και ορθή εφαρμογή του Κ.Π.Σ. στο πλαίσιο αυτό:

- ◆ Αξιολογεί τακτικά την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων του Κ.Π.Σ.
- ◆ Εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής του Κ.Π.Σ., ιδίως την επίτευξη των στόχων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς και την ενδιάμεση αξιολόγηση.
- ◆ Εγκρίνει οποιαδήποτε πρόταση τροποποίησης του περιεχομένου της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή των Ταμείων.
- ◆ Προτείνει στη Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ. οποιαδήποτε προσαρμογή ή επανεξέταση του Κ.Π.Σ. η οποία μπορεί να συντελέσει στην επίτευξη των στόχων του ή να βελτιώσει τη διαχείριση.



Σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης

Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. είναι ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών.

Ως μέλη στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. συμμετέχουν:

- ◆ Οι Πρόεδροι των Επιτροπών Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
- ◆ Ο εκπρόσωπος της Διαχειριστικής Αρχής του Κ.Π.Σ. (Γενικός Γραμματέας του ΥΠ.ΟΙΚ.Ο.).
- ◆ Ο εκπρόσωπος της Αρχής Πληρωμής. (ΥΠ.Οικ.Ο.)
- ◆ Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου του Κ.Π.Σ. (ΥΠ.ΟΙΚ.Ο. με συμβουλευτική ιδιότητα)
- ◆ Εκπρόσωποι Δημοσίων Αρχών (απασχόληση, περιβάλλον, ισότητα)
- ◆ Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων
- ◆ Εκπρόσωποι των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων
- ◆ Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας.
- ◆ Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με επικεφαλής εκπρόσωπο της υπεύθυνης για την παρέμβαση Γενικής Διεύθυνσης και της Ε.Τ.Επ. με συμβουλευτική ιδιότητα.
- ◆ Εκπρόσωποι αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορούν να προσκληθούν ειδικοί επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα. Κατά τη συγκρότησή της καταβάλλεται προσπάθεια για την ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου της.

Για την προετοιμασία της τεκμηρίωσης των εκθέσεων, της ημερήσιας διάταξης και των πρακτικών των συνεδριάσεων της επιτροπής, είναι αρμόδια η Διαχειριστική Αρχή του Κ.Π.Σ.



Στα πλαίσια της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. έχουν συσταθεί και λειτουργούν δύο Υποεπιτροπές συμβουλευτικού χαρακτήρα για το συντονισμό των παρεμβάσεων σε ειδικούς τομείς, οι οποίες προεδρεύονται από μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. στις οποίες συμμετέχουν συμβουλευτικά εκπρόσωποι της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

- ◆ Για το συντονισμό των παρεμβάσεων του αγροτικού χώρου και της αγροτικής ανάπτυξης έχει συγκροτηθεί Υποεπιτροπή Αγροτικής Ανάπτυξης¹⁶ που προεδρεύεται από εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ.
- ◆ Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων δυνάμει του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση¹⁷, έχει συγκροτηθεί η Υποεπιτροπή των Ανθρώπινων Πόρων¹⁸, που προεδρεύεται από εκπρόσωπο του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. Η Υποεπιτροπή διατυπώνει συστάσεις προκειμένου να βελτιώνεται ο συντονισμός παρεμβάσεων του Ε.Κ.Τ., συντονίζει και παρακολουθεί θέματα που αφορούν την ισότητα των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

16 Υποεπιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα για το συντονισμό των δραστηριοτήτων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης – ανασυγκρότησης της υπαίθρου της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ., της οποίας το έργο δε θίγει τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

17 Το Εθνικό Σχέδιο Δράσεις για την Απασχόληση (Ε.Σ.Δ.Α.) προβλέπει τι συντονισμό και τη συστηματική παρακολούθηση των πολιτικών απασχόλησης (αύξηση των θέσεων της εργασίας στο πλαίσιο της ανάπτυξης, βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης και την προώθηση των επενδύσεων στην επαγγελματική κατάρτιση) στα κράτη μέλη της Ε.Ε. Με στόχο την επίτευξη της σύγκλισης σε επίπεδο κοινωνικής πολιτικής.

18 Υποεπιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα για το συντονισμό των δραστηριοτήτων στον τομέα των ανθρώπινων πόρων της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. Αποστολή είναι η διατύπωση εισηγήσεων ως προς την Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. για το συντονισμό των δραστηριοτήτων στον τομέα των ανθρώπινων πόρων και των θεμάτων ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.



5.4.2 Επιτροπή Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της αποτελεσματικής και ορθής εφαρμογής του. Στο πλαίσιο αυτό:

- ◆ Επιβεβαιώνει και προσαρμόζει το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών¹⁹ που θα χρησιμοποιηθούν στην παρακολούθησή του και εγκρίνει κάθε μεταγενέστερη προσαρμογή του.
- ◆ Εξετάζει και εγκρίνει τα κριτήρια επιλογής των πράξεων που χρηματοδοτούνται βάσει έκαστου μέτρου.
- ◆ Αξιολογεί τακτικά την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.
- ◆ Εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής, ιδίως την επίτευξη των στόχων, που έχουν τεθεί για τα διάφορα μέτρα, καθώς και την ενδιάμεση αξιολόγηση.
- ◆ Εξετάζει και εγκρίνει την ετήσια και την τελική έκθεση εκτέλεσης πριν αυτές αποσταλούν στην Επιτροπή.
- ◆ Εξετάζει και εγκρίνει προτάσεις τροποποίησης του προγράμματος σχετικά με την συμμετοχή των Ταμείων, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ.
- ◆ Προτείνει στη Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος οποιαδήποτε προσαρμογή ή επανεξέταση του προγράμματος, η οποία μπορεί να συντελέσει στην επίτευξη των στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος ή να βελτιώσει τη διαχείριση.

¹⁹ Όρος με τον οποίο εννοείται η ποσοστιαία σύγκριση ενός μεγέθους με κάποιο άλλο αντίστοιχο μέγεθος. Η χρησιμοποίηση δεικτών ως μέσων συγκριτικής παρουσίασης στοιχείων, σε συνδυασμό με τη γραφική παρουσίαση της διαχρονικής εξέλιξής τους, διευκολύνει τη συγκριτική αξιολόγηση μεγάλου όγκου στοιχείων.



Σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Πρόεδρος της Επιτροπής παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας Υπουργείου ή ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

Ως μέλη στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. συμμετέχουν:

- ◆ Ο εκπρόσωπος της Διαχειριστικής Αρχής του Ε.Π..
- ◆ Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.
- ◆ Ο εκπρόσωπος της Αρχής Πληρωμής.
- ◆ Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου του Κ.Π.Σ. (ΥΠ.ΟΙ.Ο. με συμβουλευτική ιδιότητα)
- ◆ Εκπρόσωποι αρμόδιων Υπουργείων.
- ◆ Εκπρόσωποι κρατικών αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα απασχόλησης, περιβάλλοντος και ισότητας.
- ◆ Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (για τα Π.Ε.Π. ορίζεται εκπρόσωπος της αντίστοιχης περιφέρειας).
- ◆ Εκπρόσωποι των Οικονομικών και Κοινωνικών Εταίρων καθ' υπόδειξη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²⁰.
- ◆ Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με επικεφαλής εκπρόσωπο της αρμόδιας για το Ε.Π. Γενικής Διεύθυνσης και ένας εκπρόσωπος της Ε.Τ.Επ. με συμβουλευτική ιδιότητα.
- ◆ Εκπρόσωπος αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων (για όποιο Ε.Π. κρίνεται κατάλληλο).

Επίσης κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορούν να προσκληθούν ειδικοί επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα. Στη σύνθεσή της διασφαλίζεται, κατά το δυνατόν, η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών.

²⁰ Ένα από τα θεσμικά όργανα του συστήματος διοίκησης της Ε.Ε. Με καθαρά συμβουλευτικό ρόλο. Η Ο.Κ.Ε. διατυπώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο συμβούλιο της Ε.Ε. γνωμοδοτήσεις επί ορισμένων νομοθετικών θεμάτων. Για όλους τους σημαντικούς ευρωπαϊκούς νόμους που έχουν θεσπισθεί μέχρι στιγμής έχει προηγηθεί η γνωμοδότηση της Ο.Κ.Ε.



Οι αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου της.

Για την προετοιμασία της τεκμηρίωσης, των εκθέσεων, της ημερήσιας διάταξης και των πρακτικών συνεδριάσεων της επιτροπής, αρμόδια είναι η διαχειριστική αρχή του κάθε προγράμματος.

5.4.3 Αρχή Πληρωμής

Για την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των χρηματοδοτικών ροών δημιουργείται μια ειδική υπηρεσία πληρωμών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, σε επίπεδο Κ.Π.Σ. για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Κ.Π.Σ. και όλα τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Η αρχή πληρωμής σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 32 του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999 και την εθνική νομοθεσία:

- ◆ Είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την υποβολή αιτήσεων πληρωμών στην Ε.Ε. (η υποβολή γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του Ο.Π.Σ.) ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά διαρθρωτικό ταμείο σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 3 Καν. (ΕΚ) 1260/1999 καθώς και για την αποδοχή των πιστώσεων της Επιτροπής.
- ◆ Διασφαλίζει την απόδοση της κοινοτικής²¹ και εθνικής²² συμμετοχής στους τελικούς δικαιούχους (στις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων και στους τελικούς αποδέκτες) μέσω Π.Δ.Ε. το συντομότερο δυνατόν και χωρίς καμία κράτηση.
- ◆ Υποβάλλει τις πιστοποιημένες δηλώσεις στην Επιτροπή ΕΚ (η υποβολή γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του Ο.Π.Σ.) ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά διαρθρωτικό ταμείο σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 3 και 4 του Καν. (ΕΚ) 1260/1999.

21 Η δαπάνη που πραγματοποιείται για την κάλυψη μέρους του προϋπολογισμού ενός έργου και προέρχεται από τους κοινοτικούς πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων.

22 Η δαπάνη που πραγματοποιείται για την κάλυψη μέρους του προϋπολογισμού ενός έργου, που βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό και εξασφαλίζεται μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (πρόγραμμα που καθορίζει τους πόρους που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση επενδυτικών έργων όπως έργα υποδομής και οικονομικής ανάπτυξης σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού)



- ◆ Υποβάλλει τις προβλέψεις για μελλοντικές αιτήσεις πληρωμών στην Ε.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 7 του Καν. (ΕΚ) 1260/1999.
- ◆ Καθορίζει σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. τους κανόνες λειτουργίας του Ο.Π.Σ. για την επεξεργασία πληροφοριών και χρησιμοποιεί (ελέγχει, πιστοποιεί, εγκρίνει). Μεριμνά για την ορθή λειτουργία των λογιστικών συστημάτων στο επίπεδο των διαχειριστικών αρχών κατόπιν απόφασης της Επιτροπής παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. Κάθε Διαχειριστική Αρχή του Ε.Π. ορίζει έναν υπεύθυνο, που θα διαχειρίζεται τις πληροφορίες αυτές και θα συνομιλεί με την Αρχή Πληρωμής. Η Αρχή Πληρωμής υποστηρίζεται από το «Γραφείο Υποστήριξης» (help desk)
- ◆ Διενεργεί τον εξωτερικό έλεγχο στις διαχειριστικές αρχές και στους τελικούς δικαιούχους που προβλέπεται στην παρ. 4.5.2 (έλεγχος δευτέρου επιπέδου).
- ◆ Προβαίνει σε αναστολή των πληρωμών σε περίπτωση εικαζόμενης παρατυπίας, ενημερώνοντας ταυτόχρονα την αρμόδια για το τρίτο επίπεδο ελέγχου (Ειδική Υπηρεσία Του Υπουργείου οικονομικών), την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, το Ο.Π.Σ., τον τελικό δικαιούχο και τον τελικό αποδέκτη. Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας προβαίνει στη διαγραφή των σχετικών πληρωμών αφού ακούσει τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι αποφάσεις της Αρχής Πληρωμής, που θα πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να συμφωνούν με την αρχή της αναλογικότητας, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διοικητικών ή / και δικαστικών προσφυγών.
- ◆ Είναι υπεύθυνη για την εποπτεία και το συντονισμό των χρηματοδοτικών ροών και τη διαχείριση των λογαριασμών που κατατίθενται οι πιστώσεις των διαρθρωτικών Ταμείων.

5.4.4 Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου

Στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του κράτους) έχει συσταθεί η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) με



σκοπό τη διενέργεια των Διαχειριστικών Αρχών, της Αρχής Πληρωμής, των τελικών δικαιούχων και πράξεων.

Η Επιτροπή αυτή είναι επταμελής και αποτελείται από τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Δημοσιονομικών Ελέγχων ως Πρόεδρο, τους Διευθυντές των Διευθύνσεων Προγραμματισμού και Ελέγχων, Μελετών και Αξιολόγησης και Δημοσιονομικών Σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (Γ.Λ.Κ.) και τρεις εμπειρογνώμονες με εμπειρία σε θέματα δημοσιονομικού ελέγχου και κοινοτικών προγραμμάτων.

Για τις ανάγκες των ελέγχων και τη λειτουργία της Ε.Δ.ΕΛ. έχουν συσταθεί στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών οι Διευθύνσεις:

- ◆ Προγραμματισμού και Ελέγχων και
- ◆ Μελετών και Αξιολόγησης, υπαγόμενες στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης και Δημοσιονομικών Ελέγχων.

Η αποστολή της Ε.Δ.ΕΛ. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2860/2000, συνίσταται στην εξασφάλιση της τήρησης των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ιδίως:

- ◆ στον έλεγχο των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των διαχειριστικών αρχών και της Αρχής Πληρωμής, καθώς και των δαπανών των τελικών δικαιούχων, οι οποίοι υλοποιούν πράξεις στα πλαίσια του Κ.Π.Σ., των κοινοτικών πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής,
- ◆ στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων που πραγματοποιούν οι διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων και η Αρχή Πληρωμής,
- ◆ στην αξιολόγηση των μέτρων και ενεργειών που λήφθηκαν από τις αρμόδιες αρχές σε συνέχεια των ελέγχων που διενεργήθηκαν,
- ◆ στη συνεργασία με την Επιτροπή για το συντονισμό των ελέγχων των εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων, τη μέθοδο και τον τρόπο διενέργειας των ελέγχων, καθώς και λοιπά θέματα με σκοπό τη , μεγιστοποίηση του αποτελέσματος των διενεργούμενων ελέγχων,



- ◆ στην παροχή προς την Επιτροπή δήλωσης, στην οποία συντίθενται τα πορίσματα των ελέγχων που διεξήχθησαν κατά τη διάρκεια υλοποίησης των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999 και 2000-2006,
- ◆ την ενημέρωση της Επιτροπής ως προς την εξέλιξη των διοικητικών και δικαστικών διώξεων.

Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στις διαχειριστικές αρχές, στην Αρχή Πληρωμής, στους τελικούς δικαιούχους και στις πράξεις είναι δειγματοληπτικοί, βάσει ετήσιου προγραμματισμού που καταρτίζεται από την Ε.Δ.ΕΛ. Επίσης διενεργούνται έλεγχοι εκτός προγραμματισμού, όταν αυτό απαιτείται. Κατά τον έλεγχο εξετάζεται η νομιμότητα και η κανονικότητα των πράξεων και οι διαδικασίες υλοποίησης τους. Ο έλεγχος μπορεί να διενεργείται στην έδρα των τελικών δικαιούχων ή στους χώρους υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου των πράξεων.

5.4.5 Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κ.Π.Σ. (Μ.Ο.Δ. Α.Ε.)

Η Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κ.Π.Σ. είναι ανώνυμη μη κερδοσκοπική εταιρεία του ευρύτερου δημοσίου τομέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Ιδρύθηκε το 1996, με απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για να υποστηρίξει την Δημόσια Διοίκηση στην αποτελεσματικότερη διαχείριση και εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Κ.Π.Σ.

Η Μ.Ο.Δ. υποστηρίζει τους φορείς που διαχειρίζονται και υλοποιούν προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση καλύπτοντας ανάγκες σε:

- ◆ εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό
- ◆ επιλογή, επεξεργασία και συστηματοποίηση μεθόδων
- ◆ μεταφορά τεχνογνωσίας

Η Μ.Ο.Δ. χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους και από προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ



6. ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

6.1 Γεωμορφολογικά στοιχεία

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας καταλαμβάνει το ΒΔ τμήμα της Πελοποννήσου και το Δυτικό άκρο της Στερεάς Ελλάδος. Περιλαμβάνει τους Νομούς Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας. Η συνολική της έκταση είναι 11.350 km² και καλύπτει το 8,6% της συνολικής έκτασης της χώρας. Στο μεγαλύτερο ποσοστό τα εδάφη της είναι ορεινά (45,3%) και ημιορεινά (25,6%) ενώ μόλις το 29,1% είναι πεδινές εκτάσεις. Έχει εκτεταμένα παράλια και στους τρεις Νομούς, που βρέχονται από τη θάλασσα του Ιονίου Πελάγους και των κόλπων: Αμβρακικού, Πατραϊκού και Κορινθιακού.

6.2 Δημογραφικά στοιχεία

Ο πληθυσμός της Π.Δ.Ε. ανέρχεται σε 740.506 άτομα (απογραφή Ε.Σ.Υ.Ε. 2001). Είναι η τέταρτη σε πληθυσμό περιφέρεια της Ελλάδος, συγκεντρώνοντας το 6,75% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Πίνακας 27: Πληθυσμός Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Νομός /Περιφέρεια	Πληθυσμός 1992	Κατανομή Πληθυσμού 1991			Πληθυσμός 2001	Κατανομή Πληθυσμού 2001		Μεταβολή 1991/2001
		Ασπκός	Ημιασπκός	Αγροπκός		Ασπκός	Αγροπκός	
Αιτ/νίας	228.180	75.853	38.357	113.970	224.429	113.047	111.382	-1,6%
Αχαΐας	300.078	198.664	9.372	91.682	322.789	216.592	106.197	7,6%
Ηλείας	179.249	45.517	32.775	102.137	193.288	81.994	111.294	7,7%
Π.Δ.Ε.	707.687	319.034	80.864	307.789	740.506	411.633	328.873	4,6%
Σύνολο Χώρας	10.529.000	6.036.660	1.312.774	2.910.466	10.964.020	7.980.414	2.983.606	6,9%

(Πηγή: ΕΣΥΕ Απογραφές 1991, 2001)²³

6.3 Α.Ε.Π.

Την περίοδο 1985 έως 1994 η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας παρήγαγε κατά μέσο όρο, το 5,71% του συνολικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Σε επίπεδο Χώρας ο κλάδος της γεωργίας, κτηνοτροφίας, θήρας και δασοκομίας παρήγαγε το 15,05% του συνολικού Ακαθάριστου Εγχώριου

23 Στην απογραφή 2001 δεν παρατίθενται από την Ε.Σ.Υ.Ε. ημιασπκός πληθυσμός.



Προϊόντος. Το αντίστοιχο ποσοστό, την ίδια περίοδο, για το Ακαθάριστο Προϊόν της Περιφέρειας είναι 27,65%, και για τους Νομούς Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας 34,3%, 8,2% και 43,5% αντίστοιχα. Την περίοδο 1995 έως 2003 η Περιφέρεια παράγει το 5,22% του συνολικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Στο σύνολο της Χώρας ο κλάδος της γεωργίας, κτηνοτροφίας, θήρας και δασοκομίας παράγει το 6,52% της συνολικής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας. Την ίδια περίοδο, το αντίστοιχο ποσοστό της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας σε επίπεδο Περιφέρειας ανέρχεται, κατά μέσο όρο, στο 11,93%, και σε επίπεδο Νομού 15% στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας, 7,2% στο Νομό Αχαΐας και 26,2% στο Νομό Ηλείας. Από τα παραπάνω στοιχεία φαίνεται η συμμετοχή της γεωργίας, κτηνοτροφίας, θήρας και δασοκομίας στο Ακαθάριστο εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας μειώνεται σημαντικά (από 27,65% την περίοδο 1985-1994 σε 11,93% την περίοδο 1995-2003). Η αντίστοιχη μείωση είναι μεγαλύτερη στους Νομούς Αιτωλοακαρνανίας (από 34,3% σε 15%) και Ηλείας (από 43,5% σε 26,2%). Παρά την όποια μείωση η συμμετοχή είναι αρκετά υψηλή στο Νομό Ηλείας, γεγονός που δείχνει τον αγροτικό προσανατολισμό του.

Η Περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας εμφανίζει ιδιαίτερα χαμηλές αναπτυξιακές επιδόσεις συγκριτικά ακόμα και με την διευρυμένη Ευρώπη των 25. Παρά τις σημαντικές χρηματοδοτικές εισροές μέσω Κοινοτικών κονδυλίων και εθνικών πόρων από τις αρχές της δεκαετίας, εντούτοις δεν παρουσιάζει σημαντική αναπτυξιακή εξέλιξη με όρους ονομαστικής σύγκλισης. Το ΑΕΠ της Περιφέρειας υστερεί τόσο σε εθνικό όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο. Μάλιστα, για το έτος 2003 κυμάνθηκε στο 81,1% του κ.κ.ΑΕΠ της χώρας, και στο 62,7% του μέσου ευρωπαϊκού ΑΕΠ.

Η Περιφέρεια ωστόσο αναπτύχθηκε με ρυθμούς υψηλότερους του κοινοτικού μέσου όρου (τόσο της Ε.Ε. των 25 όσο και των 15) για την περίοδο 2000-2, με αποτέλεσμα να μειωθεί η κατά κεφαλήν διαφορά προϊόντος με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η κατανομή της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) στους τρεις τομείς παραγωγής σε εθνικό επίπεδο (για το έτος 2002) και στην Περιφέρεια καταδεικνύει ότι ο πρωτογενής τομέας υπολείπεται στην Περιφέρεια Δυτικής



Ελλάδα σε ποσοστό συμμετοχής έναντι των άλλων δύο τομέων, ο δευτερογενής τομέας είναι καθοριστικός, ενώ ο τριτογενής τομέας αποτελεί τον κυρίαρχο τομέα παραγωγής στην Περιφέρεια. Διαχρονικά μάλιστα διαπιστώνεται μια στροφή της οικονομίας της Περιφέρειας προς τον τριτογενή τομέα, αφού αυξάνεται η συμμετοχή του τομέα αυτού στο συνολικό περιφερειακό προϊόν και παράλληλα κάμψη του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα.

Πίνακας 28: Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της παραγωγικής δραστηριότητας 2002²⁴

Γεωγραφική Ενότητα	Πρωτογενής Τομέας			Δευτερογενής Τομέας			Τριτογενής Τομέας		
	Α.Π.Α. σε εκατ. Ευρώ	% συμμετοχής		Α.Π.Α. σε εκατ. Ευρώ	% συμμετοχής		Α.Π.Α. σε εκατ. Ευρώ	% συμμετοχής	
		στη Χώρα	στην Περιφέρεια		στη Χώρα	στην Περιφέρεια		στη Χώρα	στην Περιφέρεια
Ελλάδα	8.984,3	100%	7,1%	28.330,7	100%	22,3%	89.773,6	100%	70,6%
Δυτική Ελλάδα	808,3	9%	12,8%	1.041,2	3,7%	16,5%	4.461,8	4,97%	70,7%

(Πηγή: New Cronos, Eurostat 2005)

6.4 Γενικά στοιχεία για την οικονομία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Το 1981 ο ενεργός πληθυσμός σε επίπεδο Περιφέρειας ήταν 250.503, το 1991 262.654, το 2001 291.476 με αύξηση 4,8% και 10,9% αντίστοιχα. Από τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, οι απασχολούμενοι σε πανελλαδικό επίπεδο ανήλθαν σε 3.388.518 το 1981, 3.517.957 το 1991, 4.108.085 το 2001, με ποσοστιαία αύξηση 3,81% και 16,77% αντίστοιχα, ενώ σε επίπεδο Περιφέρειας σε 240.942 το 1981, 238.293 το 1991 και 247.485 το 2001 σημειώνοντας πτώση κατά 1,1% την περίοδο 1981-1991 και αύξηση 3,8% την

²⁴ Τα NUTS είναι εδαφικές στατιστικές μονάδες που χρησιμοποιεί η Ε.Ε. Για την ιεραρχική διαίρεση των περιφερειών ανάλογα με την έκταση και το μέγεθος των ανισοτήτων



επόμενη δεκαετία. Ο πραγματικός πληθυσμός τις δεκαετίες 1981-1991 και 1991-2001 σημείωσε αύξηση 8% και 4,6% αντίστοιχα.

Πίνακας 29: Δείκτες Απασχόλησης & Ανεργίας, 2003

εωγραφική Ενότητα	Πληθ. (χιλ.)	Εν δυνάμει οικονομικά ενεργός πληθυσμός ηλικίας 15-64 ετών (χιλ.)	% απασχόληση 15-64 ετών	% απασχόληση γυναικών 15-64 ετών	% απασχόληση ηλικιωμένων 55-64 ετών	% ανεργία	% μακροχρόνια ανεργία (επί των ανέργων)
25	376.696,70		62,90%	55,0%	40,2%	9,1%	45,0%
15	315.482,00		64,30%	56,0%	41,7%	8,1%	41,8%
λάδα	9.153,00	7.467,80	57,80%	43,8%	42,1%	9,3%	55,0%
πκή Ελλάδα	576,2	483,3	56,40%	40,0%	48,1%	8,9%	68,4%

(Πηγή: New Cronos, Eurostat 2005)

Σε σχέση με το εν δυνάμει οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Περιφέρειας στις ηλικιακές κατηγορίες από 15 έως 64 ετών παρατηρείται υψηλή συγκέντρωση, της τάξης του 56,4% στην Περιφέρεια. Οι επιδόσεις τόσο της χώρας όσο και της Περιφέρειας παρουσιάζουν σχετική υστέρηση συγκριτικά με τους δείκτες της Ε.Ε. των 15 αλλά και των 25, με μοναδική εξαίρεση σε εθνικό επίπεδο το κριτήριο για τους ηλικιωμένους. Ειδικότερα, το ποσοστό της συνολικής απασχόλησης διαμορφώνεται στο επίπεδο του 56,4%, έναντι εθνικού στόχου για αύξηση του στο 67% το 2005 (μη επιτευχθέντος) και στο 70% το 2010. Βασική αιτία για την χαμηλή επίδοση στο ποσοστό απασχόλησης αποτελεί ο ιδιαίτερα χαμηλός βαθμός συμμετοχής των γυναικών στην Περιφέρεια (40% που είναι το τρίτο χειρότερο ποσοστό στην χώρα) έναντι στόχου για αύξηση του στο 60% το 2010. Το ποσοστό απασχόλησης για τους ηλικιωμένους εργαζόμενους (55-64 ετών) ανέρχεται στο 48,1% (αρκετά υψηλότερο του εθνικού 42,1%) και είναι πολύ κοντά στο στόχο για αύξηση του στο 50% το 2010. Το ποσοστό ανεργίας στην Περιφέρεια ανέρχεται στο 8,9%, κατώτερο του εθνικού μέσου όρου και του μέσου της Ε.Ε.-25.

Καθοριστική επίδραση ασκεί η τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης αλλά και το μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού. Ο Πίνακας 30



παρουσιάζει στοιχεία για τη διάρθρωση της απασχόλησης σε τομεακό επίπεδο για την Περιφέρεια και τη χώρα.

Σε εθνικό επίπεδο το ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα ανέρχεται σε 16,4% το οποίο είναι υπερδιπλάσιο του ποσοστού της Α.Π.Α. που παράγει ο τομέας το ποσοστό απασχόλησης του δευτερογενή τομέα ανέρχεται σε 22,2% και είναι σχεδόν ίσο με το ποσοστό της Α.Π.Α., ενώ το ποσοστό απασχόλησης του τριτογενούς τομέα είναι 61,3% και είναι σχεδόν 10 ποσοστιαίες μονάδες μικρότερες του ποσοστού της Α.Π.Α. Οι αναλογίες αυτές υποδηλώνουν ότι σε εθνικό επίπεδο η παραγωγικότητα της εργασίας του πρωτογενή τομέα είναι σε σχετικές τιμές η μικρότερη, ενώ του τριτογενή τομέα η μεγαλύτερη. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας παρουσιάζει σχετικά μεγάλη εξάρτηση απασχόλησης από τον πρωτογενή τομέα και εμφανίζει αρνητική απόκλιση από τον εθνικό μέσο όρο της παραγωγικότητας της εργασίας.

Πίνακας 30: Τομεακή Διάρθρωση της απασχόλησης, 2003

Γεωγραφική Ενότητα	Πρωτοβάθμια & Γυμνασιακή Εκπαίδευση			Λυκειακή & Μεταλυκειακή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση			Τριτοβάθμια Εκπαίδευση		
	(χιλ.)	% συμμετοχής		(χιλ.)	% συμμετοχής		(χιλ.)	% συμμετοχής	
		στη Χώρα	στην Περιφέρεια		στη Χώρα	στην Περιφέρεια		στη Χώρα	στην Περιφέρεια
Ελλάδα	663,6	100,0%	16,40%	899,2	100%	22,2%	2.479,5	100%	61,3%
Δυτική Ελλάδα	73,1	11,0%	28,10%	41,8	4,6%	16,1%	145,0	5,80%	55,8%

(Πηγή: New Cronos, Eurostat 2005)

Ο Πίνακας παραθέτει στοιχεία συστηματοποίησης του ανθρωπίνου δυναμικού της Περιφέρειας κατά κατηγορία εκπαίδευσης όπου διαπιστώνεται ότι σχεδόν τα 2/3 του ανθρώπινου εντάσσεται στην κατηγορία πρωτοβάθμιας και γυμνασιακής εκπαίδευσης χωρίς να είναι σαφές, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, εάν στερούνται ακόμη και των βασικών γνωστικών δεξιοτήτων.



Πίνακας 31: Μορφωτικό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας, 2003

Γεωγραφική Ενότητα	Πρωτοβάθμια & Γυμνασιακή Εκπαίδευση			Λυκειακή & Μεταλυκειακή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση			Τριτοβάθμια Εκπαίδευση		
	(χιλ.)	% συμμετοχής		(χιλ.)	% συμμετοχής		(χιλ.)	% συμμετοχής	
		στη Χώρα	στην Περιφέρεια		στη Χώρα	στην Περιφέρεια		στη Χώρα	στην Περιφέρεια
Ελλάδα	5.111,0	100,0%	55,8%	2.908,2	100%	31,8%	1.133,7	100%	12,4%
Δυτική Ελλάδα	372,5	7,3%	64,6%	156,1	5,4%	27,1%	47,6	4,2%	8,3%

(Πηγή: New Cronos, Eurostat 2005)

6.5 Οικονομικά στοιχεία κατά τομέα

6.5.1 Πρωτογενής Τομέας

Ο Πρωτογενής Τομέας εξακολουθεί να κατέχει ιδιαίτερη σημασία στην οικονομία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος. Αν και τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται σχετική κάμψη, εντούτοις αποτελεί σημαντικό πόλο απασχόλησης και οικονομικής δραστηριότητας. Ειδικότερα σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat 2005 το 28,1% του συνολικά οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολείται στον τομέα (45,1% το 1981 και 29,5% το 1991). Το αντίστοιχο ποσοστό σε εθνικό επίπεδο ανήλθε στο 13,43%. Την ίδια χρονιά, ο Αγροτικός τομέας συμμετέχει κατά 12,5% στην διαμόρφωση του Α.Ε.Π. της Περιφέρειας, έναντι αντιστοίχου μέσου δείκτη σε επίπεδο χώρας 7,1%.

Στην Περιφέρεια δραστηριοποιούνται 1.001 επιχειρήσεις του γεωργικού και του αλιευτικού τομέα (ΕΣΥΕ, 2003). Συγκριτικά με το 2001 οι επιχειρήσεις του πρωτογενή τομέα είναι αυξημένες κατά 17,7% (850 επιχειρήσεις για το 2001).

Ο πρωτογενής τομέας της Περιφέρειας παρουσιάζει σε μεγάλο βαθμό τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελληνική γεωργία. Η μεγαλύτερη όμως συμμετοχή του στο εισόδημα και την απασχόληση της Περιφέρειας συντελεί ώστε τα προβλήματα αυτά να είναι οξύτερα για την οικονομία και την κοινωνία



της περιοχής. Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο πρωτογενής τομέας εστιάζονται:

- ✓ Στον μικρό και πολυτεμαχισμένο κλήρο (34,3 στρεμ.).
- ✓ Στην ηλικιακή διάρθρωση του αγροτικού πληθυσμού.
- ✓ Στην εκπαίδευση και κατάρτιση των αγροτών.
- ✓ Στις αδυναμίες που παρουσιάζει ο τομέας διακίνησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων.
- ✓ Στις αδυναμίες που παρουσιάζει ο τομέας εμπορίας και διακίνησης των αγροτικών προϊόντων.
- ✓ Στην πλημμυρή οργάνωση των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και την ως εκ τούτου αδυναμία τους να συμβάλλουν στην εξομάλυνση των συνθηκών προώθησης των αγροτικών προϊόντων και διακίνησης των αγροτικών εισροών.
- ✓ Στην έντονη διαφοροποίηση της παραγωγικότητας και των εισοδημάτων εντός της Περιφέρειας, η οποία είναι αποτέλεσμα των φυσικών συνθηκών και γενικότερων δυνατοτήτων των επιμέρους περιοχών. Στις περιοχές αυτές, η έλλειψη εξωγεωργικής απασχόλησης εντείνει τις ανισότητες.
- ✓ Στις περιορισμένες δυνατότητες οικονομικής εκμετάλλευσης των δασών της Περιφέρειας λόγω της ποιότητας αλλά και του ανταγωνισμού από την εισαγόμενη ξυλεία.

Σημειώνεται ότι η γεωργία στις πεδινές ζώνες, λόγω κλίματος και σύστασης εδαφών, έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα που παρέχουν τη δυνατότητα παραγωγής ευρέως φάσματος προϊόντων με εξαγωγικές δυνατότητες. Οι βασικότεροι κλάδοι παραγωγής είναι η ελαιοκαλλιέργεια, τα κηπευτικά, τα εσπεριδοειδή, η αμπελοκαλλιέργεια, η βιομηχανική τομάτα, το βαμβάκι και τα καπνά.

Όσον αφορά στην κτηνοτροφία, η βοοτροφία έχει δυνατότητες ανάπτυξης, κυρίως σε αρδευόμενες εκτάσεις, αλλά υπάρχει ο περιοριστικός παράγοντας των εφαρμοζόμενων ποσοστώσεων γάλακτος. Στην αιγοπροβατοτροφία, παρά τις πιέσεις που δέχτηκε τα τελευταία χρόνια η τιμή της φέτας από τα



Λευκά τυριά, δεν υπήρξαν επιπτώσεις στο ζωικό κεφάλαιο λόγω των παρεχομένων οικονομικών ενισχύσεων στους κτηνοτρόφους.

Ο αλιευτικός κλάδος παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη. Ειδικά στην αλιεία εσωτερικών υδάτων και τις υδατοκαλλιέργειες, η περιφέρεια έχει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Διαθέτει το 25% των λιμναίων εκτάσεων της χώρας και πάνω από το 50% των λιμνοθαλάσσιων εκτάσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται η λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού Αιτωλνίας, (η δεύτερη σε μέγεθος στην Ευρωπαϊκή Μεσόγειο), οι λιμνοθάλασσες “Πάπας” και “Πρόκοπος” Αχαΐας και “Κοτύχι” Ηλείας. Επίσης, η Δυτική Ελλάδα χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη αραιοκατοικημένη ακτογραμμή και άριστες θερμοκρασίες και ποιότητα νερών για την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών. Τα προβλήματα του αλιευτικού τομέα εντοπίζονται αφ’ ενός στο γεγονός ότι τα αλιευτικά σκάφη είναι μικρών διαστάσεων και μεγάλης ηλικίας και αφ’ ετέρου στη μη ορθολογική διαχείριση των λιμνοθαλασσών, καθώς και στην απροθυμία των νέων να ασχοληθούν επαγγελματικά με την αλιεία. Επίσης, όσον αφορά στις σχετικές υποδομές, παρουσιάζονται σχετικές ελλείψεις σε αλιευτικά καταφύγια, σε βελτιωτικά έργα λιμνοθαλασσών, καθώς και έργα βελτίωσης των οδών πρόσβασης στις χερσαίες περιοχές θαλασσιών ιχθυοκαλλιεργητικών μονάδων.

6.5.2 Δευτερογενής Τομέας

Ο δευτερογενής τομέας την παρούσα περίοδο χαρακτηρίζεται από μια γενικότερη προσπάθεια αναδιάρθρωσης της βιομηχανικής βάσης και την μετατόπιση των δραστηριοτήτων από τους παραδοσιακούς φθίνοντες κλάδους (μεγάλες μονάδες) προς ανταγωνιστικές και βιώσιμες δραστηριότητες.

Ο συνολικός αριθμός επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα στην Περιφέρεια είναι 10.300 (ΕΣΥΕ, 2003), παρουσιάζοντας αύξηση περίπου κατά 18,5% σε σχέση με το 2001. Η ποσοστιαία μεταβολή για την περίοδο αυτή ήταν μεγαλύτερη και αυτής των επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα (αύξηση περίπου 10%). Οι βασικότερες μεταποιητικές μονάδες στην Περιφέρεια αφορούν τους κλάδους τροφίμων και ποτών, ένδυσης, εκτυπώσεων,



εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών - πληροφορικής, χαρτιού, πλαστικών, βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου, μη μεταλλικών ορυκτών. Ειδικότερα και στους τρεις νομούς ανθούν επιχειρήσεις μεταποίησης αγροτικών προϊόντων (οίνου, τομάτας, φρούτων, ελαιοκομικών προϊόντων, γάλακτος/τυριού). Στην Αιτωλοακαρνανία παρουσιάζονται επίσης επιχειρήσεις επεξεργασίας – συσκευασίας βρωσίμων ελιών, ξηραντήρια καλαμποκιού, εργοστάσια ζωοτροφών, επεξεργασία και τυποποίηση ρυζιού, παραγωγή-τυποποίηση αλατιού. Έναν επίσης σημαντικό παράγοντα δημιουργίας απασχόλησης και εισοδήματος στην Περιφέρεια αποτελεί τέλος η βιομηχανία κατασκευής κατασκευαστικών έργων (δημόσια έργα, οικοδομές κ.λ.π.).

Σημειώνεται ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος στον μεταποιητικό τομέα συγκεντρώνει ορισμένα χωροταξικά και άλλα πλεονεκτήματα, τα οποία κατάλληλα αξιοποιούμενα μπορεί να στηρίξουν την ανάπτυξή της. Ενδεικτικά αναφέρεται η σημαντική παραγωγή του πρωτογενούς τομέα η οποία έχει τη δυνατότητα στήριξης μεταποιητικών δραστηριοτήτων και ιδιαίτερα την παραγωγή Προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π) και την ανάπτυξη της τυποποίησης και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων για εξαγωγή.

Παράλληλα, η λειτουργία εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Πανεπιστήμιο Πατρών, Τ.Ε.Ι. Πατρών και Μεσολογγίου) στο πλαίσιο της Περιφέρειας με το επιστημονικό και ερευνητικό δυναμικό που διαθέτουν συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην προσέλκυση καινοτόμων επενδυτικών δραστηριοτήτων σε τομείς που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς.

Επισημαίνεται η ύπαρξη των οργανωμένων Βιομηχανικών Περιοχών (ΒΙ.ΠΕ. Πατρών, ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. Αστακού), η οποία παρέχει τη δυνατότητα για την περαιτέρω ανάπτυξη των μεταποιητικών δραστηριοτήτων της Περιφέρειας.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι και η θέση αυτή καθαυτή της Π.Δ.Ε., η οποία προσφέρει αναπτυξιακές δυνατότητες, δεδομένου ότι εξασφαλίζει άμεση πρόσβαση τόσο στις αγορές του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού (λιμάνι Πατρών, Π.Α.Θ.Ε.).



6.5.3 Τριτογενής Τομέας

Ο Τριτογενής τομέας αποτελεί τον κυρίαρχο τομέα στην Περιφέρεια (55,8% των απασχολουμένων και 70,7% του Α.Π.Α.) Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας δραστηριοποιούνται 31.383 επιχειρήσεις, σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 2001, περίπου κατά 10%. Το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα αναφέρεται στους κλάδους του εμπορίου και των υπηρεσιών.

Ειδικότερα η Περιφέρεια σημειώνει μεγάλη ανάπτυξη στους τομείς:

- ✓ των μεταφορικών υπηρεσιών (το λιμάνι των Πατρών αποτελεί βασική πύλη προς την Ε.Ε και όχι μόνο),
- ✓ των υπηρεσιών υγείας (Γενικό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών, Περιφερειακό Νοσοκομείο Πύργου),
- ✓ των υπηρεσιών εκπαίδευσης, έρευνας και ανάπτυξης με την ύπαρξη εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων (Πανεπιστήμιο Πατρών, Τ.Ε.Ι. Πατρών και Μεσολογγίου, Τεχνολογικό Πάρκο Πατρών, Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών) τα οποία συμβάλουν στην παραγωγή της γνώσης και της καινοτομίας προς όφελος των τοπικών παραγωγικών μονάδων και των αραγωγικών υπηρεσιών.

Ως ιδιαίτερης σημαντικότητας αναδεικνύονται οι μεγάλες δυνατότητες για ανάπτυξη ποικίλων τουριστικών δραστηριοτήτων (θαλάσσιος, θρησκευτικός, οικολογικός, ιαματικός, συνεδριακός κ.ά). Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει σημαντική τουριστική υποδομή με το συνολικό ξενοδοχειακό δυναμικό να περιλαμβάνει 232 ξενοδοχεία (15.128 κλίνες), 28 οργανωμένα camping και πλήθος βοηθητικών καταλυμάτων, αρκετά εκ των οποίων έχουν εκσυγχρονιστεί στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Στον τουρισμό η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος δεν έχει επιτύχει μέχρι σήμερα να γίνει ένας μόνιμος και δυναμικός πόλος έλξης, παρά το γεγονός ότι συγκεντρώνει συγκριτικά πλεονεκτήματα, από πλευράς κλίματος και γεωγραφικής θέσης (τοποθέτηση στο αρχαιολογικό τρίγωνο Δελφών – Ολυμπίας – Μυκηνών, πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό κάλος, κλπ).



Ειδικά αναφορικά με τον Πολιτιστικό Τομέα, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, που αφορούν ιδιαίτερα αξιόλογους αρχαιολογικούς και βυζαντινούς χώρους και ευρήματα, όπως η Αρχαία Ολυμπία, τα Ενετικά Κάστρα κ.λ.π. Οι εκδηλώσεις του Πατρινού Καρναβαλιού, η λειτουργία του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ., η λειτουργία του Δημοτικού Ωδείου και της Ορχήστρας των Σολίστ της Πάτρας, μπορούν να καταστήσουν την Περιφέρεια πολιτιστικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής.

6.6 Ποιότητα Ζωής

Η ανάπτυξη και η βελτίωση των υποδομών αποτελεί, σε συνδυασμό με την εκλογίκευση της λειτουργικότητάς τους, και από πλευράς παροχών και από πλευράς χρήσεων, προϋπόθεση για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής συνολικά.

6.6.1 Εκπαίδευση

Όσον αφορά τις εκπαιδευτικές υποδομές σχολικών μονάδων, διαπιστώνονται ικανοποιητικά ποσοστά συμμετοχής ανά είδος σχολικών μονάδων σε σχέση με τις συνολικές υποδομές της χώρας. Ο μέσος όρος μαθητών κατά τμήμα, συγκρινόμενος με τον εθνικό μέσο όρο ανά είδος σχολικής μονάδας επιβεβαιώνει την ικανοποιητική κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών της περιφέρειας, με εξαίρεση τα Τ.Ε.Ε. όπου η συγκέντρωση ανά τμήμα είναι μεγαλύτερη από τον μέσο αριθμό που εμφανίζει η χώρα (17,4 μαθητές ανά τμήμα στην Περιφέρεια έναντι 16,1 στη χώρα).

Εξίσου σημαντικό είναι η λειτουργία των 53 ολοήμερων νηπιαγωγείων και 189 ολοήμερων δημοτικών σχολείων στην Περιφέρεια. Το ποσοστό κάλυψης των συνολικών νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων είναι το μικρότερο σε σχέση με όλες τις περιφέρειες της χώρας, καταδεικνύοντας την ανάγκη για ενίσχυση του θεσμού στην Περιφέρεια.



Πίνακας 32: Αριθμός, ποσοστό συμμετοχής και μέσος όρος μαθητών ανά είδος σχολικής Μονάδας της Περιφέρειας (2003 – 2004)

Σχολικές Μονάδες	Ελλάδα		Δυτική Ελλάδα		
	N	Μαθητές/ τμήμα	N	%	Μαθητές/ τμήμα
Νηπιαγωγεία	5.434	15,7	451	8,3	14,4
Δημοτικά	5.416	14,7	566	10,5	11,2
Γυμνάσια	1.881	21,7	149	7,9	20,2
Ενιαία Λύκεια	1.253	22,1	95	7,6	21,4
Τ.Ε.Ε.	462	16,1	33	7,1	17,6

(Πηγή: Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, 2006)

Στην Περιφέρεια δραστηριοποιούνται 7.320 εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων (πλήν Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.), που αντιστοιχεί στο 6,8% του συνόλου των εκπαιδευτικών. Ως δείκτης εκπαιδευτικής ποιότητας η αναλογία μαθητών ανά εκπαιδευτικό συνδέεται τόσο με την ευκολία πρόσβασης των μαθητών στους πόρους διδασκαλίας όσο και με τους γενικότερους πόρους που δαπανώνται για την εκπαίδευση. Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας τα Γυμνάσια συγκεντρώνουν την υψηλότερη τιμή του δείκτη με 20,9 μαθητές ανά εκπαιδευτικό, αναλογία η οποία είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από τον μέσο όρο της αναλογίας μαθητών ανά εκπαιδευτικό της χώρας.

Μια εκπαίδευση ποιότητας στην Περιφέρεια προϋποθέτει την ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών πληροφορικής και δικτύων επικοινωνιών. Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας υστερεί σημαντικά σε υποδομές Τεχνολογίας και Πληροφοριών (Τ.Π.Ε.) στα σχολεία. Μάλιστα, έχει την μεγαλύτερη αναλογία μαθητών ανά Η/Υ, ενώ και το ποσοστό κάλυψης των σχολείων με Η/Υ είναι αισθητά μικρότερο από αυτό της χώρας. Το ποσοστό των σχολείων της Περιφέρειας με πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι ακόμα μικρότερο (54,1%).



Πίνακας 33: Αριθμός, ποσοστό σχολείων με Η/Υ και αναλογία μαθητών ανά Η/Υ, (2003-2004)

Χώρα Περιφέρεια	Σύνολο Σχολείων*	Σχολεία με Η/Υ		Μαθητές ανά Η/Υ
		N	%	
Σύνολο	9.012	7.717	85,6	15,1
Δυτική Ελλάδα	843	534	63,3	16,5

* το σύνολο αφορά τα σχολεία όλων των βαθμίδων, εκτός των νηπιαγωγείων
(Πηγή: Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, 2006)

Εκτός από τις σχολικές μονάδες στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας εδρεύουν και δύο Πανεπιστήμια (Α.Ε.Ι) και δύο Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι). Τα δύο Πανεπιστήμια διαθέτουν από κοινού σαράντα πέντε (45) τμήματα και ο συνολικός αριθμός των φοιτητών εκτιμάται ότι ανέρχεται περίπου σε 38.000. Για την ανάπτυξη της Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης στην Περιφέρεια, έχει διαπιστωθεί η ανάγκη αναβάθμισης, βελτίωσης και επέκτασης κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. Επίσης απαιτείται ενίσχυση της υποδομής για την ανάπτυξη της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στα ΑΕΙ, ΤΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα της Περιφέρειας.

Συνοψίζοντας τα προβλήματα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος εστιάζονται κυρίως στην έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού για τις σχολικές μονάδες και λιγότερο στην έλλειψη κτιριακών υποδομών. Παράλληλα, είναι αισθητή η υστέρηση σε θέματα εξοπλισμών και κυρίως σε Η/Υ.

6.6.2 Υγεία – Πρόνοια

Όσον αφορά στην υγεία στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας λειτουργούν έντεκα (11) Νοσοκομεία και είκοσι (20) Κέντρα Υγείας, που καλύπτουν την υγειονομική περίθαλψη των κατοίκων όχι μόνο της Περιφέρειας αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Από τα 11 δημόσια νοσοκομεία που καταγράφονται στην Περιφέρεια τα εννέα είναι γενικά, ένα είναι παιδιατρικό και ένα νοσημάτων θώρακα. Από τα εννέα (9) Γενικά Νοσοκομεία, το ένα είναι Πανεπιστημιακό Περιφερειακό και βρίσκεται στο νομό Αχαΐας. Στον ίδιο Νομό και πιο συγκεκριμένα στην Πάτρα, βρίσκεται και το δεύτερο Περιφερειακό νοσοκομείο της Δυτικής Ελλάδας. Υπάρχουν επίσης πέντε (5) Νομαρχιακά Γενικά Νοσοκομεία (Αργίριο, Μεσολόγγι, Αίγιο, Πύργο και Αμαλιάδα) και δύο



(2) μικρότερα Νοσοκομεία/Κέντρα Υγείας (Καλάβρυτα και Κρέστενα). Τέλος στο νομό Αχαΐας βρίσκονται και τα δύο ειδικά νοσοκομεία, το Παιδών και το Κέντρο Νοσημάτων Θώρακα ΝΔ Ελλάδας.

Αναλυτικά η παροχή των υπηρεσιών υγείας γίνεται από την Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Η παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας για τον αγροτικό πληθυσμό παρέχεται από τα κέντρα υγείας και τα περιφερειακά τους ιατρεία. Στις αστικές περιοχές, η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας παρέχεται από τα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων, τα ασφαλιστικά ταμεία, και τον ιδιωτικό τομέα (Δευτεροβάθμια περίθαλψη)

Τέλος, η Περιφέρεια καλύπτεται και από Τριτοβάθμια περίθαλψη, η οποία παρέχεται από τις πανεπιστημιακές κλινικές, οι οποίες έχουν την κατάλληλη τεχνολογική υποδομή και εξειδικευμένο προσωπικό για την παροχή υψηλής τεχνογνωσίας υπηρεσιών υγείας. Το μεγαλύτερο μέρος της υποδομής της τριτοβάθμιας περίθαλψης (υλικοτεχνική και ανθρώπινο δυναμικό) είναι συγκεντρωμένη κοντά στην πόλη της Πάτρας, δημιουργώντας προβλήματα πρόσβασης στον υπόλοιπο νομό και καθιστώντας την το σημαντικότερο νοσηλευτικό κέντρο της Δυτικής Ελλάδος. Ιδιαίτερο ρόλο σε αυτό παίζει η λειτουργία του Πανεπιστημιακού Περιφερειακού Νοσοκομείου της Πάτρας.

Ο συνολικός αριθμός των γιατρών στην Περιφέρεια ανέρχεται στους 2.512 γιατρούς (ΕΣΥΕ, 2000). Αυτό σημαίνει ότι αντιστοιχούν 294 κάτοικοι ανά γιατρό. Ο αντίστοιχος δείκτης που αφορά στον μέσο όρο της χώρας είναι 232 κάτοικοι ανά γιατρό, δηλαδή η αναλογία είναι δυσμενέστερη στη Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σε σχέση με τον μέσο όρο της χώρας. Οι ανεπτυγμένες κλίνες στο σύνολο της Περιφέρειας είναι 2.235, δηλαδή έχουμε αντιστοιχία 331 κατοίκων ανά κλίνη. Ο αντίστοιχος δείκτης για τον μέσο όρο της χώρας είναι 213 κάτοικοι ανά κλίνη.

Γενικότερα, το επίπεδο παροχής υπηρεσιών στον κλάδο της υγείας δεν είναι ικανοποιητικό. Αυτό οφείλεται κυρίως στους ακόλουθους λόγους: Συγκέντρωση των υπηρεσιών υγείας κυρίως στην πόλη της Πάτρας, η οποία αν και δικαιολογείται από τη υψηλή κάλυψη των κλινών του Νομού Αχαΐας



(70%), δημιουργεί στρεβλώσεις λόγω του υψηλού βαθμού κάλυψης και στο Νομό Ηλείας (64%), (ΕΣΥΕ, 1999).

- ✓ Αυξημένες απαιτήσεις ως προς την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.
- ✓ Ελλιπής ανάπτυξη όλων των νοσοκομειακών ιδρυμάτων ως προς τον αριθμό των ειδικοτήτων.
- ✓ Ελλιπής ανάπτυξη ιατρικών υπηρεσιών σύμφωνα με τις ανάγκες ορισμένων περιοχών.
- ✓ Έλλειψη ενός συνολικού σχεδίου εξειδίκευσης, συνεργασιών και δικτύωσης των νοσοκομειακών μονάδων.

6.6.3 Μεταφορικές Υποδομές

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας κατέχει στρατηγική γεωγραφική θέση συνδέοντας την Πελοπόννησο με την Στερεά Ελλάδα και την Ήπειρο. Αποτελεί μία εκ των κυριότερων πυλών της χώρας, θεωρούμενη ως η Δυτική Πύλη της Ελλάδας προς την Αδριατική και την Δυτική Ευρώπη γενικότερα. Όσον αφορά τις υποδομές μεταφορών της Περιφέρειας, διαπιστώνει κανείς πως η στρατηγική ανάπτυξης των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων έχουν οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση του συνόλου των μεταφορικών υποδομών της Περιφέρειας.

Το οδικό δίκτυο της Περιφέρειας είναι ιδιαίτερα εκτεταμένο και βελτιώνεται συνεχώς. Η κεντρική οδική αρτηρία που συνδέει την πόλη των Πατρών με την Αθήνα αποτελεί μέρος του βασικού εθνικού άξονα Π.Α.Θ.Ε (Οδικός Άξονας Πατρών -Αθήνας - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων) και ανήκει στα διευρωπαϊκά δίκτυα. Μεταξύ των μεγάλων τεχνικών έργων που ολοκληρώθηκαν στην Περιφέρεια πρωτοστατεί το έργο της σύνδεσης του Ρίου-Αντίρριου μέσω της ομώνυμης κρεμαστής γέφυρας μήκους 2,5 χιλιομέτρων που συνδέει την Πελοπόννησο με την κυρίως ηπειρωτική χώρα και είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις εμπορικές συναλλαγές της Αιτωλοακαρνανίας. Με το έργο αυτό αναβαθμίστηκε ολόκληρο το σύστημα μεταφορών στην δυτική περιοχή της χώρας. Εξυπηρετεί επίσης ως κύρια πύλη της Ελλάδας προς τη Δυτική Ευρώπη, μέσω των θαλάσσιων δρόμων



που συνδέουν την Ελλάδα με την Ιταλία. Το επαρχιακό οδικό δίκτυο εκτείνεται σε μήκος 3.500 χλμ. περίπου. Στα παράλια και στα πεδινά είναι ανεπτυγμένο, ενώ είναι σχετικά ανεπαρκές, ποσοτικά και ποιοτικά, στις μειονεκτικές ορεινές περιοχές.

Το *σιδηροδρομικό δίκτυο* της Περιφέρειας έχει μήκος άνω των 300 χιλιομέτρων και διασχίζει την παραλιακή ζώνη των νομών Αχαΐας και Ηλείας με την σύνδεση Αθήνας-Πάτρας-Πύργου-Καλαμάτας. Υπάρχει επίσης και οδοντωτός σιδηρόδρομος με την διαδρομή Διακοπτού-Καλαβρύτων. Για το λόγο αυτό, έχει ήδη ξεκινήσει ο εκσυγχρονισμός μεγάλου μέρους του, όμως οι ρυθμοί εκσυγχρονισμού δεν είναι ικανοποιητικοί.

Το *λιμάνι* των Πατρών δεσπόζει στην Περιφέρεια εξ αιτίας της στρατηγικής θέσης του, αποτελώντας την Δυτική Πύλη της χώρας προς την Αδριατική και την Δυτική Ευρώπη. Η λιμενική υποδομή μπορεί να εξυπηρετήσει φορτηγά πλοία χωρητικότητας μέχρι 25.000 τόνων και επιβατικά πλοία έως 16.000 κόρων και μήκος 220μ. Παρέχει σύγχρονη εξυπηρέτηση, ενώ στις ευρύτερες λιμενικές εγκαταστάσεις περιλαμβάνεται η μαρίνα των Πατρών και η ιχθυόσκαλα. Άλλα σημαντικά λιμάνια της περιφέρειας είναι το λιμάνι του Αιγίου, της Κυλλήνης, του Κατακόλου, Μεσολογγίου, Αστακού, Αμφιλοχίας.

Τα *αεροδρόμια* που εξυπηρετούν την περιφέρεια είναι δύο και βρίσκονται στην Άραξο και στην Ανδραβίδα, ενώ έχουν δυνατότητες εξυπηρέτησης εμπορικών πτήσεων.

6.6.4 Περιβάλλον (Φυσικό και ανθρωπογενές)

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος είναι προνομιούχος από την άποψη του φυσικού περιβάλλοντος. Φιλοξενεί πολλά, σημαντικά και ποικίλα ευαίσθητα οικοσυστήματα. Περαιτέρω, στην Περιφέρεια ανήκουν προστατευόμενα (2) αισθητικά δάση και (7) μνημεία της φύσης, καθώς και σημαντικά τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Όλος αυτός ο φυσικός πλούτος απειλείται σοβαρά από την αποψίλωση, την παράνομη βόσκηση και υλοτομία, τις πυρκαγιές, την υλοποίηση έργων υποδομής με ελλιπείς μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή ελλιπή έλεγχο της τήρησης των



περιβαλλοντικών όρων, την έλλειψη μέτρων αποκατάστασης των ζημιών στο περιβάλλον που επέρχονται κατά την κατασκευή των έργων υποδομής και την υπερεντατική εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου.

Όσον αφορά στις υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης, αυτές ως σήμερα υπήρξαν κυρίως τοπική υπόθεση. Οι προ του προγράμματος “Ι. Καποδίστριας” ΟΤΑ διαχειρίζονται μεμονωμένα τόσο τις πηγές και τα δίκτυα ύδρευσης όσο και τα δίκτυα αποχέτευσης, όπου αυτά υπάρχουν. Συγχρόνως, διαπιστώνεται η σχεδόν παντελής έλλειψη εργοστασίων επεξεργασίας και ανακύκλωσης υγρών και στερεών αποβλήτων και Χ.Υ.Τ.Α., με εξαίρεση την Πάτρα, με αποτέλεσμα τη ρύπανση και των υδροφόρων οριζόντων όλης της περιοχής.

Ως προς τους υδάτινους πόρους, σε επίπεδο χώρας αλλά και στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, οι αγροτικές καλλιέργειες αποτελούν τον κυριότερο καταναλωτή νερού. Στην Περιφέρεια καταγράφονται μια σειρά υφιστάμενων, κατασκευαζόμενων και μελλοντικών αρδευτικών έργων (φράγματα ανάσχεσης, έργα εμπλουτισμού, διυλιστήρια νερού για υδρευτική χρήση), με σκοπό την καλύτερη δυνατή διαχείριση των υδάτινων πόρων εξασφαλίζοντας την αειφορικότητα της διαχείρισης των υδατικών πόρων σε επίπεδο υδρολογικών λεκανών και υδατικών διαμερισμάτων.

Ανεξάρτητα, με το μέγεθος των υποδομών, η ποιότητα ζωής στην Περιφέρεια είναι δυνατόν να αξιολογηθεί και από μια σειρά συμπληρωματικών δεικτών, οι οποίοι μετρούν το επίπεδο ευημερίας. όπως το δηλωθέν εισόδημα, οι καταθέσεις ανά κάτοικο, η κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος για οικιακή χρήση ανά 100 κατοίκους, ο αριθμός των ΙΧ αυτοκίνητων ανά 100 κατοίκους και οι τηλεφωνικές συνδέσεις ανά 100 κατοίκους.

Το σύνολο των εξελίξεων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας καταδεικνύει ικανοποιητικό επίπεδο ποιότητας ζωής με ανάγκη στοχευμένων ενισχύσεων των υποδομών, έτσι ώστε να οδηγήσει προς την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας.



6.6.5 Χωρική Διάσταση

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας χαρακτηρίζεται από μεγάλο ποσοστό ορεινών και ημιορεινών εκτάσεων. Από το σύνολο των Δήμων και Κοινοτήτων (74) που υπάρχουν στην Περιφέρεια, παραπάνω από τους μισούς (44) χαρακτηρίζονται ως ορεινές ή ημιορεινές περιοχές. Το 45,3% του πληθυσμού κατοικεί σε πεδινές περιοχές, το 36,8% σε ημιορεινές και το 17,9% σε ορεινές περιοχές. Οι ορεινές περιοχές της Περιφέρειας μειονεκτούν σε σχέση με τις πεδινές, λόγω κλίματος, γεωμορφολογίας και θέσης. Οι προοπτικές ανάπτυξης της γεωργίας είναι περιορισμένη και η οικονομία τους βασίζεται κυρίως στην κτηνοτροφία.

Πίνακας 34: Κατανομή των περιοχών (Ο.Τ.Α.) κατά υψομετρική βαθμίδα και κατά γεωγραφική ενότητα (2005)

Νομός/ Περιφέρεια	Ημιορεινές	Ορεινές	Πεδινές	Σύνολο Περιοχών (Δήμων)
Ν. Αιτωλοακαρνανίας	12	7	10	29
Ν. Αχαΐας	4	13	6	23
Ν. Ηλείας	2	6	14	22
Στερεά Ελλάδα	18	26	30	74
Χώρα	336	288	410	1.034
% Στερεά Ελλάδα	24,3	35,1	40,5	
% Χώρα	32,5	27,9	39,7	

(Πηγή: ΕΣΥΕ)

*Το Γ' Κ.Π.Σ. και η Αξιοποίηση των πόρων από τους Ο.Τ.Α.
Σύγκριση των Δήμων Πάτρας – Ι.Π. Μεσολογγίου*



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΠΑΤΡΑΣ – Ι.Π.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ



7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΠΑΤΡΑΣ – Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

7.1 Δήμος Πατρέων

7.1.1 Γεωμορφολογικά Στοιχεία

Η Πάτρα είναι η τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδας, με πληθυσμό στους 163.446 κατοίκους. Είναι πρωτεύουσα του Νομού Αχαΐας και αποτελεί το μητροπολιτικό κέντρο της Δυτικής Ελλάδας. Δήμος Πατρέων αποτελείται από τέσσερα Δημοτικά Διαμερίσματα

Πίνακας 35: Πληθυσμός Δήμου Πατρέων

Δημοτικό Διαμέρισμα	Πληθυσμός
Ελικίστρας	1.378
Μοίρας	79
Πατρέων	161.114
Σουλίου	875
Σύνολο	163.446

(Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. απογραφή 1991)

7.1.2 Οικονομικά Στοιχεία

Η Γεωγραφική θέση, οι φυσικοί και ανθρωπίνοι πόροι, αποτελούν σημαντικό πλεονέκτημα της περιοχής.

Οι διεθνείς εξελίξεις τόσο οι μόνιμες (παγκοσμιοότητα, ανοιχτή επικοινωνία, διεύρυνση αγορών, κατάργηση συνόρων, τεχνολογικές εξελίξεις κλπ.) όσο και οι ευκαιριακές δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για την οικονομία της περιοχής.

Η Πάτρα και γενικότερα ο Ν. Αχαΐας είναι η ουσιαστική πύλη της Ελλάδος προς την Ευρώπη, βρίσκεται δε πάνω στο Ευρωπαϊκό Μεσογειακό Τόξο (Ισπανία, Ν. Γαλλία, Ιταλία, Ελλάδα) που βασικοί αναπτυξιακοί του άξονες είναι ο τουρισμός, η τεχνολογία και οι υπηρεσίες.

Ο Δήμος Πατρέων διαθέτει αρκετά χαρακτηριστικά που μπορούν να τον βοηθήσουν στην αναπτυξιακή του προσπάθεια όπως:

- Ανθρώπινο δυναμικό καταρτισμένο, με ευρύ ορίζοντα και επιχειρηματικό πνεύμα ικανό να αναλάβει ατομικές και ομαδικές πρωτοβουλίες.



- Εργατικό δυναμικό με παράδοση και τεχνογνωσία.
- Βασικές Αναπτυξιακές υποδομές (Πανεπιστήμιο, Τ.Ε.Ι. ΒΙ.ΠΕ., Νοσοκομεία, ΒΙΟ.ΠΑ. Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, Επιστημονικό Πάρκο) που μπορούν να αποτελέσουν δυναμικούς μοχλούς ανάπτυξης.
- Υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες εκμετάλλευσης των Κοινοτικών κονδυλίων βάσει των οποίων προωθείται η βελτίωση της υποδομής, με την υλοποίηση αναπτυξιακών έργων όπως η κατασκευή νέου Λιμένος, η Περιμετρική της Πάτρας, ο εκσυγχρονισμός του Σιδηροδρομικού Δικτύου, ο βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων κλπ.
- Υπάρχουν σημαντικά χρηματικά κεφάλαια που επιβάλλεται να αξιοποιηθούν.

Πρωτογενής Τομέας

Μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού της περιοχής απασχολείται στον πρωτογενή τομέα. Παρά την αγροτική μείωση του πληθυσμού (από 105.48 το 1981 μειώθηκε στα 91.271 το 1991) το ποσοστό σε σύγκριση με το μέσο όρο της χώρας είναι υψηλότερο και συγκεκριμένα 30,55% στο Δ. Πατρέων) έναντι 28,2 % της χώρας.

Ο πρωτογενής τομέας συμβάλλει σημαντικά στη διαμόρφωση ενός «βιώσιμου εισοδήματος» για το νοικοκυριό της υπαίθρου. Η γεωργία χαρακτηρίζεται από τα ίδια διαρθρωτικά και δημογραφικά προβλήματα που χαρακτηρίζουν το σύνολο της Ελληνικής Γεωργίας.

Στο Δήμο Πατρέων καλλιεργείται σχεδόν όλο το φάσμα των Ελληνικών γεωργικών προϊόντων με ιδιαίτερη βαρύτητα στη σταφίδα, τα εσπεροειδή, τα κηπευτικά, τα καρπούζια, το ελαιόλαδο κ.α.

Ιδιαίτερα αναπτυγμένος είναι ο κλάδος της κτηνοτροφίας, ο οποίος χαρακτηρίζεται από παραδοσιακό τρόπο βόσκησης και όχι σε οργανωμένες φάρμες.

Η περιοχή έχει μεγάλη δυνατότητα ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα αρκεί να ληφθούν διαρθρωτικά μέτρα όπως εισαγωγή τεχνολογικών βελτιώσεων στις εκμεταλλεύσεις, υιοθέτηση ολοκληρωμένων συστημάτων καλλιεργειών, αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, τυποποίηση των προϊόντων, αναδιάρθρωση του αγροτικού συνεταιριστικού κινήματος κ.λ.π.



Δευτερογενής Τομέας

Ο Δήμος Πατρέων έχει μακρά βιομηχανική παράδοση. Η Πάτρα από πολύ παλιά αποτελούσε μια οικονομική περιοχή με εξωστρεφή προσανατολισμό. Κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου η Πάτρα αποτελούσε ένα από τα πρώτα βιομηχανικά κέντρα. Κατά το 1980 είχαν κλείσει πολλές βιομηχανικές επιχειρήσεις με αποτέλεσμα το εργατικό δυναμικό να οδηγηθεί στην ανεργία ιδίως αυτών που απασχολούνταν στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας, ένδυσης, και χαρτοβιομηχανίας.

Από την εξέταση των δεδομένων παρατηρείται μια διαφοροποίηση του μεταποιητικού τομέα, καθόσον παρατηρείται συρρίκνωση της βιομηχανικής δραστηριότητας. Επίσης διαπιστώνεται ότι μέσα στους ίδιους κλάδους άλλες επιχειρήσεις προοδεύουν και άλλες φθίνουν. Αυτό οφείλεται στο βαθμό που κάθε επιχείρηση αξιοποιεί τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες της Ευρωπαϊκής Αγοράς. Σύμφωνα με τον Αναπτυξιακό Νόμο 2324/94 και τα διάφορα κοινοτικά προγράμματα αρκετές μεταποιητικές επιχειρήσεις, προχώρησαν στον εκσυγχρονισμό των δομών της δράσης τους, στη δημιουργία επώνυμων προϊόντων, στη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Αρκετές επιχειρήσεις έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό προς καταναλωτές Ευρωπαϊκών Χωρών γεγονός που υποδηλώνει ότι η ποιότητα των προϊόντων τους είναι ανταγωνιστική έναντι των ξένων επιχειρήσεων. Στο Δήμο Πατρέων παράγεται πολλά προϊόντα όπως κλωστοϋφαντουργικά, έτοιμα ενδύματα, τρόφιμα, ποτά, προϊόντα κεραμικής υψηλών προδιαγραφών κ.α.

Η ύπαρξη Βιομηχανικής Ζώνης σε ειδικά οργανωμένο χώρο εκτάσεως ως 4.050 στρεμμάτων, ο υπό κατασκευή χώρος Βιοτεχνικών Πάρκων (ΒΙΟ.ΠΑ.), η κατασκευή του Επιστημονικού Πάρκου Πατρών, η λειτουργία των Ερευνητικών Τμημάτων στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας, η ολοκλήρωση των αναπτυξιακών έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη καθώς και τα παρεχόμενα κίνητρα, επιδοτήσεις και φορολογικές ελαφρύνσεις, δημιουργούν βάσιμη ελπίδα ότι θα τονωθεί το επενδυτικό κλίμα.

Οι κατευθύνσεις επενδυτικού ενδιαφέροντος, οι οποίες φαίνονται ελκυστικές αφορούν την παραγωγή τυποποιημένων προϊόντων π.χ.



παραγωγή έτοιμων τροφίμων παραγωγή βιολογικών προϊόντων, δραστηριότητες που καλύπτουν τον τομέα υψηλής τεχνολογίας συνεργαζόμενες με το Πανεπιστήμιο της Πάτρας κ.α

Τριτογενής Τομέας

Όσον αφορά το εμπόριο η Πάτρα αποτελεί πόλο έλξης για την Δυτική Πελοπόννησο, τα Ιόνια Νησιά καθώς και τη Δυτική Στερεά Ελλάδα.

Στο Δήμο Πατρέων καταγράφονται γύρω στις 5.350 εμπορικές επιχειρήσεις. Κύριο χαρακτηριστικό της ανάλυσης είναι ότι η συντριπτική πλειοψηφία πρόκειται για καταστήματα μικρού όγκου, όπου το απασχολούμενο προσωπικό είναι από ένα (1) μέχρι τρία (3) άτομα.

Ο Δήμος Πατρέων εκτός από εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο είναι ταυτόχρονα και εξαγωγικό με κυριότερο το λιμάνι της Πάτρας, που είναι η κύρια πύλη εισόδου από τη Δυτική Ευρώπη.

7.1.3 Ποιότητα Ζωής

Εκπαίδευση

Ιδιαίτερη δυναμικότητα παρουσιάζει ο κλάδος της εκπαίδευσης. Η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση του Δήμου Πατρέων είναι αρκετά καλή.

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση εξασφαλίζεται από το Τεχνολογικό Ίδρυμα της Πάτρας στο οποίο φοιτούν 9.000 φοιτητές και το Πανεπιστήμιο της Πάτρας με 12.000 φοιτητές και 1.100 εργαζομένους.

Ο ρόλος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι τριπλός, δηλαδή εκπαιδευτικός-ερευνητικός και κοινωνικός.

Η ερευνητική διάσταση συνδέεται με την παραγωγή καινούργιας γνώσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της αγοράς και των τεχνολογικών εξελίξεων, καθώς και με την επίλυση τεχνολογικών κυρίως προβλημάτων, που απασχολούν πρωταρχικά τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις όχι μόνο της περιοχής μας αλλά και άλλων γεωγραφικών διαμερισμάτων.

Το Πανεπιστήμιο της Πάτρας, που ιδρύθηκε το 1964, έχει ιδιαίτερα δραστηριοποιηθεί και συνεισφέρει πάρα πολύ στον τομέα της έρευνας, όπου



με άλλους ευρωπαϊκούς συνεργάτες μετέχουν σε κοινά ερευνητικά προγράμματα.

Η κοινωνική διάσταση των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συνίσταται στην επίλυση προβλημάτων που απασχολούν το κοινωνικό σύνολο, όπως θέματα υγείας (Πανεπιστημιακό Περιφερειακό Νοσοκομείο Πάτρας), περιβάλλοντος, απασχόλησης, παιδείας κλπ.

Πρόσφατα τα δύο ιδρύματα προχώρησαν σε δύο νέες κοινωνικές δραστηριότητες.

Επίσης στην περιοχή λειτουργεί και το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, το οποίο υπάγεται στην Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, στόχοι του οποίου είναι:

- (α) η προαγωγή της καινοτομίας στην επιχειρηματική δραστηριότητα,
- (β) η φιλοξενία και η στέγαση καινοτομικών ή βασισμένων στην τεχνολογία επιχειρηματικών σχημάτων και
- (γ) η μέσω μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνογνωσίας συνεισφορά του στην ανάπτυξη της περιοχής.

Έμφαση δίδεται στην εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης για την ενσωμάτωσή τους στην αγορά με την μορφή προϊόντων, υπηρεσιών και μεθοδολογιών.

Ήδη ολοκληρώνεται το κτίριο και η εγκατάσταση του Επιστημονικού Πάρκου και των επιχειρήσεων σε αυτό προβλέπεται να γίνει τον Σεπτέμβριο του 1998. Παράλληλα, στο χώρο της εκπαίδευσης λειτουργεί στον Ν. Αχαΐας και Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης και ΚΕΚ (Δημόσια και Ιδιωτικά), τα οποία εξασφαλίζουν αρχική ή συμπληρωματική εκπαίδευση σε αποφοίτους Λυκείων ώστε να τους διευκολύνουν στην επαγγελματική τους ένταξη στην κοινωνία.

Πέραν των ανωτέρω υπό την αιγίδα του Οργανισμού Απασχόλησης Δυναμικού (ΟΑΕΔ) λειτουργούν ολιγομελή τμήματα ταχύρυθμης επαγγελματικής κατάρτισης.

Για την παροχή εξειδικευμένης επιμόρφωσης επί θεμάτων που ενδιαφέρουν τις παραγωγικές τάξεις διοργανώνονται κατά τακτά διαστήματα πλήθος επιμορφωτικών σεμιναρίων από φορείς Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου που



απευθύνονται αφενός σε στελέχη επιχειρήσεων και αφετέρου σε ανέργους.

Τέτοιοι φορείς είναι η Ελληνική Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων και το Ελληνικό Κέντρο Παραγωγικότητας

Τομέας Μεταφορών

Ο τομέας των μεταφορών διαθέτει αξιοποιήσιμο συγκριτικό πλεονέκτημα δυνάμενο να δημιουργήσει νέες θέσεις απασχόλησης, δοθέντος ότι ο Νομός Αχαΐας είναι κυρίαρχος συγκοινωνιακός κόμβος για ολόκληρη την Δυτική Ελλάδα αφού άλλωστε είναι η κύρια πύλη εισόδου - εξόδου προς την Δυτ.Ευρώπη. Η μεγαλύτερη ζήτηση αναμένεται στους τομείς των θαλασσιών και χερσαίων μεταφορών. Ο υπό κατασκευή νέος λιμένας της Πάτρας, η Ζεύξη Ρίου - Αντιρρίου, η Μάξι Περιμετρική, ο εκσυγχρονισμός της σιδηροδρομικής γραμμής Πατρών - Αθηνών (Διπλή γραμμή και μελλοντική ηλεκτροκίνηση), οι επενδύσεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, ο υπό κατασκευή άξονας ΠΑΘΕ (Πάτρα - Αθήνα - Θεσσαλονίκη - Εύζωνοι) και ο μελετώμενος Δυτικός Άξονας Καλαμάτα - Πάτρα - Αγρίνιο - Ηγουμενίτσα είναι βέβαιο ότι θα προσδώσουν για την περιοχή μας νέους αναπτυξιακούς ορίζοντες ικανούς να αναβαθμίσουν έτι περαιτέρω τον στρατηγικό ρόλο του Ν. Αχαΐας και ιδιαίτερα της Πάτρας. Η Ναυτιλιακή γραμμή Πατρών - Ιταλίας λόγω της σπουδαιότητας και της σημειούμενης μεγάλης ζήτησης τόσο για την μεταφορά επιβατών όσο και εμπορευμάτων συγκεντρώνει ζωηρό επενδυτικό ενδιαφέρον εκ μέρους των ναυτιλιακών εταιρειών.

7.2 Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου

7.2.1. Γεωμορφολογικά Στοιχεία

Είναι ιστορική πόλη της Στερεάς Ελλάδας, πρωτεύουσα του Νομού Αιτωλοακαρνανίας και της Επαρχίας Μεσολογγίου, έδρα ομώνυμου Δήμου. Έχει περίπου 14000 κατοίκους. Εκτός από το Μεσολόγγι, στο Δήμο Μεσολογγίου υπάγονται και οι οικισμοί Άγιος Συμεώνας, Αγριλιά, Χούνιστα και οι νησίδες Βασιλάδι, Θολή, Παλιοπόταμος, Προκοπάνιστος, Σχοινιάς και Τουρλίδα. Επίσης προστέθηκαν και οι Κοινότητες Αγίου Θωμά, Ευηνοχωρίου,



Ελληνικών, Μουσούρων, Ρετσίνων, Αγ. Γεωργίου, Άνω Κουδουνίου.

Η πόλη είναι χτισμένη στη Χερσόνησο που σχηματίζεται ανάμεσα στις λιμνοθάλασσες του Μεσολογγίου και της Κλείσοβας. Έχει μικρές βιομηχανίες επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων της εύφορης περιοχής. Επίσης έχει αναπτυσσόμενη αναπτυσσόμενη Αλιεία στην Λιμνοθάλασσα.

Πίνακας 36: Πληθυσμός Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου

Δημοτικό Διαμέρισμα	Πληθυσμός
Αγίου Γεωργίου	877
Αγίου Θωμά	624
Άνω Κουδουνίου	105
Ελληνικών	480
Ευηνοχωρίου	1.706
Μεσολογγίου	13.791
Μουσούρων	212
Ρετσίνων	193
Σύνολο	17.988

(Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε. απογραφή 2001)

7.2.2 Οικονομικά Στοιχεία

Το Μεσολόγγι έχει αναπτυσσόμενο τον αλιευτικό κλάδο. Στη Λ/Θ Μεσολογγίου συνήθη βάθη της 0.60-0.80 μ. Στην πλούσια βλάστησή της διαβιούν διάφορα είδη ψαριών.

Πρωτογενής Τομέας

Η οικονομία του Δήμου Μεσολογγίου είναι αγροτική, με αναπτυσσόμενο ιδιαίτερα το σκέλος της γεωργίας, και αλιεία από όπου παίρνει και πολλούς πόρους. Επίσης παράγει σε πολλούς τόνους βαμβάκι, εσπεροειδή, καπνό. Η κτηνοτροφία περιορίζεται κυρίως στα μικρά ζώα. Ανάλογη με το κτηνοτροφικό κεφάλαιο είναι και η παραγωγή πρωτογενών κτηνοτροφικών προϊόντων (γάλατος, κρέατος, αυγών, μαλλιών κ.ά.).



Δευτερογενής Τομέας

Στον τομέα της βιομηχανίας το Μεσολόγγι έχει τρεις βιομηχανικές επιχειρήσεις επίπλων, επεξεργασίας αλατιού, κατασκευής πλωτήρων. Ο τομέας αυτός δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος διότι δεν έχουν γίνει πολλές επενδύσεις και ο πληθυσμός δεν είναι ιδιαίτερα αυξημένος για ανάπτυξη του δευτερογενή τομέα.

7.2.3 Ποιότητα Ζωής

Εκπαίδευση

Όσον αφορά την εκπαίδευση το Μεσολόγγι έχει μία Τεχνολογική Σχολή και έξι σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

*Το Γ' Κ.Π.Σ. και η Αξιοποίηση των πόρων από τους Ο.Τ.Α.
Σύγκριση των Δήμων Πάτρας – Ι.Π. Μεσολογγίου*



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΠΑΤΡΑΣ – Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ



8. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΠΑΤΡΑΣ – Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

8.1 Γενικά

Η σύγκριση των δύο (2) Δήμων Πάτρα – Ι.Π. Μεσολογγίου θα γίνει ανά Άξονα Προτεραιότητας και ανά Μέτρο έτσι ώστε να έχουμε μια συνολική και καθαρή εικόνα για το πως έχει γίνει μέχρι τώρα η αξιοποίηση των πόρων από τους Ο.Τ.Α. Σε κάθε τομέα (πολιτισμός, τουρισμός, υγεία – πρόνοια, εκπαίδευση)

8.2 Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση και αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας ως Δυτικής Πύλης της χώρας

Ο Άξονας Προτεραιότητας «Ενίσχυση και αξιοποίηση της θέσης της περιφέρειας ως Δυτικής Πύλης της Χώρας» περιλαμβάνει δράσεις που συμβάλλουν στη αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας ως Δυτικής πύλης της χώρας από και προς τη Δυτική Ευρώπη, την αξιοποίηση των μεγάλων έργων υποδομής (ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου, Ιόνια Οδός, νέος λιμένας Πατρών, ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. Πλατυγιαλίου κ.λ.π.), τη βελτίωση της προσβασιμότητας της Περιφέρειας και την αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών όσον αφορά τους οδικούς άξονες, τις λιμενικές, σιδηροδρομικές και λοιπές υποδομές και στην εξυπηρέτηση νέων αναπτυξιακών προοπτικών και νέων αγορών. Τα μέτρα του άξονα είναι:

- ✓ Μέτρο 1.1 Οδικοί Άξονες – Λιμάνια
- ✓ Μέτρο 1.2 Λοιπές Μεταφορικές Υποδομές

Έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται σημαντικά έργα ενίσχυσης των μεταφορικών υποδομών της Περιφέρειας όπως το έργο Μικρής Περιμετρικής Πατρών, η κατασκευή των λιμανιών Κυλλήνης και Αιγίου, η βελτίωση της σιδηροδρομικής γραμμής των Πατρών – Πύργου, η Σήραγγα Αγίου Ηλία Νομού Αιτ/νίας κ.λ.π.

Συνολικά έχουν ενταχθεί 20 έργα συνολικού προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης 127.705.549 € τα οποία αντιστοιχούν στο 107% της



Δημόσιας Δαπάνης του Άξονα από τα οποία έχουν υλοποιηθεί τα 61.701.632,01 €. Επίσης έχουν υπογραφεί Νομικές Δεσμεύσεις²⁶ ύψους 106.864.787 €.

8.2.1 Μέτρο 1.1 – Οδικόί Άξονες Λιμάνια

Στο Μέτρο 1.1. έχουν ενταχθεί δεκατέσσερα (14) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 104.711.220 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 52.976.406,62 €.

Στο Δ. Πατρέων το ποσό ύψους αντιστοιχεί στα 44.023.529,45 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 22.196.764,70 €. Τα έργα που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δ. Πατρέων είναι τα εξής:

Πίνακας 37: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 1.1

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προϋπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Κατασκευή Μικρής Περιμετρικής Πατρών	21/11/01	43.653.529,45	Εκτελείται
Βελτίωση οδού Κανελλοπούλου περιοχής Αγυιάς Πατρών	27/4/06	370.000,00	Ολοκληρώθηκε

“Η Κατασκευή Μικρής Περιμετρικής Πατρών” αποτελεί ένα σημαντικότερο έργο το οποίο θα συμβάλλει στη βελτίωση της κυκλοφορίας στο ιστορικό κέντρο της Πάτρας, στη μείωση των ρυπών και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην πόλη. Μέχρι σήμερα έχει υλοποιηθεί το 50% περίπου.

“Η Βελτίωση της Οδού Κανελλοπούλου περιοχής Αγυιάς Πατρών” είναι η βελτίωση ενός τμήματος επικίνδυνης στροφής με τη μετακίνηση του άξονα της οδού Ανάντη ώστε να βελτιωθούν τα γεωμετρικά στοιχεία με την αύξηση της ακτίνας καμπυλότητας.

²⁶ Είναι το “κλείδωμα” ποσού από τον προϋπολογισμό του έργου δια το οποίο έχουν ολοκληρωθεί όλες οι διαδικασίες ένταξης και απομένει η υλοποίησή του κατασκευαστικά.



Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου το ποσό ύψους αντιστοιχεί στα 1.659.574 € εκ των οποίων υλοποιήθηκε ολόκληρο το ποσό. Σε αυτό το Μέτρο το έργο είναι:

Πίνακας 38: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 1.1

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Εκβάθυνση Διαύλου Λιμανιού Μεσολογγίου	18/07/02	1.659.574,00	Ολοκληρώθηκε

Η σκοπιμότητα του έργου “Εκβάθυνση Διαύλου Λιμανιού Μεσολογγίου” είναι να επιτρέψει τη διέλευση εμπορικών πλοίων μεγάλου βυθίσματος, καθώς και την ασφαλή διέλευση των σκαφών αναψυχής. Εδώ το έργο θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί. Από τα 4km έχουν ολοκληρωθεί τα 2km με ολόκληρο τον προϋπολογισμό του έργου. Η Δ.Α. Π.Δ.Ε. απαιτεί από τη Νομαρχία Αιτ/νίας να ολοκληρωθεί το υπόλοιπο έργο με δικά της έξοδα.

Επίσης υπάρχει και ένα έργο εθνικής σημασίας που είναι:

- ✓ “Μελέτες Αυτοκινητόδρομου Πατρών – Πύργου” ποσό ύψους 7.380.777,70 €.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Τα έργα και των δύο Δήμων αποτελούν έργα μεγάλης σημασίας. Ο Δήμος Πατρών έχει πολύ μεγάλη ανάγκη για την κατασκευή οδικών δικτύων με στόχο τη βελτίωση της ζωής στην πόλη και κυρίως την ασφάλεια του πολίτη ενώ ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου έχει μεγάλη υστέρηση όσον αφορά το λιμάνι της το οποίο είναι σημαντικό για την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας της πόλης και την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.



8.2.2 Μέτρο 1.2 – Λοιπές Μεταφορικές Υποδομές

Στο Μέτρο 1.2 έχουν ενταχθεί έξι (6) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 22.994.329 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 8.725.225,39 €.

Σε αυτό το Μέτρο δεν υπάρχει κανένα έργο για τους Δήμους Πάτρα και Ι.Π. Μεσολογγίου. Τα έργα που υλοποιούνται σε αυτό το Μέτρο είναι σε εθνική κλίμακα και όχι σε τοπική. Δύο σημαντικά έργα τα οποία εξυπηρετούν έμμεσα τους δύο Δήμους είναι:

- ✓ “Παραλλαγές Σιδηροδρομικής Γραμμής Πατρών – Πύργου” ποσό ύψους 11.722.000 €, έργο το οποίο θα βελτιώσει τις μετακινήσεις από την Πάτρα προς το Ν. Ηλείας προσδοκώντας τη μείωση της κυκλοφορίας στο Εθνικό Οδικό Δίκτυο Πατρών - Πύργου και
- ✓ “Προμήθεια πυροσβεστικού – διασωστικού εξοπλισμού αντιμετώπισης οδικών ατυχημάτων” ποσό ύψους 1.000.000 € όπου αντιστοιχεί ένα όχημα σε κάθε Νομό. Το έργο αυτό αφορά συνολικά την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος και είναι σημαντικό όσον αφορά την αντιμετώπιση των οδικών ατυχημάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα των Μεταφορικών Υποδομών παρατηρείται έλλειψη σιδηροδρομικών υποδομών και στους δύο Δήμους. Αυτό που θα μπορούσε να γίνει είναι:

- ✓ Αναβίωση και βελτίωση του παλιού σιδηρόδρομου στο Μεσολόγγι και επέκταση του προαστιακού και
- ✓ Δημιουργία προαστιακού σιδηροδρόμου στην Πάτρα.

Τα δύο παραπάνω έργα θα βοηθήσουν στο κυκλοφοριακό πρόβλημα της πόλης αφενός και αφετέρου στην καλύτερη πρόσβαση του πολίτη σε διάφορες περιοχές της Περιφέρειας.



8.3 Άξονας Προτεραιότητας 2: Πολιτιστική και Τουριστική Αξιοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων 2004

Ο Άξονας Προτεραιότητας “Πολιτιστική και Τουριστική Αξιοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων 2004” περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν στην αξιοποίηση και προβολή των περιβαλλοντικών, αισθητικών και πολιτιστικών πόρων, καθώς και στην ανάπτυξη του τουρισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην υλοποίηση των δράσεων, που αφορούν την προστασία και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου της Αρχαίας Ολυμπίας και της ευρύτερης περιοχής, που αποτελεί σημείο αναφοράς του σύγχρονου παγκόσμιου πολιτισμού και παρουσιάζει εξαιρετικές προοπτικές ανάπτυξης ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Επίσης δίνεται έμφαση στην αισθητική αναβάθμιση και δημιουργία πολιτιστικών υποδομών στο ευρύτερο αστικό συγκρότημα των Πατρών, στο πλαίσιο της ανάδειξης της Πάτρας σε Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για το 2006. Τα μέτρα του Άξονα είναι:

- ✓ Μέτρο 2.1. Πολιτισμός
- ✓ Μέτρο 2.2. Τουρισμός
- ✓ Μέτρο 2.3. Ανάδειξη Αρχαίας Ολυμπίας
- ✓ Μέτρο 2.4. Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2006

Στον Άξονα Προτεραιότητας 2 έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται έργα ενίσχυσης των πολιτιστικών και τουριστικών υποδομών της Περιφέρειας με σημαντικότερες ολοκληρωμένες παρεμβάσεις το Αρχαιολογικό Μουσείο της Αρχαίας Ολυμπίας, το Μουσείο της Αρχαίας Ήλιδας, τις ανασκαφές στα Μυκηναϊκά Νεκροταφεία του Νομού Αχαΐας και την προστασία και ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων Οινιάδων, Παλαίρου και Πλευρώνα στο Νομό Αιτ/νίας.

Έχουν ενταχθεί συνολικά ογδόντα τέσσερα (84) έργα συνολικού προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης 71.825.346 € τα οποία αντιστοιχούν στα 97% της Δημόσιας Δαπάνης του Άξονα. Από το ποσό αυτό έχουν υλοποιηθεί τα 38.426.340,78 €. Επίσης έχουν υπογραφεί Νομικές Δεσμεύσεις ύψους 49.448.047 €.



8.3.1 Μέτρο 2.1 - Πολιτισμός

Στο Μέτρο 2.1 έχουν ενταχθεί τριάντα τέσσερα (34) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 33.596.296 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 23.329.352,87 €.

Στο Δ. Πατρέων το ποσό ύψους αντιστοιχεί στα 2.078.209,83 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 1.039.104,91 €. Τα έργα που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δ. Πατρέων είναι τα εξής:

Πίνακας 39: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 2.1

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Ανάπλαση – Ανάδειξη Αποκατάσταση Κάστρου Πατρών	14/9/01	1.379.310,34	Εκτελείται
Ανάδειξη – Ανάπλαση Ρωμαϊκού Αμφιθεάτρου Πατρών	30/7/02	498.899,49	Εκτελείται
Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση του Πατρινού Καρναβαλιού	1/4/05	100.000,00	Εκτελείται
Στο Φακό της Ιστορίας	5/4/05	100.000,00	Εκτελείται

Το έργο “Ανάπλαση – Ανάδειξη Αποκατάσταση Κάστρου Πατρών” είναι ένα από τα σημαντικότερα έργα της πόλης. Το έργο αυτό αποσκοπεί στην προβολή του αρχαιολογικού αυτού μνημείου. Το Κάστρο της Πάτρας που δεσπόζει σήμερα στην πόλη βρίσκεται πάνω στο λόφο του Παναχαϊκού στη θέση της αρχαίας Ακρόπολης. Η ίδρυση του τοποθετείται από το β΄ μισό του 6ου αι. μ.Χ. Από τότε το Κάστρο χρησιμοποιήθηκε αδιάκοπα για την άμυνα της πόλης. Στόχος του έργου είναι η πρόσβαση των επισκεπτών στον αρχαιολογικό αυτό χώρο χωρίς όμως προβλήματα ασφαλείας στο εσωτερικό του περιβόλου του φρουρίου. Ο εσωτερικός περίβολος του Κάστρου είναι κτισμένο στο υψηλότερο σημείο και είναι το πιο δυσπρόσιτο τμήμα του λόφου.

Το έργο “Ανάδειξη – Ανάπλαση Ρωμαϊκού Αμφιθεάτρου Πατρών” θεωρείται και αυτό ένα από τα σημαντικότερα έργα και είναι το πιο



εντυπωσιακό μνημείο της πόλης. Το αμφιθέατρο βρίσκεται στο ιστορικό κέντρο της πόλης, στον άξονα που ορίζεται από το Κάστρο το Ωδείο και το λιμάνι. Το έργο αυτό εκτελείται με καθυστέρηση λόγω της ιδιαιτερότητας του έργου, δηλαδή το μεγαλύτερο μέρος του έργου βρίσκεται κάτω από υφιστάμενα κτίρια. Έτσι προτείνεται η κατεδάφιση περίπου είκοσι πέντε (25) σύγχρονων απαλλοτριωμένων κτιρίων, η περίφραξη του χώρου, η διαμόρφωση και ο καθαρισμός του και η διαμόρφωση χώρου πληροφόρησης επισκεπτών. Επίσης προτείνεται η διενέργεια συμπληρωματικών ερευνών για την καλύτερη τεκμηρίωση του μνημείου στη φάση της ανάδειξης.

Το έργο "*Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση του Πατρινού Καρναβαλιού*" ανήκει στον τομέα της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Το έργο αυτό αποσκοπεί στην ηλεκτρονική αποτύπωση του υλικού που σχετίζεται με το Καρναβάλι της Πάτρας, με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων ψηφιοποίησης. Βασικός στόχος του έργου είναι η μετατροπή των πληροφοριών και των εικαστικών δημιουργημάτων του Πατρινού Καρναβαλιού από τους παραδοσιακούς τρόπους αποτύπωσης (έντυπο υλικό, φωτογραφίες, βίντεο, ηχητικά ντοκουμέντα) σε ψηφιακή μορφή συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός σύγχρονου περιβάλλοντος διάχυσης της πληροφορίας και ταυτόχρονα προστασίας του υλικού από τη φθορά του χρόνου. Το ψηφιοποιημένο υλικό πρόκειται να δημιουργήσει μια ανεξάντλητη και εκτενέστατη πηγή ενημέρωσης και πληροφόρησης για το Πατρινό Καρναβάλι, διαθέσιμη προς όλους τους δημότες και τους επισκέπτες του Καρναβαλιού. Όταν ολοκληρωθεί το έργο το υλικό θα μπορεί να προβληθεί και μέσα από τους δικτυακούς τόπους του Δήμου Πατρέων όσο και της Δ.Ε.Π.Α.Π., δίνοντας τη δυνατότητα σε μια ευρύτερη μάζα χρηστών να πληροφορηθεί για θέματα που αφορούν το θεσμό.

Το έργο στο "*Φακό της Ιστορίας*" ανήκει και αυτό στον τομέα της Κοινωνίας της Πληροφορίας και αποσκοπεί στην ηλεκτρονική αποτύπωση του υλικού που σχετίζεται με την ιστορία και τον πολιτισμό της Πάτρας, χρησιμοποιώντας σύγχρονες τεχνικές ψηφιοποίησης καθώς και διεθνή πρότυπα ανάπτυξης δικτυακών τόπων. Βασικός στόχος του έργου είναι η αναπαραγωγή πληροφοριών και των ιστορικών και των πολιτιστικών



ντοκουμέντων της Πάτρας, από τους παραδοσιακούς τρόπους αποτύπωσης (έντυπο υλικό, φωτογραφίες, βίντεο, ηχητικά ντοκουμέντα) σε ψηφιακή μορφή, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός σύγχρονου περιβάλλοντος διάχυσης της πληροφορίας και ταυτόχρονα προστασίας του υλικού από τη φθορά του χρόνου.

Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου το ποσό ύψους αντιστοιχεί στα 1.954.452,37 € εκ των οποίων υλοποιήθηκε το ποσό των 1.261.176,14 €. Τα έργα που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου είναι τα εξής:

Πίνακας 40: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 2.1

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Ανάδειξη – Ανάπλαση του Αρχαιολογικού χώρου Πλευρώνας, Ν. Αιτ/νίας	14/09/01	1.386.552,46	Εκτελείται
Πολιτιστικό Κέντρο Πολλαπλών Χρήσεων Ι.Π. Μεσολογγίου	09/08/02	567.899,91	Ολοκληρώθηκε

Το έργο “Ανάδειξη – Ανάπλαση Αρχαιολογικού Χώρου Πλευρώνας, Ν. Αιτ/νίας” θεωρείται και αυτό ένα από τα σημαντικότερα έργα. Ο αρχαιολογικός χώρος της Πλευρώνας, είναι από τα καλύτερα σωζόμενα παραδείγματα αρχαίων πόλεων της κλασσικής και ελληνιστικής περιόδου στην Αιτωλία όπου διατηρούνται σε πολύ καλή κατάσταση μεγάλα τμήματα των οχυρώσεων καθώς και κατάλοιπα του οικιστικού ιστού της αρχαίας πόλης. Για την προστασία έρευνα και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου γίνονται μία σειρά από έργα διαμόρφωσης και βελτίωσης του χώρου.

Το έργο “Πολιτιστικό Κέντρο Πολλαπλών Χρήσεων Ι.Π. Μεσολογγίου” έχει κατασκευαστεί στο Νομαρχιακό κτίριο. Έχουν γίνει εργασίες για τη διαμόρφωση της υπάρχουσας αίθουσας όπως αμφιθέατρο, κατασκευή υπερυψωμένης σκηνής, ηλεκτρομαγνητική εγκατάσταση (μικροφωνική,



μεταφραστικό, κλιματισμός, εξαερισμός). Το έργο αυτό χρησιμοποιείται για τις οποιοσδήποτε πολιτιστικές εκδηλώσεις που γίνονται στο Μεσολόγγι.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι απεντάχθηκε το έργο “Ψηφιοποίηση Τεκμηρίωση & Διάθεση Συλλογής των Συμβολαιογραφικών Αρχείων Μεσολογγίου των Γενικών Αρχείων του Κράτους – Ν. Αιτ/νίας”. Το έργο αυτό θα εκτελούνταν από τον τομέα Κοινωνία της Πληροφορίας που είχε σαν σκοπό τη ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση και διάθεση συλλογής των Συμβολαιογραφικών Αρχείων Μεσολογγίου των Γενικών Αρχείων του Κράτους στο Μεσολόγγι που αφορούν χρονικά την περίοδο 1835 μέχρι και 1937. Το έργο αυτό απεντάχθηκε διότι ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου αρνήθηκε να προχωρήσει στην υλοποίησή του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα του Πολιτισμού παρατηρείται ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την πολιτιστική προβολή της Πάτρας το οποίο συναντάμε και παρακάτω στο Μέτρο 2.4 “Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2006” και λιγότερο για το Μεσολόγγι. Βέβαια μπορεί οι δράσεις και τα έργα να γίνονται με κριτήριο τον αυξημένο πληθυσμό και τουρισμό του Δήμου Πατρέων αλλά δεν πρέπει να παραληφθεί το γεγονός ότι και ο Δήμος Μεσολογγίου έχει πολλά αξιόλογα αρχαιολογικά μνημεία τα οποία δεν είναι ευρέως γνωστά στο ευρύ κοινό έτσι ώστε να προσελκύσουν τουρισμό στην περιοχή και θα πρέπει να προστατευτούν, να αναδειχθούν και να βελτιωθεί η προσβασιμότητα σε αυτά για τον κάθε ενδιαφερόμενο και μια ιστορία που θα πρέπει να προβληθεί μέσα από την Κοινωνία της Πληροφορίας. Βέβαια δεν πρέπει να λείπει και το ενδιαφέρον των δημοτών και η πολιτιστική κουλτούρα έτσι ώστε να αναδειχθεί ο Δήμος μέσα από τις παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα.



8.3.2 Μέτρο 2.2 - Τουρισμός

Στον Μέτρο 2.2. έχουν ενταχθεί τριάντα τρία (33) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 20.066.170 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 6.934.546,59 €.

Στο Δήμο Πατρέων δεν έχει ενταχθεί κανένα έργο τουρισμού διότι δεν υπήρχε πρόταση από κανέναν να ενταχθεί στο Γ' Κ.Π.Σ.

Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου το ποσό ύψους αντιστοιχεί στα 135.000 € εκ του οποίου έχουν υλοποιηθεί τα 70.000 €. Το έργο που έχει ενταχθεί είναι:

Πίνακας 41: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 2.2

<i>Τίτλος Έργου</i>	<i>Ημερ/νία Ένταξης</i>	<i>Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης</i>	<i>Φάση Υλοποίησης</i>
Διαμόρφωση Παραλίας Τουρλίδας	26/09/05	135.000,00	Εκτελείται

Η παραλία Τουρλίδας για το Μεσολόγγι είναι μια παραθαλάσσια περιοχή στην οποία υπάρχει συγκεντρωτική τουριστική κίνηση. Το έργο αυτό αφορά τη διαμόρφωση της Παραλίας Τουρλίδας. Στη συγκεκριμένη περιοχή παρουσιάζεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες πρόβλημα στην κυκλοφορία των οχημάτων. Με την κατασκευή υπαίθριου χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων θα διευθετηθεί η κίνηση των οχημάτων. Η κατασκευή του χώρου πρασίνου οριοθετεί την παραλία και η κατασκευή πεζοδρομίου θα ενώσει την παραλία με τον πεζόδρομο που ήδη υπάρχει και ενώνει την πόλη του Μεσολογγίου με την Τουρλίδα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Παρατηρείται ότι στον τομέα του Τουρισμού το ενδιαφέρον για την τουριστική ανάπτυξη των δύο Δήμων είναι μηδαμινό. Μπορεί η Πάτρα να είναι μια αναπτυσσόμενη πόλη, μπορεί να έχει κάποιο ποσοστό τουρισμού κάθε χρόνο αλλά δεν παύει να σημαίνει ότι δεν πρέπει να γίνονται συνέχεια έργα για την προσέλκυση των τουριστών. Βέβαια μέσω του Μέρους 3.1. "Ενίσχυση



των Ιδιωτικών και Παραγωγικών Επενδύσεων» χρηματοδοτούνται ιδιωτικές επενδύσεις (ήδη υπάρχοντα ξενοδοχεία) που θα συντελέσουν στην προσέλκυση του τουρισμού. Επίσης θα μπορούσαν να ενταχθούν τουριστικά καταφύγια για την προσέλευση των τουριστών και το χειμώνα.

Ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου και γενικότερα ο Νομός Αιτ/νίας υστερεί από τουρισμό. Ο λόγος είναι ότι κανένας δεν ενδιαφέρεται για την αξιοποίηση της περιοχής. Όπως είναι γνωστό το Μεσολόγγι έχει θαλάσσιο πλούτο. Θα μπορούσαν να γίνουν ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις στα παραλιακά μέρη και να κάνει την κατάλληλη προβολή για την προσέλκυση των τουριστών. Επίσης θα μπορούσαν να γίνουν διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις ενόψει κάποιων ιστορικών γεγονότων λόγω της ιστορίας της πόλης.

8.3.3 Μέτρο 2.4 – Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2006

Στο Μέτρο 2.4. έχουν ενταχθεί έξι (6) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 8.331.439 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 1.222.978,76 €.

Το Μέτρο αυτό αφορά αποκλειστικά την Πάτρα για το 2006 διότι:

- ✓ Η γεωγραφική θέση της Πάτρας την καθιστά κύρια πύλη προς την Ευρώπη αλλά και μείζονα συγκοινωνιακό κόμβο. Ειδικότερα τα μεγάλα έργα υποδομής όπως Νέος Λιμένας Πατρών, Ζεύξη Ρίου-Αντίρριου) κατοχυρώνουν την ήδη πλεονεκτική θέση της Περιφέρειας ως μείζονος κόμβου συνδυσασμένων μεταφορών.
- ✓ Η Πάτρα αποτελεί κέντρο ανάπτυξης υπηρεσιών στη Δυτική Ελλάδα αλλά και πόλο τεχνολογικής ανάπτυξης.
- ✓ Η πόλη έχει αξιόλογη παράδοση στον πολιτισμό και δυναμική παρουσία στο πολιτικό γίγνεσθαι της χώρας και της υπόλοιπης. Ευρώπης μέσα από θεσμούς όπως το Διεθνές Φεστιβάλ, το Καρναβάλι, οι Σολίστ της Πάτρας, η Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων, η Ορχήστρα Νέων, το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Πάτρας, η Δημοτική Πινακοθήκη, το υπό δημιουργία εικαστικό εργαστήριο αλλά και άλλα σχήματα.



- ✓ Η Πάτρα διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό κτιριακών υποδομών υποδοχής πολιτιστικών δραστηριοτήτων όπως το Θέατρο Απόλλων, το Αρχαίο Ωδείο, τη Δημοτική Πινακοθήκη, το Παλιό Δημοτικό Νοσοκομείο, την Αγγλικανική Εκκλησία, το συνεδριακό κέντρο Πανεπιστημίου και ιδιωτικούς χώρους σύγχρονης τέχνης.
- ✓ Επίσης σημαντικό ρόλο παίζει το Πανεπιστήμιο και το Τ.Ε.Ι. Πατρών. Στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί Αρχιτεκτονική Σχολή και τμήμα Θεατρικών Σπουδών. Πέρα της ερευνητικής και εκπαιδευτικής δραστηριότητας το Πανεπιστήμιο και τα Τ.Ε.Ι. συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της πολιτιστικής δραστηριότητας της πόλης με τη λειτουργία χορωδίας, θεατρικής ομάδας κ.α.

Τα έργα που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δ. Πατρέων είναι τα εξής:

Πίνακας 42: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 2.4

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Μελέτη χωροθέτησης και επιλογής παρεμβάσεων κ.λ.π. προς εκτέλεση αναγκαίων έργων για την Πάτρα "Πολιτιστική Πρωτεύουσα του 2006"	23/10/01	439.794,57	Ολοκληρώθηκε
Ανακαίνιση – Ανακατασκευή Αγοράς Αργύρη Πατρών	22/10/03	3.914.200,00	Εκτελείται
Εκσυγχρονισμός Σκηνής Θεάτρου "Απόλλων" Πατρών	22/10/03	1.430.000,00	Απεντάσσεται
Αποκατάσταση Παλαιών Δημοτικών Λουτρών Πατρών	22/10/03	305.792,67	Εκτελείται



Το έργο "Μελέτη χωροθέτησης και επιλογής παρεμβάσεων κ.λ.π. προς εκτέλεση αναγκαίων έργων για την Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα του 2006" αποσκοπεί στη μελέτη χωροθέτησης των εγκαταστάσεων, των λειτουργιών, των πολιτιστικών εκδηλώσεων και των θεσμών της πόλης για την κάλυψη των αναγκών της Πάτρας ως Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα.

Το έργο "Ανακαίνιση – Ανακατασκευή Αγοράς Αργύρη Πατρών" στοχεύει στην ανάπτυξη ενός τμήματος του κτιρίου (διότι το υπόλοιπο έχει κατεδαφιστεί) με σκοπό να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής Τουριστών – Επισκεπτών της Πόλης της Πάτρας και για τις αυξημένες ανάγκες που προκύπτουν στα πλαίσια της ανάληψης του θεσμού "Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης". Οι στόχοι – σκοποί του έργου είναι η προβολή της Πάτρας και της ευρύτερης περιοχής, η πληροφόρηση για τα δρομολόγια Κ.Τ.Ε.Λ., Ο.Σ.Ε., πλοίων, τουριστικές υποδομές, πολιτιστικά δρώμενα, εκδηλώσεις κ.α.

Το έργο "Αποκατάσταση Παλαιών Δημοτικών Λουτρών Πατρών" στοχεύει στη δημιουργία ενός σύγχρονου εκθεσιακού χώρου ο οποίος θα στεγάσει περιοδικές εικαστικές εκθέσεις φωτογραφίας, γλυπτικής, κ.α.

Εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι απεντάχθηκε ένα σημαντικό έργο το οποίο είναι "Εκσυγχρονισμός Σκηνής Θεάτρου Απόλλων Πατρών" που είχε σαν στόχο να εκσυγχρονιστεί η σκηνή του θεάτρου για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες της πόλης σε πολιτιστικές εκδηλώσεις εν όψει του θεσμού "Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2006".

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Το Μέτρο "Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2006" έχει συντελέσει:

- ✓ στην αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, της αστικής αρχιτεκτονικής και της ποιότητας ζωής στην πόλη και
- ✓ στην πολιτιστική και τουριστική αναβάθμιση των Πατρών.



8.4 Άξονας Προτεραιότητας 3: Αναδιάρθρωση και Επέκταση της Βιομηχανικής Βάσης της Περιφέρειας και Προώθηση της Καινοτομίας

Ο Άξονας Προτεραιότητας 3 "Αναδιάρθρωση και Επέκταση της Βιομηχανικής Βάσης της Περιφέρειας και Προώθηση της Καινοτομίας" περιλαμβάνει ενισχύσεις προς τις μεταποιητικές επιχειρήσεις για νέες παραγωγικές επενδύσεις και υπηρεσίες, δράσεις για τη βελτίωση των βιομηχανικών υποδομών, τη δημιουργία ή ενίσχυση δομών στήριξης ΜΜΕ, την αναβάθμιση έρευνας στην Περιφέρεια και τη διασύνδεσή της με την παραγωγική διαδικασία. Ειδικότερα έμφαση δίνεται στη διάχυση της καινοτομίας με τη συνεργασία των επιχειρήσεων και των ερευνητικών φορέων για την παραγωγή καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών ή την εφαρμογή καινοτομικών μεθόδων παραγωγής. Τα μέτρα του άξονα είναι:

- ✓ Μέτρο 3.1 Ενίσχυση των Ιδιωτικών Παραγωγικών Επενδύσεων
- ✓ Μέτρο 3.2 Βελτίωση Βιομηχανικών Υποδομών
- ✓ Μέτρο 3.3 Στήριξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
- ✓ Μέτρο 3.4 Διασύνδεση Έρευνας και Παραγωγής – Προώθηση της Καινοτομίας

Ο Άξονας Προτεραιότητας 3 έχει συνολικό προϋπολογισμό Δημόσιας Δαπάνης 54.009.921 €. Από το ποσό αυτό έχουν υλοποιηθεί τα 17.307.022,53 €. Τα ενταγμένα στα Μέτρα του Άξονα έργα που είναι δεκαεννέα (19) αφορούν την υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης και του τουρισμού, στην ενίσχυση των βιομηχανικών υποδομών της Περιφέρειας (ΒΙ.ΠΕ, ΒΙΟ.ΠΑ.) στην ανάπτυξη της έρευνας και στην προώθηση της καινοτομίας στις ελληνικές επιχειρήσεις.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 3 αναφέρεται κυρίως στις ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες έχουν ως Τελικούς Δικαιούχους τους ιδιώτες και όχι τους Ο.Τ.Α. Ένα έργο το οποίο κατά κάποιο τρόπο έχει ως Τελικό Δικαιούχο το Δήμο Πατρέων και την ευρύτερη περιοχή είναι:



Πίνακας 43: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 3.2

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Ανάπτυξη νέων χώρων υποδοχής Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	31/1/05	10.800.000,00	Εκτελείται

Το έργο αυτό ανήκει στο Μέτρο 2 “Βελτίωση Βιομηχανικών Υποδομών”. Αφορά την ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης, από καθορισμένους φορείς Βιομηχανικών Περιοχών (ΒΙ.ΠΕ.), ιδιωτικών – μεικτών βιομηχανικών και επιχειρηματικών υποδομών των παρακάτω μορφών:

- ✓ Βιομηχανικό Πάρκο (ΒΙ.ΠΑ.)
- ✓ Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟ.ΠΑ) και
- ✓ Τεχνόπολη
- ✓ Έχει ως στόχο:
- ✓ τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών επιχειρήσεων, ως μέσο στήριξης της ανταγωνιστικότητάς τους,
- ✓ την προσέλκυση νέων επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας,
- ✓ τη μείωση των δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων,
- ✓ τη μείωση των συγκρούσεων χρήσεων γης,
- ✓ τη βελτίωση της διακίνησης των προϊόντων,
- ✓ τη μείωση του κόστους παραγωγής και
- ✓ την ενίσχυση της απασχόλησης με παράλληλη μείωση της ανεργίας.

Γενικά θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα έργα του Άξονα Προτεραιότητας 3 έχουν ως στόχο:

- ✓ τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης,
- ✓ την προστασία περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας,
- ✓ την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων,



- ✓ τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων με την τεχνολογική αναβάθμιση και την εισαγωγή καινοτομικότητας σε προϊόντα και παραγωγικές μεθόδους,
- ✓ την αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης και αποπροσανατολισμός προς νέους οικονομικούς κλάδους,
- ✓ τη μείωση της βιομηχανικής ρύπανσης και προστασία του περιβάλλοντος με την καλύτερη χωροθέτηση των οχλουσών μονάδων και την εισαγωγή παραγωγικών μεθόδων και διαδικασιών αντιρρυπαντικής τεχνολογίας,
- ✓ τη βελτίωση των υπαρχουσών βιομηχανικών υποδομών και δημιουργία νέων όπου κρίνεται απαραίτητο,
- ✓ την ενίσχυση της διασύνδεσης των ερευνητικών δραστηριοτήτων στον Τομέα της Πληροφορικής, Βιοτεχνολογίας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων σε Ελληνικό και Διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον και
- ✓ την ανάδειξη ενός επαρκούς αριθμού νέων ερευνητών με άρτια επιστημονική γνώση και δυνατότητες συνεχούς επικαιροποίησης.

8.5 Άξονας Προτεραιότητας 4: Ενίσχυση Αστικών Υποδομών – Βελτίωση Ποιότητας Ζωής

Ο Άξονας Προτεραιότητας “Ενίσχυση Αστικών Υποδομών – Βελτίωση Ποιότητας Ζωής” περιλαμβάνει δράσεις, που συμβάλλουν στην αναβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, καθώς και στη βελτίωση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ειδικότερα περιλαμβάνει δράσεις στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας και της εκπαίδευσης, που αφορούν στην ανάπτυξη και βελτίωση των σχετικών υπηρεσιών σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς και τη δικτύωση αυτών μεταξύ τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην υλοποίηση των δράσεων, που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος και στη βελτίωση των αστικών υποδομών. Τα Μέτρα του Άξονα είναι:



- ✓ Μέτρο 4.1 Υγεία - Πρόνοια
- ✓ Μέτρο 4.2 Εκπαίδευση
- ✓ Μέτρο 4.3 Περιβάλλον
- ✓ Μέτρο 4.4 Αστικές Υποδομές
- ✓ Μέτρο 4.5 Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης σε Τοπικές Ζώνες Μικρής Κλίμακας – Ε.Τ.Π.Α.
- ✓ Μέτρο 4.6 Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης σε Τοπικές Ζώνες Μικρής Κλίμακας – Ε.Κ.Τ.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 4 έχουν ενταχθεί συνολικά 402 έργα συνολικού προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης 219.783.245 € τα οποία αντιστοιχούν στο 110% της Δημόσιας Δαπάνης του Άξονα. Από το ποσό αυτό έχει υλοποιηθεί 96.332.532,69 €. Οι Νομικές Δεσμεύσεις αντιστοιχούν στα 151.076.047 €

Τα έργα που χρηματοδοτούνται και υλοποιούνται από τον Άξονα Προτεραιότητας 4 αφορούν στην ενίσχυση των υποδομών υγείας – πρόνοιας (Κατασκευή κτιρίου Ιδρύματος Στήριξης Ογκολογικών Ασθενών “ΕΛΠΙΔΑ” Ν. Αχαΐας, Προμήθεια Ιατρικού εξοπλισμού στα Νοσοκομεία της Περιφέρειας), εκπαίδευσης (40 Σχολεία Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης, κτίριο Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, 9 έργα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της Περιφέρειας), περιβάλλον (υδρεύσεις, αποχετεύσεις), αστικές υποδομές (οδοποιίες και αναπλάσεις Δήμων και Κοινοτήτων) και τέλος στην εφαρμογή ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής ανάπλασης σε μεγάλους Δήμους της Περιφέρειας (Πάτρα, Αίγιο, Αγρίνιο, Μεσολόγγι, Αμαλιάδα, Πύργος).

8.5.1 Μέτρο 4.1 – Υγεία - Πρόνοια

Στο Μέτρο 4.1 έχουν ενταχθεί είκοσι τέσσερα (24) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 29.195.470 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 15.774.448,67 €.

Στο Δ. Πατρέων το ποσό ύψους αντιστοιχεί στα 5.581.562,63 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 3.321.562,63 €. Τα έργα που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δ. Πατρέων είναι τα εξής:



Πίνακας 44: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 4.1

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Προμήθεια Βιοιατρικού Εξοπλισμού Π.Γ.Ν. Πατρών "Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ"	14/9/01	860.905,08	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια Ιατρικών Μηχανημάτων Π. Π.Γ.Ν. Πατρών	14/9/01	1.049.267,80	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού -Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Παίδων "ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟ"	14/9/01	432.539,75	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια Ιατρικού και Ξενοδοχειακού Εξοπλισμού "ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟΥ" Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Πατρών	19/9/03	700.000,00	Εκτελείται
Μελέτη και Κτιριακή Επέκταση του Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Πατρών "ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟ"	12/12/03	1.000.000,00	Εκπονείται Μελέτη
Προμήθεια εξοπλισμού και δικτύωση Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής	14/6/04	38.850,00	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια Ιατρικού Εξοπλισμού Π.Γ.Ν. Πατρών	6/8/03	1.300.000,00	Εκτελείται
Προμήθεια Ακτινολογικού & Ακτινοδιαγνωστικού Μηχανήματος του Π.Γ.Ν. Πατρών "ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑΣ"	19/9/03	200.000,00	Ολοκληρώθηκε

Το έργο "Προμήθεια Βιοιατρικού Εξοπλισμού Π.Γ.Ν. Πατρών "Ο Άγιος Ανδρέας" το οποίο έχει ολοκληρωθεί αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό του Νοσοκομείου με ιατρικά μηχανήματα νέας τεχνολογίας για την κάλυψη σε τμήματα – κλινικές – χειρουργεία – εργαστήρια του Νοσοκομείου με στόχο τη



βελτίωση της παρεχόμενης διάγνωσης – περίθαλψης – νοσηλείας –
θεραπείας.

Τα έργα *"Προμήθεια Ιατρικών Μηχανημάτων Π.Γ.Ν. Πατρών"* και *"Προμήθεια Ιατρικού Εξοπλισμού Π.Γ.Ν. Πατρών"* αποσκοπούν στην κάλυψη των ασθενών της περιοχής με ιατρικές εξετάσεις εντός της Περιφέρειας. Οι λόγοι που επιβάλλουν την προτεινόμενη παρέμβαση είναι η μη μετακίνηση των ασθενών προς τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Το έργο *"Προμήθεια Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Πατρών Καραμανδάνειο"* αποσκοπεί στην αξιοπιστία αποτελεσμάτων των εξετάσεων των ασθενών σε μικρότερο χρόνο λόγω της σύγχρονης τεχνολογίας των μηχανημάτων και με λιγότερο κόστος στη χρήση.

Το έργο *"Προμήθεια Ιατρικού και Ξενοδοχειακού Εξοπλισμού Καραμανδάνειου Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Πατρών"* έχει ως σκοπό τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση του ήδη υπάρχοντος εξοπλισμού. Μερικές κλίνες όμως δεν μπορούν να εκσυγχρονιστούν διότι είναι παλιές και δεν πληρούν σύγχρονες προδιαγραφές νοσηλείας. Το μόνο αναγκαίο είναι η προμήθεια κλιματιστικών για το χρόνο παραμονής των μικρών ασθενών καθώς και μια κεντρική μονάδα κλιματισμού στους νέους χώρους των χειρουργείων.

Το έργο *"Μελέτη και Κτιριακή Επέκταση του Γ.Ν. Παίδων Πατρών Καραμανδάνειο"* θα συμβάλει στη γενικότερη βελτίωση ποιότητας ζωής του άμεσα ωφελούμενου πληθυσμού της περιοχής. Επίσης θα συμβάλλει στην ποιοτικότερη παροχή υπηρεσιών υγείας και κάλυψη των ειδικών αναγκών νοσηλείας.

Το έργο *"Προμήθεια Εξοπλισμού και Δικτύωση Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής"* έχει ολοκληρωθεί στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. Το Κ.Ψ.Υ. είναι εξωνοσοκομειακός φορέας πρόληψης πρωτοβάθμιας φροντίδας και αποκατάστασης στον τομέα της ψυχικής υγείας. Σκοπός του είναι:

- ✓ Η παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε όλες τις βαθμίδες της και για ολόκληρο το ηλικιακό φάσμα.
- ✓ Η πρόληψη ψυχικών διαταραχών.
- ✓ Η παροχή υπηρεσιών σε άτομα με νοητική καθυστέρηση.



- ✓ Η παροχή υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα από εξάρτηση ουσιών.
- ✓ Η έρευνα σε θέματα που σχετίζονται με την ψυχική υγεία.
- ✓ Η εκπαίδευση σε προπτυχιακό και σε μεταπτυχιακό επίπεδο επαγγελματιών υγείας σε θέματα ψυχικής υγείας.

Το έργο γενικότερα στοχεύει στην αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου ιδιαίτερα ευπαθών και κοινωνικά περιθωριοποιημένων ομάδων όπως είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς και του συγγενικού περιβάλλοντός τους, με τη βελτίωση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών και την προσαρμογή τους στην σύγχρονη πραγματικότητα.

Το έργο *“Προμήθεια Ακτινολογικού & Ακτινοδιαγνωστικού Μηχανήματος του Γ.Ν. Πατρών Αγ. Ανδρέας”* αποσκοπεί στον νέο εξοπλισμό που θα αντικαταστήσει / ανανεώσει και θα συμπληρώσει τον υπάρχοντα. Επίσης θα συμβάλει στη λειτουργική αναβάθμιση του Νοσοκομείου για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας του Νοσοκομείου στην πόλη της Πάτρας και γενικότερα στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Με την αναβάθμιση και πληρότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας ωφελούνται άμεσα οι αποδέκτες των υπηρεσιών υγείας στην πόλη της Πάτρας, περιοχής Δυτικής Ελλάδας. Η προμήθεια εξοπλισμού θα δώσει άμεσα αποτελέσματα στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών με αποδέκτες τον πληθυσμό της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

Στο Δ. Ι.Π. Μεσολογγίου το ποσό ύψους αντιστοιχεί στα 609.845 € τα οποία δεν έχουν υλοποιηθεί μέχρι τώρα. Τα έργα που έχουν ενταχθεί στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου είναι:



Πίνακας 45: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 4.1

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Προμήθεια Βιοϊατρικού, Ξενοδοχειακού και λοιπού Εξοπλισμού για τα Κέντρα Υγείας και τα Περιφερειακά Ιατρεία Γ.Ν. Μεσολογγίου "Χατζηκώστα"	30/12/05	449.945,00	Δεν έχει ξεκινήσει
Προμήθεια Ιατρικού Εξοπλισμού Χειρουργείων Γ.Ν. Μεσολογγίου "Χατζηκώστα"	30/12/05	159.900,00	Δεν έχει ξεκινήσει

Το έργο "Προμήθεια Βιοϊατρικού, Ξενοδοχειακού και λοιπού Εξοπλισμού για τα Κέντρα Υγείας και τα Περιφερειακά Ιατρεία Γ.Ν. Μεσολογγίου Χατζηκώστα" αποτελεί μέρος της συνολικής προσπάθειας για την κάλυψη των αναγκών Κέντρων Υγείας και των Περιφερειακών Ιατρείων για την αύξηση της λειτουργικότητάς τους και για τη συνολική αναβάθμισή τους προκειμένου να προσφέρουν υγειονομικές υπηρεσίες ποιότητας στους κατοίκους της περιοχής που εξυπηρετούν. Ταυτόχρονα, θα βελτιωθούν και οι συνθήκες διαβίωσης των εργαζομένων.

Το έργο "Προμήθεια Ιατρικού Εξοπλισμού Χειρουργείων Γ.Ν. Μεσολογγίου Χατζηκώστα" σκοπεύει στις μετατροπές, παρεμβάσεις, βελτιώσεις και συντηρήσεις των νοσοκομειακών χώρων, για την εξασφάλιση ποιότητας, καλύτερης λειτουργικότητας και άνεσης. Επίσης θα προμηθευτεί και ο κατάλληλος ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός για την εκτέλεση των χειρουργικών επεμβάσεων.

Επίσης πρέπει να αναφερθεί ότι υπάρχουν και δύο (2) έργα τα οποία αφορούν και τους τρεις Νομούς της Περιφέρειας:

- ✓ "Προμήθεια Βιοϊατρικού και Ξενοδοχειακού Εξοπλισμού Ειδικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Δυτικής Ελλάδος" π/υ 488.176 € και



- ✓ *“Τηλεδιάσκεψη – Τηλεσυμβουλευτική – Τηλεδιάγνωση – Μονάδων Υγείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας”* π/υ 145.022 €

Η σκοπιμότητα των δύο έργων είναι η άμεση επέμβαση και βοήθεια στα επείγοντα περιστατικά που αντιμετωπίζουν τα περιφερειακά κέντρα υγείας / νοσοκομεία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος. Έτσι θα συνεισφέρουν ευεργετικά στη βελτίωση ποιότητας ζωής και του αισθήματος ασφαλείας για τους ασθενείς, οι οποίοι παρουσιάζουν προβλήματα υγείας και χρίζουν ιδιαίτερης βοήθειας λόγω έκτακτου περιστατικού.

Σημείωση: Στους δύο Δήμους θα ενταχθούν και άλλα τρία έργα όπως:

- ✓ *“Διαμόρφωση Εσωτερικών Χώρων Παλαιού Καραμανδάνειου Νοσοκομείου Παίδων”* π/υ 700.000 €
- ✓ *“Προμήθεια Ιατροτεχνολογικού και Λοιπού Εξοπλισμού για τα Κέντρα Υγείας και το Γ.Ν. Μεσολογγίου”* π/υ 349.600 € και
- ✓ *“Προσθήκη κατ’ επέκταση νέας πτέρυγας δύο ορόφων Γ.Ν. Μεσολογγίου”* π/υ 1.690.000 €.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα Υγείας – Πρόνοιας παρατηρείται σαφώς μία διαφορετική κατανομή πόρων και έργων ανάμεσα στους δύο μητροπολιτικούς Δήμους με σαφές προβάδισμα στο Δήμο Πατρέων.

Η Πάτρα ως το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Νοτιοδυτικής Ελλάδας και της Πελοποννήσου συγκεντρώνει αρκετά μεγάλο μέρος πληθυσμού (εκτός των μονίμων κατοίκων της) το οποίο την επιλέγει για τη νοσοκομειακή και ιατρική περίθαλψη λόγω της καλύτερης ποιότητας των υπηρεσιών αυτού του τομέα η οποία προέρχεται από την Ιατρική Σχολή που υπάρχει και λειτουργεί στην Πάτρα καθώς και το Πανεπιστημιακό Περιφερειακό Νοσοκομείο του Ρίου. Συνέπεια αυτού είναι η γενικότερη ανάπτυξη της Υγείας – Πρόνοιας στο Δήμο της Πάτρας.

Ο Δήμος Μεσολογγίου παρότι έχει αρκετές ανάγκες γιατί το μοναδικό Νοσοκομείο που έχει, έχει περιορισμένες δυνατότητες δεν είναι αρκετές οι προμήθειες και μόνο του εξοπλισμού για την βελτίωση ποιότητας ζωής, και ασφάλειας του πολίτη όχι μόνο για τις ανάγκες της πόλης αλλά και των



περιχώρων ακόμα και για την απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού. Ένα σημαντικό έργο που θα μπορούσε να γίνει είναι ένα Κέντρο Ψυχικής Υγείας για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Η κατάσταση θα βελτιωθεί αρκετά με τα προς ένταξη δύο (2) έργα που αναμένονται και ιδιαίτερα με το έργο της προσθήκης των δύο ορόφων στο Γ.Ν. Μεσολογγίου για την βελτίωση ποιότητας ζωής.

Η βελτίωση των νοσοκομειακών υποδομών του Δήμου Ι.Π Μεσολογγίου θα βοηθήσει στην καλύτευση της ποιότητας των ιατρικών και νοσηλευτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες του Ν. Αιτ/νίας με τη προσέλκυση ποιοτικού ιατρικού ανθρώπινου δυναμικού, βοηθώντας έτσι έμμεσα την αποσυμφόρηση των νοσοκομείων της Πάτρας στα οποία καταφεύγουν συνήθως.

8.5.2 Μέτρο 4.2 – Εκπαίδευση

Στο Μέτρο 4.2 έχουν ενταχθεί εκατόν σαράντα δύο (142) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 68.322.952 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 44.891.809,87 €

Στο Δήμο Πατρέων έχουν ενταχθεί σαράντα τρία (43) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 21.215.815,14 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 15.000.000 €. Τα έργα του Δ. Πατρέων και της ευρύτερης περιοχής είναι:



Πίνακας 46: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 4.2

Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίου πληροφορικής Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Αχαΐας	17/05/06	5.000,00	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής (ή εξοπλισμού τάξεων ένταξης Α.Μ.Ε.Α.) 1ου Δημοτικού Σχολείου Πάτρας	10/10/03	9.399,70	Ολοκληρώθηκε
18ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών	14/09/01	978.099,42	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής Δημοτικών Σχολείων με τάξεις ένταξης Α.Μ.Ε.Α. Του 36ου Σχολείου Πάτρας	10/10/03	12.472,50	Ολοκληρώθηκε
41ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών	13/09/01	1.010.668,70	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής (ή εξοπλισμού τάξεων ένταξης Α.Μ.Ε.Α.) 48ου Δημοτικού Σχολείου Πατρών	09/10/03	12.472,50	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίου πληροφορικής 49ου Δημοτικού Σχολείου Πατρών (με τάξη ένταξης Α.Μ.Ε.Α.)	27/07/05	24.500,00	Ολοκληρώθηκε
54ο Δημοτικό Σχολείο Πατρών	14/09/01	913.204,20	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίου πληροφορικής 64ου Δημοτικού Σχολείου Πατρών (με τάξη ένταξη Α.Μ.Ε.Α.)	27/07/05	24.500,00	Ολοκληρώθηκε



18ο Γυμνάσιο Πατρών	13/09/01	1.531.914,89	Ολοκληρώθηκε
19ο Γυμνάσιο Πατρών	14/09/01	944.450,22	Ολοκληρώθηκε
4ο Λύκειο Πατρών	13/09/01	1.691.858,00	Ολοκληρώθηκε
Προσθήκη ορόφου για στέγαση βιβλιοθήκης(β' όροφος):α)κτίριο νοσηλευτικής και β) κτίριο ηλιακής ενέργειας	14/09/01	516.089,19	Ολοκληρώθηκε
Εξοπλισμός υποδομής κτιριακού συγκροτήματος τμήματος Πολιτικών Μηχανικών	14/09/01	288.990,58	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού τμημάτων Πανεπιστημίου Πατρών	15/07/02	1.465.581,92	Ολοκληρώθηκε
Κατασκευή νέων κτιρίων Ανώτατου Τ.Ε.Ι. Πάτρας	05/11/02	3.037.030,13	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίων Τ.Ε.Ε., Σ.Ε.Κ. & Ενιαίων Λυκείων Ν. Αχαΐας	04/12/02	596.671,05	Ολοκληρώθηκε
Εξοπλισμός εργαστηρίου σεισμολογίας Πανεπιστημίου Πατρών	23/10/02	369.500,00	Ολοκληρώθηκε
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών του Γυμνασίου Χαλανδρίτσας	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής (ή εξοπλισμού τάξεων ένταξης Α.Μ.Ε.Α.) 6ου Γυμνασίου Πάτρας	10/10/03	20.977,00	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής (ή εξοπλισμού τάξεων ένταξης Α.Μ.Ε.Α.) 7ου Γυμνασίου Πάτρας	10/10/03	20.352,00	Ολοκληρώθηκε



Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής (ή εξοπλισμού τάξεων ένταξης Α.Μ.Ε.Α.) 9ου Γυμνασίου Πάτρας	10/10/03	20.977,00	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής (ή εξοπλισμού τάξεων ένταξης Α.Μ.Ε.Α.) 17ου Γυμνασίου Πάτρας	10/10/03	20.977,00	Ολοκληρώθηκε
Πειραματικό Λύκειο Α.Ε.Ι. Πατρών	04/01/06	2.000.000,00	Δημοπρατείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών του Ενιαίου Λυκείου Κάτω Αχαΐας	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών του Ενιαίου Λυκείου Πατρών	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών του Μουσικού Ενιαίου Λυκείου Πατρών	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών 1ου Ενιαίου Λυκείου Πατρών	01/03/04	155.600,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών του 3ου Ενιαίου Λυκείου Πατρών	01/03/04	155.600,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών του 5ου Ενιαίου Λυκείου Πατρών-ΕΤΑΔ	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών του 6ου Ενιαίου Λυκείου Πατρών	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται



Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών 7ου Ενιαίου Λυκείου Πατρών	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών 8ου Ενιαίου Λυκείου Πατρών	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών του 9ου Ενιαίου Λυκείου Πατρών	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών του 13ου Ενιαίου Λυκείου Πατρών	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Εξοπλισμός εργαστηρίου φυσικών επιστημών ειδικού τμήματος 18ου Γυμνασίου	01/03/04	77.800,00	Εκτελείται
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής 3ου Τ.Ε.Ε. Πατρών (Εσπερινό)	10/10/03	22.440,00	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής 52ης Ενιαίας Σχολικής Επιτροπής Δ.Πάτρας (5ου & 6ου Τ.Ε.Ε.Πάτρας)	19/11/03	44.880,00	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής (1ου,7ου & 8ου Τ.Ε.Ε. Πατρών)	19/11/03	66.695,00	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής (ή εξοπλισμού τάξεων ένταξης Α.Μ.Ε.Α.) 10ου Τ.Ε.Ε. Πατρών	19/11/03	22.440,00	Ολοκληρώθηκε



Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίου πληροφορικής Τ.Ε.Ε. Ειδικής Αγωγής 1ης και 2ης Βαθμίδας Ν. Αχαΐας	17/05/06	15.000,00	Ολοκληρώθηκε
Διαμόρφωση υποδομών σχολείου δεύτερης ευκαιρίας Δ. Πατρών, Ν.Α. Αχαΐας και διαμόρφωση υποδομών και εξοπλισμών σχολείων δεύτερης ευκαιρίας Δ. Πύργου, Ν.Α. Ηλείας και Δ. Αργινίου, Ν.Α. Αιτ/νίας	11/06/04	861.674,14	Εκτελείται
Κτίριο Διοίκησης Ε.Α.Π.	01/08/05	3.500.000,00	Ολοκληρώθηκε

Αντιπροσωπευτικά θα αναφερθούν οι σκοπιμότητες μερικών έργων:

Το έργο "Προμήθεια Εξοπλισμού Εργαστηρίου Πληροφορικής Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Ν. Αχαΐας" έχει ως σκοπό τη δημιουργία και λειτουργία εργαστηρίων πληροφορικής που αποτελεί άμεση ανάγκη για την υλοποίηση αναλυτικού προγράμματος σπουδών. Επίσης συμβάλλει στον ψηφιακό αλφαριθμητισμό των μαθητών και στην κατανόηση των δυνατοτήτων νέων τεχνολογιών από την εκπαιδευτική κοινότητα.

Η ίδρυση κάποιων σχολείων όπως το 41ο Δημοτικό, το 18ο Γυμνάσιο, το 4ο Λύκειο Πατρών συμβάλλουν στην αναβάθμιση της κτιριακής υποδομής της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Όσον αφορά για τον Εξοπλισμό Εργαστηρίων Φυσικών Επιστημών στα Ενιαία Λύκεια βοηθά στην μεταρρύθμιση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με υψηλές απαιτήσεις και σαφή εργαστηριακό προσανατολισμό. Όλα τα σχολεία έχουν εξοπλιστεί κατάλληλα, για να εφαρμοστούν αναλυτικά προγράμματα που στηρίζονται στην πραγματοποίηση ασκήσεων με την πλήρη συμμετοχή των μαθητών.

Τα έργα που έχουν ενταχθεί στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου είναι δύο (2) ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 3.547.912,81 € εκ



των οποίων έχει υλοποιηθεί ολόκληρο το ποσό ύψους. Τα έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου είναι

Πίνακας 47: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 4.2

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου	14/09/01	3.527.560,81	Ολοκληρώθηκε
Προμήθεια εξοπλισμού εργαστηρίου πληροφορικής (ή εξοπλισμού τάξεων ένταξης Α.Μ.Ε.Α.) 2ου Γυμνασίου Μεσολογγίου	10/10/03	20.352,00	Ολοκληρώθηκε

Το έργο “Σχολή Διοίκησης Οικονομίας Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου” έχει στεγάσει την σχολή που είχε πρόβλημα στέγασης και λειτουργούσε σε υποτυπώδης συνθήκες.

Επίσης το 2ο Γυμνάσιο Μεσολογγίου έχει προμηθευτεί με εργαστήριο πληροφορικής το οποίο βοηθά και τα άτομα με ειδικές ανάγκες ώστε να κατανοήσουν τη νέα τεχνολογία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα της Εκπαίδευσης φαίνεται ότι έχει δοθεί μεγάλη έμφαση. Επίσης έχουν εκσυγχρονιστεί οι βιβλιοθήκες και οι εργαστηριακοί εξοπλισμοί. Τέλος έχουν αναβαθμιστεί οι παρεχόμενες υπηρεσίες για το μορφωτικό επίπεδο των μαθητών. Το μόνο μειονέκτημα που παρατηρείται σε αυτό τον τομέα είναι η έλλειψη αναβάθμισης και στα άλλα σχολεία του Δήμου Μεσολογγίου. Θα μπορούσαν και εκεί να δώσουν περισσότερη έμφαση στον εκσυγχρονισμό της υποδομής τους και στην προμήθεια εργαστηρίων πληροφορικής.



8.5.3 Μέτρο 4.3 - Περιβάλλον

Στο Μέτρο 4.3 έχουν ενταχθεί εκατόν έντεκα έργα (111) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 70.974.466 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 19.052.692,04 €.

Στο Δήμο Πατρέων έχουν ενταχθεί δύο (2) έργα ο προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 2.028.749,48 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 900.000 €. Τα έργα που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Πατρέων είναι τα εξής:

Πίνακας 48: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 4.3

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Βασικά έργα αποχέτευσης υποζώνης α4 πόλεως Πατρέων	11/11/05	1.743.749,48	Εκτελείται
Κάλυψη και επέκταση αγωγών εντός Λιμενικής Ζώνης από Κυρίλλου Αρχιεπισκόπου έως Βενιζέλου	15/3/06	285.000,00	Εκτελείται

Το έργο “Βασικά έργα αποχέτευσης υποζώνης α4 πόλεως Πατρέων” έχει ως σκοπό την απορρύπανση του Πατραϊκού Κόλπου, στην υγεία των πολιτών και την ποιότητα ζωής τους και την προστασία από φυσικούς κινδύνους της περιοχής.

Το έργο “Κάλυψη και επέκταση αγωγών εντός Λιμενικής Ζώνης από Κυρίλλου Αρχιεπισκόπου έως Βενιζέλου” σκοπεύει στην αναβάθμιση της περιοχής της Λιμενικής Ζώνης και συμβάλλει σημαντικά στην υγεία και στην ποιότητα ζωής των πολιτών.

Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου έχει ενταχθεί ένα (1) έργο ο συνολικός προϋπολογισμός του οποίου αντιστοιχεί στα 208.000 € εκ του οποίου έχουν υλοποιηθεί τα 100.000 € περίπου. Το έργο που υλοποιείται στο Δήμο Μεσολογγίου είναι:



Πίνακας 49: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 4.3

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Κατασκευή Καταθλιπτικού Αγωγού από Γέφυρα Ευήνου έως δεξαμενή ύδρευσης Ι.Π. Μεσολογγίου	10/01/06	208.000,00	Εκτελείται

Το έργο “Κατασκευή καταθλιπτικού αγωγού από γέφυρα Ευήνου έως δεξαμενή ύδρευσης Ι.Π. Μεσολογγίου” αποσκοπεί στην εξασφάλιση επάρκειας πόσιμου νερού, στην αποφυγή κινδύνων για την υγεία των κατοίκων αφού οι υφιστάμενοι αγωγοί είναι ακατάλληλοι για τη μεταφορά πόσιμου νερού και στην αναβάθμιση της ποιότητας κατοίκων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στο Μέτρο του περιβάλλοντος παρατηρείται:

- ✓ Έλλειψη μονάδων εργασίας στερεών και υγρών αποβλήτων
- ✓ Έλλειψη αποχετευτικών δικτύων στους δήμους
- ✓ Ελλιπή και πεπαλαιωμένα δίκτυα ύδρευσης
- ✓ Και στους δύο Δήμους θα μπορούσαν να γίνουν:
 - ✓ ορθολογικότερη διαχείριση και βελτίωση της ποιότητας των υδάτων,
 - ✓ δημιουργία προϋποθέσεων για την εξασφάλιση της αιφόρου ανάπτυξης σε συνδυασμό με τη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και
 - ✓ αναβάθμιση και περιβαλλοντική προστασία βεβαρημένου περιβαλλοντικά περιοχών.

Σημείωση: Και στους δύο Δήμους έχουν υλοποιηθεί Χ.Υ.Τ.Α. τα οποία είναι είναι χώροι οργανωμένοι και κατασκευασμένοι για την εδαφική διάθεση των απορριμμάτων που βοηθούν στην προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Το έργο αυτό ανήκει στο Ταμείο Συνοχής.



8.5.4 Μέτρο 4.4 – Αστικές Υποδομές

Στο Μέτρο 4.4 έχουν ενταχθεί 74 έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 26.330.029 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 13.459.346,30 €.

Στο Δ. Πατρέων έχουν γίνει δύο (2) έργα ποσό ύψους 1.181.097,66 € εκ των οποίων έχει υλοποιηθεί ολόκληρο το ποσό. Τα έργα που υλοποιήθηκαν στην ευρύτερη περιοχή του Δ. Πατρέων είναι τα εξής:

Πίνακας 50: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 4.4

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προϋπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Βελτίωση δημοτικών οδών σε συνοικίες Δ. Πατρέων, περιοχή Ι.Ν. Παναγίας Αλεξιώτισσας	14/9/01	414.770,42	Ολοκληρώθηκε
Ηλεκτροφωτισμός οδού Μαιζώνος Δ. Πατρέων	14/9/01	766.327,24	Ολοκληρώθηκε

Το έργο “Βελτίωση Δημοτικών Οδών σε συνοικίες Δ. Πατρέων, περιοχή Ι.Ν. Παναγίας Αλεξιώτισσας” στοχεύει στην βελτίωση των δημοτικών οδών που βρίσκονται πλησίον της περιοχής Ι.Ν. Παναγίας Αλεξιώτισσας του Δήμου Πατρέων. Έχουν διαπλατυνθεί οι οδοί, δηλαδή, έχουν κατασκευαστεί πεζοδρόμια, έχουν ασφαλοστρωθεί οι δρόμοι, έχουν ηλεκτροφωτιστεί οι δημοτικές οδούς κ.α.

Όσον αφορά για το δεύτερο έργο η οδός Μαιζώνος είναι ένας κεντρικός οδικός αξόνας με μεγάλη κυκλοφορία οχημάτων αλλά και παράλληλα δρόμος μεγάλης τουριστικής και εμπορικής κίνησης. Ο λόγος που έγινε αυτό το έργο είναι επειδή η πόλη ήταν ένα μέρος υποδοχής των επισκεπτών για την Αρχαία Ολυμπία και τους Ολυμπιακούς αγώνες του 2004, αλλά και ο ορισμός της πόλης ως Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα του 2006.



Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου έχει γίνει ένα (1) έργο το πόσο ύψους αντιστοιχεί στα 388.877,76 € εκ του οποίου έχει ολοκληρωθεί. Το έργο που έχει γίνει είναι:

Πίνακας 51: Έργο του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 4.4

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Οδοποιία Ι.Π. Μεσολογγίου Ν. Αιπ/νίας	14/09/01	388.877,76	Ολοκληρώθηκε

Το έργο αυτό ολοκληρώθηκε και έχει σαν αποτέλεσμα την ανακούφιση του κυκλοφοριακού φόρτου της πόλεως του Μεσολογγίου και την αισθητική βελτίωση της ακτής στο ανατολικό τμήμα της πόλεως.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα των Αστικών Υποδομών οι δράσεις είναι ελλιπείς και στους δύο Δήμους. Γενικότερα πρέπει να αναφερθεί ότι και στους δύο Δήμους και στις ευρύτερες περιοχές τους πρέπει να γίνουν δράσεις πρόληψης πριν από το σεισμό άμεσης και μακράς απόδοσης. Επίσης ο Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου πρέπει να αξιοποιηθεί ακόμα περισσότερο. Μπορούν να:

- ✓ αναβαθμιστούν οι κοινόχρηστοι χώροι και η πλατεία της πόλης,
- ✓ γίνει κατασκευή πεζοδρόμων και
- ✓ διαμορφωθούν και να αξιοποιηθούν οι περιοχές παραλιακής ζώνης.

Ακόμα στο Δήμο Πατρέων πρέπει να γίνει η δημιουργία χώρων στάθμευσης για την αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας.

Όλα αυτά θα συντελέσουν στην βελτίωση ποιότητας ζωής των δημοτών και όλων των επισκεπτών.



8.5.5 Μέτρο 4.5 – Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης σε Τοπικές Ζώνες Μικρής Κλίμακας Ε.Τ.Π.Α.

Στο Μέτρο 4.5. έχουν ενταχθεί δέκα οχτώ (18) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 16.087.809 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 1.787.326,16 €.

Στο Δήμο Πατρέων έχουν ενταχθεί τέσσερα (4) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 4.165.000,10 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 2.300.000 €. Τα έργα του Δήμου Πατρέων είναι τα εξής:

Πίνακας 52: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 4.5

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Δημιουργία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης(ΚΔΑΠ) στην Άνω πόλη, στο χώρο του Δημοτικού Βρεφοκομείου Πατρών	31/12/04	382.000,00	Εκτελείται
Ανάπλαση υποπεριοχής Εβραιομνήματα-Κρητικά	29/6/04	795.295,42	Εκτελείται
Διάνοιξη οδού Αγ. Γεωργίου – Ερμού και ανάπλαση περιοχής μεταξύ των οδών Αγ. Γεωργίου – Παντοκράτορος – Καρπενησίου – Παπαδιαμαντοπούλου – Αγ. Νικολάου	23/6/04	2.364.130,00	Εκτελείται
Ανάπλαση υποπεριοχής Τριτάκη	29/6/04	623.574,68	Εκτελείται

Στο έργο “Δημιουργία Κ.Δ.Α.Π. στην Άνω Πόλη, στο χώρο του Δημοτικού Βρεφοκομείου Πατρών” προβλέπεται η εγκατάσταση ενός νέου Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών. Το έργο αυτό εξυπηρετεί οικονομικά και κοινωνικά υποβαθμισμένες πληθυσμιακές ομάδες.



Η υποπεριοχή Εβραιομνήματα – Κρητικά όπως και η υποπεριοχή Τριτάκη είναι δύο εξαιρετικά υποβαθμισμένες περιοχές σε μεγάλο βαθμό απομονωμένες και ως επακόλουθο κατοικείται από κοινωνικά και οικονομικά υποβαθμισμένες πληθυσμιακές ομάδες. Ο σκοπός των έργων “Ανάπλαση υποπεριοχής Εβραιομνήματα - Κρητικά” και “Ανάπλαση υποπεριοχής Τριτάκη” είναι η προσπάθεια αναζωογόνησης με τις αναπλάσεις των οδών ήπιας κυκλοφορίας, πεζοδρόμους, φωτισμούς και οργάνωση των περιορισμένων ελεύθερων χώρων .

Το έργο “Διάνοιξη οδού Αγ. Γεωργίου – Ερμού – και Ανάπλαση Περιοχής μεταξύ των οδών Αγ. Γεωργίου – Παντοκράτορος – Καρπενησίου – Παπαδιαμαντοπούλου – Αγ. Νικολάου” είναι ένα σημαντικό έργο. Σκοπός του έργου αυτού είναι η αισθητική αναβάθμιση της οδού διότι η Πάτρα υποδέχεται σημαντικά γεγονότα όπως Πάτρα- Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης.

Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου έχουν ενταχθεί τρία (3) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 1.697.711,86 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 300.000 €. Τα έργα του Δ. Ι.Π. Μεσολογγίου και της ευρύτερης περιοχής είναι τα εξής:

Πίνακας 53: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 4.5

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης ακαθάρτων και ομβρίων σε περιοχή Ανατολικού Αλιπέδου	21/12/03	762.711,86	Εκτελείται
Πλακοστρώσεις και συμπληρωματικές εργασίες πρασίνου στο χώρο του Ανατολικού Αλιπέδου	11/05/06	300.000,00	Εκτελείται
Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης στον οικισμό Αγ. Παύλου Μεσολογγίου	22/05/06	635.000,00	Εκτελείται



Το έργο “Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης ακαθάρτων και ομβρίων σε περιοχή Ανατολικού Αλιπέδου” είναι ένα έργο υποδομών το οποίο περιλαμβάνει κατασκευή δρόμων, της κεντρικής πλατείας του χώρου πρασίνου στον οικισμό Ανατολικού Αλιπέδου, την κατασκευή κεντρικού δρόμου στον οικισμό Απόστολου Παύλου και την ανάπτυξη του χώρου γύρω από τον παλιό σιδηροδρομικό σταθμό. Σκοπός δηλαδή του έργου είναι η αναβάθμιση της περιοχής και η βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Το έργο “Πλακοστρώσεις και συμπληρωματικές εργασίες πρασίνου στο χώρο του ανατολικού Αλιπέδου” είναι ένα έργο στο οποίο γίνονται χωματουργικές εργασίες και αρδευτικά έργα. Επίσης θα γίνουν πλακοστρώσεις καθώς και εγκατάσταση χλοοτάπητα και δεντροφύτευση. Σκοπός και εδώ του έργου είναι η αισθητική αναβάθμιση της περιοχής και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Το έργο “Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης στον οικισμό Αγ. Παύλου Μεσολογγίου” είναι ένα έργο άμεσης προτεραιότητας που αφορά την κατασκευή δικτύων αποχέτευσης των ακαθάρτων και ομβρίων. Αυτό το έργο θα έχει σαν αποτέλεσμα τη αποφυγή κινδύνων από τις πλημμύρες και για την υγεία των κατοίκων και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Οι Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης είναι μία καινούρια κατηγορία δράσεων με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των πολιτών σε υποβαθμισμένες περιοχές ή σε περιοχές όπου θεωρούνται κέντρα μιας παλαιάς ή ιστορικά κέντρα μιας πόλης. Επειδή είναι καινούριες δράσεις με σύνολα έργων παρατηρείται μια καθυστέρηση στην πρόοδο των έργων και στην απορρόφηση των χρημάτων. Αυτό φαίνεται από το ποσό ύψους που έχει απορροφηθεί και στους δύο Δήμους κυρίως στο Μεσολόγγι.



8.5.6 Μέτρο 4.6 – Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης σε Τοπικές Ζώνες Μικρής Κλίμακας – Ε.Κ.Τ.

Στο Μέτρο 4.6 έχουν ενταχθεί τριάντα τρία (33) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 8.872.519 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 1.366.909,65 €

Στο Δήμο Πατρέων έχουν ενταχθεί έντεκα (11) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 1.953.500 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 1.000.000 € περίπου. Τα έργα της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Πατρέων είναι τα εξής:

Πίνακας 54: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 4.6

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Δράσεις Συμβουλευτικής & Υποστήριξης Νέων Ατόμων (ΔΡΑ.Σ.Υ.Ν.Α.) στο Δ. Πατρέων- Δημοσιότητα&Ευαισθητοποίηση	19/8/04	158.720,00	Εκτελείται
Δράσεις Συμβουλευτικής & Υποστήριξης Νέων Ατόμων (ΔΡΑ.Σ.Υ.Ν.Α.) στο Δ. Πατρέων-Συμβουλευτική	19/8/04	299.200,00	Εκτελείται
Δράσεις Συμβουλευτικής & Υποστήριξης Νέων Ατόμων (ΔΡΑ.Σ.Υ.Ν.Α.) στο Δ. Πατρέων-Δικτύωση	19/8/04	360.780,00	Εκτελείται
Δράσεις Υποστήριξης Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας (Δ.Υ.Ε.Π.) στο Δ. Πατρέων- Δημοσιότητα & Ευαισθητοποίηση	19/8/04	68.400,00	Εκτελείται
Δράσεις Υποστήριξης Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας (Δ.Υ.Ε.Π.) στο Δ. Πατρέων- Συμβουλευτική	19/8/04	149.600,00	Εκτελείται



Δράσεις Υποστήριξης Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας (Δ.Υ.Ε.Π.) στο Δ. Πατρέων-Δικτύωση	19/8/04	117.300,00	Εκτελείται
Δράσεις Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Τσιγγάνων (ΔΡΑ.Σ.Υ.Τ.) στο Δήμο Πατρέων-Δημοσιότητα & Ευαισθητοποίηση	21/12/04	45.000,00	Εκτελείται
Δράσεις Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Τσιγγάνων (ΔΡΑ.Σ.Υ.Τ.) στο Δήμο Πατρέων-Συμβουλευτική	21/12/04	176.000,00	Εκτελείται
Δράσεις Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Τσιγγάνων (ΔΡΑ.Σ.Υ.Τ.) στο Δήμο Πατρέων-Δικτύωση	21/12/04	57.1000	Εκτελείται
Κατάρτιση Ανέργων και Ευπαθών Κοινωνικά Ομάδων στο Δ. Πατρέων σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης	7/4/05	182.250,00	Εκτελείται
Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Πάτρας για τη δημιουργία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) Άνω Πόλης στο Δ. Πατρέων	27/10/05	396.250,00	Εκτελείται

Τα έργα:

- ✓ Δράσεις Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Νέων Ατόμων στο Δήμο Πατρέων (ΔΡΑ.Σ.Υ.Ν.Α.)
- ✓ Δράσεις Υποστήριξης Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας (Δ.Υ.Ε.Π.)
- ✓ Δράσεις Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Τσιγγάνων (ΔΡΑ.Σ.Υ.Τ.).
έχουν 3 δράσεις που είναι:
 - ✓ Συμβουλευτική,
 - ✓ Δικτύωση,
 - ✓ Δημοσιότητα και Ευαισθητοποίηση.



Τα έργα δίνουν ιδιαίτερη έμφαση:

- ✓ στους άνεργους ή υποαπασχολούμενους νέους και
- ✓ στους νέους που ανήκουν σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες που αντιμετωπίζουν προβλήματα αποκλεισμού από την αγορά εργασίας.

Βασικός στόχος των ενεργειών της “*Συμβουλευτικής*” είναι η κοινωνική και επαγγελματική προετοιμασία νέων ατόμων. Επίσης περιλαμβάνει τη συνεργασία με εξειδικευμένους φορείς όπως Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.), Ο.Α.Ε.Δ. για τις επιδοτήσεις κ.α.

Βασικός στόχος των ενεργειών της “*Δικτύωσης*” είναι η κοινωνική και επαγγελματική προετοιμασία των νέων μέσα από την ενεργοποίησή τους, την υποστήριξη της συμμετοχικότητας και την κατάλληλη διασύνδεση με φορείς. Οι ενέργειες *Δικτύωσης* επενδύουν στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων των νέων κατάλληλα συνδεδεμένων με τις τεχνικές αναζήτησης εργασίας.

Σκοπός των ενεργειών “*Δημοσιότητας και Ευαισθητοποίησης*” είναι η προσέλκυση των νέων ατόμων και η δημιουργία θετικής εικόνας και πνεύματος συνεργασίας με φορείς που έχουν συμπληρωματικές δραστηριότητες και γενικότερα στην τοπική κοινωνία. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών φορέων και επαγγελματικών ενώσεων. Επίσης στόχος είναι η ενημέρωση των πολιτών, η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των τοπικών φορέων με τη δημιουργία και διάχυση του έντυπου υλικού.

Το έργο “*Κατάρτιση Ανέργων και Ευπαθών Κοινωνικά Ομάδων στο Δ. Πατρέων σε Πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ.*” έχει ως στόχο τη βελτίωση και την αύξηση της απασχόλησης σε περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερα κοινωνικά και κοινωνικά προβλήματα και για τις πληθυσμιακές ομάδες. Δηλαδή έχει ως στόχο την:

- ✓ την αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των ανέργων σε τομείς που ανήκουν σε οικονομικά ή και κοινωνικά υποβαθμισμένες περιοχές,
- ✓ την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας σε τοπική κλίμακα και



- ✓ την προώθηση στην απασχόληση των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων που αποκλείονται ή απειλούνται από τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Το έργο "Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Πάτρας για τη δημιουργία Κ.Δ.Α.Π. άνω Πόλης στο Δ. Πατρέων" είναι η αναβάθμιση υποβαθμισμένων περιοχών που αποτελούν θύλακες ανεργίας. Δηλαδή με τη δημιουργία Κ.Δ.Α.Π. θα καλυφθούν εν μέρει οι ανάγκες των παιδιών με απώτερο στόχο να δοθεί η δυνατότητας στις μητέρες που ήταν επιφορτισμένες με τη φροντίδα τους να απεμπλακούν εν μέρει και να διευκολυνθούν στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου έχουν ενταχθεί τέσσερα (4) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 441.702 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 350.000 € περίπου. Τα έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου είναι τα εξής:

Πίνακας 55: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 4.6

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Κατάρτιση σε πληθυσμό τσιγγάνων και λοιπό πληθυσμό περιοχής ανάπτυξης Δ. Μεσολογγίου	29/10/03	180.000,00	Εκτελείται
Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε πληθυσμό τσιγγάνων και λοιπό πληθυσμό περιοχής ανάπτυξης Δ. Μεσολογγίου	05/11/03	97.350,00	Ολοκληρώθηκε
Προκατάρτιση σε πληθυσμό τσιγγάνων περιοχής ανάπτυξης Δ. Μεσολογγίου	05/11/03	70.000,00	Εκτελείται
Δράσεις Δημοσιότητας-Ευαισθητοποίησης σε πληθυσμό τσιγγάνων και λοιπό πληθυσμό περιοχής ανάπτυξης Δ.Ι.Π. Μεσολογγίου	15/09/04	94.352,00	Ολοκληρώθηκε



Τα έργα “Κατάρτιση σε πληθυσμό τσιγγάνων και λοιπό πληθυσμό περιοχής ανάπτυξης Δ. Μεσολογγίου”, “Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε πληθυσμό τσιγγάνων και λοιπό πληθυσμό περιοχής ανάπτυξης Δ. Μεσολογγίου” και “Προκατάρτιση σε πληθυσμό τσιγγάνων περιοχής ανάπτυξης Δ. Μεσολογγίου” έχουν σαν στόχο την αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων ανέργων του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου με άμεσο αναμενόμενο αποτέλεσμα την απασχόλησή τους στα έργα ανάπτυξης που θα υλοποιηθούν στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Σχεδίου. Επιπλέον στόχος είναι η προώθηση της ισότητας και η μείωση της φτώχειας και του αποκλεισμού.

Το έργο “Δράσεις Δημοσιότητας – Ευαισθητοποίησης σε πληθυσμό τσιγγάνων και λοιπό πληθυσμό περιοχής ανάπτυξης Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου” αποσκοπεί στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ομάδων στόχου της παρέμβασης (τσιγγάνοι και άνεργοι περιοχής ανάπτυξης), του ευρύτερου κοινού της περιοχής, των τοπικών αρχών, επαγγελματικών οργανώσεων και οικονομικών κύκλων ή άλλων παραγόντων της περιοχής. Κύριος στόχος είναι η εξοικείωση του πληθυσμού με το σχέδιο παρέμβασης και η ενεργοποίηση του. Αφορά τη διοργάνωση ημερίδων και συσκέψεων, στην παραγωγή και διανομή εντύπων – ενημερωτικών φυλλαδίων, ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις στον τοπικό τύπο και στη συνεργασία με τοπικούς φορείς.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα της Ολοκληρωμένης Παρέμβασης Αστικής Ανάπτυξης σε Τοπικές Ζώνες Μικρής Κλίμακας -Ε.Κ.Τ παρατηρείται ότι υπάρχει ενδιαφέρον σε μεγάλο βαθμό για την κατάρτιση των νέων, των ανέργων, και των κοινωνικά ευπαθών ομάδων. Όλα αυτά τα έργα που αρκετά βρίσκονται σε λειτουργία και έχουν συντελέσει:

- ✓ στην προώθηση ίσων ευκαιριών για την απασχόληση,
- ✓ στον ενεργό επαγγελματικό προσανατολισμό και τη διαχείριση της σταδιοδρομίας των νέων,
- ✓ στην αύξηση της επαγγελματικής κινητικότητας των νέων,
- ✓ στην ποιοτική αναβάθμιση της ζωής των ευπαθών κοινωνικά ατόμων και



- ✓ στην ενδυνάμωση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής υποβαθμισμένων αστικών και ημιαστικών περιοχών μικρής κλίμακας.

8.6 Άξονας Προτεραιότητας 5: Προώθηση της Απασχόλησης και εξειδίκευσης Ανθρώπινου Δυναμικού

Στον Άξονα Προτεραιότητας “Προώθηση της Απασχόλησης και εξειδίκευσης του Ανθρώπινου Δυναμικού” περιλαμβάνονται δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης μικρής κλίμακας για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τόσο των εργαζομένων, όσο και των ανέργων, όπως και η προώθηση τους στην απασχόληση, καθώς και άλλες δράσεις για την εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την απασχόληση σε περιφερειακό / τοπικό επίπεδο.

Ειδικά για περιοχές με ειδικά προβλήματα προωθούνται παρεμβάσεις και άλλες πρωτοβουλίες προώθησης της απασχόλησης.

Για την εξυπηρέτηση του στόχου της προώθησης ίσων ευκαιριών ανδρών / γυναικών έμφαση δίδεται στη ανάπτυξη και ενδυνάμωση κοινωνικών υποστηρικτικών υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και άλλων εξαρτημένων ατόμων. Τα μέτρα του άξονα είναι:

- ✓ Μέτρο 5.1 Ενδυνάμωση και ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών
- ✓ Μέτρο 5.2 Ανάπτυξη και βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
- ✓ Μέτρο 5.3 Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης

Οι δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 5 συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και στόχο έχουν την ενδυνάμωση των κοινωνικών υπηρεσιών, την προώθηση της απασχόλησης και την βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 5 έχουν ενταχθεί συνολικά 143 δράσεις συνολικού προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης 41.860.123 € τα οποία αντιστοιχούν στο 79% της Δημόσιας Δαπάνης του Άξονα. Από αυτά έχουν απορροφηθεί τα 16.571.731 €. Επίσης έχουν υπογραφεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 32.548.550 € για την υλοποίηση των έργων.



Συνοπτικά υλοποιούνται:

- ✓ 74 Προγράμματα “Βοήθεια στο Σπίτι”
- ✓ 2 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
- ✓ 52 Προγράμματα Κατάρτισης Ανέργων.

Σύντομα ξεκινούν και οι δράσεις της απασχόλησης μέσω του Ο.Α.Ε.Δ.

8.6.1 Μέτρο 5.1 – Ενδυνάμωση και Ανάπτυξη Κοινωνικών Υπηρεσιών Υποστήριξης

Στο Μέτρο 5.1 έχουν ενταχθεί συνολικά ενενήντα πέντε (95) έργα συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 26.861.066 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 14.028.810,95 €

Στο Δήμο Πατρέων έχουν ενταχθεί τέσσερα (4) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 1.193.500,81 εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 905.338,72 €.

Τα έργα που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Πατρέων είναι τα εξής:



Πίνακας 56: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 5.1

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Πάτρα (Α.Δ.Ε.Π.) για το εργοίδρυση και λειτουργία ΚΔΑΠ-ΜΕΑ Δ. Πατρέων	13/6/02	415.111,04	Ολοκληρώθηκε
Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Πάτρα (Α.Δ.Ε.Π.) για τη δημιουργία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.) Νοτίου Διαμερίσματος Δ. Πατρέων	1/9/05	341.922,09	Εκτελείται
Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Πάτρας(Α.Δ.Ε.Π.) για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθεια στο Σπίτι στο Δ. Πατρέων	13/6/02	290.227,68	Ολοκληρώθηκε
Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Πάτρας(Α.Δ.Ε.Π.) για το έργο Βοήθεια στο Σπίτι Νοτίου Διαμερίσματος Δ. Πατρέων	1/8/03	146.240,00	Εκτελείται

Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου έχουν ενταχθεί τέσσερα (4) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 2.391.962 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 708.759,36 €. Τα έργα που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου είναι τα εξής:



Πίνακας 57: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 5.1

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Επιχορήγηση Δ.Ε.Π.Α.Μ. Για το έργο Κ.Δ.Α.Π.	13/06/02	301.000,00	Ολοκληρώθηκε
Συνέχιση της πράξης:Επιχορήγηση Δ.Ε.Π.Α.Μ. για το έργο Κ.Δ.Α.Π.	10/08/06	1.573.337,50	Εκτελείται
Επιχορήγηση Δ.Ε.Π.Α.Μ. Για το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι	13/06/02	307.759,36	Ολοκληρώθηκε
Συνέχιση της πράξης:Επιχορήγηση Δ.Ε.Π.Α.Μ. Για τη δημιουργία Μονάδων Βοήθεια στο Σπίτι στο Δ. Ι.Π. Μεσολογγίου	01/08/06	209.865,54	Εκτελείται

Βασικός σκοπός του προγράμματος Κ.Δ.Α.Π.-Μ.Ε.Α. είναι η δημιουργική απασχόληση παιδιών και εφήβων με αναπηρίες (νοητική στέρηση, κινητικές αναπηρίες) μέσα από προγράμματα γυμναστικής και άσκησης, εργοθεραπείας και κατασκευών, έκφραση και ψυχαγωγίας, μάθησης και ανάπτυξης ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Επίσης τα παιδιά συμμετέχουν σε προγράμματα προεπαγγελματικής εκπαίδευσης, με στόχο τη διερεύνηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων – ικανοτήτων που θα διευκολύνουν την κοινωνική και επαγγελματική τους ένταξη. Επιπλέον παρέχονται υποστηρικτικές υπηρεσίες (εμφύχωση ενδυνάμωση) τόσο στα ίδια όσο και στο οικογενειακό και συγγενικό τους περιβάλλον, με στόχο την έκφραση και διαχείριση συναισθημάτων, την ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης, το μοίρασμα των εμπειριών και προβληματισμών τους μέσα από ατομικές και ομαδικές διαδικασίες.



Τα έργα *Επιχορήγηση της Αναπτυξιακών Δημοτικών Επιχειρήσεων Πατρών και Μεσολογγίου για το έργο λειτουργία Κ.Δ.Α.Π. - Μ.Ε.Α. Στο Δ. Πατρέων και Μεσολογγίου* έχουν ως στόχο:

- ✓ την απεμπλοκή κυρίως των γυναικών από αυξημένες οικογενειακές υποχρεώσεις
- ✓ τη δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για το συνδυασμό οικογενειακού επαγγελματικού βίου των γυναικών, την ισότιμη επαγγελματική ένταξη των γυναικών, την αναζήτηση εργασίας των ανέργων (κυρίως γυναικών),
- ✓ την ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών για τα παιδιά με ειδικές αναπηρίες και των οικογενειών τους .

Το έργο *“Βοήθεια στο Σπίτι”* αποτελεί ένα ουσιαστικό κομμάτι για την καθημερινή διαβίωση των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρίες. Έχοντας ως κύριο στόχο τη μη ιδρυματοποίηση των ατόμων αυτών, παρέχεται κατ 'οίκον οργανωμένη και συστηματική πρωτοβάθμια φροντίδα κατά προτεραιότητα σε αυτούς που διαβιούν μόνοι τους και που το εισόδημά τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες εξυπηρέτησης. Το πρόγραμμα αυτό δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την αξιοπρεπή και υγιή διαβίωση των ηλικιωμένων.

Τα έργα που επιχορηγούνται από τις Αναπτυξιακές Δημοτικές Επιχειρήσεις των Δήμων Πατρέων και Μεσολογγίου για το πρόγραμμα *Βοήθεια στο Σπίτι* έχουν ως στόχο:

- ✓ να εξυπηρετηθούν ανάγκες των ηλικιωμένων ατόμων που χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας,
- ✓ να υποστηριχτούν ψυχολογικά άτομα που ζουν απομονωμένα από τον κοινωνικό ιστό και να στηθεί ένα δίκτυο συνεργασίας με άλλους αρμόδιους φορείς(κοινωνικές υπηρεσίες, νοσοκομεία, ασφαλιστικά ταμεία) προκειμένου να ενισχυθεί η προσβασιμότητά τους σε αυτές,
- ✓ η βελτίωση ποιότητας ζωής των ατόμων με ειδικές ανάγκες, με κινητικές ή άλλες αναπηρίες που διαβιούν μόνα ή με ηλικιωμένους συγγενείς.



Τα έργα “Συνέχιση των πράξεων δημιουργίας μονάδων Κ.Δ.Α.Π. - Μ.Ε.Α. και Βοήθεια στο Σπίτι” έχουν τον ίδιο στόχο αλλά συνεχίζεται η χρηματοδότησή τους μέχρι το 2007.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υποστήριξης που αφορούν τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, τα άτομα τρίτης ηλικίας που διαβιούν μόνα τους, τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουν γίνει πολλά έργα και στους δύο Δήμους εν όψει του Γ' Κ.Π.Σ. για την καλύτερη διαβίωσή τους και για την καλύτερη ποιότητα ζωής. Η δημιουργία των μονάδων Κ.Δ.Α.Π. - Μ.Ε.Α. και Βοήθεια στο Σπίτι έχουν συντελέσει:

- ✓ στην αναβάθμιση του επιπέδου ζωής,
- ✓ στην ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος,
- ✓ αύξηση της απασχολησιμότητας των γυναικών που θέλουν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας,
- ✓ στην προώθηση ίσων ευκαιριών,
- ✓ στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών δημιουργικής απασχόλησης παιδιών,
- ✓ στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και
- ✓ στην ανάπτυξη ποιοτικά αναβαθμισμένων υπηρεσιών για την κοινωνική μέριμνα.

8.6.2 Μέτρο 5.2 – Ανάπτυξη και Βελτίωση των Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού

Στο Μέτρο 5.2 έχουν ενταχθεί τρία (3) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχούν στα 5.084.041 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 2.315.049,18 €. Τα έργα αυτά αφορούν σε περιφερειακό επίπεδο και τους τρεις Νομούς και ειδικότερα στο Ν. Αχαΐας. Τα έργα είναι:

- ✓ Κατάρτιση Ανέργων σε Πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. π/υ 1.742.418,49 € που εντάχθηκε το 2002,
- ✓ Κατάρτιση Ανέργων σε Πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. π/υ 3.183.571,30 € που εντάχθηκε το 2005,



- ✓ Επιχορήγηση της Εταιρείας "Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε" για την υλοποίηση δράσεων κατάρτισης στον τεχνικό τομέα στο Ν. Αχαΐας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας π/υ 149.900 €.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα της Ανάπτυξης και Βελτίωσης του Ανθρώπινου Δυναμικού οι δράσεις επικεντρώνονται στο Δήμο Πατρέων. Θα πρέπει και στο Δήμο Μεσολογγίου να γίνουν Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης που να αφορούν διάφορους τομείς. Θα συνιστούσα να γίνει ένα Κ.Ε.Κ. που να έχει ως αντικείμενο την Αλιεία γιατί όπως γνωρίζουμε στο Μεσολόγγι ο τομέας της Αλιείας είναι πολύ αναπτυγμένος. Τα Κ.Ε.Κ. θα συντελέσουν:

- ✓ στην αύξηση της απασχόλησης,
- ✓ στην ποιοτική αναβάθμιση και προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις σύγχρονες συνθήκες εργασίας,
- ✓ στη δημιουργία ίσων ευκαιριών απασχόλησης για όλους,
- ✓ στην παροχή ίσων ευκαιριών στη γνώση, σε νέες τεχνολογίες, νέες επαγγελματικές δεξιότητες και στην προώθηση για την απασχόληση.

8.6.3 Μέτρο 5.3 – Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης

Στο Μέτρο 5.3 έχουν ενταχθεί πενήντα τρία (53) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 9.915.016 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 227.870,87 €.

Στο Δήμο Πατρέων το ποσό ύψους αντιστοιχεί στα 612.880 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 330.000 €.. Τα έργα του Δ. Πατρέων και της ευρύτερης περιοχής είναι τα εξής:



Πίνακας 58: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 5.3

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Επιχορήγηση ΑΔΕΠ για το έργο υποστήριξη λειτουργίας του ιατροκοινωνικού κέντρου για Τσιγγάνους στο Δήμο Πατρέων	30/12/04	250.000,00	Εκτελείται
Δράση Δημοσιότητας-Ευαισθητοποίησης του Σχεδίου "Δίκτυο για την Ενίσχυση Απασχόλησης στο Ν. Αχαΐας" από τη Ν.Ε.Λ.Ε. Ν. Αχαΐας	24/11/05	55.000,00	Εκτελείται
Συμβουλευτική παρακολούθηση Ανέργων του Ν. Αχαΐας που υλοποιείται από το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ Π.Δ.Ε.	1/12/05	36.960,00	Εκτελείται
Ενέργειες Δημοσιότητας & Ευαισθητοποίησης Ανέργων Ν. Αχαΐας που υλοποιούνται από το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ	24/11/05	50.000,00	Εκτελείται
Ενέργειες δικτύωσης ανέργων ή ομάδων ανέργων Ν. Αχαΐας που υλοποιούνται από τη Ν.Ε.Α.	28/11/05	30.000,00	Εκτελείται



Συμβουλευτική παρακολούθηση ανέργων του Ν. Αχαΐας που υλοποιείται από τη Ν.Ε.Α.	1/12/05	73.920,00	Εκτελείται
Ενέργειες Δημοσιότητας & Ευαισθητοποίησης ανέργων του Ν. Αχαΐας που υλοποιούνται από τη Ν.Ε.Α.	24/11/05	70.000,00	Εκτελείται
Δίκτυο για την ενίσχυση της Απασχόλησης στο Ν. Αχαΐας – Α.Δ.Ε.Π.- Δημοσιότητα	24/11/05	95.000,00	Εκτελείται
Δίκτυο για την ενίσχυση της Απασχόλησης στο Ν. Αχαΐας – Α.Δ.Ε.Π.- Δικτύωση	28/11/05	155.000,00	Εκτελείται
Δίκτυο για την ενίσχυση της Απασχόλησης στο Ν. Αχαΐας – Α.Δ.Ε.Π.- Συμβουλευτική	1/12/05	132.000,00	Εκτελείται
Κατάρτιση Ανέργων Ν. Αχαΐας	23/1/06	407.124,00	Εκτελείται

Βασικός σκοπός των έργων "Συμβουλευτική Παρακολούθηση Ανέργων του Ν. Αχαΐας που υλοποιείται από το Ι.Ν.Ε./Γ.Σ.Ε.Ε.", "Συμβουλευτική Παρακολούθηση ανέργων Ν. Αχαΐας που υλοποιείται από τη Ν.Ε.Α." και "Δίκτυο για την ενίσχυση της απασχόλησης στο Ν. Αχαΐας – Α.Δ.Ε.Π. - Συμβουλευτική" είναι η κοινωνική και εργασιακή προετοιμασία των ατόμων των ομάδων στόχου προκειμένου μετά την ολοκλήρωση της παροχής των



Συμβουλευτικών υπηρεσιών να ενταχθούν σε μια ή περισσότερες παρεμβάσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.

Τα έργα “Ενέργειες Δημοσιότητας και Ευαισθητοποίησης Ανέργων Ν. Αχαΐας που υλοποιούνται από το Ι.Ν.Ε./Γ.Σ.Ε.Ε.” και “Ενέργειες Δημοσιότητας και Ευαισθητοποίησης Ανέργων Ν. Αχαΐας υλοποιούνται από τη Ν.Ε.Α.” έχουν ως σκοπό :

- ✓ την κάλυψη των αναγκών ενημέρωσης και πληροφόρησης σε θέματα που αφορούν τον κοινωνικό αποκλεισμό των ευπαθών κοινωνικών ομάδων της περιοχής,
- ✓ τη διάδοση των αποτελεσμάτων και την ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου της περιοχής παρέμβασης,
- ✓ τη διάδοση αποτελεσμάτων του έργου στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Το έργο “Δίκτυο για την ενίσχυση της απασχόλησης στο Ν. Αχαΐας Α.Δ.Ε.Π.- Δημοσιότητα” και “Δίκτυο για την ενίσχυση της απασχόλησης στο Ν. Αχαΐας Α.Δ.Ε.Π. - Δικτύωση” που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους έχουν ως σκοπό την άρση των πιθανών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ωφελούμενοι στην ενσωμάτωση της αγοράς εργασίας, μέσα από την κατάλληλη διασύνδεση τόσο με επιχειρήσεις όσο και κυρίως με διάφορους αρμόδιους φορείς (Επιμελητήρια, Επαγγελματικές Ενώσεις, Κ.Ε.Θ.Ι. στις περιπτώσεις των γυναικών).

Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου δεν έχει ενταχθεί κανένα έργο στον τομέα των Τοπικών Πρωτοβουλιών Απασχόλησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα των Τοπικών Πρωτοβουλιών Απασχόλησης παρατηρείται ότι υλοποιούνται δράσεις στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. στο Δήμο Πατρέων και στην ευρύτερη περιοχή. Γενικότερα πρέπει να αναφερθεί ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και ειδικότερα ο Δήμος Πατρέων είναι από τις λίγες περιοχές που έχουν χαμηλό ποσοστό ανεργίας. Κατά τη γνώμη μου στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου θα έπρεπε να υλοποιηθεί μία δράση όσον αφορά τους ανέργους



και τις κοινωνικά ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Όλες αυτές οι δράσεις που υλοποιούνται βοηθούν:

- ✓ στην προώθηση ίσων ευκαιριών για την απασχόληση,
- ✓ στην κοινωνική ενσωμάτωση,
- ✓ στην ποιότητα αναβάθμισης της ζωής των ευπαθών κοινωνικά ατόμων της περιοχής παρέμβασης και
- ✓ στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

8.7 Άξονας Προτεραιότητας 6: Αειφόρος Ανάπτυξη της Υπαίθρου

Ο Άξονας Προτεραιότητας “Αειφόρος Ανάπτυξη της Υπαίθρου” περιλαμβάνει δράσεις που συμβάλλουν:

- ✓ στον αποπροσανατολισμό της πρωτογενούς παραγωγής,
- ✓ στην ανασυγκρότηση της υπαίθρου,
- ✓ στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών προϊόντων περιλαμβανομένης και της καινοτομίας, ενόψει των προκλήσεων ενός συνεχώς ανταγωνιστικότερου διεθνούς περιβάλλοντος με αειφορική ανάπτυξη της υπαίθρου,
- ✓ στην ανάπτυξη εναλλακτικών ευκαιριών απασχόλησης,
- ✓ στη δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων στις ορεινές περιοχές της Περιφέρειας,
- ✓ έργα άρσης των προβλημάτων απομόνωσης των περιοχών αυτών και έργα υποδομών που διασφαλίζουν ένα καλύτερο επίπεδο υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης, πολιτισμού και αναψυχής στους κατοίκους που διαμένουν μόνιμα σ’ αυτές τις περιοχές.
- ✓ Τα Μέτρα του Άξονα είναι τα εξής:
- ✓ Μέτρο 6.1 Διαχείριση και προστασία υδάτινων πόρων – Έγχειρες βελτιώσεις
- ✓ Μέτρο 6.2 Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις
- ✓ Μέτρο 6.3 Δράσεις στήριξης – Ανάπτυξη δικτύων για τη Γεωργική Οικονομία και τον Αγροτικό Πληθυσμό
- ✓ Μέτρο 6.4 Αγροτικές Υποδομές
- ✓ Μέτρο 6.5 Διαχείριση και προστασία δασικών οικοσυστημάτων



- ✓ Μέτρο 6.6 Προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τη δασοκομία, τη γεωργία, την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων
- ✓ Μέτρο 6.7 Αλιεία
- ✓ Μέτρο 6.8 Βελτίωση επαρχιακού οδικού δικτύου
- ✓ Μέτρο 6.9 Ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού της υπαίθρου
- ✓ Μέτρο 6.10 Ανάπτυξη ορεινών και ημιορεινών περιοχών, βελτίωση του οικιστικού ιστού σε οικισμούς της υπαίθρου
- ✓ Μέτρο 6.11 Στήριξη της επιχειρηματικότητας σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές
- ✓ Μέτρο 6.12 Συγκρότηση ορεινών κέντρων – Βελτίωση ποιότητας ζωής
- ✓ Μέτρο 6.13 Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων στα πλαίσια των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων

Στον Άξονα Προτεραιότητας 6 έχουν ενταχθεί συνολικά 309 έργα και δράσεις συνολικού προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης 192.896.916 € τα οποία αντιστοιχούν στο 107% της Δημόσιας Δαπάνης του Άξονα. Από αυτά έχουν υλοποιηθεί τα 84.662.362 €. Επίσης έχουν υπογραφεί Νομικές Δεσμεύσεις ύψους 153.881.272 €.

8.7.1 Μέτρο 6.1 – Διαχείριση και Προστασία Υδάτινων Πόρων – Έγχειρες Βελτιώσεις

Στο Μέτρο 6.1.1 έχουν ενταχθεί 28 έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 41.141.203 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 19.886.792,75 €.

Στο Δήμο Πατρέων και το Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου δεν υπάρχει κανένα έργο που να έχει ενταχθεί. Τα έργα τα οποία υλοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο και αφορούν του δύο Δήμους είναι τα εξής:

- ✓ Βελτίωση μικρών αρδευτικών έργων που αρδεύονται σε τσιμενταύλακες Ν. Αχαΐας π/υ 498.899,49 €,
- ✓ Τεχνητός εμπλουτισμός Ν.Δ. Αχαΐας π/υ 880.410,86 €,
- ✓ Οριστική γεωτεχνική έρευνα – εδαφομηχανική μελέτη και τεύχη δημοπράτησης για την κατασκευή δύο λιμνοδεξαμενών π/υ 234.776,23 € και



- ✓ Εκτίμηση των επιπτώσεων στην ποιότητα των υδάτινων πόρων από μόνιμες και περιστασιακές πηγές ρύπων στη Δυτική Αχαΐα με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών π/υ 100.220,34 €.
- ✓ Τα παραπάνω έργα έχουν ως στόχο:
- ✓ την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων,
- ✓ την αντιπλημμυρική προστασία των αγροτικών περιοχών και
- ✓ την αναβάθμιση και ανασυγκρότηση του αγροτικού χώρου μέσω της βελτίωσης των αγροτικών υποδομών.

8.7.2 Μέτρο 6.2 – Επενδύσεις στις Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις

Στο Μέτρο 6.1.2 έχουν ενταχθεί 4 έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων ανέρχεται στα 24.246.443 € εκ των οποίων έχει υλοποιηθεί το ποσό 11.989.723,05 €.

Στο Μέτρο 6.1.2 υπάρχει έργο εθνικής κλίμακας:

- ✓ Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις κύριας παραγωγικής κατεύθυνσης φυτικής παραγωγής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας π/υ 24.246.443 €.

Το έργο αυτό χωρίζεται σε δύο κύκλους για τα έτη 2002 και 2005. Αφορά τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις τη βελτίωση ποιότητας των προϊόντων την ενίσχυση καλλιέργειας αρωματικών – φαρμακευτικών φυτών κ.α.

Το έργο αυτό έχει ως στόχο:

- ✓ τη μείωση κόστους παραγωγής,
- ✓ τη βελτίωση ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων,
- ✓ την ανασύσταση του παραγωγικού δυναμικού δηλαδή οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές και άλλα έκτακτα γεγονότα και
- ✓ τη διαφύλαξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, των συνθηκών υγιεινής και του επιπέδου καλής διαβίωσης των ζώων.



8.7.3 Μέτρο 6.3 – Δράσεις Στήριξης – Ανάπτυξη Δικτύων για τη Γεωργική Οικονομία και τον Αγροτικό Πληθυσμό

Στο Μέτρο 6.3 έχουν ενταχθεί δύο (2) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 849.858 € εκ των οποίων δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι τώρα.

Σε αυτό το Μέτρο δεν έχει ενταχθεί κάποιο έργο που να αφορά τους Δήμους Πάτρα και Μεσολόγγι. Τα έργα που έχουν ενταχθεί και πρόκειται να ξεκινήσουν και αφορούν την Περιφέρεια γενικότερα είναι τα εξής:

- ✓ Εμπορία Προϊόντων Ποιότητας Β' π/υ 100.000 € και
- ✓ Δράσεις Στήριξης – Ανάπτυξη Δικτύων για την Αγροτική Οικονομία με π/υ 839.858 €
- ✓ Τα έργα αυτά έχουν ως σκοπό:
- ✓ την πιστοποίηση και την προώθηση της εμπορίας προϊόντων,
- ✓ την αναβίωση και διατήρηση των παραδοσιακών μεθόδων παραγωγής αγροτικών προϊόντων με έργα επίδειξης,
- ✓ τη στήριξη και διατήρηση των εθίμων που συνδέονται με την προώθηση και εμπορία των αγροτικών προϊόντων και
- ✓ τη δημιουργία και ιστοσελίδων για την εμπορία ή διαφήμιση προϊόντων.
- ✓ Όλα τα παραπάνω θα συντελέσουν:
- ✓ στην εξασφάλιση της απασχόλησης και εισοδήματος μέσα από την προώθηση τοπικών γεωργικών προϊόντων ποιότητας,
- ✓ στη διασφάλιση συνθηκών ίσων ευκαιριών εργασίας, στη συγκράτηση του πληθυσμού και στην αύξηση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της υπαίθρου και
- ✓ στην καλύτερη διαχείριση και λειτουργία παραδοσιακών εκμεταλλεύσεων, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η προσπάθεια διαφοροποίησης της παραγωγικής βάσης του πρωτογενή τομέα.

8.7.4 Μέτρο 6.4 Αγροτικές Υποδομές

Στο Μέτρο 6.4 έχουν ενταχθεί πενήντα (50) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 13.608.852 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 7.431.363,43 €.



Στο Δήμο Πατρέων το π/υ αντιστοιχεί στα 2.539.455,12 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 1.000.000 € περίπου. Τα έργα που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Πατρέων είναι τα εξής:

Πίνακας 59: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 6.4

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Κατασκευή – Εξοπλισμός Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών Π.Ε. Πατρών	14/9/01	1.599.902,67	Εκτελείται
Δημιουργία και Εξοπλισμός λειτουργίας Εργαστηρίου Ποιοτικού Ελέγχου Γάλακτος Δυτικής Ελλάδας- Πελοποννήσου	12/5/03	469.552,45	Εκτελείται
Βελτίωση υποδομής και διαπίστευση του Εθνικού Κέντρου αναφοράς Γάλακτος και Κτηνιατρικού Εργαστηρίου Πατρών	11/6/04	470.000,00	Εκτελείται

Όλα τα παραπάνω έργα έχουν ως σκοπό την προμήθεια εξοπλισμού και τη βελτίωση χώρων για την αρτιότερη οργάνωση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον Τομέα των Αγροτικών Υποδομών οι δράσεις θα μπορούσαν να ήταν περισσότερες διότι και στους δύο Δήμους υπάρχει αγροτικός πληθυσμός. Θα μπορούσαν να γίνουν:

- ✓ Βελτίωση, διάνοιξη και κατασκευή αγροτικών οδών και δρόμων που συνδέουν αγροτικούς οικισμούς,
- ✓ Υποστηρικτικές υποδομές του αγροτικού τομέα όπως κατασκευές, επεκτάσεις, βελτιώσεις, εκσυγχρονισμός κτιριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, τη δημιουργία διάφορων εργαστηρίων που αφορούν τον έλεγχο ποιότητας γάλακτος ή



και κτηνιατρικό εργαστήριο καθώς και σε άλλους τομείς του αγροτικού τομέα.

Όλα αυτά θα συντελέσουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών προϊόντων, στη συγκρότηση ορεινών κέντρων ανάπτυξης, στην άρση απομόνωσης, στη βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων καθώς και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών οικονομιών.

8.7.5 Μέτρο 6.5 – Διαχείριση και Προστασία Δασικών Οικοσυστημάτων

Στο Μέτρο 6.5 έχουν ενταχθεί συνολικά σαράντα ένα (41) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 11.747.867 € εκ των οποίων έχει ολοκληρωθεί ολόκληρο το ποσό.

Στο Δήμο Πατρέων έχουν ενταχθεί τέσσερα (4) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 896.753,39 € όπου έχει ολοκληρωθεί ολόκληρο το ποσό.

Πίνακας 60: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 6.5

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Έργα πρόληψης δασικών πυρκαγιών περιοχής Δασαρχείου Πατρών	23/10/01	148.848,13	Ολοκληρώθηκε
Έργα ανασύστασης του Δασοκομικού Δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και πυρκαγιές περιοχής δασαρχείου Πατρών	23/10/01	236.055,94	Ολοκληρώθηκε
Κατασκευή αντιπυρικού δρόμου Αγ. Φανούριος- Δεμέστιχα, βελτίωση δρόμων και κατασκευή τεχνικών έργων σε δρόμους περιφέρειας Δασαρχείου Πατρών	3/12/02	88.921,37	Ολοκληρώθηκε



Κατασκευή 9ου Φράγματος στη χ.θ.8+340 του χειμάρρου Γλαύκου	3/12/02	146.583,89	Ολοκληρώθηκε
Κατασκευή 8Α Φράγματος στη χ.θ.7+968 του χειμάρρου Γλαύκου	26/7/05	512.400,00	Ολοκληρώθηκε

Τα έργα "Έργα πρόληψης δασικών πυρκαγιών περιοχής Δασαρχείου Πατρών" και "Κατασκευή αντιπυρικού δρόμου Αγ. Φανουριάς – Δεμέστιχα, βελτίωση δρόμων και κατασκευή τεχνικών έργων σε δρόμους περιφέρειας Δασαρχείου Πατρών" έχουν ως στόχο την προστασία των δασών από τις πυρκαγιές, την εξυπηρέτηση των κατοίκων στη μετακίνησή τους και τη διακίνηση των δασικών προϊόντων.

Τα έργα "Κατασκευή 9ου Φράγματος στη χ.θ. 8+340 του χειμάρρου Γλαύκου" και "Κατασκευή 8Α Φράγματος στη χ.θ. 7+968 του χειμάρρου Γλαύκου" έχουν ως στόχο:

- ✓ τη συγκράτηση εδαφών,
- ✓ τη μείωση των χαραδρατικών φαινομένων,
- ✓ τη μείωση της παρασυρτικής δύναμης του χειμάρρου και κατ' επέκταση τη προστασία των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος από φαινόμενα διαβρώσεων, χαραδρώσεων που συντελούν στην υποβάθμιση των δασικών εδαφών και οικοσυστημάτων.

Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου έχει ενταχθεί ένα (1) έργο ο συνολικός προϋπολογισμός του οποίου αντιστοιχεί στα 598.547,32 € εκ του οποίου έχει ολοκληρωθεί ολόκληρος ο προϋπολογισμός. Το έργο που έχει ενταχθεί στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου είναι:



Πίνακας 61: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 6.5

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Έργα πρόληψης δασικών πυρκαγιών περιοχής δασαρχείου Μεσολογγίου	23/10/01	598.547,32	Ολοκληρώθηκε

Το έργο “Έργα πρόληψης δασικών πυρκαγιών περιοχής δασαρχείου Μεσολογγίου” έχει ως στόχο την προστασία των δασών από τις πυρκαγιές, την εξυπηρέτηση των κατοίκων στη μετακίνησή τους και τη διακίνηση των δασικών προϊόντων.

Επίσης υπάρχουν και ένα έργο που αφορά και τους τρεις Νομούς:

- ✓ Προμήθεια αυτοκινήτων 4*4 με τον απαιτούμενο πρόσθετο εξοπλισμό για την πρόληψη πυρκαγιών Π.Δ.Ε. π/υ 460.893,17 €

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στον τομέα Διαχείριση και προστασία δασοκομικών οικοσυστημάτων οι δράσεις για την προστασία των δασών και στους δύο Δήμους είναι αρκετές. Αυτές οι δράσεις θα συντελέσουν:

- ✓ στην αειφόρο ανάπτυξη των δασών και στην ανάπτυξη της δασοκομίας,
- ✓ στη συντήρηση και βελτίωση των δασικών πόρων,
- ✓ στην επέκταση των δασωδών εκτάσεων.

- ✓ Άλλες επιπλέον δράσεις που θα μπορούσαν να γίνουν είναι:
- ✓ δημιουργία χώρων αναψυχής στα δάση, μονοπάτια περιήγησης, δασικοί ποδηλατοδρόμοι και
- ✓ έργα υποδομής για την προστασία της άγριας πανίδας και χλωρίδας.



8.7.6 Μέτρο 6.6 – Προστασία του Περιβάλλοντος σε Συνδυασμό με τη Δασοκομία, τη Γεωργία, την Υγιεινή και καλή διαβίωση των Ζώων

Στο Μέτρο 6.6 έχουν ενταχθεί πέντε (5) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 1.416.430 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 1.068.882 €.

Στο Δήμο Πατρέων έχει ενταχθεί ένα (1) έργο ο προϋπολογισμός του οποίου αντιστοιχεί στα 92.777,45 € και έχει ολοκληρωθεί ολόκληρο το ποσό. Το έργο που υλοποιήθηκε στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Πατρέων είναι:

Πίνακας 62: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 6.6

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Μετεγκατάσταση κτηνοτροφικών μονάδων και βελτίωση η/και συμπλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων	3/1/03	92.777,45	Ολοκληρώθηκε

Το έργο “Μετεγκατάσταση κτηνοτροφικών μονάδων και βελτίωση ή/και συμπλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων” έχει ως στόχο την ενίσχυση των κτηνοτροφικών ομάδων που έχουν εγκατασταθεί καθώς και ίδρυση εγκαταστάσεων χειρισμού επεξεργασίας και αποθήκευσης αποβλήτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Ο τομέας Προστασία του Περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τη δασοκομία, τη γεωργία, τη υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων θα πρέπει να έχει δράσεις και στο Δήμο του Ι.Π. Μεσολογγίου για την προστασία του περιβάλλοντος. Θα πρέπει να γίνουν μελέτες και ανάδειξη για την προστασία του δάσους. Επίσης θα πρέπει να γίνουν εγκαταστάσεις για τις κτηνοτροφικές μονάδες. Οι δράσεις που γίνονται στην Πάτρα θα συντελέσουν:

- ✓ στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος,



- ✓ στην αναβάθμιση των δασικών οικοσυστημάτων,
- ✓ στην οικολογική βελτίωση των υποβαθμισμένων περιοχών,
- ✓ στην άρση των αρνητικών συνεπειών από τη συνέχιση λειτουργίας κτηνοτροφικών μονάδων κοντά σε οικισμούς και περιοχές που δημιουργούν ποικίλες οχλήσεις και μολύνσεις και
- ✓ προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων.

8.7.7 Μέτρο 6.7 - Αλιεία

Στο Μέτρο 6.7 έχουν ενταχθεί είκοσι οχτώ (28) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 10.539.658 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 4.704.171,32 €.

Στο Δήμο Πατρέων ο προϋπολογισμός αντιστοιχεί στα 1.385.179,75 € εκ του οποίου έχει υλοποιηθεί ολόκληρο το ποσό. Το έργο που έχει υλοποιηθεί στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Πατρέων είναι τα εξής:

Πίνακας 63: Έργα του Δήμου Πατρέων στο Μέτρο 6.7

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προϋ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Βελτίωση Λιμενίσκου Ιχθυόσκαλας Πατρών-Ανακατασκευή Υπήνεμου Μώλου	26/6/92	14/9/2001	Ολοκληρώθηκε

Το έργο “Βελτίωση λιμενίσκου Ιχθυόσκαλας Πατρών – Ανακατασκευή Υπήνεμου Μώλου” το οποίο και έχει ολοκληρωθεί έχει ως στόχο την ανακατασκευή του έργου.

Στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου έχουν ενταχθεί πέντε (5) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 3.833.568,78 € εκ των οποίων έχει υλοποιηθεί το ποσό των 1.144.369,70 €. Τα έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου είναι τα εξής:



Πίνακας 64: Έργα του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου στο Μέτρο 6.7

Τίτλος Έργου	Ημερ/νία Ένταξης	Προυπ/σμός Απόφασης Ένταξης	Φάση Υλοποίησης
Βελτίωση υποδομών και εγκαταστάσεων Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου – Αιτωλικού	14/09/01	2.102.399,01	Εκτελείται
Άρση αναχωμάτων συμπλέγματος Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου	12/04/05	264.000,00	Εκτελείται
Αποκατάσταση οικολογικής λειτουργίας Λιμνοθάλασσας Βόρειας Κλείσοβας και Διαύλου Κλείσοβας	21/09/05	322.800,00	Εκτελείται
Ανακατασκευή γεφύρων στη Λ/Θ Μεσολογγίου – Αιτωλικού Αιτ/νίας	10/07/02	792.369,77	Ολοκληρώθηκε
Βελτίωση οικίσκων εργασίας και διαμονής αλιέων Λ/Θ Μεσολογγίου – Αιτωλικού	19/03/06	352.000,00	Ολοκληρώθηκε

Το έργο “Βελτίωση υποδομών και εγκαταστάσεων Λ/Θ Μεσολογγίου – Αιτωλικού” έχει ως στόχο την κατασκευή νέας γέφυρας επί του επαρχιακού δρόμου Μεσολογγίου – Αιτωλικού και την κατασκευή ιχθυοφραγμών.

Το έργο “Άρση αναχωμάτων συμπλέγματος Λ/Θ Μεσολογγίου” έχει ως σκοπό την επέκταση της υφιστάμενης Αλυκής Μεσολογγίου. Επίσης αποβλέπει στη βελτίωση της κυκλοφορίας του νερού στη Λ/Θ Κλείσοβας και την αποκατάσταση υποβαθμισμένων αλιευτικά και παραγωγικά υπεράλμυρων ή αποκομμένων τμημάτων της.

Το έργο “Αποκατάσταση οικολογικής λειτουργίας Λ/Θ Βόρειας Κλείσοβας και διαύλου Κλείσοβας” έχει ως στόχο την αποκατάσταση της οικολογικής ισορροπίας στη Λ/Θ.

Το έργο “Βελτίωση οικίσκων εργασίας και διαμονής αλιέων Λ/Θ Μεσολογγίου Αιτωλικού” έχει ως στόχο την κατασκευή κατάλληλων υποδομών



για τη βελτίωση συνθηκών εργασίας και τη διαβίωση των επαγγελματιών αλιέων στο χώρο εργασίας τους, στους οικίσκους των φυσικών ιχθυοτροφείων Λ/Θ Μεσολογγίου – Αιτωλικού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Στο Μεσολόγγι ο αλιευτικός κλάδος παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη. Ο λόγος είναι διότι η Λ/Θ Μεσολογγίου είναι η δεύτερη σε μέγεθος στην Ευρωπαϊκή Μεσόγειο και η αλιεία παρουσιάζει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Στην Πάτρα ο αλιευτικός κλάδος δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος διότι δεν έχει λιμνοθάλασσα. Το λιμάνι της Πάτρας που είναι το τρίτο μεγαλύτερο της χώρας το χρησιμοποιεί για τουριστικές και εμπορικές δραστηριότητες. Οπότε από τη στιγμή που αλιεία δεν είναι αναπτυγμένη στην Πάτρα δεν μπορούν να γίνουν και περισσότερες δράσεις. Στο Μεσολόγγι οι δράσεις που έχουν ολοκληρωθεί και μερικές εκτελούνται εν όψει το Γ' Κ.Π.Σ. συντελούν:

- ✓ στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αλιευτικών προϊόντων,
- ✓ στην ανάπτυξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων και στην ορθολογική αξιοποίηση των φυσικών ιχθυοτροφείων της περιοχής,
- ✓ στην προστασία και στην ασφάλεια του αλιευτικού στόλου και
- ✓ στη βελτίωση συνθηκών εργασίας των αλιέων και στην προστασία.

8.7.8 Μέτρο 6.8 - Βελτίωση Επαρχιακού Οδικού Δικτύου

Στο Μέτρο 6.8 έχουν ενταχθεί πενήντα ένα (51) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 63.824.129 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 29.219.123,69 €.

Το Μέτρο 6.8 έχει ως στόχο:

- ✓ τη βελτίωση της προσβασιμότητας,
- ✓ τη μείωση του μεταφορικού κόστους και
- ✓ τη συντόμευση του χρόνου διαδρομής και την αύξηση του συντελεστή οδικής ασφάλειας.



8.7.9 Μέτρο 6.9 – Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού της Υπαίθρου

Στο Μέτρο 6.9 έχουν ενταχθεί δεκαπέντε (15) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 4.249.291 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 1.823.387,66 €.

Το Μέτρο 6.9 έχει ως στόχο:

- ✓ τη ενθάρρυνση και απόκτηση ανώτερων δεξιοτήτων,
- ✓ την κατάρτιση ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας,
- ✓ την αύξηση του τοπικού προϊόντος και του εισοδήματος,
- ✓ την προώθηση στην απασχόληση και
- ✓ τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού και το σταμάτημα της ερήμωσης της υπαίθρου.

8.7.10 Μέτρο 6.10 – Ανάπτυξη Ορεινών και Ημιορεινών Περιοχών, Βελτίωση του Οικιστικού Ιστού σε Οικισμούς της Υπαίθρου

Στο Μέτρο 6.10 έχουν ενταχθεί συνολικά σαράντα τρία (43) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 5.665.721 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 874.939,96 €.

Το Μέτρο 6.10 έχει ως στόχο:

- ✓ τη διατήρηση, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και παράδοσης της υπαίθρου,
- ✓ τη βελτίωση ποιότητας ζωής στην περιοχή,
- ✓ τη βελτίωση συνθηκών διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού,
- ✓ τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και στην εξασφάλιση εναλλακτικών πηγών συμπληρωματικής απασχόλησης από τον αγροτικό πληθυσμό,
- ✓ τη ορθολογική αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία των φυσικών πόρων της τοπικής οικονομίας με βάση τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και
- ✓ τη βελτίωση συνθηκών εργασίας του πληθυσμού.



8.7.11 Μέτρο 6.11 Στήριξη της Επιχειρηματικότητας στις Ορεινές και Ημιορεινές Περιοχές

Στο Μέτρο 6.11 έχουν ενταχθεί συνολικά εννέα (9) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 8.973.289 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 688.625,39 €.

Το Μέτρο 6.11 έχει ως στόχο:

- ✓ τη διαφοροποίηση γεωργικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη γεωργία, για να παρασχεθεί η δυνατότητα δημιουργίας πολλαπλών δραστηριοτήτων ή απόκτησης εναλλακτικών εισοδημάτων,
- ✓ την ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο,
- ✓ την προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τη γεωργία, τη δασοκομία, τη διατήρηση του τοπίου, καθώς και τη βελτίωση συνθηκών διαβίωσης των ζώων,
- ✓ την ενίσχυση των αγροτών για την υιοθέτηση νέων μορφών παραγωγής, τη διαφοροποίηση του παραγόμενου προϊόντος, τη δυνατότητα βελτίωσης εναλλακτικών εισοδημάτων, τη μείωση της υποαπασχόλησης και τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού.

8.7.12 Μέτρο 6.12 – Συγκρότηση Ορεινών Κέντρων – Βελτίωση Ποιότητας Ζωής

Στο Μέτρο 6.12 έχουν ενταχθεί πενήντα εννέα (59) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 5.665.720 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 1.330.188,82 €.

Το Μέτρο 6.12 έχει ως στόχο:

- ✓ τη δρομολόγηση ενεργειών για τη βελτίωση ποιότητας ζωής και την αναβάθμιση του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών στους κατοίκους των ορεινών όγκων,
- ✓ ενέργειες στήριξης των υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, πολιτισμού,



- ✓ ενίσχυση καινοτόμων ενεργειών που θα εξασφαλίσουν την οικονομική βιωσιμότητα των υπηρεσιών.

8.7.13 Μέτρο 6.13 – Μεταποίηση και Εμπορία Γεωργικών Προϊόντων στα Πλαίσια Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων

Στο Μέτρο 6.13 έχουν ενταχθεί δύο (2) έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 968.455 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 135.511,70 €.

Στόχος του Μέρου αυτού είναι η διατήρηση και ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας μέσω επενδύσεων που αυξάνουν την προστιθέμενη αξία των τοπικών γεωργικών προϊόντων μέσω της μεταποίησης – τυποποίησης – εμπορίας τους σε τοπικό επίπεδο. Έτσι θα αυξηθεί το εισόδημα τόσο από την προστιθέμενη αξία όσο και από τη μείωση του κόστους παραγωγής του τελικού προϊόντος.

Σημείωση: Τα παραπάνω Μέτρα 6.1.8 – 6.1.13 αφορούν μόνο τις ορεινές περιοχές της Περιφέρειας και όχι τις αστικές περιοχές.

8.8 Άξονας Προτεραιότητας 7: Τεχνική Βοήθεια

Στον Άξονα Προτεραιότητας “Τεχνική Βοήθεια” περιλαμβάνουν δράσεις που υποβοηθούν την υλοποίηση του Π.Ε.Π. τόσο στη φάση προετοιμασίας των ενεργειών και έργων του προγράμματος, όσο και στη κυρίως φάση υλοποίησης. Τα μέτρα του Άξονα είναι:

- ✓ Μέτρο 7.1 Τεχνική Βοήθεια Ε.Τ.Π.Α.
- ✓ Μέτρο 7.2 Τεχνική Βοήθεια Ε.Γ.Τ.Π.Ε.
- ✓ Μέτρο 7.3 Τεχνική Βοήθεια Ε.Κ.Τ.

Στον άξονα Προτεραιότητας 7 έχουν ενταχθεί 63 έργα ο προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης 13.842.146 € τα οποία αντιστοιχούν στο % της Δημόσιας Δαπάνης του Άξονα. Από αυτά έχουν υλοποιηθεί τα 2.826.407. Επίσης έχουν υπογραφεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 3.729.536 €.



8.8.1 Μέτρο 7.1 – Τεχνική Βοήθεια Ε.Τ.Π.Α.

Στο Μέτρο 7.1 έχουν ενταχθεί 41 έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 3.573.461 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 2.241.280,65 €.

Το Μέτρο περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία και λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης, ελέγχου, αξιολόγησης και εφαρμογής δράσεων του επιχειρησιακού προγράμματος οι οποίες χρηματοδοτούνται από το Ε.Τ.Π.Α., καθώς και στην προβολή, δημοσιότητα και διάδοση των αποτελεσμάτων των δράσεων αυτών.

8.8.2 Μέτρο 7.2 – Τεχνική Βοήθεια Ε.Γ.Τ.Π.Ε.

Στο Μέτρο 7.2 έχουν ενταχθεί 11 έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 766.276 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 355.554,33 €.

Το Μέτρο περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου, αξιολόγησης και εφαρμογής των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος, οι οποίες χρηματοδοτούνται από το Ε.Γ.Τ.Π.Ε., καθώς και στην προβολή, δημοσιότητα και διάδοση των αποτελεσμάτων των δράσεων αυτών.

8.8.3 Μέτρο 7.3 – Τεχνική Βοήθεια Ε.Κ.Τ.

Στο Μέτρο 7.3 έχουν ενταχθεί 11 έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στα 502.409 € εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί τα 229.572,23 €.

Το Μέτρο περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου, αξιολόγησης και εφαρμογής των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος, οι οποίες χρηματοδοτούνται από το Ε.Κ.Τ., καθώς και στην προβολή, δημοσιότητα και διάδοση των αποτελεσμάτων των δράσεων αυτών.

*Το Γ' Κ.Π.Σ. και η Αξιοποίηση των πόρων από τους Ο.Τ.Α.
Σύγκριση των Δήμων Πάτρας – Ι.Π. Μεσολογγίου*



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΠΑΤΡΑΣ – Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ



9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΠΑΤΡΑΣ – Ι.Π. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

9.1 Αξιολόγηση για Απορρόφηση των Πόρων από τους Δήμους Πάτρας – Ι.Π. Μεσολογγίου

Αρχικά γίνεται μία σύγκριση των Δήμων Πάτρας – Ι.Π. Μεσολογγίου όσον αφορά τον προϋπολογισμό των έργων που αντιστοιχεί σε κάθε τομέα. Το σύνολο προϋπολογισμού των έργων του Δήμου Πατρέων ανέρχεται στα 96.666.069,81 € και του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου ανέρχεται στα 16.125.581,53 €.

Πίνακας 65: Προϋπολογισμός των Δήμων Πάτρας – Ι.Π. Μεσολογγίου ανά Τομέα

Τομέας	Δήμος Πατρέων	Δήμος Ι.Π. Μεσολογγίου
Οδικοί Άξονες - Λιμάνια	44.023.529,45	1.659.574,00
Πολιτισμός	2.078.209,83	1.954.452,37
Τουρισμός	0,00	135.000,00
Πάτρα-Πολιτιστική Πρωτεύουσα	8.331.439,00	0,00
Υγεία - Πρόνοια	5.581.562,63	609.845,00
Εκπαίδευση	21.215.815,14	3.547.912,81
Περιβάλλον	2.028.749,48	208.000,00
Αστικές Υποδομές	1.181.097,66	388.877,76
Ε.Τ.Π.Α. Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης	4.165.000,10	1.697.711,86
Ε.Κ.Τ. Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης	1.953.000,00	441.702,00
Κοινωνικές Υπηρεσίες Υποστήριξης	1.193.500,81	2.391.962,00
Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης	0,00	612.880,00
Αγροτικές Υποδομές	2.539.455,12	0,00
Διαχείριση και Προστασία Δασικών Οικοσυστημάτων	896.753,39	598.547,32
Προστασία του Περιβάλλοντος	92.777,45	0,00
Αλιεία	1.385.179,75	3.833.568,78



προτάσεις και η εκτέλεση των δράσεων αυτών θα συντελέσουν στην προσέλκυση των τουριστών και των επισκεπτών.

Επίσης παρατηρείται ότι στο Γ' Π.Ε.Π. έχουν υλοποιηθεί πολλές δράσεις στον τομέα της Αλιείας του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου διότι ο αλιευτικός κλάδος στο Δήμο είναι πολύ ανεπτυγμένος αφού βέβαια το λιμάνι του Μεσολογγίου στον κλάδο της αλιείας είναι το δεύτερο μεγαλύτερο στη Μεσόγειο. Αυτές οι δράσεις θα βοηθήσουν στις καλύτερες συνθήκες εργασίας και στην ανάπτυξη του εμπορίου της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου.

Τέλος όσον αφορά την αξιολόγηση των πόρων για τους δύο Δήμους αξίζει να αναφερθεί ότι στο Δήμο Πατρέων από το συνολικό προϋπολογισμό που είναι 96.666.069,81 € έχουν απορροφηθεί τα 52.411.557,97 € και στο Δήμο Ι.Π. Μεσολογγίου από τα 16.125.581,53 € έχουν απορροφηθεί τα 10.459.217,09 € και στους δύο Δήμους παρατηρείται ότι από το συνολικό προϋπολογισμό που έχει ο κάθε δήμος έχει απορροφηθεί το μεγαλύτερο ποσοστό. Η απορρόφηση που έχει γίνει μέχρι τώρα κρίνεται επαρκής συγκριτικά με άλλους δήμους αλλά κάποια έργα τα οποία δεν θα υλοποιηθούν μέχρι το πέρας του Γ' Κ.Π.Σ. θα παραταθούν υπό την μορφή έργων – γέφυρες .

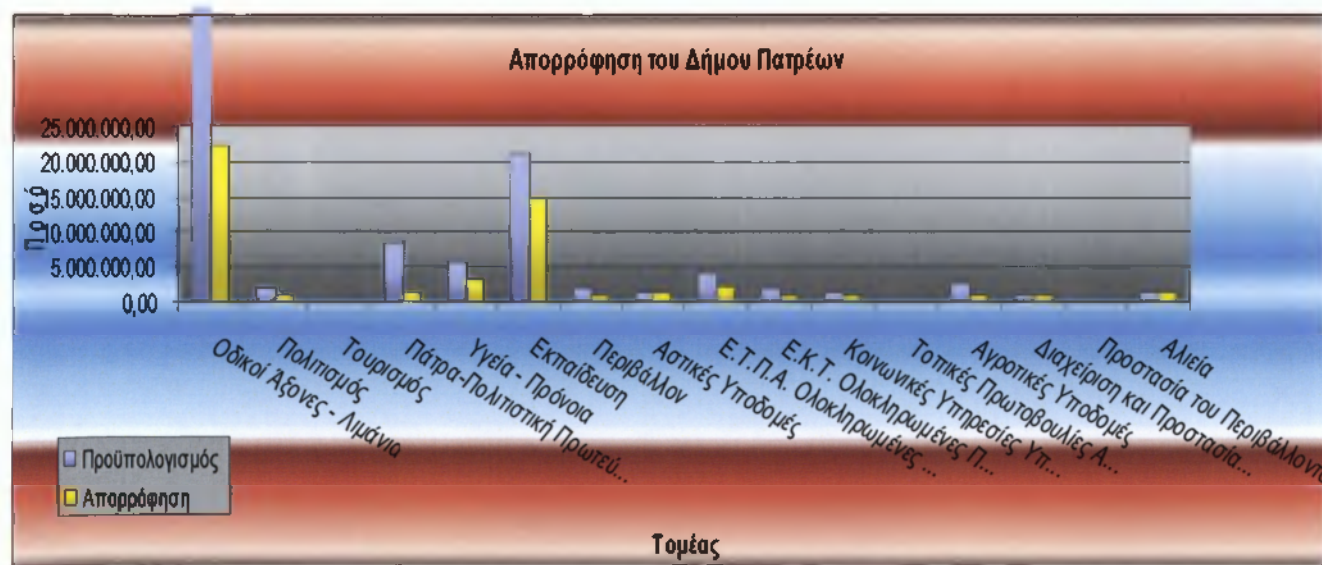
Πίνακας 66: Απορρόφηση των πόρων του Δήμου Πατρέων ανά Τομέα

Τομέας	Προϋπολογισμός	Απορρόφηση
Οδικοί Άξονες - Λιμάνια	44.023.529,45	22.196.764,70
Πολιτισμός	2.078.209,83	1.039.104,91
Τουρισμός	0,00	0,00
Πάτρα-Πολιτιστική Πρωτεύουσα	8.331.439,00	1.222.978,76
Υγεία - Πρόνοια	5.581.562,63	3.321.562,63
Εκπαίδευση	21.215.815,14	15.000.000,00
Περιβάλλον	2.028.749,48	900.000,00
Αστικές Υποδομές	1.181.097,66	1.181.097,66



Ε.Τ.Π.Α. Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης	4.165.000,10	2.300.000,00
Ε.Κ.Τ. Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης	1.953.000,00	1.000.000,00
Κοινωνικές Υπηρεσίες Υποστήριξης	1.193.500,81	905.338,72
Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης	0,00	0,00
Αγροτικές Υποδομές	2.539.455,12	1.000.000,00
Διαχείριση και Προστασία Δασικών Οικοσυστημάτων	896.753,39	896.753,39
Προστασία του Περιβάλλοντος	92.777,45	92.777,45
Αλιεία	1.385.179,75	1.385.179,75

Γράφημα: 2 Απορρόφηση των πόρων του Δήμου Πατρέων ανά Τομέα



Από το Γράφημα φαίνεται ότι στους τομείς **Αλιεία**, **Διαχείριση και Προστασία του Περιβάλλοντος** και **Αστικές Υποδομές** έχουν υλοποιηθεί όλα τα έργα. Εκεί που υπάρχει μία καθυστέρηση είναι στους τομείς του **Πολιτισμού** και **Πάτρα – Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2006**. Οι λόγοι καθυστέρησης είναι ότι κάποια έργα παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες όσον αφορά την ωρίμανσή τους και συγκεκριμένα παρουσιάζονται προβλήματα



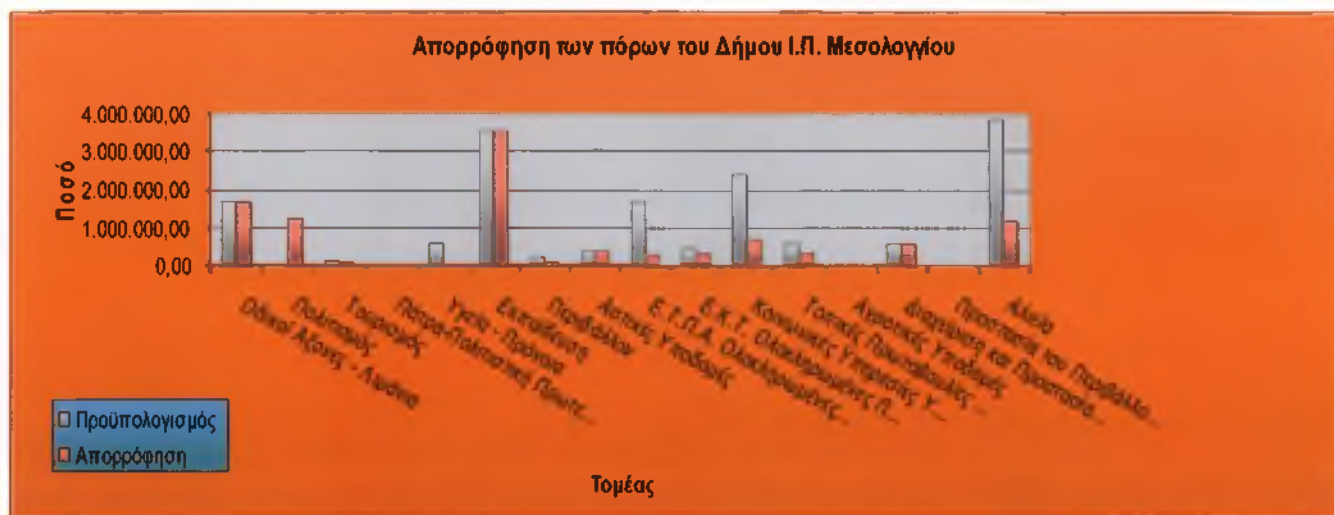
απαλλοτριώσεων δηλαδή για παράδειγμα μερικοί αρχαιολογικοί χώροι βρίσκονται στο ιστορικό αστικό κέντρο και ως εκ τούτου είναι κάτω από κάποια κτίρια τα οποία πρέπει να κατεδαφιστούν αλλά δεν είναι γρήγορες και εύκολες οι διαδικασίες εκτέλεσης.

Πίνακας 67: Απορρόφηση των πόρων του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου

Τομέας	Προϋπολογισμός	Απορρόφηση
Οδικοί Άξονες - Λιμάνια	1.659.574,00	1.659.574,00
Πολιτισμός	1.954.452,37	1.261.176,14
Τουρισμός	135.000,00	70.000,00
Πάτρα-Πολιτιστική Πρωτεύουσα	0,00	0,00
Υγεία - Πρόνοια	609.845,00	0,00
Εκπαίδευση	3.547.912,81	3.547.912,81
Περιβάλλον	208.000,00	100.000,00
Αστικές Υποδομές	388.877,76	388.877,76
Ε.Τ.Π.Α. Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης	1.697.711,86	300.000,00
Ε.Κ.Τ. Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης	441.702,00	350.000,00
Κοινωνικές Υπηρεσίες Υποστήριξης	2.391.962,00	708.759,36
Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης	612.880,00	330.000,00
Αγροτικές Υποδομές	0,00	0,00
Διαχείριση και Προστασία Δασικών Οικοσυστημάτων	598.547,32	598.547,32
Προστασία του Περιβάλλοντος	0,00	0,00
Αλιεία	3.833.568,78	1.144.369,70



Γράφημα 3: Απορρόφηση των πόρων του Δήμου Ι.Π. Μεσολογγίου ανά Τομέα



Από το Γράφημα παρατηρείται ότι στους τομείς των **Οδικών Αξόνων – Λιμανιών**, στην **Εκπαίδευση**, **Τουρισμό**, στις **Αστικές Υποδομές** και στη **Διαχείριση Προστασίας του Περιβάλλοντος** έχουν υλοποιηθεί οι αντίστοιχοι προϋπολογισμοί. Εκεί που υπάρχει καθυστέρηση είναι στην **Αλιεία**, και στις **Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης** που χρηματοδοτούνται από το **Ε.Τ.Π.Α.**

9.2 Επίλογος

Η ανάπτυξη του τουρισμού και ειδικότερα δράσεων που θα βοηθήσουν στην δημιουργία προϋποθέσεων της ευρύτερης ανάπτυξης και των δύο πόλεων είναι ένας βασικός τομέας για τον οποίο δεν έγιναν οι απαραίτητες δράσεις στο Γ' ΚΠΣ .

Ο τομέας των **Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων Αστικής Ανάπτυξης** είναι ένας άλλος σημαντικός τομέας και για τις δύο πόλεις αντίστοιχα στον οποίο άργησαν να ενεργοποιηθούν τα σχέδια που είχαν προταθεί και από τους δύο δήμους και παρουσιάζουν μεγάλη υστέρηση. Επίσης, φαίνεται ότι δεν έχει γίνει κατανοητή η σπουδαιότητα αυτού του μέτρου και τα οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν οι δύο δήμοι βελτιώνοντας τις υποβαθμισμένες τους περιοχές με οριζόντιες δράσεις σε όλους τους τομείς και προωθώντας έτσι την ουσιαστική βελτίωση ποιότητας του πολίτη, όχι μόνο σε χώρους



υποβαθμισμένους αλλά και σε ιστορικά κέντρα που είναι δύσκολη η επέμβαση άλλων δράσεων χωρίς τον κίνδυνο της αλλοίωσης του στυλ και του τοπικού χρώματος.

Με την έναρξη του Δ' Κ.Π.Σ. θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε θέματα όπως:

- ✓ Ενίσχυση των παραγωγικών δυνατοτήτων της Περιφέρειας και ανάδειξη των δυναμικών κλάδων με έμφαση στην καινοτομία και την τεχνολογία,
- ✓ Ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη με έμφαση στις ειδικές μορφές τουρισμού και ανάδειξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος
- ✓ Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου και δημιουργία των τοπικών παραγωγικών συστημάτων,
- ✓ Ολοκληρωμένη βιώσιμη αστική ανάπτυξη,
- ✓ Αναβάθμιση και προστασία του περιβάλλοντος,
- ✓ Προώθηση της απασχόλησης και της ικανότητας πρόσβασης στην αγορά εργασίας,
- ✓ Ανάπτυξη και βελτίωση κοινωνικών υποδομών.

Όλα τα παραπάνω θα συντελέσουν στη αξιοποίηση ολόκληρης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κυρίως στους τομείς που υπάρχουν ανάγκες όπως τουρισμός παραγωγή.



ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. www.kps.gr
2. www.statistics.gr
3. www.mou.gr
4. Κανονισμός (ΕΚ) αριθμός 1260/1999 από την **Ευρωπαϊκή Ένωση**
5. Νόμος 2860/2000 από το **Ελληνικό Κοινοβούλιο**
6. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΟΡΑΜΑ του
Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών

The image features a map of the Parartha region in the Aegean Sea, centered on a background of the European Union flag (yellow field with twelve gold stars). The map shows the outline of the region, with several islands highlighted in green. The word "ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ" is written in bold, black, uppercase Greek letters across the center of the map.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ



01002511411000012

Ο ΔΙΕΥΣ



3669

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 251

14 Νοεμβρίου 2000

ΝΟΜΟΣ ΥΠ. ΑΡΙΘ. 3660

Διακρίση προτεραιοτήτων εντός του Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης και εντός διαφόρων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδωμε τον ακόλουθο νόμο που εφάρμοσε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) «Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης» ή Κ.Π.Σ. το έγγραφο που καταρτίζεται από την Επιτροπή των Ευρωπαίων Κοινωνικών Εταίρων (Επιτροπή), σε συνεργασία με το Εθνικό Δημοσιό- εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, και εγκρίνεται από την Επιτροπή και στο οποίο περιλαμβάνεται η στρατηγική ανάπτυξης της χώρας, οι προτεραιότητες δράσης και οι ειδικοί στόχοι των διαρθρωτικών Ταμείων και του Κράτους και οι πηγές χρηματοδότησης.

β) «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα» το έγγραφο που υποβάλλεται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το οποίο περιέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας και αποσκοπεί στην εφαρμογή του Κ.Π.Σ. της χώρας ή κοινοτικής πρωτοβουλίας.

γ) «Αξόνες προτεραιότητας» προτεραιότητα της στρατηγικής που έχει επιλεγεί στο Κ.Π.Σ. ή σε επιχειρησιακό πρόγραμμα.

δ) «Μέτρο» το μέτρο, με το οποίο προνοείται ένας αξόνος προτεραιότητας και το οποίο απευθύνεται στην υποστήριξη των προέδων.

ε) «Πράξη» κάθε έργο ή δράση που εκτελείται από τους τελικούς δικαιούχους στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος.

στ) «Τελικός δικαιούχος» οι φυσικά και οι επιχειρησιακά του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα που έχουν την ευθύ-

νη για την υλοποίηση των πράξεων. Στην περίπτωση της στήριξης επιχειρησιακά των άμεσων του κράτους, ΕΠ της Ευρώπης και Ευρωπαϊκών Κοινωνικών Ταμείων και της προτεραιότητας ανάπτυξης από άμεσους του κράτους, οφείλει να υλοποιείται σύμφωνα με τον Κ.Π.Σ. και οι άμεσοι προνοούνται από τον Κ.Π.Σ.

ζ) «Συμπόρευμα προτεραιοτήτων» το σύνολο με τη βοήθεια της στρατηγικής και των αξόνων προτεραιότητας που στοχεύει στην προνομή των επενδύσεων, το οποίο περιλαμβάνει ταμεία, λοιπά μέσα σε επίπεδο μετρώ.

η) «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα» ή Ο.Π.Σ. το πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν το Κ.Π.Σ., τις κοινοτικές πρωτοβουλίες, τα Ταμεία Στήριξης, τις εθνικές επενδύσεις και τα Πληροφοριακά Συστήματα «Επιχειρήσεων».

θ) «Κανονισμός» ο υπ' αριθμό 1260/99 Κανονισμός Ε.Κ. του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1999, που εγκρίθηκε διατάσσοντας για το διαρθρωτικά Ταμεία που έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 2

Αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής του Κ.Π.Σ.

1. Η διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. έχει τη συνολική ευθύνη του προγραμματισμού και της εφαρμογής του Κ.Π.Σ. Ιδίως έχει ως σκοπό την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της νομιμότητας της διαχείρισης και της εφαρμογής του Κ.Π.Σ. καθώς και το συντονισμό των πληροφοριακών προνομιών και της εφαρμογής των επιχειρησιακών προνομιών και το συντονισμό των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προνομιών. Η διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. εκπροσωπεί τη χώρα έναντι της Επιτροπής για τα θέματα του Κ.Π.Σ. Η διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. έχει τα ακόλουθα αρμοδιότητες:

α) παρακολουθεί και εισηγείται την εφαρμογή του Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης (επιχειρησιακά ιδίως για τη συμβατότητα του με τις εθνικές τελειώσεις).

β) συντονίζει τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων του Κ.Π.Σ. και μερίμνα για την εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ.,

γ) εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με τη διαχείριση, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και κάθε δραστηριότητα που υπάγεται στην αποστολή των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων, ιδίως εκδίδει οδηγίες για τη ρύθμιση των προϋποθέσεων που αφορούν τον τρόπο ενημέρωσης των ενδιαφερομένων από τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων για κάθε κατηγορία μέτρου, τη διαδικασία υποβολής των προτάσεων και των στοιχείων που τις συνοδεύουν, την προθεσμία υποβολής των προτάσεων για κάθε κατηγορία έργων, την ειδικότερη διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα,

δ) έχει την ευθύνη και διαχειρίζεται το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) που αναφέρεται στην παράγραφο 4 σε ότι αφορά το Κ.Π.Σ. και μερίμνα ώστε αυτό να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των διαχειριστικών αρχών, των Επιτροπών Παρακολούθησης, της Αρχής Πληρωμής, των ελεγκτικών αρχών και της Επιτροπής,

ε) έχει την ευθύνη για τη διενέργεια της ανάλυσης αξιολόγησης του Κ.Π.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 49 του Κανονισμού. Επεξεργάζεται τα πορίσματα της ανάλυσης αξιολόγησης του Κ.Π.Σ. και των επιχειρησιακών προγραμμάτων και προτείνει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. τροποποιήσεις του Κ.Π.Σ. και των επιχειρησιακών προγραμμάτων,

στ) ενημερώνει τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων σχετικά με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο. Παρακολουθεί και ενημερώνεται για τις σχετικές ενέργειες των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων, για την εξασφάλιση της συμβατότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των πράξεων με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο, ιδίως σε ότι αφορά την τήρηση των διατάξεων για τον ανταγωνισμό, τις δημοσίες συμβάσεις, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξάλειψη των ανισοτήτων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και εισηγείται τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων αυτών από τους αρμοδίως φορείς σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο,

ζ) επεξεργάζεται και προτείνει τροποποιήσεις του Κ.Π.Σ., προς την Επιτροπή Παρακολούθησή του,

η) επεξεργάζεται, σε συνεργασία με την Επιτροπή, τους δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν για την κατανομή του αποθεματικού επιδόσης του άρθρου 44 του Κανονισμού και προτείνει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. την κατανομή του αποθεματικού αυτού, καθώς και την κατανομή του αποθεματικού προγραμματισμού,

θ) οργανώνει και παρακολουθεί τη διαδικασία δημοσιότητας του Κ.Π.Σ. σε συνεργασία με την Επιτροπή και διαμορφώνει πλαίσιο αρχών δημοσιότητας για τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων, προκειμένου να εξασφαλιζόταν ομοιογένεια, η συνοχή και ο συντονισμός των μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης του Κ.Π.Σ., καθώς και των επιχειρησιακών προγραμμάτων

ι) συντάσσει και υποβάλλει στην Επιτροπή, ύστερα από έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ., την ετήσια έκθεση εκτέλεσης του Κ.Π.Σ.,

ια) συμμετέχει στις ετήσιες συναντήσεις των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων και

της Επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 34 παρ. 2 του Κανονισμού,

ιβ) παρέχει στην Επιτροπή τα αναγκαία στοιχεία για την επαλήθευση της προσθετικότητας, κατά την έννοια του άρθρου 11 του Κανονισμού,

ιγ) εισηγείται τις κατηγορίες και τα κριτήρια των επιλέξιμων δαπανών και

ιδ) παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ.,

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να εξαιρούνται οι αρμοδιότητες της παραγράφου 1 και κάθε σχετική με την εκπλήρωση της αποστολής της διαχειριστικής αρχής του Κ.Π.Σ. λειτουργείας. Με ομοία απόφαση μπορεί να καθορίζονται οι κατηγορίες και τα κριτήρια των επιλέξιμων δαπανών των πράξεων. Με ομοία απόφαση μπορεί να καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία δημοσιότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων από τις διαχειριστικές αρχές σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1159/2000.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να συγκροτούνται επιτροπές εμπειρογνομόνων από το δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα για την υποστήριξη του έργου της διαχειριστικής αρχής του Κ.Π.Σ. σε ειδικά θέματα και, ιδίως σε θέματα συμμαχικών παραχρησίων, συστημάτων παραγώνων έργων, κρατικών επιχειρησιακών παρεμβάσεων επιχειρήσεων και λοιπών θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος και το μέγεθος απώλειες των εμπειρογνομόνων κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη σχετική διαταγή.

4. Στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) καταχωρίζονται κυρίως δεδομένα που αφορούν τον προσδιορισμό των πράξεων, τους εμπλεκόμενους φορείς και πράσιντα, τα φυσικά, οικονομικά και τεχνικά χαρακτηριστικά των πράξεων, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις, στοιχεία των διοικητικών διαδικασιών που συνδέονται με την έγκριση των πράξεων, τις διαδικασίες και τα στοιχεία υλοποίησης των πράξεων μέχρι την ολοκλήρωσή τους, καθώς επίσης και τα πορίσματα των ελέγχων που διενεργούνται από τις αρμοδίως αρχές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίας Διοίκησης και Αποκεντρωμένης, Εθνικής Οικονομίας, Αναπτυξής, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Μεταφορών και Επικοινωνιών, μπορεί να προσδιορίζονται τα στοιχεία που καταχωρίζονται, ο χρόνος υποβολής τους, οι ευθύνες των υποχρεωών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του Ο.Π.Σ.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διασύνδεση του Ο.Π.Σ. με πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 3

Σύσταση, οργάνωση και στελέχωση της Διαχειριστικής Αρχής του Κ.Π.Σ.

Η διαχείριση του Κ.Π.Σ. και η εκτέλεση της αποστολής και των καθηκόντων του άρθρου 2 ασκούνται μερική της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας (Διαχείριση

στική αρχή του Κ.Π.Σ.), η οποία μετονομάζεται σε Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιφερειακής Πολιτικής και Δημοσίων Επενδύσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίων Διοικήσεως και Αποκεντρώσεως, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να καταργούνται ή να αναδιοργανωθούν οργανικές μονάδες της ανωτέρω Γενικής Διεύθυνσης, να μεταφερθούν από αυτήν σε άλλη υπηρεσία του ίδιου Υπουργείου οργανικές μονάδες ή αρμοδιότητές τους και να μεταφέρονται σε αυτήν οργανικές μονάδες ή αρμοδιότητές από άλλη υπηρεσία του ίδιου Υπουργείου. Με ομοια απόφαση μπορεί να συνιστώνται ειδικές υπηρεσίες για τις ανάγκες διαχείρισης του Κ.Π.Σ. και να ορίζονται η οργάνωση και η λειτουργία τους, οι αρμοδιότητές τους, ο αριθμός και η σύνθεση του προσωπικού τους κατά κατηγορία, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Για τις υπηρεσίες αυτές εφαρμόζονται αναλόγως οι ρυθμίσεις των παραγράφων 2 έως και 7 του άρθρου 3. Οι υπηρεσίες αυτές υπαγονται στο Γενικό Διεύθυντα της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιφερειακής Πολιτικής και Δημοσίων Επενδύσεων για τον οποίο εφαρμόζεται η παράγραφος 7 του άρθρου 7.

Άρθρο 4

Αποστολή και αρμοδιότητες των διαχειριστικών αρχών επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος είναι αρμόδια να εξασφαλίσει την αποτελεσματικότητα και την κανονικότητα της διαχείρισής και της εφαρμογής του. Στο πλαίσιο αυτό:

- α) εφαρμόζει το συμπλήρωμα προγραμματισμού,
- β) εισηγείται στον ειδικό ή Γενικό Γραμματέα Υπουργείου ή Περιφέρειας την ενταξή των πράξεων στο μέτρο του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 5 του παρόντος,
- γ) διασφαλίζει τη συμβατότητα των πράξεων που εντάσσονται στα επιχειρησιακά προγράμματα προς το έθνικo και το κεντρικό δικαίω, καθώς και τις εθνικές και κοινότητες πολιτικές και ιδίως όσον αφορά τις διατάξεις για τον ανταγωνισμό, τις δημόσιες συμβάσεις, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξάλειψη των ανισοτήτων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Για το σκοπό αυτόν παρέχει κάθε δυνατή υποστήριξη στους τελικούς δικαιούχους, σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, προκειμένου αυτοί να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους,
- δ) παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του επιχειρησιακού προγράμματος και συντάσσει προτάσεις για αναβάθμισή του τις οποίες υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος,
- ε) συλλέγει τα κατάλληλα οικονομικά και στατιστικά δεδομένα και τα εισάγει στο Ο.Π.Σ.

στ) συντάσσει τις προτάσεις προσαρμογής του συμπληρωματικού προγραμματισμού τις οποίες υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος,

ζ) συντάσσει τις ετήσιες ετήσιες εκτελέσεις και την τελική ετήσια του επιχειρησιακού προγράμματος και τις υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης αυτού και στη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ.

η) οργανώνει και παρακολουθεί την ενδιάμεση αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος που προβλέπεται στο άρθρο 43 του κανονισμού, σε συνεργασία με τη

διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. και επεξεργάζεται προτάσεις για την καταλληλή αξιοποίηση των συμπερασμάτων της.

θ) παρακολουθεί την τήρηση αυτοτελούς λογιστικής μερίδας για κάθε πράξη από τους τελικούς δικαιούχους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο τήρησης στοιχείων και καταχώρισης των λογιστικών εγγράφων των τελικών δικαιούχων που αφορά τις πράξεις, οι οποίες εντάσσονται στα επιχειρησιακά προγράμματα.

ι) συνεργάζεται με τη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ., την Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος και την Επιτροπή και παρέχει σε αυτές κάθε πληροφορία που ζητείται.

ιι) διενεργεί τους ελέγχους που προβλέπονται στο άρθρο 8, προβαίνει στις απαραίτητες ενδεχόμενες με βάση τα πορίσματα τους ενημερώνει την Επιτροπή, την Αρχή Πληρωμής και την Επιτροπή Δημοσίου και Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα συμβατότητας μετά από σχετικές συστάσεις των ανωτέρω αρχών.

ιιι) εφαρμόζει τις δράσεις δημοσιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ., την Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος και την Επιτροπή Παρακολούθησης την τήρηση των υποχρεώσεων των τελικών δικαιούχων σχετικά με τη δημοσιότητα και την παροχή πληροφόρησης για τις πράξεις που εκτελούν και:

ιιiv) παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος.

2. Για επιχειρησιακά προγράμματα Υπουργείου που καλύπτουν πλέοντες τομείς πολιτικής του Υπουργείου μπορεί, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, να ανατεθούν σε άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου, ή σφικτό των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στα άρθρα 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41 της παραγράφου 1. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων αυτών. Η διαχειριστική αρχή συντονίζει και ελέγχει την άσκηση των αρμοδιοτήτων και έχει την τελική ευθύνη έναντι της Επιτροπής.

3. Με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας μπορεί να συγκροτηθούν επιτροπές ή ομάδες εργασίας και, με τη συμβατή επέξεγνωμονών για την υποβολή του έργου των διαχειριστικών αρχών σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στο άρθρο 12.

Άρθρο 5

Ενταξη πράξεων στα μέτρα του επιχειρησιακού προγράμματος

1. Η ενταξή των πράξεων στα μέτρα του επιχειρησιακού προγράμματος διενεργείται με απόφαση του Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα στον οποίο υπάγεται η διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος, ύστερα από αξιολόγηση των προτάσεων που υποβάλλονται με βάση τα κριτήρια εισαγωγής των μέτρων.

2. Πριν από την απόφαση ενταξής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, η οικία διαχειριστική αρχή γνωστοποιεί τις προτάσεις προτάσεις στη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. και στα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να διατηρηθούν γνώση αυτές ελλογιτάς.

που τους τάσσει, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών. Η απόφαση ένταξης μπορεί να εκδίδεται ύστερα από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας αυτής. Για τα δημόσια έργα προϋπολογισμού άνω των πένητα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ, καθώς και για τα δημόσια έργα που παράγουν έσοδα στον τελικό δικαιούχο, η απόφαση ένταξης εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της απόφασης ένταξης της πράξης σε επιχειρησιακό πρόγραμμα, οι όροι ένταξης και οι υποχρεώσεις των τελικών δικαιούχων.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε όλες τις πράξεις που προτείνονται για ένταξη στα επιχειρησιακά προγράμματα. Στις πράξεις αυτές συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που βραβεύονται στα στάδια εκτέλεσης.

Άρθρο 6

Έλεγχος από τις διαχειριστικές αρχές επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος ασκεί τον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο (ια) σε όλα τα στάδια από την προετοιμασία μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης.

2. Η διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος ελέγχει εάν ο τελικός δικαιούχος έχει λάβει τα μέτρα που εξασφαλίζουν την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας και τις προϋποθέσεις για την ορθή εκτέλεση των πράξεων. Ειδικά για τις πράξεις η εφαρμογή των οποίων διέπεται από το ν. 1419/1984, όπως ισχύει κάθε φορά και από τις κατά εξουσιοδότηση του εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις, η διαχειριστική αρχή του προγράμματος προβαίνει υποχρεωτικά σε προαγκριστή των σταδίων εξέλιξής τους, όπως τα στάδια αυτά ορίζονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

3. Κατά το στάδιο της εκτέλεσης της πράξης η διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος ελέγχει και με επιτόπιο έλεγχο:

α) τη νομιμότητα των πράξεων, τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών και την τήρηση των διαδικασιών.

β) την αξιοπιστία των πληροφοριών και οικονομικών στοιχείων που δηλώνονται από τον τελικό δικαιούχο.

γ) την τήρηση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει ο τελικός δικαιούχος και

δ) την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας.

4. Μετά τη γνωστοποίηση της ολοκλήρωσης της πράξης από τον τελικό δικαιούχο, η διαχειριστική αρχή προβαίνει σε επιτόπιο έλεγχο των ποσοτικών, οικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων της πράξης, καθώς και σε έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων του τελικού δικαιούχου, λαμβανοντας υπόψη την πράξη και την απόφαση ένταξης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και συντάσσει σχετική βεβαίωση τήρησης των υποχρεώσεων από τον τελικό δικαιούχο.

5. Για κάθε διενεργούμενο έλεγχο συντάσσεται έκθεση και τα πορίσματα της καταγράφονται στο Ο.Π.Σ. και κοινοποιούνται στην Αρχή Πληρωμής, στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και στον τελικό δικαιούχο.

6. Η διαχειριστική αρχή, εφόσον έχει σοβαρές ενδείξεις για την ύπαρξη παρατυπιών, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 2988/1996 του Συμβουλίου, προβαίνει στη διενέργεια έκτακτου ελέγχου. Μεχρι την περατώση του ελέγχου και την έκδοση σχετικού πορίσματος, ενημερώνει την Αρχή Πληρωμής και ζητά την αναστολή της χρηματοδότησης της πράξης από την αρμόδια υπηρεσία. Μετά την έγκριση του πορίσματος ελέγχου από τον οικείο Υπουργό ή Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, η διαχειριστική αρχή ενημερώνει την Αρχή Πληρωμής και εισπράττει στις αρμόδιες υπηρεσίες την άρση της αναστολής χρηματοδότησης ή λαμβανόμενης ύψους της βεβούλητας της παραβάσεως των δημοσιονομικών της επιπτώσεων και των διατάξεων του άρθρου 39 του Κανονισμού, εισπράττει στα αρμόδια όργανα την υποχρεωτική διακοπή της χρηματοδότησης του έργου ή τη μείωση του ύψους της. Στις περιπτώσεις που απαιτείται επιστροφή παρανομιών ή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών διενεργείται καταλογισμός αυτών με τις κείμενες διατάξεις. Όταν οι παρατυπίες που διαπιστώθηκαν συνιστούν πειθαρχικό ή ποινικό αδίκημα, αντίγραφο του σχετικού φακέλου αποστέλλεται στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα ή στις εισαγγελικές αρχές. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να εδίδεται ειδικότερα η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διατάξης αυτής.

Άρθρο 7

Σύσταση, οργάνωση και στελέχωση ειδικών υπηρεσιών για τη διαχείριση και εφαρμογή επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Η διαχείριση κάθε επιχειρησιακού προγράμματος ασκείται μέσω ειδικής υπηρεσίας (διαχειριστική αρχή), η οποία συνιστάται για τους σκοπούς αυτούς στο οικείο Υπουργείο ή Περιφέρεια με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και του αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργού. Η άσκηση αρμοδιοτήτων διαχειριστικής αρχής δεν είναι συμβατή με την ιδιότητα τελικού δικαιούχου με εξαίρεση τις περιπτώσεις πράξεων τεχνικής βοήθειας - στηρίξης. Με την απόφαση αυτή εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της ειδικής υπηρεσίας, καθορίζεται η οργάνωση, η λειτουργία, ο αριθμός και η σύνθεση του προσωπικού κατά κατηγορία και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση μπορεί να καταρτιστούν υφιστάμενες οργανικές μονάδες του οικείου Υπουργείου ή Περιφέρειας ή να μεταφέρονται σε άλλη Υπηρεσία του ίδιου Υπουργείου ή Περιφέρειας οργανικές μονάδες ή αρμοδιότητες και να μεταφέρονται στην ειδική υπηρεσία συναφείς με το έργο της αρμοδιότητες που ασκούνται από άλλη υπηρεσία του ίδιου Υπουργείου ή Περιφέρειας. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται στη ειδική υπηρεσία που συστήνεται, συγκροτείται ως ενιαίος διοικητικός τομέας, του οποίου προϊστάται μετακλήτης ειδικός γραμματέας με βαθμό Β' της κατηγορίας ειδικών θέσεων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 1563/1985 (ο.ΕΚ 137 Α/1). Οι αποφάσεις της παρούσας παράγραφου που αφορούν τις Περιφέρειες εκδίδονται μετά από πρόταση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

2. Η στελέχωση των ανωτέρω ειδικών υπηρεσιών γίνεται με μετακίνηση προσωπικού που υπηρετεί στο οικείο Υπουργείο ή στην οικεία περιφέρεια, με απόφαση προ-

σωπικού που υπηρετεί σε φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2000/1991 με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή με προσλήψη νέου προσωπικού:

α) Η μετακίνηση υπηρετούντος προσωπικού ή η αποσπασή προσωπικού που υπηρετεί σε φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα γίνεται με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ή με κοινή απόφαση των αρμοδίων υπουργών χωρίς να απαιτείται γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου ύστερα από ερωτημα του Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα στον οποίο υπαγεται η ειδική υπηρεσία προς την επιτροπή αξιολόγησης. Η επιτροπή αξιολόγησης αποτελείται από υπεραρμόδιους και συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Οικονομίας. Η διαδικασία αξιολόγησης υποστηρίζεται από Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κ.Π.Σ. (Μ.Ο.Δ.) του άρθρου 3 του ν. 2072/1996. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και του οικείου Υπουργού μετά από πρόταση του Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα Υπουργείου καθώς επίσης τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του προσωπικού που μετακινείται ή αποσπάται. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μετά από πρόταση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του προσωπικού που μετακινείται ή αποσπάται σε ειδικές υπηρεσίες της Περιφέρειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Οικονομίας καθορίζεται η διαδικασία αξιολόγησης και επίλογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

β) Η αποσπασή προσωπικού μπορεί να γίνεται και ύστερα από δημόσια πρόσκληση της Μ.Ο.Δ. με την οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, και γνώμη της επιτροπής αξιολόγησης του άρθρου α'). Ο τρόπος δημοσίευσης της πρόσκλησης, η διαδικασία αξιολόγησης και επίλογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Οικονομίας.

γ) Η προσλήψη προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 2190/1994 και 2372/1996, όπως ισχύουν.

3. Η απόφαση για τη μετακίνηση ή την αποσπασή προσωπικού ισχύει για δύο (2) χρόνια και μπορεί να παραταθεί μια ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα κατά παρέκκλιση από αντίθετη διαταγή του ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α')

4. Σε κάθε ειδική υπηρεσία συστήνεται μια θέση προϊσταμένου με θητεία δύο (2) ετών η οποία μπορεί να παραταίνεται μια ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα. Η αξιολόγηση και επίλογη προϊσταμένου γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 2. Εάν ο επιλεγείς ως προϊστάμενος υπαγεται στις διατάξεις του ν. 2683/1999, η πλήρωση της θέσης γίνεται με ανάθεση αποκλειστικών καθηκόντων για χρονικό διάστημα με θητεία, που μπορεί να παραταίνεται μια ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα. Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας. Σε κάθε άλλη περίπτωση η πλήρωση της θέσης γίνεται με απόφαση διορισμού του αρμοδίου Υπουργού ή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας για θητεία δύο (2) ετών η οποία μπορεί να παραταίνεται μια

ή περισσότερες φορές. Για τα πειθαρχικά τους αδικήματα οι προϊστάμενοι των ειδικών υπηρεσιών υπαγουν στην αρμοδιότητα του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου του άρθρου 159 του ν. 2683/1999. Οι αποδοχές των προϊσταμένων καθορίζονται στο ύψος των πασης φύσεως αποδοχών που προβλέπονται κάθε φορά για Γενικό Διευθυντή Υπουργείου. Εφόσον ο επιλεγόμενος ελάμβανε από το φορέα προέλευσης του συνολικές αποδοχές μεγαλύτερες από τις ανωτέρω οι πασης φύσεως αποδοχές του καθορίζονται στο ύψος των πασης φύσεως αποδοχών που ελάμβανε πριν από το διορισμό του σε θέση προϊσταμένου.

5. α) Οι υπάλληλοι των ειδικών υπηρεσιών αξιολογούνται από εκείνον που ασκεί καθήκοντα άμεσα προϊστάμενου τους και τον προϊστάμενο της ειδικής υπηρεσίας.

β) Ο χρόνος υπηρεσίας των προϊσταμένων των ειδικών υπηρεσιών και των υπαλλήλων τους θεωρείται ως οποιαδήποτε υπηρεσιακή συνεπεία ως χρόνος υπηρεσίας στην κανονική τους θέση.

γ) Η υπηρεσία του προϊσταμένου των ειδικών υπηρεσιών, καθώς και των υπαλλήλων τους συνυπολογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Τμήματος αντίστοιχης οπου, κατά τις οικείες διατάξεις η κανονισμένη απαιτείται ως προϋπόθεση για την εξέλιξη στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή ή του Διευθυντή αντίστοιχα.

δ) Οι προϊστάμενοι των ειδικών υπηρεσιών και οι υπάλληλοι τους διατηρούν το βαθμό που είχαν κατά τη μετακίνηση, την αποσπασή ή το διορισμό τους στην ειδική υπηρεσία. Όσοι εξ αυτών κατέχουν θέση Γενικού Διευθυντή ή Διευθυντή δεν τη διατηρούν, αλλά η θέση προκηρύσσεται κατά τις διατάξεις του ν. 2683/1999. Επαρκώς ομοιοί στην Υπηρεσία τους εφαρμόζονται γι' αυτούς οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου δευτέρου του ν. 2683/1999. Ο χρόνος υπηρεσίας στις ειδικές υπηρεσίες Προϊσταμένων Τμημάτων, με την επιφύλαξη οσών ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου ν. 1, θεωρείται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση Προϊσταμένου Τμήματος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 85 του ν. 2683/1999.

δ. Η δαπάνη μισθολόγησης των αποσπασμένων στις ειδικές υπηρεσίες υπαλλήλων βαρύνει τους φορείς από τους οποίους προέρχονται.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ειδικό επίδομα, το ύψος της έκτακτης εδρας αποζημίωσης και τα έξοδα μετακίνησης του προσωπικού που υπηρετεί στις ειδικές υπηρεσίες, ανάλογα με τη θέση, τα καθήκοντα που ασκούν και τα ειδικότερα τυπικά τους προσόντα, καθώς και η διαδικασία πληρωμής κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 19 του ν. 2470/1997, του ν. 1256/1982 και του ν. 2683/1999. Με ομοια απόφαση καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της επιτροπής αξιολόγησης της παραγράφου 2α. Οι δαπάνες της παρούσας παραγράφου μπορεί να βαρύνουν τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων.

8. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για τη σύσταση, ανανέωση, διαθεσιμότητα, απελευθέρωση ειδικών υπηρεσιών για την άσκηση καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που αναφέρονται με την εφαρμογή και υλοποίηση του Κ.Π.Σ. ή επιχορηγησικών προνομιούχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΛΗΡΩΜΗ

Άρθρο 8

Αρμοδιότητες της Αρχής Πληρωμής

Η Αρχή Πληρωμής έχει ως σκοπό την εξασφάλιση των χρηματοδοτικών ροών από τα διαρθρωτικά Ταμεία για τα επιχειρησιακά προγράμματα του Κ.Π.Σ.. Στο πλαίσιο αυτό η Αρχή Πληρωμής:

- Καταρτίζει και υποβάλλει στην Επιτροπή τις αιτήσεις πληρωμών και τις δηλώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 32 του Κανονισμού για όλες τις παρεμβάσεις του Κ.Π.Σ. και είναι αποδκτης των εγκρίσεων πληρωμών των διαρθρωτικών Ταμείων που αφορούν σε αυτές.
- Προσδιορίζει τους δικαιούχους των πιστώσεων που εγκρίθηκαν κατά επιχειρησιακά προγράμματα και διαρθρωτικό Ταμείο και ενημερώνει σχετικά το Υπουργείο Οικονομικών για την εκταμίευση των αντίστοιχων ποσών από τους λογαριασμούς που αυτά τρέφει στην Τράπεζα της Ελλάδος.
- Παρακολουθεί τη διαδικασία μεταφοράς των σχετικών πιστώσεων στους τελικούς δικαιούχους και εξασφαλίζει ότι πραγματοποιείται στο ακεραίο το συντομότερο δυνατόν.
- Υποβάλλει στην Επιτροπή, μέχρι τις 30 Απριλίου κάθε έτους, τις προβλέψεις και εκτιμήσεις κατά το άρθρο 32 παραγράφος 7 του Κανονισμού.
- Συνεργάζεται με τη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. για τον καθορισμό των κανόνων λειτουργίας του Ο.Π.Σ. ως προς την επεξεργασία των πληροφοριών τις οποίες χρησιμοποιεί κατά την άσκηση των καθηκόντων της.
- Διενεργεί τους ελέγχους του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 9

Έλεγχος από την Αρχή Πληρωμής

- Η Αρχή Πληρωμής διενεργεί:
 - Ελέγχους με διασταύρωση στοιχείων πληρωμών που καταχωρούνται στο Ο.Π.Σ. από τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
 - Ελέγχους στις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων, ιδίως ως προς την ορθή λειτουργία για του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
 - Δειγματοληπτικούς ελέγχους στους τελικούς δικαιούχους και στις πράξεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Κ.Π.Σ.. Με πρόταση της Αρχής Πληρωμής οι έλεγχοι του εδαφίου αυτού μπορεί να πραγματοποιούνται από φοιτητάμενη ελεγκτική υπηρεσία του Δημοσίου.
- Σε ειδικές περιπτώσεις με απόφαση του προϊσταμένου της Αρχής Πληρωμής μπορεί ο έλεγχος να ανατίθεται σε ειδική ομάδα ελέγχου στην οποία συμμετέχουν υπάλληλοι της Αρχής Πληρωμής, υπάλληλοι του δημοσίου τομέα ή και ιδιώτες, ή να ανατεθεί το έργο του ελέγχου σε ελεγκτικές εταιρείες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η σύμβαση των μελών των ομάδων ελέγχου και τα παρεκκλήση του άρθρου 11 του ν. 3470/1997, καθώς και ο τρόπος και το ύψος της αμοιβής των υπηρεσιώντων.
- Η Αρχή Πληρωμής καταχωρίζει τα ποσά των ανωτέρω ελέγχων στο Ο.Π.Σ. και τα γνωστοποιεί στη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. και του επιχειρησιακού προγράμματος, στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του

Υπουργείου Οικονομικών και στον τελικό δικαιούχο.

4. Η Αρχή Πληρωμής, εφόσον έχει σοβαρές ενδείξεις για την ύπαρξη παρατυπιών, προβαίνει στη διενέργεια εκτακτου ελέγχου. Μεχρι την περάτωση του ελέγχου και την έκδοση σχετικού πορίσματος η Αρχή Πληρωμής εντελλεται την αναστολή της χρηματοδότησης της πράξης από τις οικονομικές υπηρεσίες των αρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών ή φορέων και ενημερώνει την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών και τη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ..

5. Μετά την έκδοση πορίσματος ελέγχου, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ύστερα από εισήγηση της Αρχής Πληρωμής, και μετά από γνώμη της διαχειριστικής αρχής του επιχειρησιακού προγράμματος, αίρεται η αναστολή χρηματοδότησης ή, λαμβανομένων υπόψη της βαρύτητας της παραβίασης, των δημοσιονομικών της επιπτώσεων και των διατάξεων του άρθρου 39 του Κανονισμού, διακόπτεται η χρηματοδότηση του έργου ή μειώνεται το ύψος της. Στις περιπτώσεις που απαιτείται επιστροφή παρανομιών ή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών γίνεται ο καταλεισμός σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Όπου απαιτείται, τα στοιχεία διαβιβάζονται στα αρμόδια, για τον έλεγχο των συμπληρωμένων, παθολογικά ανόμοια ή στις εισφορμολογικές αρχές.

6. Η Αρχή Πληρωμής παρακολουθεί την πορεία εξέλιξης των θεμάτων που παρεπέμψε σε άλλες δημόσιες αρχές με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου και ενημερώνει την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 10

Οργάνωση και στελεχωση της Αρχής Πληρωμής του Κ.Π.Σ.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίου Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συστάται αυτοτελής ειδική υπηρεσία στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, η οποία υπάγεται στο Γενικό Γραμματείο Επενδύσεων και Ανάπτυξης και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 8.

2. Ως προς τη σύσταση της ειδικής υπηρεσίας, την οργάνωση, τη λειτουργία, τον αοίμο και τη συνέλεση του προσωπικού της κατα κατηγορία, την επίλεση του προϊσταμένου της και τις αμοιβές του προσωπικού, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, ισχύουν αναλογως αυτά που ορίζονται στο άρθρο 7.

Άρθρο 11

Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων

1. Η κρατική και κοινοτική συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται από τις διαχειριστικές αρχές στα επιχειρησιακά προγράμματα του Κ.Π.Σ. ή των κοινοτικών προγραμμάτων, καθώς και τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής, είναι δημόσιες επενδύσεις κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. δ. 2957/1994 και μπορεί να χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

2. Οι χρηματοδοτήσεις στους τελικούς δικαιούχους μέσω του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων πραγματοποιούνται χωρίς να υποκεινται σε κάποια μείωση ή κράτηση ή μεταγενέστερη επίλεση, εκτός από αυτή που επιφέρει απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να ρυθμίζονται θέματα εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου.

3. Οι πληρωμές σε βάρος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων διακρίνονται σε

α. Άμεσες πληρωμές: είναι αυτές που πραγματοποιούνται από τους φορείς των συλλογικών αποφάσεων σε αναδόχους έργων για παραγωγή έργου, παροχή αγαθών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

β. Έμμεσες πληρωμές: είναι οι πληρωμές επιχορηγήσεων ή χρηματοδοτήσεων προς νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που πραγματοποιούνται από τους φορείς των συλλογικών αποφάσεων.

4. Με την έκδοση των συλλογικών αποφάσεων καθορίζεται ο τρόπος πληρωμών, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ο οποίος και ακολουθείται από τους φορείς των συλλογικών αποφάσεων για κάθε πράξη. Στην περίπτωση των έμμεσων πληρωμών εκδίδεται το νομικό πρόσωπο που είναι δικαιούχος φορέας και που το έργο πρέπει να αποτελεί και τον τελικό δικαιούχο της πράξης όπως εγκρίθηκε από τα αρμόδια όργανα των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

5. Σε περίπτωση έμμεσων πληρωμών οι πιστώσεις κατατίθενται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό μέσω του οποίου θα πραγματοποιούνται οι πληρωμές των πράξεων. Στο λογαριασμό αυτόν θα κατατίθενται και τα εσοδα που προκύπτουν από οποιαδήποτε από τις εκ των κατωτέρω περιπτώσεων εγγυητικών επιστολών, τραπεζικές εγγυήσεις, προσηκεία αναδόχων και τα οποία χρησιμοποιούνται μετά την πράξη. Οι φορείς που διαχειρίζονται τους ανωτέρω λογαριασμούς έχουν υποχρέωση παροχής στοιχείων για χρήση των λογαριασμών των πράξεων στη διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος και στην Αρχή Πληρωμής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζονται θέματα εφαρμογής της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 12
Τεχνική βοήθεια - στήριξη

1. Οι αναγκαίες τεχνικής βοήθειας - στήριξης εφορούν τον προγραμματισμό, το σχεδιασμό, την προετοιμασία, την αξιολόγηση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο του Κ.Π.Σ., των επιχειρησιακών προγραμμάτων, των κοινοτικών πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής και χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους μέσω του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.

Οι ενέργειες τεχνικής βοήθειας - στήριξης συνιστάται ιδίως στην προμήθεια αγαθών και λήψη υπηρεσιών, την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και δαπανών συντήρησης προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη δαπάνη.

2. Στο άρθρο 4 παρ. 1 εδ. α' του ν. 1960/1991, μετά τις λέξεις «Εθνικής Οικονομίας» απαλείφονται οι λέξεις «σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών Ε.Ο.Κ. 2052/1988 και 2098/1985».

Στο ίδιο εδάφιο πριν τις λέξεις «καθιζόνται» θεσπίζονται προκείμενες οι λέξεις «προσδιορίζονται οι κατηγορίες ενεργειών και δαπανών, οι διαδικασίες ανάθεσης και πληρωμής, τα αναγκαία δικαιολογητικά και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την εκτέλεση ενεργειών τεχνικής βοήθειας - στήριξης και διαχείριση των αντίστοιχων πόρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες για τις αναγκαίες τεχνι-

κής βοήθειας - στήριξης ή και να». Στο ίδιο εδάφιο στίθενται οι λέξεις «με την επιφύλαξη των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου» μετά τις λέξεις «γενικής κής διατάξης».

3. Οι διαχειριστικές αρχές, η Αρχή Πληρωμής, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου και η αρμόδια υπηρεσία για το Ταμείο Συνοχής «απορτίζουν και εκτελούν προγραμμα ενεργειών τεχνικής βοήθειας - στήριξης, η οποία υποβάλλουν για έγκριση στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας».

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα ενεργειών, η διαδικασία έγκρισης και εγκρίσης του, καθώς και κάθε ενέργεια και μέτρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ Κ.Π.Σ.

Άρθρο 13
Αποστολή και αρμοδιότητες
της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ.

1. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. έχει ως αποστολή την παρακολούθηση αποτελεσματική και σωστή εφαρμογή του Κ.Π.Σ. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την προεξόφληση εισοδημάτων των επιχειρησιακών προγραμμάτων στοχεύοντας στο Κ.Π.Σ.

2. Εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής του Κ.Π.Σ. και την επίτευξη των στόχων των επιχειρησιακών προγραμμάτων, καθώς και την ενδιαμεσική αξιολόγηση.

3. Εγκρίνει την ετήσια και την τελική έκθεση εκτέλεσης των αυτών αποστολών στην Επιτροπή.

4. Εγκρίνει οποιαδήποτε πρόταση τροποποίησης των προαρμοσίων της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή των Ταμείων.

5. Προτείνει, στη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. οποιαδήποτε προσαρμογή ή επανεξέταση του Κ.Π.Σ., η οποία μπορεί να συντελέσει στην επίτευξη των στόχων του ή να βελτιώσει τη διαχείρισή.

Άρθρο 14
Συγκρότηση και οργάνωση της
Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ.

1. Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. είναι ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, ο οποίος αναπληρώνεται από τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα.

2. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. αποτελείται από τους Προέδρους των Επιτροπών Παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων, εκπροσώπους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, της διαχειριστικής αρχής του Κ.Π.Σ., της Αρχής Πληρωμής, της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου, εκπροσώπους των αρμοδίων υπουργείων και αντιπροσώπους των Ο.Τ.Α., των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και αντιπροσωπευτικών μη κερδοσκοπικών οργανώσεων, προσέχοντας, κατά το δυνατόν, την ισορροπημένη συμμετοχή ανδρών και γυναικών. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. συμμετέχουν επίσης εκπρόσωποι της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τραπεζας Επενδύσεων χωρίς δικαίωμα ψήφου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συγκροτείται η Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. και εκδίδονται τα μέτρα και οι αναπληρωτές τους. Με

όμοια απόφαση δύναται να συγκροτούνται υποεπιτροπές συμβουλευτικού χαρακτήρα για το συντονισμό δραστηριοτήτων σε ειδικούς τομείς, το έργο των οποίων δεν είγεται τις αρμοδιότητες των Επιτροπών Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. και των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

4. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου της.

5. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Κ.Π.Σ. θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό με τη σύμφωνη γνώμη της διαχειριστικής αρχής του Κ.Π.Σ.. Συνέρχεται με πρόσκληση του προέδρου της. Στις συνεδριάσεις της μπορεί να προσκληθούν άτομα με ειδικές γνώσεις σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα.

6. Η διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. είναι αρμόδια για την προετοιμασία της τεκμηρίωσης, των εκθέσεων, της ημερήσιας διατάξης και των πρακτικών των συνεδριάσεων.

Άρθρο 15

Αποστολή και αρμοδιότητες των Επιτροπών Παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της αποτελεσματικής και ορθής εφαρμογής του.

Στο πλαίσιο αυτό:

α) Επιβεβαιώνει και προσαρμόζει το συμπλήρωμα προγραμματισμού, συμπεριλαμβανόμενων των δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν στην παρακολούθηση του και εγκρίνει και κάθε μεταγενέστερη προσαρμογή του.

β) Εξετάζει και εγκρίνει τα κριτήρια επιλογής των πράξεων που χρηματοδοτούνται βάσει εκάστου μετρου. Ως ομάδες κριτηρίων επιλογής χρησιμοποιεί (ιδίως):

- αα) τη φύση και το είδος της πράξης στο πλαίσιο του μετρου,
- ββ) τη σκοπιμότητα της πράξης (οικονομική βιωσιμότητα και κοινωνικό όφελος),
- γγ) την πληρότητα της πράξης,
- δδ) την ωριμότητα της πράξης,
- εε) τη συμβατότητα της πράξης με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές.

γ) Αξιολογεί τακτικά την προοδο που σημειώνεται όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

δ) Εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής, ιδίως την επίτευξη των στόχων, που έχουν τεθεί για τα διάφορα μέτρα, καθώς και την ενδιάμεση αξιολόγηση.

ε) Εξετάζει και εγκρίνει την ετήσια και την τελική έκθεση εκτέλεσης πριν αυτές αποσταλούν στην Επιτροπή.

στ) Εξετάζει και εγκρίνει προτάσεις τροποποίησης του προγράμματος που δεν επηρεάζουν αλλαγή στη συνολική και την ετήσια συμμετοχή των Ταμείων.

ζ) Με τη σύμφωνη γνώμη της διαχειριστικής αρχής του επιχειρησιακού προγράμματος προτείνει στη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. τροποποιήσεις που επηρεάζουν αλλαγή στη συνολική και την ετήσια συμμετοχή των Ταμείων.

η) Προτείνει στη διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος οποιαδήποτε προσαρμογή ή επανεξέταση του προγράμματος, η οποία μπορεί να συντελέσει στην επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος ή να βελτιώσει τη διαχείρισή.

Άρθρο 16

Συγκρότηση και οργάνωση των Επιτροπών Παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος αποτελείται τουλάχιστον από εκπροσώπους της διαχειριστικής αρχής του επιχειρησιακού προγράμματος, της Αρχής Πλήρωσης, της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου, εκπροσώπους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και των αρμόδιων Υπουργείων και αντιπροσώπους των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργάνωσεων, προωθώντας, κατά το δυνατόν, την ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών. Στις Επιτροπές Παρακολούθησης επιχειρησιακών προγραμμάτων περιφέρειων συμμετέχουν και εκπρόσωποι των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος συμμετέχουν επίσης εκπρόσωποι της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τραπεζας Επενδύσεων χωρίς δικαίωμα ψήφου.

2. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συγκροτείται η Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος και ορίζονται ο πρόεδρος, τα μέλη και οι αναπληρωτές τους. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου της.

3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό με τη σύμφωνη γνώμη της διαχειριστικής αρχής του επιχειρησιακού προγράμματος και της διαχειριστικής αρχής του Κ.Π.Σ.. Συνέρχεται με πρόσκληση του προέδρου της. Στις συνεδριάσεις της μπορεί να προσκληθούν άτομα με ειδικές γνώσεις σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα.

4. Η διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος είναι αρμόδια για την προετοιμασία της τεκμηρίωσης, των εκθέσεων, της ημερήσιας διατάξης και των πρακτικών των συνεδριάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 17

Εξωτερικός Δημοσιονομικός έλεγχος

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους) συνιστάται Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.Ε.Λ.) με σκοπό τη διενέργεια ελέγχων των διαχειριστικών αρχών, της Αρχής Πλήρωσης των τελικών δικαιούχων και πράξεων.

2. Η ανωτέρω Επιτροπή είναι επταμελής και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών από τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Δημοσιονομικών Ελέγχων ως Πρόεδρο, τους Διευθυντές των Διευθύνσεων Προγράμματος και Ελέγχων Μελετών και Αξιολόγησης και Δημοσιονομικών Σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση του Υπουργείου Οικονομικών (Γ.Δ.Κ.) και τρεις εξωτερικούς με εμπειρία σε θέματα δημοσιονομικού ελέγχου των κοινωτικών προγραμμάτων.

3. Με ομοία απόφαση ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής και η γραμματεία της, η οποία στελεχώνεται με υπαλλήλους των ανωτέρω διευθύνσεων.

4. Η αποστολή της Ε.Δ.Ε.Α. συνίσταται στην εξασφάλιση της τήρησης των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ιδίως:

α) στον έλεγχο των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των διαχειριστικών αρχών και της Αρχής Πληρωμής, καθώς και των δαπανών των τελικών δικαιούχων, οι οποίοι υλοποιούν πράξεις στα πλαίσια του Κ.Π.Σ. των κοινοτικών πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής,

β) στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων που πραγματοποιούν οι διαχειριστές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων και η Αρχή Πληρωμής,

γ) στην αξιολόγηση των μετρών και ενεργειών που ληφθηκαν από τις αρμόδιες αρχές σε συνέχεια των ελέγχων που διενεργήθηκαν.

Εις την συνμόρφασιν με την Επιτροπή για το συντονισμό των ελέγχων των εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων, τη μέθοδο και τον τρόπο διενέργειας των ελέγχων, καθώς και λοιπά θέματα με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας αποτελεσμάτων των διενεργουμένων ελέγχων.

Εις την παροχή προς την Επιτροπή δηλώσεων στην οποία συντίθενται τα πορίσματα των ελέγχων που διενεργήθησαν κατά τη διάρκεια υλοποίησης των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999 και 2000-2006 όπως αυτή προβλέπεται στα άρθρα 8 του Κανονισμού (Ε.Κ.) 2164/97 της Επιτροπής της 15ης Οκτωβρίου 1997, 38, παρ. 3 του Κανονισμού 1260/99 του Συμβουλίου της 21ης Ιουλίου 1999 και 10 (παραγράφος στ') του Κανονισμού 1264/99 του Συμβουλίου της 21ης Ιουλίου 1999

στην ενημέρωση της Επιτροπής με προς την εξέλιξη των διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών.

5. Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στις διαχειριστικές αρχές, στην Αρχή Πληρωμής, στους τελικούς δικαιούχους και στις πράξεις είναι διαγνωστικού χαρακτήρα προγραμματισμού που καθορίζεται από την Ε.Δ.Ε.Α. ύστερα από εισηγήσεις της Διευθύνσεως Προγραμματισμού και Ελέγχων. Επίσης διενεργούνται έλεγχοι εκτός προγραμματισμού, όταν αυτο απαιτούνται. Κατά τον έλεγχο εδράζεται η νομιμότητα και η κανονικότητα των πράξεων και οι διαδικασίες υλοποίησής τους. Ο έλεγχος μπορεί να διενεργείται στην εδρα των τελικών δικαιούχων ή στους χώρους υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου των πράξεων.

6. Η συγκρότηση των ελεγκτικών ομάδων, από υπαλλήλους του Δημοσιονομικού Κλάδου και υπαλλήλους αποσπασμένους στο Υπουργείο Οικονομικών (Π.Α.Κ.), ο καθορισμός της αποζημίωσης των ελεγκτών για τη συμμετοχή τους στους ελέγχους ή της αποζημίωσης των μελών και της γραμματείας της Ε.Δ.Ε.Α., το ειδικό επίδομα των αποσπασμένων υπαλλήλων, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια, καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Το υψος της εκτός έδρας αποζημίωσης και τα εξόδα μετακίνησης του προσωπικού που υποβάλλεται στις ανωτέρω ελεγκτικές ομάδες ορίζεται με ομοία απόφαση με εκείνη του άρθρου 7 παρ. 7.

7. Σε ειδικές περιπτώσεις με αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών, μπορεί να συμμετέχουν στους ελέγχους εμπειρογνημονες δημοσίοι λειτουργοί ή δικαστές, οι οποίοι λόγω της θέσεώς ή των ειδικών γνώσεών τους μπορούν να βοηθήσουν το ελεγκτικό έργο. Με ομοία απόφαση καθορίζεται ο τρόπος και τα μέσα αποζημίωσης των εμπειρογνημόνων.

8. Μετά το πέρας του ελέγχου οι ελεγκτικές ομάδες συντάσσουν εκθέσεις, τις οποίες παραδίδουν στη Διεύθυνση Μελετών και Αξιολόγησης, που εισηγείται σχετικά στην Ε.Δ.Ε.Α.. Αν διαπιστωθούν παρατυπίες ή παραβάσεις, οι εκθέσεις διαβιβάζονται στον Υπουργό Οικονομικών για τη λήψη μέτρων. Εάν προκύπτει θέμα καταλογισμού, αναζητούνται τα ποσα σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την ανάκτηση των παρανομιών ή σχεδιαστικής καταβληθέντων ποσών.

9. Η Ε.Δ.Ε.Α. συντάσσει επίσης έκθεση για τα αποτελέσματα των ελέγχων και την αξιολόγηση των μετρών και ενεργειών που έγιναν κατά την υλοποίηση των πράξεων με ιδιαίτερη αναφορά στις δημοσιονομικές επιπτώσεις των παρατυπιών που ενδεχομένως σημειώθηκαν και των μετρών που ληφθηκαν για τη διασφάλισή τους, την οποία υποβάλλει στους αρμόδιους φορείς και στην Επιτροπή.

10. Για τις ανάγκες των ελέγχων και τη λειτουργία της Ε.Δ.Ε.Α. συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομικών Τ.Α.Κ. Διευθύνσεις α) Προγραμματισμού και Ελέγχων και β) Μελέτων και Επεξεργασίας, υπαγόμενες στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης και Δημοσιονομικών Ελέγχων. Η κατανομή των αρμοδιοτήτων των Διευθύνσεων σε κάθε τμήμα γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

11. Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ελέγχων διαρθρώνεται στα κατωτέρω τμήματα:

Τμήμα Α' Προγραμματισμού και Ελέγχου Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και του Ταμείου Συνοχής (Τ.Σ.).

Τμήμα Β' Προγραμματισμού και Ελέγχου Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Ενημέρωσης (Ε.Γ.Π.Π.Ε.)-Τμήμα Προσανατολισμού και του Κοινοτοδοτικού Μέσου Προσανατολισμού Αγείας (Χ.Μ.Π.Α.).

Τμήμα Γ' Προγραμματισμού και Ελέγχου Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (Ε.Κ.Τ.), των κοινοτικών πρωτοβουλιών και λοιπών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Η Διεύθυνση Μελετών και Αξιολόγησης διαρθρώνεται στα κατωτέρω τμήματα:

Τμήμα Α' Μελετών και Επεξεργασίας Στοιχείων και Ενθέσεων.

Τμήμα Β' Σύνταξης και Εφαρμογής Ελεγκτικών Προτύπων και Επικοινωνίας.

Τμήμα Γ' Αξιολόγησης και Πιστοποίησης Δαπανών.

12. Για τη στελέχωση των ανωτέρω διευθύνσεων συνιστώνται οι εξής θέσεις προσωπικού:

α) Τριάντα (33) θέσεις υπαλλήλων κλάδου ΠΕ1 Δημοσιονομικών εκ των οποίων δυο (2) θέσεις Διευθυντών.

β) Εξή (6) θέσεις υπαλλήλων ΠΕ κλάδου Μηχανικών.

γ) Τρεις (3) θέσεις υπαλλήλων ΠΕ κλάδου Γεωτεχνικών.

δ) Δύο (2) θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού.

ε) Δύο (2) θέσεις υπαλλήλων κλάδου Πληροφορικής.

στ) Τέσσερις (4) θέσεις υπαλλήλων ΔΕ Δακτυλογράφων Χρυσάνων ΗΥ.

ζ) Μία (1) θέση υπαλλήλου ΥΕ κλάδου Επιμελητών.

13. Η στελέχωση των διευθύνσεων μπορεί να γίνεται και με υπαλλήλους που αποσπώνται από την ενότητα έδρας του τμήματος του άρθρου 1 του ν. 2009/1991, όπως ισχύει κατά την πρώτη εφαρμογή του. Οι αποσπαστές γίνονται με κίνηση απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργού για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, που μπορεί να παρατείνεται με 2

περισσότερες φορές κατά παρεκκλίση των ισχυουσών διατάξεων.

14. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορθώνονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες και τα θέματα λειτουργίας της Ε.Δ.ΕΛ., καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να καταργηθεί το Ειδικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που συστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 2187/1994 (ΦΕΚ 16 Α /9.2.1994) και οι αρμοδιότητες του να μεταφερθούν στην Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) που συνίσταται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' Μ.Ο.Δ. Α.Ε.

Άρθρο 18 Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης

1. Στη δεύτερη περίοδο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του καταστατικού της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Μ.Ο.Δ.), όπως αυτό προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου τρίτου του ν. 2372/1996 (ΦΕΚ 29 Α /) μετά τις λέξεις του «δημοσίου τομέα» τίθεται τελεία και διαγράφονται οι επόμενες λέξεις μέχρι το τέλος της περιόδου.

2. Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5 του άρθρου 1 του καταστατικού της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Μ.Ο.Δ.) αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Υποστηρίζει την οργάνωση της διαχείρισης του Κ.Π.Σ. με την επεξεργασία συστημάτων οργάνωσης και ειδικών εργαλείων, τη μεταφορά τεχνογνωσίας με συντήρηση και κατάρτιση του προσωπικού των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και την οργάνωση ειδικών εκδηλώσεων για το σκοπό αυτό.

3. Υποστηρίζει τη διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. ως προς την αξιολόγηση της διαχειριστικής ικανότητας και οργάνωσης των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

4. Προτείνει τη δομή οργάνωσης των διαχειριστικών αρχών.

5. Προβαίνει στη δημόσια πρόσκληση για την απόκτηση προσωπικού στις ειδικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 7 παραγράφος 2 εδάφιο β' και υποστηρίζει τη διαδικασία αξιολόγησης όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 εδάφιο α'.

Προστίθεται νέα παράγραφος 6 στο άρθρο 1 του καταστατικού της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κ.Π.Σ. που έχει ως εξής: «Υποστηρίζει τους τελικούς δικαιούχους μετά από πρόταση των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων».

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του καταστατικού της ανωτέρω εταιρείας προστίθεται περίοδος που έχει ως εξής: «με απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να παρατείνεται για ίσο χρονικό διάστημα μια ή περισσότερες φορές η διάρκεια της εταιρείας».

4. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 7 του καταστατικού της ανωτέρω εταιρείας προστίθενται οι λέξεις «το πλέον μετά τη λέξη «διάρκειας».

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 του καταστατικού της ανωτέρω εταιρείας μετά τις λέξεις «του εποπτικού υπουργού» τίθεται τελεία και διαγράφονται οι επό-

μενες λέξεις μέχρι το τέλος της περιόδου.

6. Προσωπικό με σχέση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου που έχει προσληφθεί από τους ενδιαφερούσους φορείς βάσει του άρθρου 5 του π.δ. 113/1992 μεταφέρεται και εντάσσεται στη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. με την ίδια σχέση εργασίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερουμένου που υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ, ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Άρθρο 19 Ταμείο Συνοχής

1. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας εκπροσωπεί τη χώρα στην Επιτροπή για το Ταμείο Συνοχής και είναι αρμόδιο για την τελική επιλογή και την υποβολή των προτάσεων έργων για χρηματοδότηση από αυτό για το συντονισμό και την εποπτεία των διαχειριστικών αρχών, όσον αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος άρθρου, καθώς και για τον έλεγχο εφαρμογής του πλαισίου και των κανόνων που εγκαινιάζονται από το Ταμείο Συνοχής.

2. Η κατάσχεση, αξιολόγηση των προτάσεων, η παρακολούθηση και ο έλεγχος κατά την προετοιμασία και υλοποίηση των έργων, καθώς και η καταχώρηση των σχετικών στοιχείων στο Ο.Π.Σ. γίνεται από τις διαχειριστικές αρχές του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του αρμοδίου Υπουργού καθορίζεται η αρμοδιότητα των διαχειριστικών αρχών ανάλογα με το είδος και τη φύση των έργων, καθώς και ειδικότερα θέματα σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παραγράφου από τις διαχειριστικές αρχές.

4. Η Αρχή Πληρωμής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10, αρκεί της αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 8 για τα έσοδα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής.

5. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας της παραγράφου 1 μπορεί να γίνεται μέσω ειδικής υπηρεσίας, εφορμούμενων αναλόγως των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 7.

Άρθρο 20 Κοινοτικές πρωτοβουλίες

1. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας εκπροσωπεί τη χώρα στην Επιτροπή για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και είναι αρμόδιο για την υποβολή των επιχειρησιακών προγραμμάτων που εντάσσονται στο πλαίσιο τους, καθώς και για το συντονισμό και την εποπτεία των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων των κοινοτικών πρωτοβουλιών.

2. Η διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων των κοινοτικών πρωτοβουλιών γίνεται από διαχειριστικές αρχές που ασκούν τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 4, με την επιμείλη της παραγράφου 5. Με ποσοτή συντονιστή των ειδικών υπηρεσιών για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των διαχειριστικών αρχών, την οργάνωση, τη λειτουργία, τη σύνθεση του προσωπικού της κατά κατηγορία, την επιλογή του προϊστάμενου και τα μέλη του προσωπικού, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται αναλόγως αυτά που ορίζονται στο

αρθρο 7.

3. Η Αρχή της Πληρωμής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10, ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στα άρθρα 8 για τα επιχειρησιακά προγράμματα των κοινοτικών πρωταθυλίων.

4. Για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα κοινοτικής πρωταθουλίας, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, συγκροτείται Επιτροπή Παρακολούθησης που ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στα άρθρα 16.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ρυθμίζεται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διατάξης, η σύσταση κοινών οργάνων, για την εφαρμογή των διακρατικών συμφωνιών που συνυπολογούνται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων διασυνοριακής, περιφερειακής και διακρατικής συνεργασίας, που εντάσσονται στην κοινοτική πρωταθουλία Interreg, ο τρόπος συμμετοχής σε αυτά τα όργανα, η εφαρμογή των αποφάσεών τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 21

Συντελεστές ειδικού φέρου κατανάλωσης πετρελαίου και της κηροζίνης θερμομανής

1. Ειδικά για τη χρονική περίοδο από 18 Οκτωβρίου 2000 μέχρι και 27 Απριλίου 2001, ο φόρος που αναφέρεται στην περίπτωση στ' και ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 49 Α) για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) - θερμότητας και την κηροζίνη θερμομανής, αντιστοίχως, ορίζεται σε εφ' εκατοστά εκατον πέντα (6,150) δραχμές το γιλιόγραμμο.

2. Η ισχύς της παρούσας διατάξης αρχίζει από 18 Οκτωβρίου 2000.

Άρθρο 22

1. Η προβλεπόμενη από την παρ. 1 του άρθρου εκτου του ν. 2382/1996 διάρκεια επιδοτήσης όπως αυτή παρατέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2726/1999 (ΦΕΚ 172 Α), παρατείνεται αφετέρω ελλείψει για χρονικό διάστημα ενός (1) ακόμη έτους.

Τα προα που θα απαιτηθούν από τη ρύθμιση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου θα βαρύνουν κατά το ήμισυ τον Ο.Α.Ε.Δ. και κατά το ήμισυ το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2382/1996 (ΦΕΚ 50 Α) και της εκδόσεως και εξουσιοδότηση αυτού υπουργικής απόφασης με αριθμ. 33492/23.7.1996.

2. Η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α) ειδική επιδότηση ανεργίας διάρκειας τριάντα (36) μηνών παρατείνεται αφετέρω ελλείψει για ένα ακόμη δωδεκάμηνο, εφόσον ο επιδοτούμενος παραμένει ανεργός μετά τη λήξη της αρχικής επιδοτήσεως.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 19 του ν. 2458/1997.

3. Στο τέλος του άρθρου 19 του ν. 2458/1997 προστίθεται παράγραφος 7 που εκτελείται ως εξής:

«7. Ο αναντιμισθούμενος κατά τις παραγράφους 3 και 4 και ένας αφορολόγητος λιγνιτωρύπος (LTP) και για τη συνεισφορά των προσυμβατικών συντάξεων οφειστών της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 825/1975, όπως ισχύει μέχρι σήμερα. Η ισχύς της διατάξης αυτής αρχίζει από 1α 1997, τα δε οικονομικά αποτελέσματα από την πρώτη του επόμενου έτους της δημοσίευσής του παρόντος.»

Άρθρο 23

Το κατά τις διατάξεις του προεδρικού διαταγματος 420/1991 (ΦΕΚ 153 Α) Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών επιχορηγείται ετήσιως από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων των Υπουργείων Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας και Πρόνοιας με ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί του ορίου πληρωμών των μη συγχρηματοδοτούμενων έργων καθενός από τα Υπουργεία αυτά.

Άρθρο 24

Διαχείριση, παρακολούθηση του προγράμματος «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ» Σύσταση «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.»

1. Ειδικά για τη διαχείριση και παρακολούθηση του επιχειρησιακού προγράμματος «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ» εφαρμόζονται και οι παρακάτω διατάξεις:

α) Ειδική υπηρεσία για τη διαχείριση του προγράμματος συγκροτείται, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7, στο κεντρικό Εθνικό Οικονομικό.

β) Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος ορίζεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 16, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημοσίας Διοικήσεως και Αποκεντρώσεως.

γ) Η ενταξή των πράξεων στα μέτρα του προγράμματος που ασκούνται τη δημόσια διοίκηση, διενεργείται κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 5, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημοσίας Διοικήσεως και Αποκεντρώσεως.

δ) αι Επιτρέπεται, ύστερα από αίτηση του τελικού δικαιούχου, η χωρίς ανταλλάγμα υποστηρίξη του στις διαδραστικές προετοιμασίες, παρακολούθησης, ενταξής και παρακολούθησης των πράξεων του επιχειρησιακού προγράμματος, καθώς και η αποδότησή τους σε παρανομιγή λειτουργία, από την ανώνυμη εταιρεία της επόμενης παραγράφου.

ε) Επιτρέπεται, ύστερα από προγραμματική συμφωνία που καταρτίζεται μεταξύ του, κατ'αρχήν, τελικού δικαιούχου και της εταιρείας της επόμενης παραγράφου, η οποία κοινοποιείται στη διαχειριστική αρχή του προγράμματος, η εκτέλεση χωρίς ανταλλάγμα εκ μέρους της εταιρείας, ως τελικού δικαιούχου, πράξεων η μερών ευθύνης του οικείου Υπουργείου ή Περιφέρειας ή Ν.Τ.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ., που χρηματοδοτούνται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών τεχνικής βοήθειας στήριξης.

ς. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίας Διοικήσεως και Αποκεντρώσεως, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συστάται ανώνυμη εταιρεία, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και καταρτίζεται το καταστατικό της.

ζ. Η εταιρεία λειτουργεί, χωρίς του δημόσιου συμμετοχή, κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και σε ημερήσια διάρκειαν ή άλλο κα χαρακτηρισμό. Διατάσσεται από τις διατάξεις του ν.ν. 2130/1920, όπως ισχύει, κάθε άλλη μέτρα αν ορίζεται διαφορετικά στο άρθρο αυτό.

η. Το μετοχικό κεφάλαιο αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο για την εκτέλεση των λειτουργιών των δικαιωμάτων εκπροσώπου, ε' ή προνομιούχου Εσωτερικών, Δημοσίας Διοικήσεως και Αποκεντρώσεως.

σης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές και αμεταβίβαστες.

δ. Σκοποί της εταιρείας είναι:

α) Η χωρίς αντάλλαγμα παροχή υποστήριξης των τελικών δικαιούχων του επιχειρησιακού προγράμματος "ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ", κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2α του παρόντος άρθρου

β) Η ανάληψη, ως τελικής δικαιούχου, της υλοποίησης πράξεων ή μέτρων, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών τεχνικής βοήθειας στηρίξης, που χρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ" κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2β του παρόντος άρθρου

γ) Η διαχείριση και η παραγωγική λειτουργία συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνίας της δημόσιας διοίκησης, ύστερα από απόφαση παραχώρησης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Στην απόφαση καθορίζεται ο τρόπος άσκησης της διαχείρισης και της παραγωγικής λειτουργίας και κάθε σχετική λεπτομέρεια

Με το καταστατικό της εταιρείας καθορίζονται ειδικότερα οι σκοποί της εταιρείας και ειδικότερα οι επιπτώσεις μιας δράσης της για την επίτευξή τους.

7. Η εταιρεία διοικείται από ανεξάρτητο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο ερίζεται για τοιαύτη θητεία με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προτείνονται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας εκλέγεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας μεταξύ των μελών του και υπογράφει συμβάση διαχείρισης με την εταιρεία, στην οποία καθορίζονται οι στόχοι που αναλαμβάνει να εκπληρώσει κατά τη διάρκεια της θητείας του.

Η διοίκησή του καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. της εταιρείας. Για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 16 του άρθρου 32 του ν. 2190/1994.

8. Η εταιρεία μπορεί να επιχειρηγεί από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων για την εκτέλεση των σκοπών της.

9. Η εταιρεία αποκλινάβανει όλων των δικαστικών οικονομικών και δικαστικών ατελειών, καθώς και όλων των δικαστικών προνομίων του Δημοσίου. Επίσης αποκλινάβανει από κάθε δημοσί, δημοτικό, κοινοτικό, λιμενικό ή δικαστικό τέλος ή φόρο, αμειρο ή ειμειρο, εισφορά υπερ ταίτου, δικαστικό και κρατική φόρων ή τέλους, πλην του Φ.Π.Α.

10. Στην εταιρεία επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα του εθνικού του ν. 2030/1991, όπως ίσχυε κατά την πρώτη εφαρμογή του, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών που μπορεί να παρατείνεται μία ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα. Για το προσωπικό της εταιρείας εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 5 του καταστατικού της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., όπως αυτό καθορίζεται με την παρ. 3 του άρθρου τρίτου του ν. 2372/1998 (ΦΕΚ 29 Α).

Όλα τα ειδικότερα θέματα, τα σχετικά με την εσωτερική διαρρύθμιση των υπηρεσιών της εταιρείας, τον αριθμό των ανάλογα προσόντα και τους όρους πρόσληψης του προσωπικού, την κατανομή του σε τμήματα, την αδειοδότηση και την πειθαρχικό έλεγχο του, ρυθμίζονται με κανονισμό που εκδίδεται από το Δ.Σ. της εταιρείας, εγκαινείται με κοινή

απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Οικονομίας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση εγκαινείται ο Κανονισμός Προμηθειών, ανάθεσης εκτέλεσης έργων, μελετών και παροχής υπηρεσιών, με τον οποίο ρυθμίζεται κάθε σχετικό ζήτημα για τη σύναψη, εκτέλεση και λύση των ανωτέρω συμβάσεων.

11. α) Με το καταστατικό της εταιρείας ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την επωνυμία, την έδρα, το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο, την αύξηση και τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση των μετοχών και των προσωπών τίτλων, τα δικαιώματα των μετόχων, τη σύγκληση τη συγκροτήση, τη λειτουργία και τη αρμοδιότητα της Εθνικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τις αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, τους πόρους της εταιρείας, τους ελεγκτές, την εταιρική χρήση, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάριση της εταιρείας, π.π. που τη εταιρική χρήση, το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο τους πρώτους, τακτικό και αναπληρωματικό, ελεγκτές και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανωνύμες εταιρείες νομοθεσία.

β) Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να τροποποιηθεί και να κωδικοποιηθεί με απόφαση της Εθνικής Συνέλευσης της εταιρείας, που εγκαινείται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Οικονομίας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Έκτος από την ασκούμενη, σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ανωνύμες εταιρείες εποπτεία, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, η εταιρεία υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Καταστατικό της.

Άρθρο 25

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται, στο επίμαχο διάστημα του

Παρασημάζουμε τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του με κοινού του πρώτους.

Αθήνα, 13 Νοεμβρίου 2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΑΝΑΡΤΗΤΗΣ
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑ.ΔΕ.ΑΔ
ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΜΑΤΩΝ
Γ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
Α. ΓΙΑΝΝΙΤΗΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Χ. ΒΕΡΒΛΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΗΤΗΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΣΤΙΑΣ
Κ. ΚΑΛΙΩΤΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΥΠΕ.ΑΣ.ΚΑΙ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ευρωπαϊκής και τρέχουσας Μ.Ο.Δ. Σφραγίδα του ΚΥΠΡΟΥ

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 2000

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

2. Κανονιστικό Πλαίσιο



πραγματοποιείται κατά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής για τη χορήγηση της συμμετοχής των Ταμείων.

Άρθρο 32ο Πληρωμές

1. Η πληρωμή από την Επιτροπή της συμμετοχής των Ταμείων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αντίστοιχες αναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό και απευθύνεται στην αρχή πληρωμής, που ορίζεται στο άρθρο 9, στοιχείο ιε) .

Οι πληρωμές καταλογίζονται στην παλαιότερη ανοικτή ανάληψη υποχρέωσης που έχει πραγματοποιηθεί δυνάμει του άρθρου 31.

Η πληρωμή μπορεί να λαμβάνει τη μορφή πληρωμών έναντι, ενδιάμεσων πληρωμών ή καταβολής του τελικού υπολοίπου. Οι ενδιάμεσες πληρωμές ή οι πληρωμές του υπολοίπου αφορούν δαπάνες που έχουν πράγματι καταβληθεί και πρέπει να αντιστοιχούν σε πληρωμές που έχουν εκτελεστεί από τους τελικούς δικαιούχους και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Με την επιφύλαξη των διαθεσίμων του προϋπολογισμού, η Επιτροπή πραγματοποιεί τις ενδιάμεσες πληρωμές εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τους δύο μήνες από τη λήψη παραδεκτής αίτησης πληρωμής, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3.

Η αρχή πληρωμής μεριμνά ώστε οι τελικοί δικαιούχοι να λαμβάνουν τα ποσά της συμμετοχής των Ταμείων που δικαιούνται το συντομότερο δυνατό και στο ακέραιο. Δεν γίνεται καμία μείωση, κράτηση ούτε μεταγενέστερη ειδική επιβάρυνση που επιφέρει μείωση των ποσών αυτών.

2. Κατά την πρώτη ανάληψη υποχρέωσης, η Επιτροπή καταβάλλει στην αρχή πληρωμής μια πληρωμή έναντι. Αυτή η πληρωμή έναντι είναι το 7 % της συμμετοχής των Ταμείων στη σχετική παρέμβαση. Κατ' αρχήν, μπορεί να δίνεται τμηματικά επί δύο το πολύ οικονομικά έτη, ανάλογα με τα διαθέσιμα του προϋπολογισμού.

Καθ' όλη τη διάρκεια της παρέμβασης, η αρχή πληρωμής χρησιμοποιεί την πληρωμή έναντι για να καταβάλλει την κοινοτική συμμετοχή στις δαπάνες που αφορούν αυτή την παρέμβαση.

Ανάλογα με την πρόοδο της εφαρμογής της παρέμβασης, το σύνολο ή ένα μέρος της πληρωμής έναντι επιστρέφεται στην Επιτροπή από την αρχή πληρωμής, εάν καμία αίτηση πληρωμής δεν έχει αποσταλεί στην Επιτροπή εντός 18 μηνών από την απόφασή της για τη χορήγηση συμμετοχής των Ταμείων. Εάν η πληρωμή έναντι αποφέρει τόκους, οι τόκοι αυτοί καταλογίζονται από την αρχή πληρωμής στην οικεία παρέμβαση.

3. Με τις ενδιάμεσες πληρωμές αποδίδονται από την Επιτροπή οι δαπάνες που έχουν πράγματι καταβληθεί στο πλαίσιο των Ταμείων και πιστοποιηθεί από την αρχή πληρωμής. Οι πληρωμές αυτές πραγματοποιούνται στο επίπεδο κάθε παρέμβασης και υπολογίζονται στο επίπεδο των μέτρων που περιέχονται στο σχέδιο χρηματοδότησης του συμπληρώματος προγραμματισμού. Οι εν λόγω πληρωμές υπόκεινται στην τήρηση των ακόλουθων όρων:

α) να έχει υποβληθεί στην επιτροπή το συμπλήρωμα προγραμματισμού που περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3

β) να έχει διαβιβαστεί στην Επιτροπή η τελευταία οφειλόμενη ετήσια έκθεση εκτέλεσης, που περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 37

γ) να έχει διαβιβαστεί στην Επιτροπή, η ενδιάμεση αξιολόγηση της παρέμβασης που αναφέρει το άρθρο 42, όταν αυτή οφείλεται·

δ) οι αποφάσεις της διαχειριστικής αρχής και της επιτροπής παρακολούθησης να τηρούν το συνολικό ποσό της συμμετοχής των Ταμείων που χορηγείται στους σχετικούς άξονες προτεραιότητας·

ε) να έχει δοθεί συνέχεια, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, στις τυχόν συστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 2, ή να έχει κοινοποιηθεί από το κράτος μέλος αιτιολόγηση του γεγονότος ότι δεν ελήφθησαν μέτρα, όταν οι συστάσεις αυτές αποσκοπούν στην κάλυψη σοβαρών ελλείψεων του συστήματος παρακολούθησης ή διαχείρισης, οι

οποίες υπονομεύουν την ορθή δημοσιονομική διαχείριση της παρέμβασης· να έχει δοθεί συνέχεια στα αιτήματα διορθωτικών μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 4, εάν το αίτημα αφορά το ή τα συγκεκριμένα μέτρα·

στ) να μην έχει επέλθει αναστολή πληρωμών δυνάμει του άρθρου 39 παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, και η Επιτροπή να μην έχει λάβει απόφαση για κίνηση διαδικασίας επί παραβάσει δυνάμει του άρθρου 226 της συνθήκης, σχετικά με τα μέτρα που αποτελούν το αντικείμενο της συγκεκριμένης αίτησης.

Το κράτος μέλος και η αρχή πληρωμής ενημερώνονται αμελλητί από την Επιτροπή εάν δεν πληρούται ένας από τους όρους αυτούς και δεν είναι, ως εκ τούτου, παραδεκτή η αίτηση πληρωμής, και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να επανορθώσουν την κατάσταση.

Τα κράτη μέλη φροντίζουν, στο μέτρο του δυνατού, ώστε οι αιτήσεις για τις ενδιάμεσες πληρωμές να υποβάλλονται στην Επιτροπή, συγκεντρωτικά τρεις φορές το χρόνο, η δε τελευταία αίτηση πληρωμής πρέπει να υποβάλλεται το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου.

Οι αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής διακρίνουν, για κάθε άξονα προτεραιότητας, τις δαπάνες που έχουν καταβληθεί στις περιφέρειες ή περιοχές που τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης.

Το σωρευτικό άθροισμα των πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και στην παρούσα παράγραφο, και οι οποίες καταβάλλονται για μια παρέμβαση, ανέρχεται, κατ' ανώτατο όριο, στο 95 % της συμμετοχής των Ταμείων στην παρέμβαση αυτή.

4. Η πληρωμή του τελικού υπολοίπου της παρέμβασης πραγματοποιείται εάν:

α) η αρχή πληρωμής έχει υποβάλει στην Επιτροπή, εντός έξι μηνών από την καταληκτική ημερομηνία πληρωμής που καθορίζεται στην απόφαση για τη χορήγηση συμμετοχής των Ταμείων, πιστοποιημένη δήλωση των δαπανών που έχουν πράγματι καταβληθεί·

β) έχει υποβληθεί στην Επιτροπή και εγκριθεί η τελική έκθεση εκτέλεσης·

Γ. Κ. Π. Σ. – Π. Ε. Π. - Φάκελος Συμπληρώματος Προγράμμου Ανθρωπίνων Πόρων

α) σύμφωνα με το άρθρο 15, επιβεβαιώνει ή προσαρμόζει το συμπλήρωμα προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων των υλικών και δημοσιονομικών δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν στην παρακολούθηση της παρέμβασης. Απαιτείται η έγκρισή της πριν από κάθε μεταγενέστερη προσαρμογή.

β) εξετάζει και εγκρίνει εντός έξι μηνών μετά από την έγκριση της παρέμβασης, τα κριτήρια επιλογής των πράξεων που χρηματοδοτούνται βάσει εκάστου μέτρου.

γ) αξιολογεί τακτικά την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων της παρέμβασης.

δ) εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής, ιδίως την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για τα διάφορα μέτρα, καθώς και την ενδιάμεση αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 42.

ε) εξετάζει και εγκρίνει την ετήσια και την τελική έκθεση εκτέλεσης πριν αυτές αποσταλούν στην Επιτροπή.

στ) εξετάζει και εγκρίνει οιαδήποτε πρόταση τροποποίησης του περιεχομένου της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή των Ταμείων.

ζ) μπορεί να προτείνει στη διαχειριστική αρχή οιαδήποτε προσαρμογή ή επανεξέταση της παρέμβασης μπορεί να συντελέσει στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 1 ή να βελτιώσει τη διαχείριση της παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής της διαχείρισης. Κάθε αναπροσαρμογή της παρέμβασης, πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3.

Άρθρο 36ο Δείκτες παρακολούθησης

1. Η διαχειριστική αρχή και η επιτροπή παρακολούθησης εξασφαλίζουν την παρακολούθηση μέσω φυσικών και δημοσιονομικών δεικτών που καθορίζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού ή το συμπλήρωμα προγραμματισμού. Για την κατάρτιση των εν λόγω δεικτών, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η ενδεικτική μεθοδολογική κατεύθυνση και ο κατάλογος παραδειγμάτων δεικτών που δημοσιεύονται από την Επιτροπή, καθώς και ο καθορισμός κατηγοριών

γ) το κράτος μέλος έχει αποστείλει στην Επιτροπή τη δήλωση που αναφέρει το άρθρο 38 παράγραφος 1, στοιχείο στ) .

5. Η οριστική πληρωμή του υπολοίπου δεν μπορεί πλέον να διορθωθεί με αίτηση του κράτους μέλους, εάν η αρχή πληρωμής δεν έχει υποβάλει τη σχετική αίτηση στην Επιτροπή εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία καταβολής του εν λόγω τελικού υπολοίπου.

6. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές που είναι αρμόδιες για την έκδοση των πιστοποιήσεων και δηλώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4.

7. Το αργότερο στις 30 Απριλίου κάθε έτους, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή ενημερωμένες προβλέψεις τους σχετικά με την υποβολή αιτήσεων πληρωμής για την τρέχουσα δημοσιονομική χρήση και τις προβλέψεις για την επόμενη δημοσιονομική χρήση.

8. Η Επιτροπή καθορίζει τις κατάλληλες διαδικασίες πληρωμής, σύμφωνα με τους στόχους αυτών των διατάξεων, για τις καινοτόμες ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο 22 και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 23 και ενημερώνει τις επιτροπές των άρθρων 48 έως 51.

Άρθρο 33ο Χρησιμοποίηση του ευρώ

Τα ποσά των αποφάσεων, των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών της Επιτροπής εκφράζονται και καταβάλλονται σε ευρώ, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που θα θεσπιστούν από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 53, παράγραφος 2.

2.1.4 ΤΙΤΛΟΣ IV ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

2.1.4.1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Άρθρο 34ο Διαχείριση από τη διαχειριστική αρχή

1 Με την επιφύλαξη του άρθρου 8 παράγραφος 3, η διαχειριστική αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 9, στοιχείο ιδ) , είναι υπεύθυνη για την

αποτελεσματικότητα και την κανονικότητα της διαχείρισης και της εφαρμογής, και ιδίως για:

α) τη δημιουργία μηχανισμού συλλογής αξιόπιστων οικονομικών και στατιστικών δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή, τους δείκτες παρακολούθησης που αναφέρει το άρθρο 36 και την αξιολόγηση που προβλέπεται στα άρθρα 42 και 43, καθώς και τη διαβίβαση αυτών των στοιχείων σύμφωνα με τους όρους που συμφωνούνται μεταξύ του κράτους μέλους και της Επιτροπής, χρησιμοποιώντας, στο μέτρο του δυνατού, ηλεκτρονικά συστήματα που επιτρέπουν την ανταλλαγή δεδομένων με την Επιτροπή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3, στοιχείο στ)·

β) την αναπροσαρμογή σύμφωνα με την παράγραφο 3 και την εφαρμογή του συμπληρώματος προγραμματισμού κατά την έννοια του άρθρου 18 παράγραφος 3 και με την επιφύλαξη του άρθρου 35·

γ) τη σύνταξη και, κατόπιν εγκρίσεως της επιτροπής παρακολούθησης, την υποβολή της ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης στην Επιτροπή·

δ) τη διοργάνωση, σε συνεργασία με την Επιτροπή και το κράτος μέλος, της ενδιάμεσης αξιολόγησης που αναφέρει το άρθρο 42·

ε) τη χρησιμοποίηση από τους οργανισμούς που συμμετέχουν στη διαχείριση και εφαρμογή της παρέμβασης είτε χωριστού λογιστικού συστήματος, είτε κατάλληλης λογιστικής κωδικοποίησης όλων των συναλλαγών που σχετίζονται με την παρέμβαση·

στ) την κανονικότητα των πράξεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρέμβασης, ιδίως την εφαρμογή μέτρων εσωτερικού ελέγχου συμβατών με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης καθώς και την αντίδραση σε τυχόν παρατηρήσεις ή αιτήματα διορθωτικών μέτρων που εγκρίνονται βάσει του άρθρου 38 παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, ή σε συστάσεις που διατυπώνονται δυνάμει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις διατάξεις των εν λόγω άρθρων·

ζ) τη συμβατότητα προς τις κοινοτικές πολιτικές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12 στο πλαίσιο της εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων για τις

δημόσιες συμβάσεις, οι προκηρύξεις που προορίζονται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναφέρουν τα στοιχεία των έργων για τα οποία έχει ζητηθεί ή αποφασιστεί συμμετοχή των Ταμείων.

η) την τήρηση των υποχρεώσεων σχετικά με την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα που προβλέπονται στο άρθρο 46.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η αρχή διαχείρισης ενεργεί σε πλήρη συμμόρφωση προς τα θεσμικά, νομοθετικά και χρηματοπιστωτικά συστήματα του ενδιαφερομένου κράτους μέλους.

2. Κάθε χρόνο, η Επιτροπή και η αρχή διαχείρισης, επί ευκαιρία της κατάθεσης της ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης που προβλέπεται στο άρθρο 37, εξετάζουν τα κυριότερα αποτελέσματα του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με λεπτομερείς κανόνες που καθορίζονται με συμφωνία του ενδιαφερομένου κράτους μέλους και της οικείας διαχειριστικής αρχής.

Μετά την εξέταση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να διατυπώσει παρατηρήσεις προς το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή για τη συνέχεια που δόθηκε σε αυτές τις παρατηρήσεις εάν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή θεωρήσει ότι, τα μέτρα που ελήφθησαν δεν είναι επαρκή, μπορεί να απευθύνει συστάσεις αναπροσαρμογών στο κράτος μέλος και στη διαχειριστική αρχή για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κανόνων της παρακολούθησης ή της διαχείρισης της παρέμβασης, καθώς και αιτιολόγηση των συστάσεων αυτών. Όταν δέχεται συστάσεις, η διαχειριστική αρχή παρουσιάζει στη συνέχεια τα μέτρα που λαμβάνει για τη βελτίωση των κανόνων παρακολούθησης ή διαχείρισης, ή εξηγεί γιατί δεν έλαβε μέτρα.

3. Η διαχειριστική αρχή, έπειτα από σχετικό αίτημα της επιτροπής παρακολούθησης ή με δική της πρωτοβουλία, εγκρίνει το συμπλήρωμα προγραμματισμού, χωρίς να τροποποιήσει το συνολικό ποσό της συμμετοχής των Ταμείων που χορηγείται στον σχετικό άξονα προτεραιότητας ούτε τους ειδικούς στόχους του τελευταίου. Κατόπιν εγκρίσεως της επιτροπής

παρακολούθησης, ενημερώνει εντός ενός μηνός την Επιτροπή για την εν λόγω αναπροσαρμογή.

Οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που αφορούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση συμμετοχής των Ταμείων, αποφασίζονται από την Επιτροπή, σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την έγκριση της επιτροπής παρακολούθησης.

Άρθρο 35ο Επιτροπές παρακολούθησης

1 Κάθε κοινοτικό πλαίσιο στήριξης ή ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού και κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, παρακολουθείται από μια επιτροπή παρακολούθησης.

Οι επιτροπές παρακολούθησης συγκροτούνται από το κράτος μέλος σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή ύστερα από διαβουλεύσεις με τους εταίρους. Οι εταίροι προωθούν την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών.

Οι επιτροπές παρακολούθησης συγκροτούνται εντός τριών μηνών το πολύ μετά την απόφαση σχετικά με τη συμμετοχή των Ταμείων. Οι επιτροπές παρακολούθησης υπάγονται στη δικαιοδοσία, περιλαμβανομένης και της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων, του κράτους μέλους.

2. Εκπρόσωπος της Επιτροπής και, ενδεχομένως, εκπρόσωπος της ΕΤΕπ, συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης, με συμβουλευτική ιδιότητα.

Η επιτροπή παρακολούθησης θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό εντός του θεσμικού, νομοθετικού και χρηματοπιστωτικού πλαισίου του οικείου κράτους μέλους και σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή.

Κανονικά, η επιτροπή παρακολούθησης προεδρεύεται από εκπρόσωπο του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής

3. Η επιτροπή παρακολούθησης βεβαιώνεται για την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα της εκτέλεσης της παρέμβασης. Για το σκοπό αυτό

3. Η αξιολόγηση των μέτρων που προβλέπονται στο συμπλήρωμα προγραμματισμού σκοπό έχει να καταδεικνύεται η συνέπειά τους προς τους στόχους των αντίστοιχων αξόνων προτεραιότητας, να προσδιορίζονται ποσοτικά οι ειδικοί στόχοι τους, όταν αυτό είναι δυνατόν εκ της φύσεώς τους, και μελλοντικά, όπως προβλέπεται στο άρθρο 35 παράγραφος 3, στοιχείο β) , να επαληθεύεται η ορθότητα των κριτηρίων επιλογής.

Άρθρο 42ο Ενδιάμεση αξιολόγηση

1. Η ενδιάμεση αξιολόγηση εξετάζει, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση, τα πρώτα αποτελέσματα των παρεμβάσεων, την ορθότητά τους και την επίτευξη των στόχων. Εκτιμά επίσης τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων, καθώς και την εξέλιξη της παρακολούθησης και της εφαρμογής.

2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση διενεργείται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής, σε συνεργασία με την Επιτροπή και το κράτος μέλος. Καλύπτει κάθε κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και κάθε παρέμβαση. Εκτελείται από ανεξάρτητο αξιολογητή, υποβάλλεται στην επιτροπή παρακολούθησης του κοινοτικού πλαισίου στήριξης ή της παρέμβασης σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 3, και στη συνέχεια διαβιβάζεται στην Επιτροπή, κατά γενικό κανόνα τρία έτη μετά την έγκριση του κοινοτικού πλαισίου στήριξης ή της παρέμβασης, το αργότερο δε στις 31 Δεκεμβρίου 2003, ενόψει της αναθεώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2.

3. Η Επιτροπή εξετάζει την ορθότητα και την ποιότητα της αξιολόγησης βάσει κριτηρίων που έχουν προηγουμένως καθορισθεί από την Επιτροπή και το κράτος μέλος σε εταιρική βάση, ενόψει της αναθεώρησης της παρέμβασης και της κατανομής του αποθεματικού που αναφέρει το άρθρο 44.

4. Στη συνέχεια της ενδιάμεσης αξιολόγησης, διενεργείται, για κάθε κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και για κάθε παρέμβαση, ενημέρωση της αξιολόγησης αυτής. Οι εργασίες αξιολόγησης ολοκληρώνονται το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2005, ώστε να προετοιμασθούν οι μεταγενέστερες παρεμβάσεις.

- το Συμβούλιο δύναται να αποφασίζει άλλως με ειδική πλειοψηφία, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην τέταρτη περίπτωση.

4. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλλει στις επιτροπές τις εκθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 45. μπορεί δε να ζητά τη γνώμη μιας επιτροπής για κάθε θέμα που σχετίζεται με τις παρεμβάσεις των Ταμείων, πλην εκείνων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο. Αυτό περιλαμβάνει τα ζητήματα που κατά κύριο λόγο διεκπεραιώνουν άλλες επιτροπές.

5. Οι γνώμες κάθε επιτροπής γνωστοποιούνται στις άλλες επιτροπές του παρόντος τίτλου.

6. Κάθε επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

7. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται τακτικά για τις εργασίες των επιτροπών.

Άρθρο 48ο Επιτροπή για την ανάπτυξη και την ανασυγκρότηση των περιφερειών

1. Συνιστάται παρά τη Επιτροπή, επιτροπή για την ανάπτυξη και την ανασυγκρότηση των περιφερειών, την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής. Η ΕΤΕπ ορίζει ένα αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

2. Η επιτροπή αυτή ασκεί αρμοδιότητες διαχειριστικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 3, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) τις λεπτομέρειες εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 53 παράγραφος 2.

Εφόσον το θέμα τις αφορά, ζητείται η γνώμη και άλλων επιτροπών, στα πλαίσια των συμβουλευτικών τους αρμοδιοτήτων, για τις προαναφερόμενες λεπτομέρειες εφαρμογής:

β) τις λεπτομέρειες εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1261/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της

21 Ιουνίου 1999, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) ⁽¹³⁾.

γ) τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κοινοτικές πρωτοβουλίες που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 1, στοιχείο α) (INTERREG) και στο άρθρο 20 παράγραφος 1, στοιχείο β) (URBAN).

δ) τις κατευθυντήριες γραμμές για τους διάφορους τύπους καινοτόμων ενεργειών που προβλέπονται στο άρθρο 22, εφ' όσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΤΠΑ.

3. Η επιτροπή αυτή ασκεί καθήκοντα συμβουλευτικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 2, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) τον καθορισμό και την αναθεώρηση του καταλόγου των επιλεξιμών περιοχών δυνάμει του στόχου αριθ. 2.

β) τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις σχετικές πληροφορίες που περιέχονται στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού δυνάμει των στόχων αριθ. 1 και αριθ. 2.

γ) τους τύπους των μέτρων τεχνικής βοήθειας που προβλέπονται στο άρθρο 23, εφ' όσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΤΠΑ.

δ) οποιαδήποτε άλλα θέματα που αφορούν τα άρθρα 20 έως 22.

Άρθρο 49ο Επιτροπή του άρθρου 147 της συνθήκης

1. Η επιτροπή του άρθρου 147 της συνθήκης αποτελείται από δύο αντιπροσώπους της κυβέρνησης, δύο αντιπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων και δύο αντιπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργοδοτών για κάθε κράτος μέλος. Το μέλος της Επιτροπής που ασκεί την προεδρία, μπορεί να μεταβιβάζει το καθήκον αυτό σε ανώτερο υπάλληλο της Επιτροπής.

¹³ Βλέπε σελίδα 43 της παρούσας Επισήμης Εφημερίδας.

Για κάθε κράτος μέλος, ορίζεται ένας αναπληρωτής για κάθε κατηγορία αντιπροσώπων που αναφέρει το πρώτο εδάφιο. Σε περίπτωση απουσίας του ενός ή / και των δύο μελών, ο αναπληρωτής συμμετέχει αυτοδικαίως στη λήψη των αποφάσεων.

Τα μέλη και οι αναπληρωτές διορίζονται από το Συμβούλιο έπειτα από πρόταση της Επιτροπής για μια τριετία. Η θητεία τους μπορεί να ανανεώνεται. Το Συμβούλιο προσπαθεί να μεριμνήσει, ως προς τη σύνθεση της επιτροπής, για δίκαιη εκπροσώπηση των διαφόρων ενδιαφερομένων ομάδων. Η ΕΤΕΠ ορίζει, για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης που την αφορούν, έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

2 Η επιτροπή:

α) γνωμοδοτεί για τα σχέδια αποφάσεων της Επιτροπής που αφορούν τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού και τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης του στόχου αριθ. 3 καθώς και για τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις σχετικές πληροφορίες που περιέχονται στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού, δυνάμει των στόχων αριθ. 1 και αριθ. 2, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΚΤ.

β) γνωμοδοτεί για τις λεπτομέρειες εφαρμογής περί των οποίων το άρθρο 53 παράγραφος 2.

γ) ζητείται η γνώμη της για τις λεπτομέρειες εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1262/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) ⁽¹⁴⁾.

δ) γνωμοδοτεί για τα σχέδια κατευθυντηρίων γραμμών της Επιτροπής όσον αφορά τις κοινοτικές πρωτοβουλίες του άρθρου 20 παράγραφος 1, στοιχείο δ) , τύπους καινοτόμων ενεργειών, στο πλαίσιο του άρθρου 22, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΚΤ. Μπορεί επίσης να επιφορτισθεί από την Επιτροπή με περαιτέρω θέματα σχετικά με τα άρθρα 20 έως 22.

¹⁴ Βλέπε σελίδα 48 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

ε) ζητείται η γνώμη της για τους τύπους μέτρων τεχνικής βοήθειας που αναφέρονται στο άρθρο 23, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΚΤ.

3. Οι γνώμες της επιτροπής υιοθετούνται με την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή για τον τρόπο με τον οποίο έχει λάβει υπόψη τις γνώμες της.

Άρθρο 50ο Επιτροπή γεωργικών διαρθρώσεων και αγροτικής ανάπτυξης

1. Συνιστάται παρά τη Επιτροπή, επιτροπή γεωργικών διαρθρώσεων και αγροτικής ανάπτυξης, την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής. Η ΕΤΕπ ορίζει έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

2. Η Επιτροπή αυτή ασκεί αρμοδιότητες διαχειριστικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 3, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) τις λεπτομέρειες εφαρμογής περί των οποίων τα άρθρα 34, 50 και 53 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999·

β) τις κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες σχετίζονται με την κοινοτική πρωτοβουλία περί της οποίας το άρθρο 20 παράγραφος 1, στοιχείο γ) ("LEADER") .

3. Η επιτροπή ασκεί αρμοδιότητες συμβουλευτικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 2, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) την κατάρτιση και αναθεώρηση του καταλόγου των επιλέξιμων περιφερειών δυνάμει του στόχου αριθ. 2·

β) τα τμήμα της παρέμβασης που αφορούν τις γεωργικές διαρθρώσεις και την αγροτική ανάπτυξη, τα οποία περιλαμβάνονται στα σχέδια αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις σχετικές πληροφορίες που περιέχονται στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού για τις περιφέρειες των στόχων αριθ. 1 και αριθ. 2.

γ) τις λεπτομέρειες εφαρμογής περί των οποίων το άρθρο 53 παράγραφος 2

δ) τους τύπους των μέτρων τεχνικής βοήθειας που προβλέπονται στο άρθρο 23, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ·

ε) οποιαδήποτε άλλα θέματα σχετικά με τα άρθρα 20 έως 22.

Άρθρο 51ο Επιτροπή διαρθρώσεων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

1. Συνιστάται παρά τη Επιτροπή, επιτροπή διαρθρώσεων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής. Η ΕΤΕπ ορίζει έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

2. Η επιτροπή αυτή ασκεί αρμοδιότητες διαχειριστικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 3 όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) τις λεπτομέρειες εφαρμογής που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1263/1999

β) τις κατευθυντήριες γραμμές για τους διάφορους τύπους καινοτόμων μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 22, εφόσον προβλέπεται συμμετοχή του ΧΜΠΑ.

3. Η Επιτροπή αυτή ασκεί αρμοδιότητες συμβουλευτικής επιτροπής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47 παράγραφος 2, όταν ασχολείται με τα ακόλουθα θέματα:

α) την κατάρτιση και αναθεώρηση του καταλόγου των επιλέξιμων περιοχών δυνάμει του στόχου αριθ. 2

β) τα τμήματα της παρέμβασης που αφορούν τις αλιευτικές διαρθρώσεις, τα οποία περιλαμβάνονται στα σχέδια αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις σχετικές πληροφορίες που περιέχονται στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού, του στόχου αριθ. 1·

γ) τις λεπτομέρειες εφαρμογής περί των οποίων το άρθρο 53 παράγραφος 2·